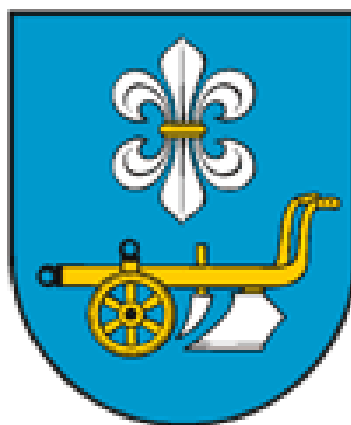

Wójt Gminy Gozdowo

ul. K. Gozdawy 19

09-213 GOZDOWO

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOZDOWO

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXXIV/261/18
Rady Gminy Gozdowo
z dnia 23 marca 2018 r.

Gozdowo 2018

Spis treści

UWARUNKOWANIA.....	7
1 Jak korzystać z dokumentu	7
2 Podstawa formalno – prawna.....	7
3 Ogólne informacje o gminie Gozdowo.	8
4 Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu oraz stan ładu przestrzennego gminy.	10
4.1 Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne w gminie Gozdowo – stan prawny.....	10
4.2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo..	10
4.3 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	13
4.4 Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu	20
4.5 Ruch budowlany w gminie Gozdowo.....	23
4.6 Dotychczasowe zagospodarowanie terenu w gminie Gozdowo.	24
4.7 Wnioski złożone w procedurze opracowania studium.	28
4.8 Stan ładu przestrzennego w gminie.....	28
5 Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.....	30
5.1 Stan środowiska przyrodniczego - zasoby	30
5.2 Powiązania przyrodnicze z otoczeniem	47
5.3 Środowisko przyrodnicze -zagrożenia.....	48
5.4 Rolnicza przestrzeń produkcyjna.	50
5.5 Leśna przestrzeń produkcyjna.	57
6 Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	59
6.1 Zarys historii osadnictwa na obszarze gminy.....	59
6.2 Rozpoznanie zasobów środowiska kulturowego na obszarze gminy	59
6.3 Strefy ochrony konserwatorskiej	63
6.4 Stan i zagrożenia środowiska kulturowego.....	64
6.5 Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym, określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.	64
7 Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia.	65
7.1 Potencjał demograficzny.....	65
7.2 Rynek pracy – zatrudnienie i bezrobocie, podmioty gospodarcze	70
7.3 Wykształcenie i edukacja - Infrastruktura społeczna.....	73
7.4 Ochrona zdrowia i opieka społeczna	75
7.5 Kultura.....	75
7.6 Sport i wypoczynek (turystyka).....	76

8	Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i mienia.....	78
9	Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.....	79
9.1	Dokumenty szczebla wojewódzkiego	79
9.2	Dokumenty szczebla gminnego	81
9.3	Prognoza demograficzna	82
9.4	Analiza ekonomiczna - wnioski	83
9.5	Analiza środowiskowa - wnioski	83
9.1	Analiza społeczna - wnioski.....	84
9.2	Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służącej realizacji zadań własnych gminy....	84
9.3	Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	85
10	Stan prawny gruntów	92
11	Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.....	92
11.1	Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków.....	92
11.2	Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody.....	92
11.3	Obszary chronione na podstawie przepisów o lasach	95
11.4	Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.	95
11.5	Obszary chronione na podstawie prawa geologicznego i górniczego	97
11.6	Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie wód	97
12	Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych	97
13	Występowanie udokumentowanych zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla	98
13.1	Zasoby wód podziemnych.....	98
13.2	Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.....	98
14	Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.....	98
15	Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej energetycznej oraz gospodarki odpadami	101
15.1	Komunikacja.....	101
15.2	Infrastruktura techniczna.....	108
15.3	Rurociągi produktów ropopochodnych	112
15.4	Gospodarka odpadami.....	112
15.5	Tereny zamknięte.....	113
16	Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	114
17	Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej	114
18	Synteza uwarunkowań	115
18.1	Uwarunkowania zewnętrzne rzutujące na zagospodarowanie:.....	115
18.2	Uwarunkowania wewnętrzne wpływające na zagospodarowanie:.....	115

18.3 Ocena uwarunkowań	116
KIERUNKI I POLITYKA PRZESTRZENNA	117
1 Cele polityki przestrzennej.....	117
2 Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.....	117
3 Struktura funkcjonalno przestrzenna	119
3.1 Strefy funkcjonalne	119
3.2 Strefa zainwestowania	120
3.3 Strefa otwarta	124
3.4 Tereny ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenów.....	126
4 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy	127
4.1 W zakresie mieszkalnictwa	127
4.2 W zakresie usług i produkcji, w tym rolniczej	127
4.3 W zakresie eksploatacji surowców	128
4.4 W zakresie zabudowy rekreacji indywidualnej	128
4.5 W zakresie dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	129
4.6 W zakresie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	130
4.7 W zakresie funkcjonowania przyrodniczego (w tym leśnej przestrzeni produkcyjnej)	130
4.8 W zakresie infrastruktury technicznej	131
4.9 Tereny wyłączone spod zabudowy	131
5 Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.	132
5.1 System przyrodniczy gminy Gozdowo	132
5.2 Formy ochrony przyrody.....	133
5.3 Proponowane obiekty i obszary do objęcia ochroną przyrody	133
5.4 Zasady w zakresie ochrony powierzchni ziemi	133
5.5 Zasady w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego.....	134
5.6 Zasady w zakresie ochrony zasobów wód i ich jakości	134
5.7 Zasady w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi	134
5.8 Zasady w zakresie ochrony przed hałasem.....	134
5.9 Zasady ochrony zwierząt i roślin	135
5.10 Zasady w zakresie ochrony krajobrazu kulturowego.....	135
5.11 Zasady w zakresie ochrony uzdrowisk	135
6 Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	136
6.1 Generalne zasady ochrony dziedzictwa kulturowego	136
6.2 Obszary i obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków	136
6.3 Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków i wojewódzkiej ewidencji zabytków	137

6.4	Obiekty i obszary wpisane do gminnej ewidencji zabytków.....	137
6.5	Obiekty i obszary proponowane do objęcia ochroną wojewódzkiego konserwatora zabytków	137
6.6	Obiekty proponowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków	138
6.7	Strefy ochrony konserwatorskiej	138
7	Kierunki rozwoju systemów komunikacji.	140
7.1	Cele polityki rozwoju transportu.	140
7.2	Kierunki rozwoju systemu drogowego.	140
8	Główne kierunki rozwoju infrastruktury technicznej	145
8.1	Elektroenergetyka.....	145
8.2	Gazownictwo.....	146
8.3	Ciepłownictwo	146
8.4	Zaopatrzenie w wodę.....	146
8.5	Gospodarka ściekowa	147
8.6	Wody deszczowe i roztopowe	147
8.7	Odpady komunalne i przemysłowe	147
8.8	Telekomunikacja	147
9	Obszary, na których rozmieszczone są i będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	148
10	Obszary, na których rozmieszczone są i będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	149
11	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej.	150
11.1	Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości	150
11.2	Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	150
11.3	Obszary przestrzeni publicznej	150
12	Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	151
13	Kierunki i zasady kształtowania obszarów otwartych: rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	152
14	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych.....	152
15	Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	152
16	Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.....	152

17	Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	152
18	Obszary zdegradowane	153
19	Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.....	153
20	Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.....	153
21	Obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu	153
22	Uzasadnienie przyjętych rozwiązań w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo	153
SPIS RYCIN:		155
SPIS TABEL:		157
ANEKS NR 1 – WYKAZ OBIEKTÓW I OBSZARÓW WPISANYCH DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW		158

UWARUNKOWANIA

1 Jak korzystać z dokumentu

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo jest zapisem polityki przestrzennej.

Zakres i tryb opracowania tego dokumentu określa ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Dokument ten składa się z dwóch części: „Uwarunkowań” oraz „Kierunków i polityki przestrzennej”. Każda z nich poza częścią tekstową posiada również załącznik graficzny. Części te należy czytać i interpretować łącznie, gdyż nie wszystkie kwestie możliwe są do pokazania na mapie oraz nie wszystkie zagadnienia dają się opisać w tekście.

Struktura dokumentu, w zakresie jego zawartości odpowiada zapisom ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, co ułatwia jego kontrolę w zakresie kompletności ustaleń studium. Stąd też w dokumencie tym znajdują się powtórzenia w odniesieniu do niektórych treści np. inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Część „Uwarunkowania” zawiera opis stanu i analizy, które mają wpływ na formułowanie kierunków i polityki przestrzennej. Dotyczą one między innymi istniejącego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów, ich obsługi komunikacyjnej i wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz szeregu ograniczeń prawnych wynikających ze specyfiki gminy, w tym jej położenia. Część ta zawiera także opis obowiązującego studium oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Opis zmiany studium z 2015 r., nie jest tożsamy z ustaleniami zawartymi w II części opracowania „Kierunki i polityka przestrzenna”. Zawiera on charakterystykę (skrót) najważniejszych, wybranych ustaleń obowiązującego studium, w chwili tworzenia nowego dokumentu.

Uwarunkowania zawierają także wnioski z najważniejszych dokumentów strategicznych gminy i województwa, które muszą być uwzględnione w tym dokumencie.

„Kierunki i polityka przestrzenna” stanowią najważniejszą część studium, gdyż zawarte w nich zapisy będą miały zastosowanie w tworzonych lub zmienianych planach miejscowych. Ustalenia te odnoszą się do przyszłego zagospodarowania terenu. Dotyczą one między innymi przeznaczenia terenów i wskaźników zagospodarowania, ochrony zabytków ustalonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, systemu komunikacji i infrastruktury technicznej itp.

2 Podstawa formalno – prawna.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo, zwane dalej studium, procedowane jest w oparciu o zapisy ustawy z dnia 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 zm.). Studium opracowuje się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Dokument ten ma charakter obligatoryjny, sporządza się go dla obszaru gminy w jej granicach administracyjnych.

W sprawie przystąpienia do sporządzenia studium Rada Gminy Gozdowo podjęła w dniu 7 października 2016 r. uchwałę Nr XIX/140/16.

Opracowanie projektu studium odbywa się na podstawie umowy zawartej pomiędzy Wójtem Gminy Gozdowo a Ośrodkiem Naukowo-Konsultacyjnym Piotr Fogel. W umowie zawarto, m.in. że opracowanie odpowiadać będzie wymaganiom ustalonym w ustawie o planowaniu i

zagospodarowaniu przestrzennym, a zakres merytoryczny studium obejmuje zagadnienia wymienione w art. 10 tej ustawy. Zakres opracowania dotyczy wprowadzenia zmian do polityki przestrzennej, obowiązującej od 2015 r., polegających między innymi na dostosowaniu ustaleń regulujących gospodarowanie przestrzenią w gminie do obowiązujących wymogów prawnych. Ze względu na zdezaktualizowanie znacznej części treści obowiązującego dokumentu z 2015 r. podjęto decyzję o opracowaniu nowego studium.

W świetle art. 9 ust. 2 ww. ustawy studium jest narzędziem koordynowania planowania przestrzennego na szczeblu lokalnym i strategicznych zamierzeń gminy z planowaniem krajowym i regionalnym. Jest to druga koordynacyjna funkcja studium. Rangę studium określa art. 9 ust. 4 i 5 ww. ustawy, w myśl których studium, pomimo, iż nie jest aktem prawa miejscowego, ma moc wiążącą dla opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

SPORZĄDZIŁ:

WÓJT GMINY GOZDOWO

ul. Gozdawy 19

09-213 Gozdowo

pow. Sierpecki, woj. mazowieckie

OPRACOWAŁ:

dr Piotr Fogel – główny projektant, kierownik projektu

mgr Magdalena Łaska

w oparciu o zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo przyjętą uchwałą nr VI/41/15, Rady Gminy Gozdowo z dn. 31 marca 2015 r.

3 Ogólne informacje o gminie Gozdowo.

Gmina Gozdowo jest gminą wiejską, położoną w zachodniej części województwa mazowieckiego, w pobliżu granicy województwa mazowieckiego i kujawsko-pomorskiego.

Od dnia 1 stycznia 1999 r. Gozdowo wraz z miastem Sierpc i gminami wiejskimi Sierpc, Mochowo, Rościszewo, Zawidz, Szczutowo wchodzi w skład powiatu sierpeckiego. Gmina Gozdowo graniczy z gminami Mochowo, Sierpc, Zawidz, Bielsk, Brudzeń Duży, Stara Biała.

Miejscowość gminna - Gozdowo znajduje się w środkowej części analizowanego obszaru i odgrywa wiodącą rolę ośrodka lokalnego.

Gozdowo jest gminą o silnie rozwiniętej funkcji rolniczej. Południowa część omawianego terenu, pozostaje w słabym zasięgu oddziaływania Płocka, który stanowi ważny, zewnętrzny czynnik rozwoju. Oddziaływanie Sierpca (15 km – do miejscowości gminnej) na strukturę przestrzenną gminy jest mało widoczne.

Podstawowe dane o gminie:

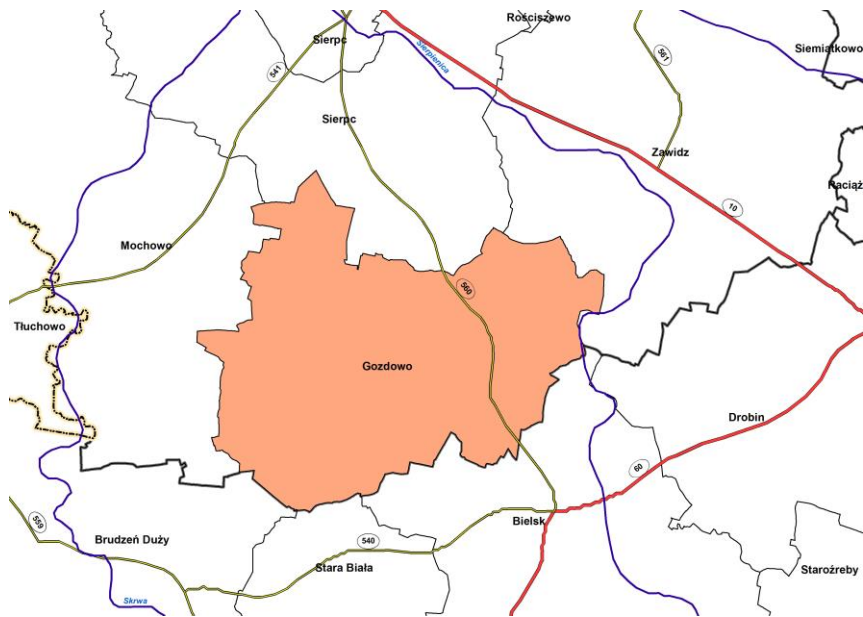
Powierzchnia – 126,35 km² (12635 ha)

Liczba mieszkańców – 6067 (grudzień 2016)

Liczba sołectw – 31

Liczba miejscowości - 42

Gęstość zaludnienia – 48,02 osób/km²

Ryc. 1. Położenie gminy Gozdowo

Źródło: Opracowanie własne

Użytkowanie ziemi w ha¹:

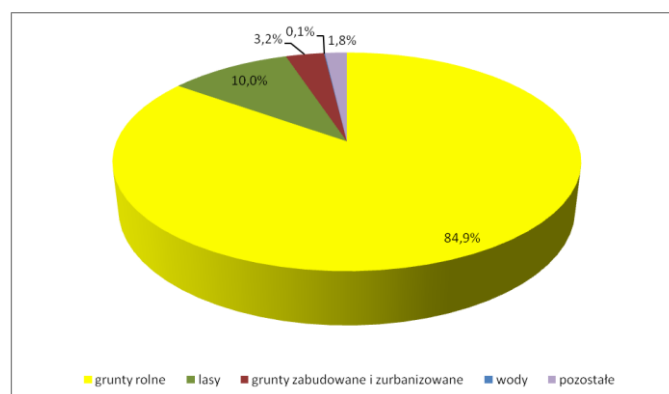
grunty zabudowane i zurbanizowane – 401 (3,2%)

grunty rolne – 10719 (84,9%)

grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – 1267 (10,0%)

grunty pod wodami – 9 (0,1%)

inne – 239 (1,8%)

Ryc. 2. Struktura użytkowania terenu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ewidencji Gruntów i Budynków, Starostwo Powiatowe w Sierpcu. Dane – stan na dzień: 31. 21.2016 r.

¹ Źródło danych: Starostwo Powiatowe w Sierpcu.

4 Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu oraz stan ładu przestrzennego gminy.

4.1 Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne w gminie Gozdowo – stan prawny

System planowania przestrzennego² przewiduje sporządzanie na poziomie lokalnym następujących dokumentów planistycznych:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Gmina Gozdowo posiada aktualną zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, przyjętą uchwałą Nr VI/41/15 Rady Gminy Gozdowo z dn. 31 marca 2015 roku. Studium nie jest prawem miejscowym, jest ono jedynie wyrazem polityki przestrzennej realizowanej przez Wójta Gminy Gozdowo.
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na terenie gminy Gozdowo obowiązuje 7 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których łączna powierzchnia obejmuje ok. 1637 ha. Gmina nie posiada jednego, spójnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla całego swojego obszaru, z punktu widzenia interesów gminy, możliwości efektywnego i elastycznego działania, w kontekście niskiego ruchu inwestycyjnego jest to rozwiązanie korzystne.
- Decyzje o warunkach lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzje o warunkach zabudowy. W zastępstwie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego narzędziem wspomagającym wydawanie pozwoleń na budowę są decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzje o warunkach zabudowy. Średnio, każdego roku w gminie wydaje się kilkanaście decyzji wz. i kilka decyzji celu publicznego.

4.2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo.

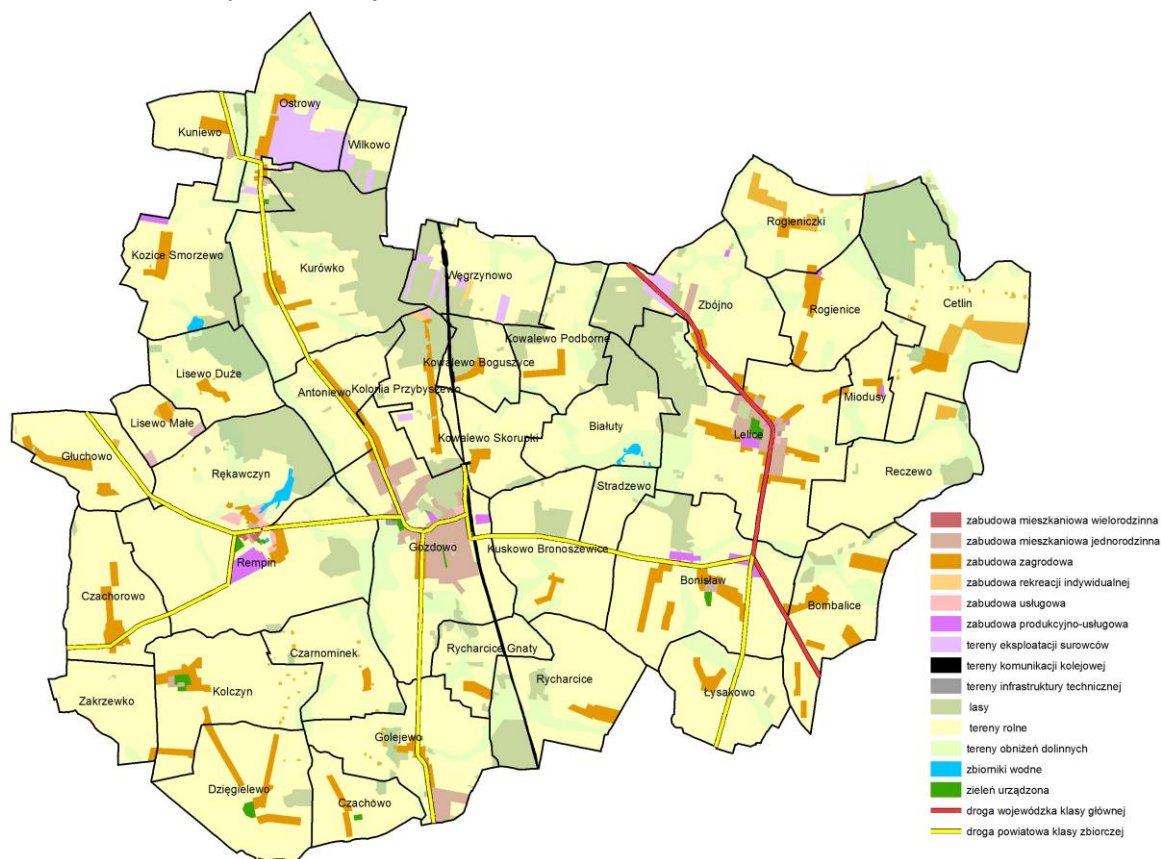
Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo przyjęta została uchwałą Nr VI/41/15 Rady Gminy Gozdowo z dn. 31 marca 2015 r. była kolejną - drugą poprawką do polityki przestrzennej przyjętej w 2006 r. Studium zakładało rozwój gminy w oparciu o jej podstawowe zasoby: dobre warunki do rozwoju rolnictwa, walory przyrodnicze i historyczne, korzystne położenie komunikacyjne, w niewielkiej odległości od Płocka oraz dobrze rozwiniętą infrastrukturę.

Zasadą „starego” studium było wskazanie głównych pryncypiów polityki przestrzennej, którym podporządkowany powinien zostać rozwój terenów zurbanizowanych i wskazanych do urbanizacji. Zaliczono do nich:

- ochronę przed zabudową terenów niezruralizowanych, o znaczącej wartości przyrodniczej oraz wysokiej bonitacji gleb (II - IV klasy),
- ograniczenia w ruralizacji obszarów o niekorzystnych warunkach fizjograficznych w dolinach rzek i na podmokłych terenach łąk,
- znaczące zwiększenie terenów leśnych poprzez wskazanie w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących kompleksów leśnych terenów do zalesień oraz maksymalny wzrost zadrzewień w terenach rolnych oraz zurbanizowanych, zabezpieczenie terenów dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej , usługowej , przemysłu z preferencją rolno - spożywczego,

² Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

- ograniczenie obudowy korytarza komunikacyjnego drogi wojewódzkiej Nr 560, preferencje dla kompleksowego rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,
- zabezpieczenie potrzeb lokalizacyjnych dla inwestycji związanych z produkcją energii ze źródeł odnawialnych - (farmy wiatrowe),
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych z zakresu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Ryc. 3. Kierunki rozwoju przestrzennego zgodnie ze zmianą studium przyjętą w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne.

W zmianie studium wskazano podstawowe zadania i kierunki w procesie kształtowania struktury funkcjonalno -przestrzennej gminy Gozdowo są nimi:

- poszerzenie zasięgu terenów zruralizowanych poprzez uzupełnienie istniejących ciągów zabudowy (obszar całej gminy - głównie tereny mieszkaniowe, tereny przewidziane pod usługi i nieuciążliwą działalność gospodarczą),
- wyznaczenie terenów rozwojowych dla:
 - funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - m. in. w miejscowościach: Gozdowo, Lelice, Golejewo, Czachowo, Kuniewo,
 - funkcji produkcyjno-usługowej w obrębach: Bonisław, Kozice Smorzewo,
- wskazanie terenów dla budowy dwóch elektrowni wiatrowych, w zachodniej części gminy,
- uwzględnienie istniejących udokumentowanych złóż surowców mineralnych oraz zasięgów ustalonych terenów i obszarów górniczych,
- ochrona gruntów rolnych i leśnych,

- powiększenie zasobów leśnych poprzez projektowane dolesienia (na glebach o słabej klasie bonitacyjnej) głównie zlokalizowane w części środkowo – północnej gminy , stanowiące dopełnienie istniejących kompleksów leśnych,
- modernizacja układu komunikacji kołowej,
- uwzględnienie regionalnego szlaku rowerowego - Zielony Szlak Rowerowy Mazowsza - łączącego atrakcyjne tereny na obszarze gminy, który ma stanowić impuls dla rozwoju bazy noclegowej i agroturystyki,
- rozbudowa i modernizacja systemów infrastruktury technicznej.

W strukturze funkcjonalno - przestrzennej gminy wyróżniono główne strefy zagospodarowania przestrzennego:

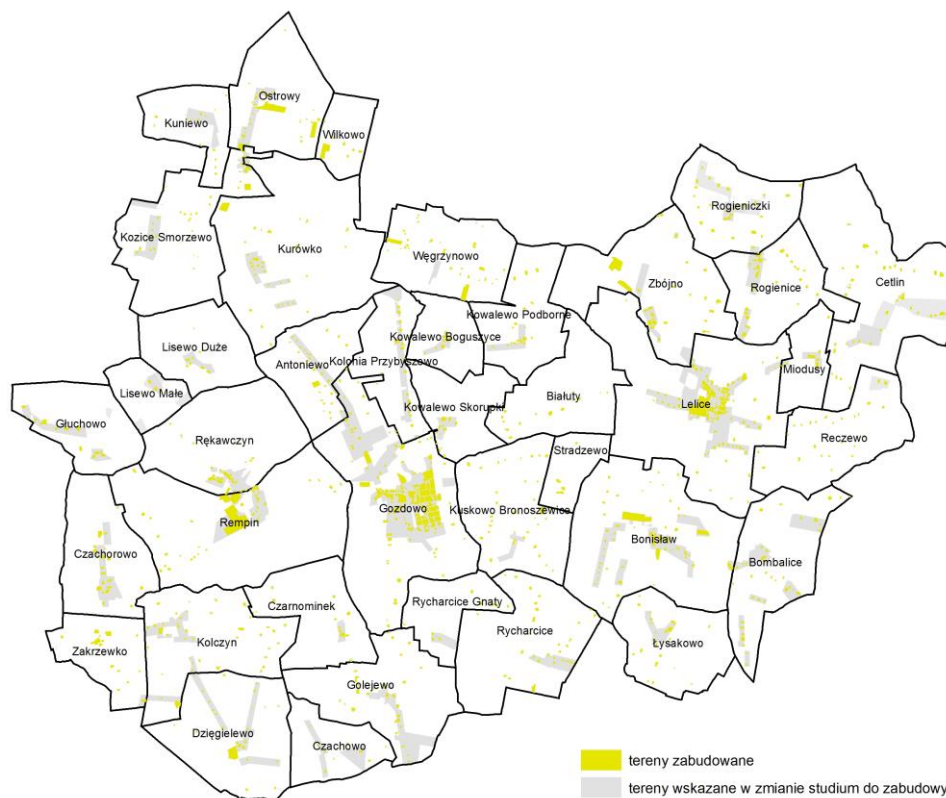
- strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- strefa systemu ekologicznego,
- strefa zurbanizowana.

W związku ze zmianą studium przyjętą w 2015 r. struktura funkcjonalno-przestrzenna strefy zurbanizowanej znacznie skomplikowała się, gdyż dla trzech obszarów zmiany wprowadzono na terenach zabudowy związanej z produkcją rolniczą, nowe wydzielenia funkcjonalne, niż te, które obowiązywały w przyjętym w 2012 r. dokumencie. Dlatego też obowiązująca od 2015 r. zmiana studium uwzględniała podział na następujące tereny funkcjonalno-przestrzenne:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami i nieuciążliwą działalnością gospodarczą,
- tereny zabudowy rekreacji indywidualnej (letniskowej),
- tereny zabudowy zagrodowej,
- tereny wielofunkcyjne o dominującym udziale zabudowy zagrodowej (obszary zmiany 1, 2, 3 z 2015 r.),
- tereny zabudowy zagrodowej (obszary zmiany 1, 2, 3, 5, 6 z 2015 r.),
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny produkcyjne (w tym tereny eksploatacji surowców),
- tereny komunikacji,
- tereny infrastruktury technicznej i obsługi gminy,
- tereny rolne z możliwością lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii - elektrowni wiatrowych, o mocy przekraczającej 100 kW (obszary zmiany 2, 3 z 2015 r.).

Strefa terenów otwartych obejmowała:

- tereny wód,
- tereny obniżeń dolinnych,
- tereny użytkowane rolniczo,
- tereny zieleni urządzonej,
- tereny zieleni nieurządzonej,
- tereny lasów i dolesień.

Ryc. 4. Stopień wykorzystania terenów wskazanych w studium do zainwestowania.

Źródło: opracowanie własne.

Przystąpienie do aktualizacji studium nie było poprzedzone analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, o której mowa w art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Rada Gminy Gozdowo podjęła uchwałę nr XIX/140/16 w sprawie przystąpienia do opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo w dniu 7 października 2016 r. Przygotowywany dokument będzie zapisem nowej polityki przestrzennej, która zarówno w części tekstowej jak i na załącznikach graficznych będzie nawiązywała do zmiany studium uchwalonej w 2015 r.

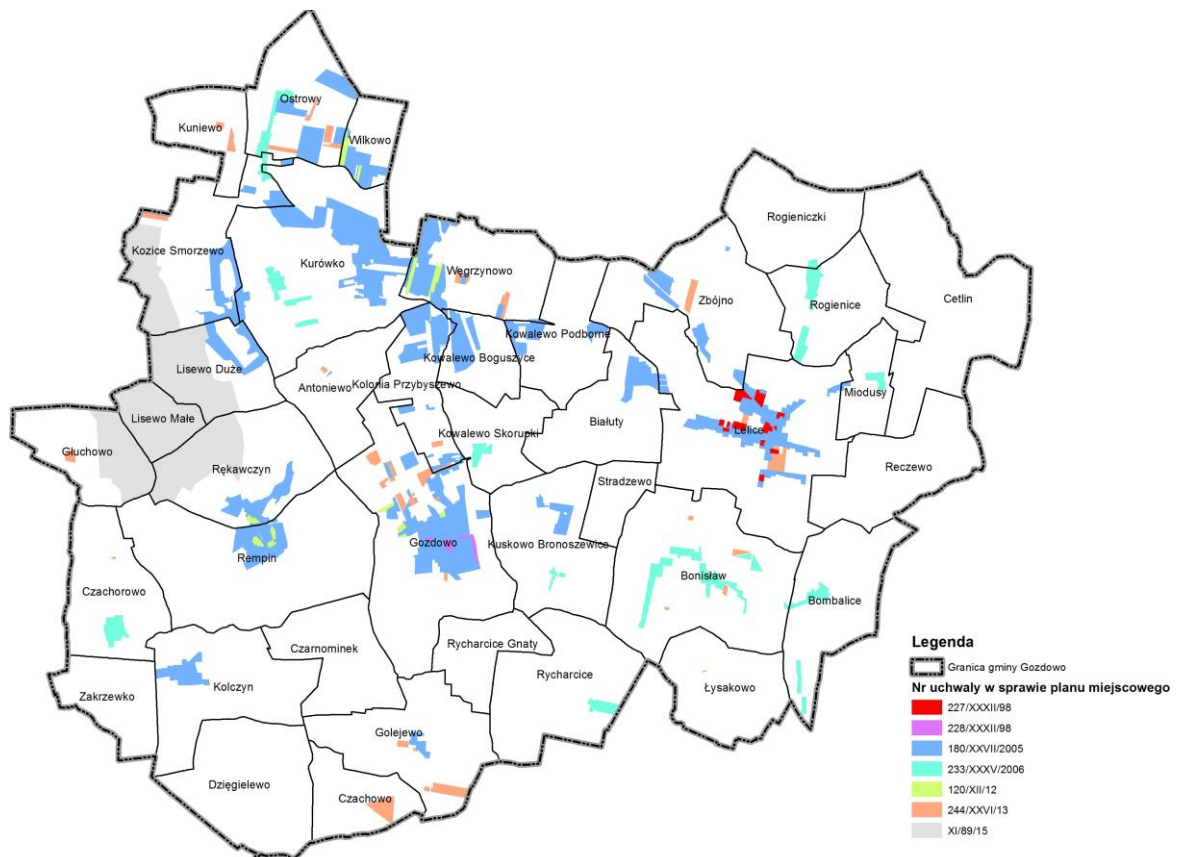
Czynnikiem wpływającym na podjęcie decyzji o opracowaniu nowego studium jest konieczność dostosowania treści tego dokumentu do wymagań narzuconych przez ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Wnioski złożone do studium, zarówno przez mieszkańców jak i inwestorów, dotyczą głównie wprowadzenia zmian w społeczno-ekonomicznym przeznaczeniu terenu. Istotna jest także aktualizacja polityki przestrzennej gminy do istniejących przepisów prawa, w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych.

4.3 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

W gminie Gozdowo obowiązuje 7 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których wykaz prezentuje Tabela 1.

Obowiązujące plany na obszarze gminy Gozdowo są zgodne z przyjętą polityką przestrzenną, ich rola z roku na rok jest coraz większa, o czym świadczy liczba malejących decyzji wz. wydawanych od 2011 r. Ogółem plany miejscowe obejmują obszar około 1636,8 ha (czyli ok. 13% całkowitej powierzchni gminy).

Ryc. 5. Rozmieszczenie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Gozdowo.

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 1. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Lp.	Data uchwalenia	Nr uchwały	Nazwa	Dziennik urzędowy	Ustalenia	Ochrona/Ograniczenia	Pow. [ha]
1	19 listopada 2015 r.	XI/89/15	MPZP obrębów Lisewo Małe oraz części obrębów Lisewo Duże, Rękawczyn, Głuchowo, Kozice Smorzewo w gminie Gozdowo	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dnia 30.12.2015 r. poz. 11692	1) RM1 – tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych z dopuszczoną funkcją usługową; 2) RM2 – tereny rozproszonej zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych; 3) RM3 – tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych; 4) IE - tereny lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą 5) R – tereny rolnicze; 6) RW - tereny rolnicze z zakazem zabudowy; 7) RE – tereny rolnicze obniżeń dolinnych; 8) ZL – tereny lasów; 9) WS – tereny wód; 10) KDL - tereny dróg publicznych, lokalnych; 11) KDW1 – tereny istniejących dróg wewnętrznych; 12) KDW2 - tereny projektowanych dróg wewnętrznych do obsługi elektrowni wiatrowych oraz przyległych terenów rolnych; 13) KDW3 - tereny powiększenia istniejących dróg do obsługi elektrowni wiatrowych oraz przyległych terenów rolnych;	Na obszarze objętym planem wprowadza się: • zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii; • strefa ochronna związana z lokalizacją elektrowni wiatrowych; • zakaz budowy urządzeń reklamowych trwale związanych z gruntem na obszarze objętym planem.	535
2	23 sierpnia 2013 r.	244/XXVI/13	MPZP obejmujący wybrane tereny gminy Gozdowo	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dnia 10.10.2013 r. poz. 10021	1) MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami i nieuciążliwą działalnością gospodarczą, 2) ML – zabudowa rekreacji indywidualnej (letniskowej), 3) RM – zabudowa zagrodowa, 4) U – zabudowa usługowa, 5) P-U – zabudowa przemysłowo – usługowa, 6) PG – tereny eksploatacji powierzchniowej surowców naturalnych, 7) WS – wody śródlądowe, 8) KD – tereny komunikacji, z podziałem na: - drogi dojazdowe – KD-D, - ciągi pieszo-jezdne – KD-Y.	Na obszarze objętym planem wprowadza się: • zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych, z wyjątkiem realizowania inwestycji celu publicznego; • zakaz odprowadzania nie oczyszczonych ścieków wprost do gruntu, rowów melioracyjnych i zbiorników wodnych; • zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia awarii, o których mowa w przepisach odrębnych;	90,2

Lp.	Data uchwalenia	Nr uchwały	Nazwa	Dziennik urzędowy	Ustalenia	Ochrona/Ograniczenia	Pow. [ha]
3	15 czerwca 2012 r.	120/XII/12 ³	Zmiana MPZP gminy Gozdowo obejmująca wybrane obszary planistyczne	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dnia 28.08.2012 r. poz. 6054	1) PG – tereny eksploatacji powierzchniowej surowców naturalnych; 2) MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami i nieuciążliwą działalnością gospodarczą; 3) US – usługi sportu i rekreacji; 4) E – tereny urządzeń gospodarki elektroenergetycznej; 5) ZN – zieleń nieurządzona; 6) R – tereny rolne; 7) KD – tereny komunikacji, z podziałem na: - drogi lokalne KD-L, - drogi dojazdowe KD-D, - ciągi pieszo-jezdne – KD-Y, - dojazdy gospodarcze – KD-Go;	Na obszarze objętym planem wprowadza się: • zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych, z wyjątkiem realizowania inwestycji celu publicznego; • zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do gruntu i cieków wodnych oraz uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem.	23,7
4	07 kwietnia 2006 r.	233/XXXV/2006	MPZP gminy Gozdowo obejmującego wybrane obszary planistyczne	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 99 poz. 3284 z dnia 29.05.2006 r.	1) M,U-1 – zabudowę mieszkaniową oraz zabudowę związaną z działalnością usługową lub inną nieuciążliwą aktywnością gospodarczą, na terenach już zabudowanych lub częściowo zabudowanych, 2) M,U-2 – zabudowę mieszkaniową oraz zabudowę związaną z działalnością usługową lub inną nieuciążliwą aktywnością gospodarczą, na terenach nie zabudowanych, 3) RAG – rolniczą aktywność gospodarczą. 4) UP – zabudowę związaną z usługami publicznymi; tereny istniejących obiektów, oznaczone na rysunkach planu symbolem UP uzupełniono, w nawiasach, dodatkowym symbolem funkcji użytkowej tych obiektów tj.: (O)-oświata, (S)-sakralne obiekty użyteczności publicznej, (SP) obiekt straży pożarnej 5) UP(O),M,U – zabudowę związaną z oświatą a po jej likwidacji zabudowę związaną z mieszkalnictwem lub działalnością usługową lub inną nieuciążliwą aktywnością gospodarczą, 6) UP(O),U,M – tereny przeznaczone do realizacji celów publicznych; teren szkoły uzupełniono, w nawiasach, dodatkowym symbolem funkcji użytkowej obiektu tj.: (O)-oświata, 7) G-1 – zabudowę związaną z aktywnością gospodarczą, na	Na obszarze objętym planem wprowadza się: • Zakaz stosowania w budynkach mieszkalnych dachów jednospadowych i asymetrycznych oraz stosowania imitacji połaci dachowych na ścianach budynku. • zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do gruntu i cieków wodnych oraz uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem.	148,9

³ Zmiana uchwały nr 180/XXVII/2005

Lp.	Data uchwalenia	Nr uchwały	Nazwa	Dziennik urzędowy	Ustalenia	Ochrona/Ograniczenia	Pow. [ha]
					terenach zabudowanych lub częściowo zabudowanych, 8) AG-2 – zabudowę związaną z aktywnością gospodarczą, na terenach wolnych od zabudowy, 9) ZU – zieleń urządzoną, 10) ZN – zieleń nieurządzoną, 11) ZC – cmentarz. 12) W – zbiornik wód powierzchniowych. 13) KL – powiatową drogę lokalną, 14) KLP – poszerzenie powiatowej drogi lokalnej, 15) KDp – poszerzenie drogi dojazdowej, 16) KD-1 – istniejącą gminną drogę dojazdową, 17) KD-2 – projektowaną gminną drogę dojazdową, 18) KW-1 – drogę wewnętrzną, 19) KW-2 – projektowaną drogę wewnętrzną.		
5	05 maja 2005 r.	180/XXVII/2005	MPZP gminy Gozdowo obejmującego wybrane obszary planistyczne	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 141 poz. 4428 z dnia 16.06.2005 r.	1) M,U-1 – zabudowę mieszkaniową (o której mowa w §2, ust 2, pkt 3) oraz zabudowę związaną z działalnością usługową lub inną nieuciążliwą aktywnością gospodarczą (o której mowa w § 2, ust. 2, pkt 4), na terenach już zabudowanych lub częściowo zabudowanych, 2) M,U-2 – zabudowę mieszkaniową (o której mowa w § 2, ust. 2, pkt 3) oraz zabudowę związaną z działalnością usługową lub inną nieuciążliwą aktywnością gospodarczą (o której mowa w § 2, ust. 2, pkt 4), na terenach nie zabudowanych. 3) M/U – zabudowę mieszkaniową z możliwością zabudowy związanej z działalnością usługową lub inną nieuciążliwą aktywnością gospodarczą (o której mowa w § 2, ust. 2, pkt 4) na terenach zabudowanych lub częściowo zabudowanych, 4) MN – zabudowę mieszkaniową, jednorodzinna, 5) MW – zabudowę mieszkaniową, wielorodzinną, 6) ML – zabudowę letniskową z usługami związanymi z obsługą terenu rekreacyjnego i letniskowego, 7) AG/M-1 – zabudowę związaną z działalnością gospodarczą (o której mowa w § 2, ust. 2, pkt 5), z możliwością lokalizacji funkcji mieszkaniowej, 8) AG-1 – zabudowę związaną z aktywnością gospodarczą, o której mowa w § 2, ust. 2, pkt 5, 9) UP – zabudowę związaną z realizacją celów publicznych; tereny istniejących obiektów usług publicznych, oznaczone na	Na obszarze objętym planem wprowadza się: <ul style="list-style-type: none"> • Zakaz stosowania w budynkach mieszkalnych dachów jednospadowych i asymetrycznych oraz stosowania imitacji połaci dachowych na ścianach budynku. • zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do gruntu i cieków wodnych oraz uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej • zakaz lokalizacji, w granicach zwartej zabudowy wsi, inwestycji stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii. 	816,8

Lp.	Data uchwalenia	Nr uchwały	Nazwa	Dziennik urzędowy	Ustalenia	Ochrona/Ograniczenia	Pow. [ha]
					<p>rysunkach planu symbolem UP uzupełniono, w nawiasach, dodatkowym symbolem funkcji użytkowej tych obiektów np.:</p> <p>(O) – oświata, (Op) – obiekty pomocnicze w oświacie, (Z) – zdrowie, (A) – administracja publiczna, (S) – obiekty użyteczności publicznej (sakralne), (SP) – obiekty Straży Pożarnej,</p> <p>10) U-1 – zabudowę związaną z działalnością usługową lub inną nieuciążliwą aktywnością gospodarczą (o której mowa w § 2, ust 2, pkt 4),</p> <p>11) U – zabudowę związaną z usługową działalnością handlową,</p> <p>12) RT – zabudowę związaną z usługami rekreacji i wypoczynku,</p> <p>13) I(NO) – oczyszczalnię ścieków,</p> <p>14) I(G) – stację redukcyjną gazu,</p> <p>15) I(W) – zabudowę związaną z obsługą sieci i urządzeń zaopatrzenia w wodę,</p> <p>16) Lz – zalesienie,</p> <p>17) Ls – las,</p> <p>18) ZD – ogrody działkowe,</p> <p>19) ZN – zieleń nieurządzoną,</p> <p>20) ZP – zieleń parkową,</p> <p>21) RP – tereny gospodarki polowej,</p> <p>22) ZR – zagospodarowanie związane z rekreacją,</p> <p>23) ZP/U,M – tereny zabytkowego parku, w którym na wydzielonej działce lokalizacji dworu możliwa jest jego rewaloryzacja lub lokalizacja funkcji usługowej lub mieszkaniowej,</p> <p>24) ZP/M-1 – zabytkową zieleń parkową, z możliwością zabudowy mieszkaniowej - rezydencji pod warunkiem zachowania starodrzewu,</p> <p>25) RP,RT – gospodarkę rolno-polową i zabudowę związaną z usługami rekreacji i wypoczynku,</p> <p>26) W,ZN – zbiornik wód powierzchniowych z zielenią nieurządzoną (ZN) wokół niego, stanowiącą obudowę ekologiczną zbiornika.</p> <p>27) KZ – wojewódzką drogę zbiorczą,</p> <p>28) KL – powiatową drogę lokalną,</p> <p>29) KLp – poszerzenie powiatowej drogi lokalnej,</p> <p>30) KD-1 – gminną drogę dojazdową,</p> <p>31) KD-2 – projektowaną gminną drogę dojazdową,</p> <p>32) KDp – poszerzenie drogi dojazdowej,</p>		

Lp.	Data uchwalenia	Nr uchwały	Nazwa	Dziennik urzędowy	Ustalenia	Ochrona/Ograniczenia	Pow. [ha]	
					33) KW-1 – drogę wewnętrzną, 34) KW-2 – projektowaną drogę wewnętrzną, 35) KWp – poszerzenie drogi wewnętrznej. 36) KS – garaże.			
6	17 czerwca 1998 r.	227/XXXII/98	MPZP wybranych terenów we wsi Lelice	Dz. Urz. Woj. Płockiego Nr 9 poz. 102	1) MN/U - tereny jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej z usługą podstawowymi, 2) U/MN - tereny jednorodzinnej zabudowy usługowo - mieszkaniowej, 3) RU/MN – tereny zabudowy rekreacyjno- usługowej i mieszkaniowej, 4) PU/MN – teren przemysłu lub usług oraz budownictwa mieszkaniowego, 5) ZP – zieleń parkowa, 6) K – ulice dojazdowe, 7) Cp – ciągi pieszo-jezdne, 8) Kp – strefa parkowania	-	16,4	
7	17 czerwca 1998 r.	228/XXXII/98	MPZP wybranych terenów we wsi Gozdowo	Dz. Urz. Woj. Płockiego Nr 9 poz. 103	1) MN/U - tereny jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej z usługą podstawowymi, 2) U/MN - tereny jednorodzinnej zabudowy usługowo - mieszkaniowej, 3) PU – teren przemysłu, 4) Z – zalesienie, 5) ZP – zieleń parkowa, 6) K – ulice dojazdowe, 7) Cp – ciągi pieszo-jezdne, 8) Kp – strefa parkowania	-	5,8	
razem:								1636,8

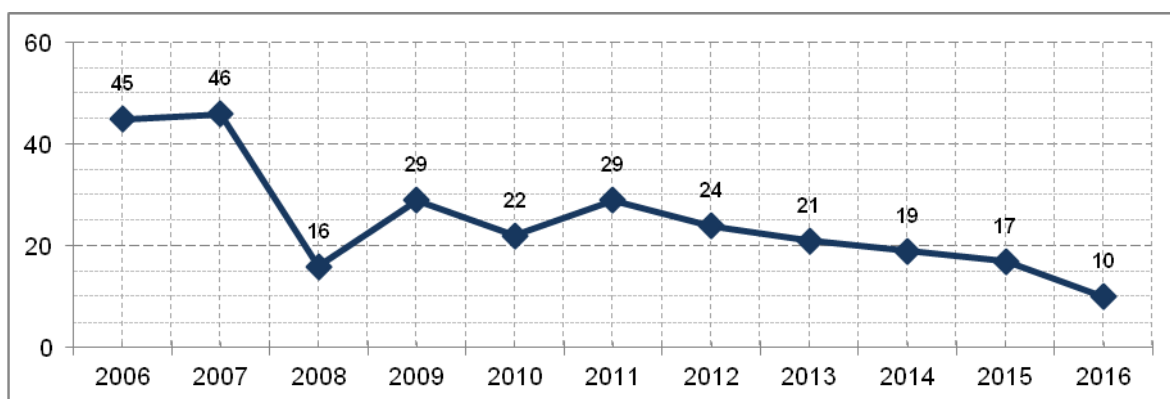
Źródło: opracowanie własne.

4.4 Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

Ważnym narzędziem realizowania polityki przestrzennej w gminie Gozdowo są decyzje o warunkach zabudowy, z którego gmina skutecznie korzysta. Sprzyja temu niewielkie pokrycie gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego 13% (Ryc. 5). Jednak stosowanie tego narzędzia możliwe jest w ograniczonym zakresie, w sąsiedztwie istniejącej zabudowy, na działkach posiadających dostęp do infrastruktury technicznej, nie wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia terenu na cele nierolnicze i nieleśne.

Analizie poddano 278 prawomocnych decyzji Wójta gminy Gozdowo, wydanych w latach 2006-2016 (Ryc. 6). Decyzje o warunkach zabudowy dotyczyły przede wszystkim obiektów mieszkalnych (przez obiekty te rozumie się samodzielne domy jednorodzinne oraz budynki mieszkalne realizowane w ramach zabudowy zagrodowej), gospodarczych, inwentarskich (w tym kurniki, obory oraz chlewnie), magazynowych (zbiorniki na odchody zwierzęce, silosy zbożowe, silosy na kiszonkę oraz budynki magazynowe) oraz usługowych. Ich zakres przedmiotowy obejmował:

- budowę nowego obiektu budowlanego – 60 % decyzji,
- rozbudowę istniejącego obiektu budowlanego – 35 % decyzji,
- zmianę sposobu użytkowania istniejącego obiektu budowlanego – 5 % decyzji.

Ryc. 6. Liczba decyzji wz wydanych w latach 2006 – 2016.

Źródło: Opracowanie własne. Dane Urząd Gminy Gozdowo.

W analizowanym przedziale czasowym (2006-2016) liczba prawomocnych decyzji o warunkach zabudowy była zmienna, jednak od 2011 roku zauważalna jest silna tendencja malejąca. W ciągu ostatnich 10 lat liczba ta spadła o blisko 80%, co wskazuje na trafność w opracowaniu planów miejscowych.

Każdego roku na terenie gminy Gozdowo obserwuje się potencjalny przyrost budowy nowych budynków, z których większość stanowi jednak uzupełnienie istniejącego już zagospodarowania. Około 20 % wszystkich badanych zamierzeń inwestycyjnych odnosi się do wykorzystania na cele budowlane niezabudowanej nieruchomości. Obiekty gospodarcze i magazynowe są z reguły uzupełnieniem innej funkcji mieszkaniowej lub związanej z szeroko rozumianą aktywnością gospodarczą. Najwięcej decyzji o warunkach zabudowy dotyczyło budowy nowych obiektów magazynowych oraz rozbudowy istniejących budynków mieszkalnych (Tabela 2). Ze względu na

specyfikę gminy widać wyraźne utrwalanie struktury funkcjonalno-przestrzennej w kierunku działalności związanej z produkcją rolniczą.

Tabela 2. Przedmiot wydanych decyzji o warunkach zabudowy w latach 2006 – 2016

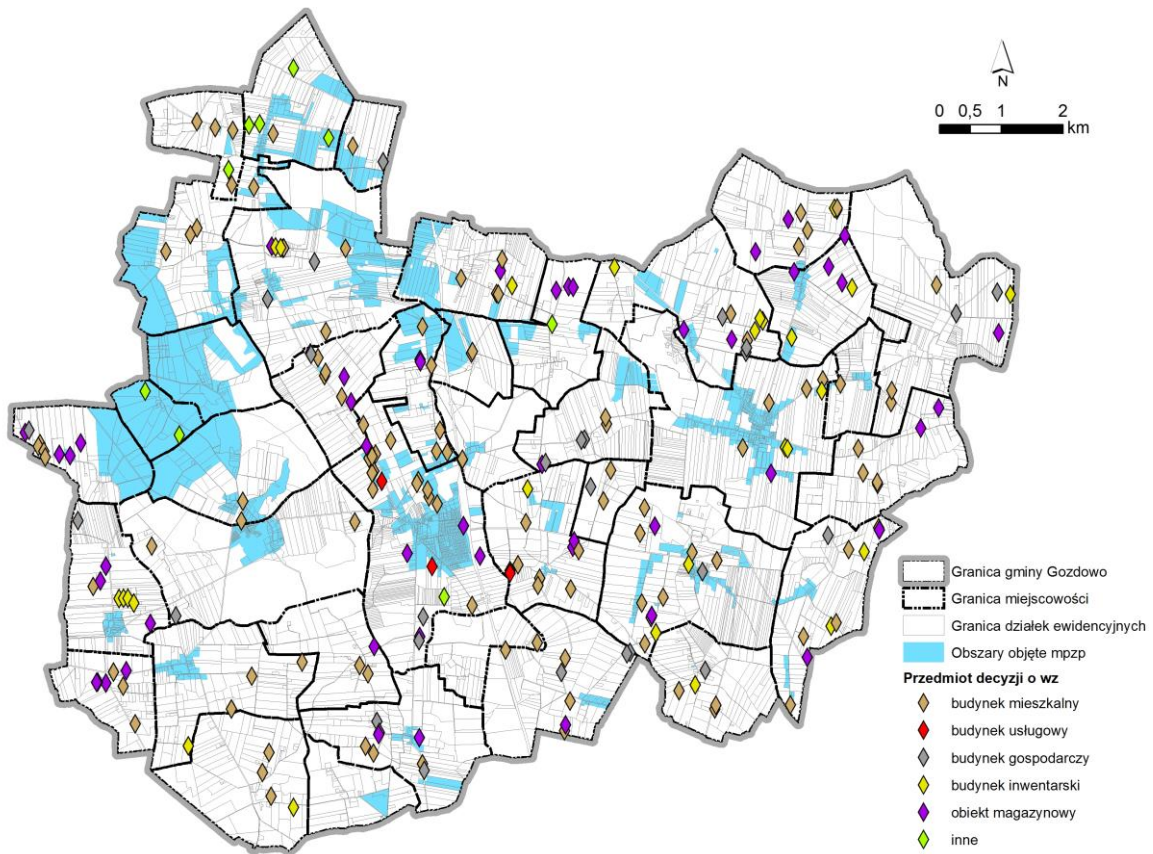
L.p.	Cel decyzji wz	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Liczba decyzji ogółem
1	budowa nowych budynków mieszkalnych	3	4	2	9	6	7	1	6	2	0	5	45
2	budowa nowych budynków usługowych	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3
3	budowa nowych budynków gospodarczych	3	3	2	1	1	1	4	2	2	4	1	24
4	budowa nowych budynków inwentarskich	3	2	1	0	4	1	4	0	1	0	1	17
5	budowa nowych obiektów magazynowych	26	19	1	1	2	7	2	1	6	3	1	69
6	rozbudowa istniejących budynków mieszkalnych	5	11	7	12	7	3	6	6	2	7	2	68
7	rozbudowa istniejących budynków gospodarczych	0	2	2	0	1	0	1	2	4	1	0	13
8	rozbudowa istniejących budynków inwentarskich	3	3	0	0	0	2	5	1	0	1	0	15
9	zmiana sposobu użytkowania*	2	0	0	5	1	3	1	2	1	0	0	15
10	inne**	0	0	1	1	0	5	0	1	0	1	0	9
Liczba decyzji w roku		45	46	16	29	22	29	24	21	19	17	10	278

*zmiana sposobu użytkowania na budynek mieszkalny jednorodzinny

**budowa zjazdu z drogi publicznej, budowa stawu, lokalizacja masztu, lokalizacja miejsca wydobycia kruszywa naturalnego

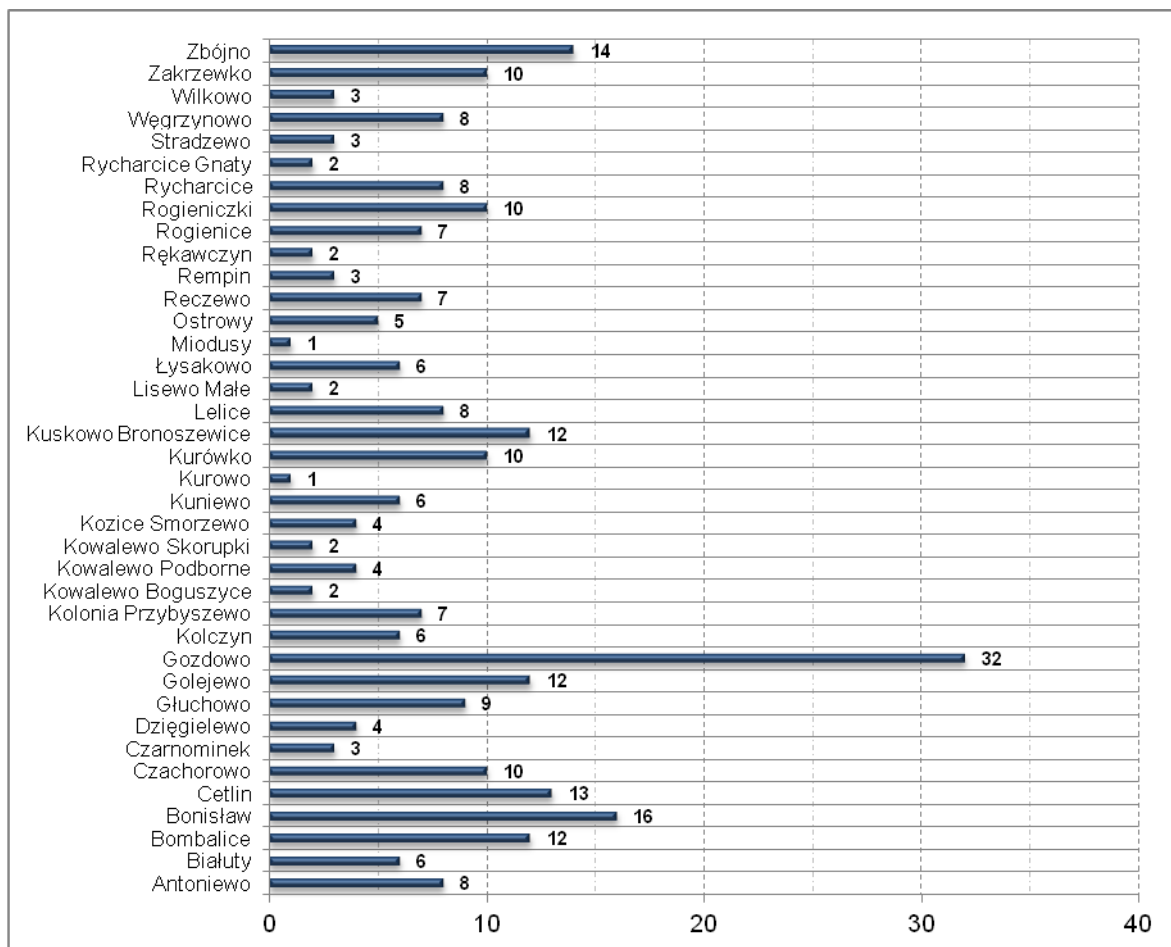
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Gozdowo.

Decyzje o warunkach zabudowy w latach 2006 – 2016 były wydawane dla wszystkich wsi, z wyłączeniem Czachowa oraz Lisewa Dużego (Ryc. 8). Największym zainteresowaniem inwestycyjnym charakteryzuje się miejscowość gminna – Gozdowo oraz tereny w pobliżu ważniejszych ciągów komunikacyjnych (dróg powiatowych).

Ryc. 7. Lokalizacja decyzji wz. wydanych w latach 2006-2014 w podziale na wsie.

Źródło: Opracowanie własne. Dane UG Gozdowo

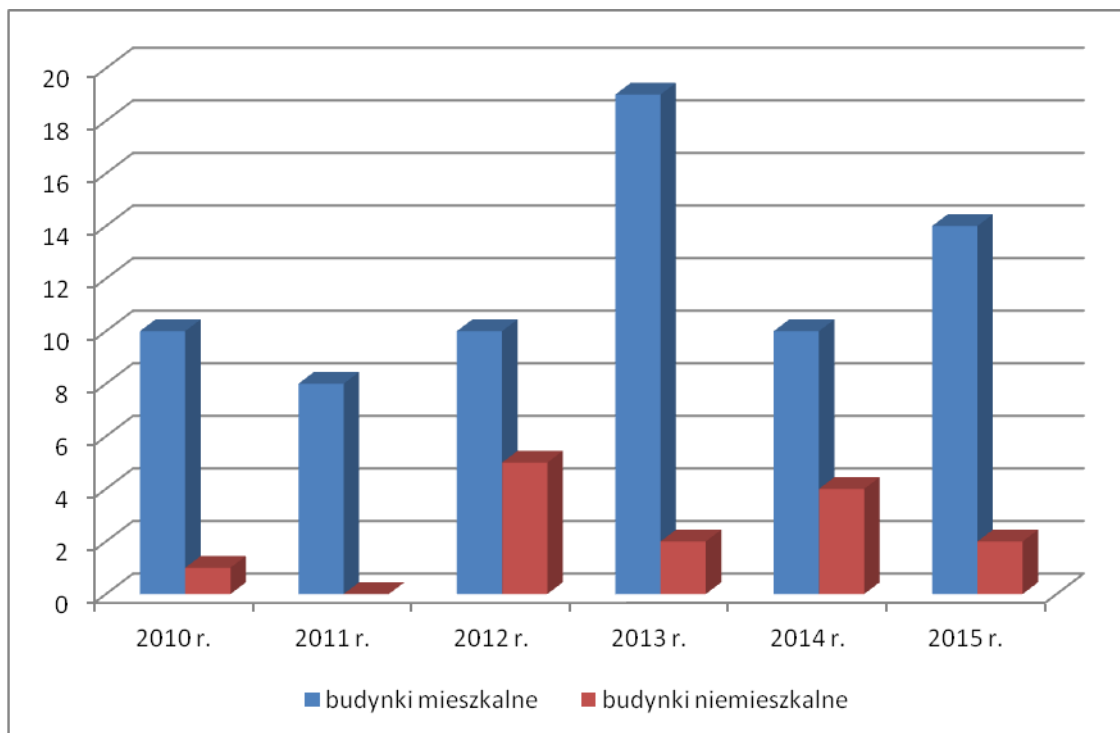

Ryc. 8. Decyzje o warunkach zabudowy wydane w latach 2006-2016 w poszczególnych obrębach ewidencyjnych gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Gozdowo.

4.5 Ruch budowlany w gminie Gozdowo

Faktyczny ruch budowlany najpełniej obrazują nowe, oddane do użytkowania budynki. W analizowanym, sześcioletnim okresie, ruch budowlany nie przekraczał 20 nowych budynków rocznie (Ryc. 9). Ciekawym jest fakt, że wśród budynków tych, niewiele jest takich, które przeznaczone są na cele niemieszkalne. Średnia powierzchnia użytkowa nowego domu oddanego do użytku w tym czasie oscyluje pomiędzy 126 – 146 m².

Ryc. 9. Liczba nowo oddanych do użytkowania budynków w latach 2010-2015.

Źródło: Opracowanie własne. Dane: BDL GUS.

4.6 Dotychczasowe zagospodarowanie terenu w gminie Gozdowo.

4.6.1 Hierarchiczność układu przestrzennego.

Struktura przestrzenna przeznaczenia terenów, w tym rodzaj zabudowy na obszarze gminy Gozdowo nawiązuje do ustaleń miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego, który do dnia 31 grudnia 2003 r. był prawem miejscowym z zakresu planowania przestrzennego w gminie Gozdowo.

Wiodącą funkcją rozwojową na obszarze gminy jest rolnictwo. W zakresie rozwoju funkcji rolniczej wskazuje się na uprawę zbóż oraz silny rozwój hodowli trzody oraz drobiu. W ciągu ostatnich lat działalność ta podlega silnym koniunkturalnym wahaniom, których podłożem jest sytuacja makroekonomiczna.

Wskazuje się na hierarchiczny podział miejscowości, utrzymujący się od dziesięcioleci:

- Gozdowo – funkcja lokalnego ośrodka, zawiera obiekty usługowe służące mieszkańcom całej gminy,
- Lelice – funkcja ośrodka wspomagającego w zakresie obsługi ludności,
- pozostałe wsie – ośrodki produkcyjne z usługami elementarnymi.

Poza siecią osadniczą ważnym elementem funkcjonalnym obszaru gminy są grunty rolnicze i lasy. Wskazać należy, na dużą koncentrację zabudowy w niektórych wsiach (Gozdowo, Lelice, Bonisław, Rempin), co ma pozytywny wpływ kształtowanie terenów rolniczych.

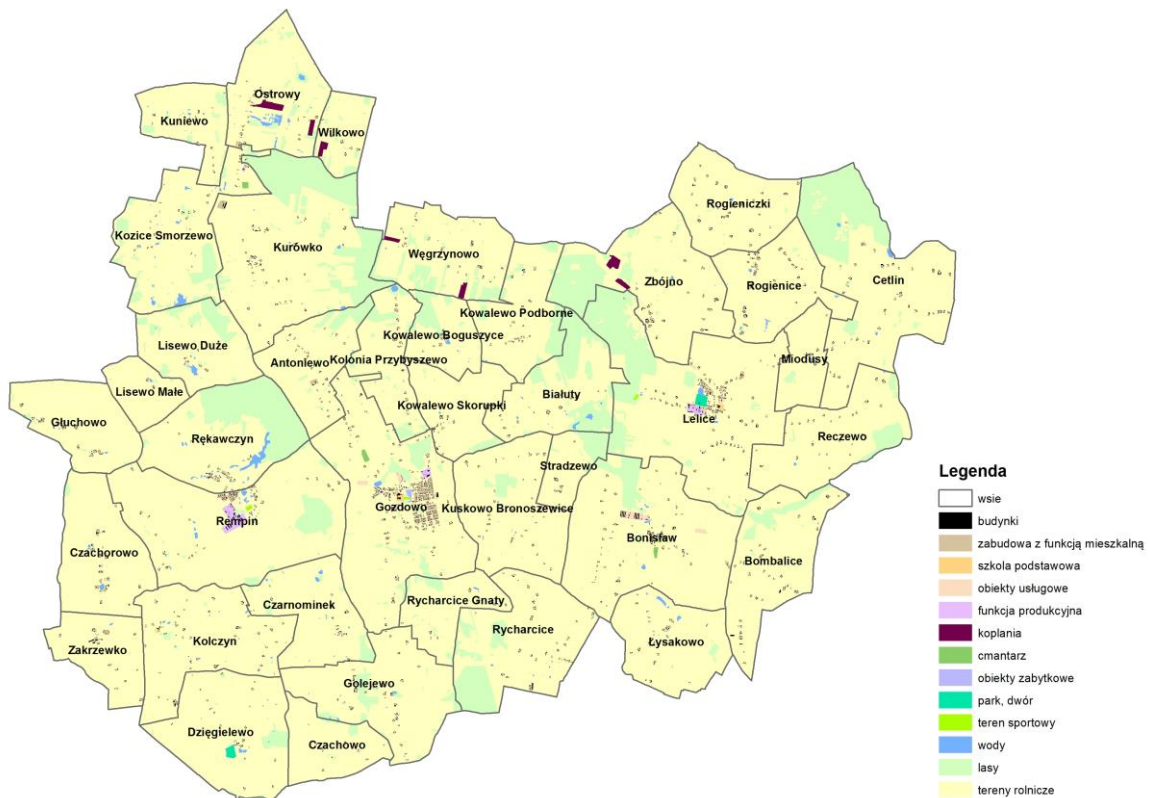
Znacząco ingerującym w krajobraz sposobem zagospodarowania jest eksploatacja kruszyw, która koncentruje się głównie w północnej części gminy.

4.6.2 Użytkowanie terenu, zagospodarowanie przestrzenne.

W lutym i marcu 2017 r. przeprowadzono inwentaryzację urbanistyczną gminy, w szczególności terenów zabudowanych, której celem było opisanie wiodących funkcji terenu a także wskazanie możliwości rozwoju zabudowy, w oparciu o istniejące zagospodarowanie oraz plany mieszkańców wyrażone we wnioskach złożonych do studium.

Na terenie gminy Gozdowo można wyodrębnić następujące typy zabudowy Ryc. 10:

- zagrodową – dominującą we wszystkich wsiach,
- jednorodzinną – obecną głównie w miejscowościach Gozdowo, Lelice,
- wielorodzinną – w Rempinie, Gozdowie, Lelicach,
- usługową – w Gozdowie, Lelicach, Bonisławiu, Kurowie, Rempinie oraz w podstawowym zakresie w większych wsiach,
- usług publicznych – w Gozdowie, Lelicach, Ostrowach,
- produkcji, składów i magazynów - w Gozdowie, Lelicach.

Ryc. 10. Zagospodarowanie terenu na podstawie inwentaryzacji (uproszczone).

Źródło: Opracowanie własne

Z racji pełnionej funkcji administracyjnej najważniejszą wsią w gminie jest Gozdowo. Struktura rozwoju przestrzennego gminy opiera się o dwie miejscowości Gozdowo i Lelice, w których zamieszkuje łącznie 34% mieszkańców gminy. Wsie te mają zwartą strukturę przestrzenną, na którą składają się zabudowa zagrodowa oraz tereny mieszkaniowo – usługowe, w tym usługi publiczne, a także tereny infrastruktury technicznej (Ryc. 11).

W gminie dominuje rozproszony typ zabudowy zagrodowej (poza Gozdowem, Lelicami i Rempinem i Bonisławem), typowej dla powiatu sierpeckiego. Skutkiem tego są wysokie koszty budowy i utrzymania infrastruktury technicznej i komunikacji. Zabudowa rozproszona znajduje się w mniejszych wsiach, jej przykład prezentuje Ryc. 12.

*Ryc. 11. Zabudowa zwarta we wsi Gozdowo.
Foto: ortofotomapa GUGiK*

*Ryc. 12. Zabudowa rozproszona we wsi Reczewo.
Foto: ortofotomapa GUGiK*

Zabudowa wielorodzinna, w Rempinie związana jest głównie z funkcjonującym w przeszłości PGR, gdzie tworzący ona zwartą strukturę osiedlową.

Ogólnie stan techniczny zabudowy można określić, jako zadowalający, choć występują również budynki w nieco gorszym stanie. Są to głównie opuszczone zabudowania rolnicze.

Gozdowo, Lelice zaspokajają potrzeby mieszkańców na poziomie lokalnym. Ośrodkami nadrzędnymi są miasto powiatowe Sierpc oraz miasto subregionalne Płock.

Ostatnie dostępne dane pochodzące z Narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań 2002 pokazują, że ponad 50% wszystkich mieszkań została wybudowana przed 1970 r. Wskazuje to na istotny problem kosztów remontów starych budynków.

W 2015 r. przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosiła 85,9 m², zaś na jedną osobę 23,5 m². Budynki mieszkalne w ok. 90% wyposażone są w bieżącą wodę pochodzącą z wodociągów komunalnych, ok. 79,5% wyposażonych jest w łazienkę, a ok. 77,9% posiada centralne ogrzewanie.

Dominującą rolę usługową w gminie pełni Gozdowo, wyposażone w pełen zakres usług o znaczeniu lokalnym: usługi oświaty, kultu sakralnego, zdrowia, sportu, administracji, handlu oraz usługi z zakresu transportu i obsługi rolniczej, czy bankowości. W tej miejscowości koncentrują się najważniejsze obiekty, w których świadczone są usługi publiczne: Urząd Gminy, Gminna Biblioteka Publiczna, urząd pocztowy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostka OSP, Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej, posterunek policji, ośrodek zdrowia, szkoła podstawowa i gimnazjum, przedszkole i klub dziecięcy „Radosna Kraina”. W Gozdowie działa również wiele punktów usługowych, prowadzonych przez osoby fizyczne lub prawne. Do najważniejszych należą: Bank Spółdzielczy, apteka, stacja paliw, liczne obiekty handlowe różnych branż.

Ze względu na dużą liczbę mieszkańców, zamieszkujących okoliczne wsie oraz zaszciości historyczne wykształcił się, przy drodze wojewódzkiej nr 560 ośrodek wspomagający miejscowość gminną – wieś Lelice, koncentrujący usługi podstawowe i ponadpodstawowe. Zlokalizowane tam zostały usługi: oświaty, zdrowia, handlu.

W pozostałych miejscowościach funkcja usługowa ograniczona jest do minimum – głównie są to niewielkie obiekty handlowe. Większość dużych miejscowości wyposażona jest także w dobrze utrzymane świetlice wiejskie (Rempin, Golejewo, Cetlin, Dziegielewo, Rogienice, Bonisław, Kolczyn, Kurówko, Rycharcice, Bombalice, Kurowo, Reczewo, Bronoszewice, Rękawczyn, Lelice i Kowalewo Podborne).

W bazie CEIDG (centralnej ewidencji i informacja o działalności gospodarczej) wg. stanu na dzień 31.12.2016 r. zarejestrowanych było łącznie 292 przedsiębiorców. Funkcjonujące zakłady działają głównie w branży rolno-spożywczej oraz usług rolniczych. Największymi i istotnymi przedsiębiorstwami w gminie są:

- żwirownie prywatne w Ostrowach, Zbójnie, Węgrzynowie, Wilkowie,
- 2 piekarnie: w Lelicach i w Rękawczynie,
- Ferma „Złote Jajko” w Bonisławiu,
- 2 domy weselne: Lelice, Gozdowo,
- 2 stacje paliw (Gozdowo, Lelice),
- Siatmex – producent siatki ogrodzeniowej w Zbójnie,
- 2 zakłady chemiczne:
 - przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe „Petrex” z siedzibą w Płocku – w Lelicach

Pojęcie ładu przestrzennego, zostało określone w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jako takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Praktyka planowania pokazuje jednocześnie, że jest to pojęcie niedookreślone, bazujące na subiektywnej percepcji przestrzeni. Dlatego na potrzeby opracowania tego dokumentu dokonano oceny ładu przestrzennego przez pryzmat następujących zagadnień:

- ekspansji zabudowy,
- rozwoju zabudowy poza terenami uzbrojonymi w sieć wodociągową,
- kolidowania funkcji uciążliwych z zabudową mieszkaniową,
- ochrony przed zabudową, głównie mieszkaniową obszarów o wysokich walorach dla produkcji rolniczej.

Brak silnej presji inwestycyjnej związanej z ekspansją zabudowy na obszary rolne sprzyja utrzymaniu ładu przestrzennego. Jednocześnie wskazać należy na prawidłowe dążenie do powstawania nowej zabudowy w sąsiedztwie istniejącej, co przeciwdziała niekorzystnemu zjawisku rozlewania się zabudowy. Warte podkreślenia jest powstawanie nowych budynków w sąsiedztwie dróg i sieci wodociągowej, co z kolei przyczynia się do optymalizacji kosztów obsługi zabudowy.

Sieć osadnicza zachowuje swój hierarchiczny charakter. W trakcie prac inwentaryzacyjnych, przeprowadzonych na potrzeby studium, nie zaobserwowano przemian, które miałyby doprowadzić do zmiany utrwalonej od dziesięcioleci hierarchii. Zagadnienie roli, jaką pełnią poszczególne wsie w układzie osadniczym gminy zostało opisane w rozdziale „Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenów oraz stanu ładu przestrzennego gminy Gozdowo”.

Na terenie gminy Gozdowo jest prowadzona towarowa hodowla zwierząt. Duże gospodarstwa rolne, specjalizujące się w hodowli zwierząt, których działalność generuje uciążliwości przede wszystkim zapachowe, usytuowane są poza większymi skupiskami zabudowy, co minimalizuje uciążliwości, choć nie chroni przed konfliktami. Problem ten dotyczy miejscowości: Czachorowo, Bonisław, Bombalice, Zakrzewko, Zbójno, Rycharcice, Rogienice.

Pozytywnie ocenić należy dotychczasowe działania w zakresie ochrony przed zainwestowaniem terenów, posiadających wysokie walory do produkcji rolniczej. Do takich należą grunty II i III klasy bonitacyjnej, a także tereny wyposażone w podziemną sieć drenarską.

5 Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

W oparciu o przepisy odrębne na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo zaktualizowane zostało opracowanie ekofizjograficzne podstawowe, przygotowane na potrzeby zmiany studium uchwalonej w 2015 r. W rozdziałach poniższych zamieszczono wnioski wynikające z tego opracowania.

5.1 Stan środowiska przyrodniczego - zasoby

Rzeźba terenu

Gmina Gozdowo położona jest w marginalnej strefie pasa pojezierzy, stąd generalne cechy rzeźby terenu, formy ich wielkość, pochodzenie, rozwój i wiek są typowe dla obszarów młodoglacjalnych, silnie zdenudowanych w czasie fazy pomorskiej i gardzieńskiej zlodowacenia północnopolskiego. Rzeźba na terenie gminy jest urozmaicona. Formami pozytywnymi są pagóry czołowomorenowe, ozy, z którymi kontrastują fragmenty górnych odcinków dolin Sierpienicy oraz Wierzbicy a także liczne, niewielkie powierzchniowo bezodpływowe obniżenia terenu.

Podstawowymi jednostkami morfologicznymi na omawianym terenie są: wysoczyzna morenowa wraz ze strefą czołowo morenową oraz doliny Wierzbicy i Sierpienicy.

Strefa czołowo morenowa o przebiegu pn-zach – pd-wsch znajduje się w środkowej części gminy, stanowiąc tym samym dział wód. Tworzy ona morfologicznie, wyraźne dwa poziomy. Wyższy położony jest na wysokości pomiędzy 130 – 140 m n.p.m. i tworzy wysoczyznę falistą, o nachyleniu zboczy do 5%, z licznymi obniżeniami bezodpływowymi. Niższy poziom ma charakter równinny, o spadkach terenu do 3%, wysokości zaś wynoszą 120- 130 m n.p.m. Najsilniej urozmaiconą część wysoczyzny stanowi strefa czołowomorenowa. Tworzą ją pagóry, o wysokościach względnych 10-15 m wtopione w obszar wysoczyznowy. Spadki terenu w tej strefie dochodzą do 8%. Najwyżej położony obszar w gminie znajduje się w rejonie Koloni Przybyszewo, gdzie wysokości bezwzględne dochodzą do 151 m n.p.m. Wyróżniającą formą w obrębie wysoczyzn jest wał ozu w rejonie Zbójna, charakteryzujący się nachyleniem stoków (4÷10%) oraz silnie przekształconą w wyniku eksploatacji kruszywa morfologią w swojej części szczytowej.

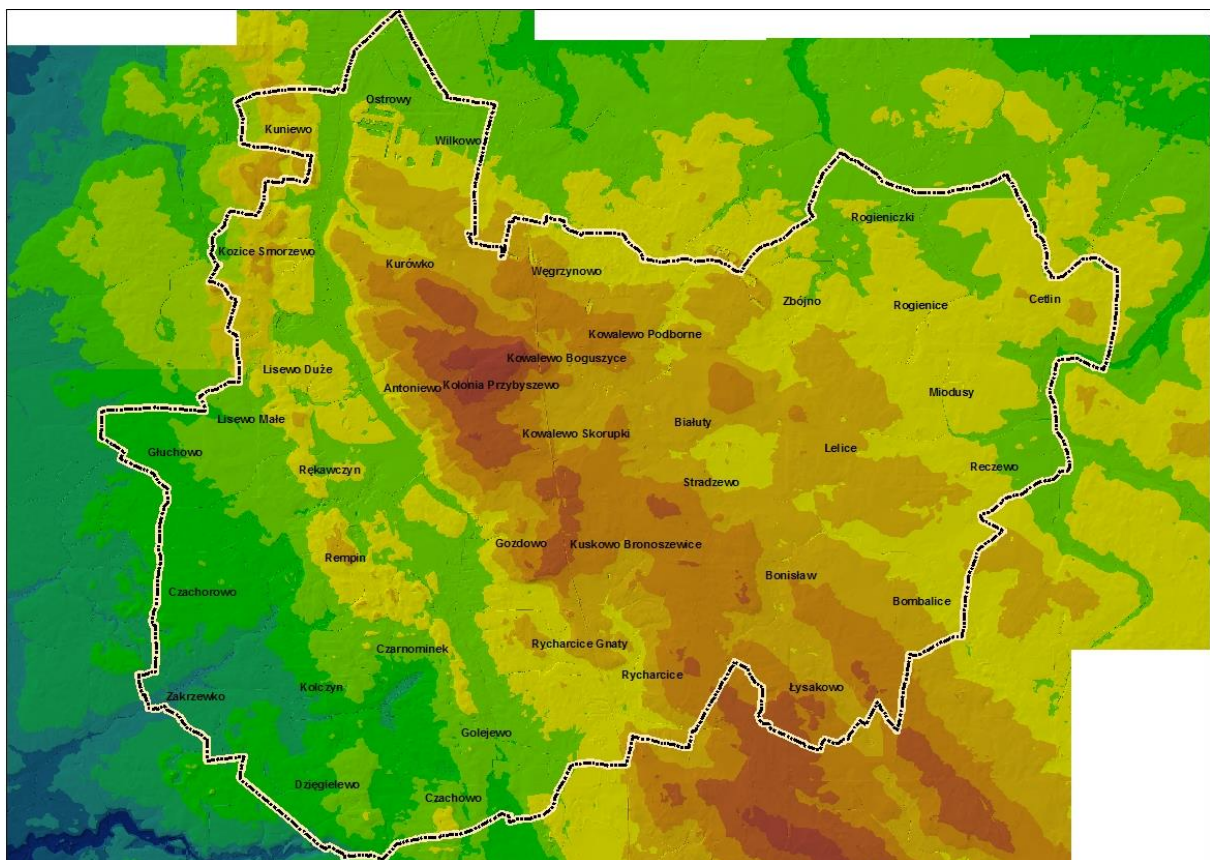
Równinna wysoczyzna morenowa rozcięta jest przez dwie niewielkie doliny rzeczne: Sierpienicy i Wierzbicy. Rzeki te na obszarze gminy Gozdowo, posiadają rozległe lecz stosunkowo płytkie obniżenia dolinne. Rzędna terenu dla doliny Sierpienicy wynosi około 120 m. n.p.m. Wyraźniej w terenie zarysowane jest obniżenie dolinne Wierzbicy, dla której rzędna terenu wynosi 106 m n.p.m. Nachylenie stoków tych dolin zawiera się pomiędzy 3-5%.

Na terenie gminy Gozdowo nie występują tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych.

Ryc. 14. Obniżenie dolinne Wierzbicy.

Foto: P. Fogel

Ryc. 15. Rzeźba terenu gminy Gozdowo.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych NMT

Budowa geologiczna

Decydujący wpływ na krajobraz, sposób zagospodarowania, eksploatowane złoża surowców mają osady czwartorzędowe, pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego.

Obszar gminy Gozdowo zbudowany jest z osadów czwartorzędowych, których miąższość E. Rühle szacuje w granicach 100 – 150 m. Zalegają one na cieńszej, około 50 m warstwie skał trzeciorzędowych (pełen profil), z czego młodsze osady neogeńskie (miocen i pliocen) sedimentowały głównie w warunkach wód słodkich. Paleogen (starsza część trzeciorzędu) był czasem ostatecznego wycofywania się ciepłego morza z okresu mezozoiku, między innymi za sprawą ruchów górotwórczych alpejskich. Badania geologiczne nie potwierdziły obecności bilansowych złóż surowców mineralnych, w osadach trzeciorzędowych i starszych.

Ryc. 16. Strefa moreny czołowej na południe od Gozdowa

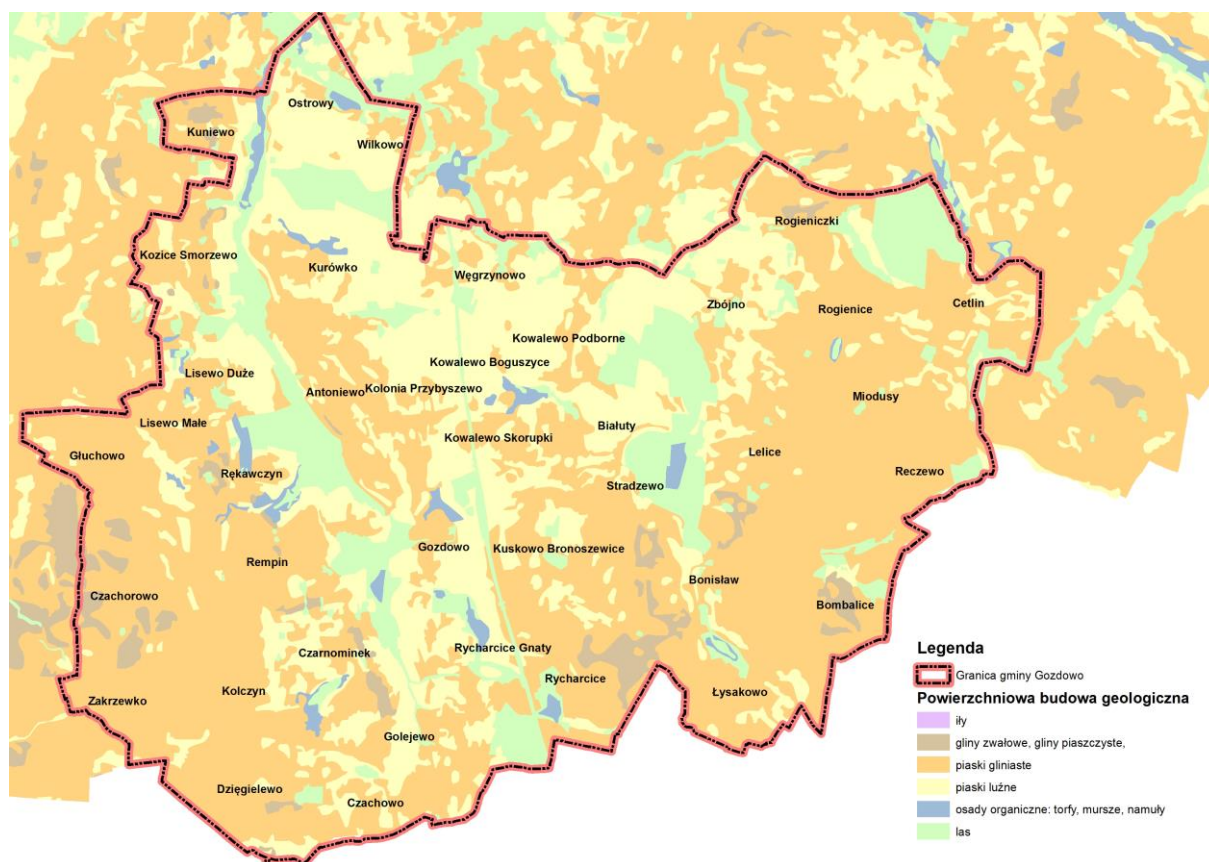
Foto: P. Fogel

Skały czwartorzędowe, plejstoceny, występujące na powierzchni lub płytko pod nią, związane są głównie z sedimentacją osadów lodowcowych i wodnolodowcowych. Są to głównie gliny zwałowe, miejscami piaski z głazami akumulacji lodowcowej, występujące praktycznie na całym obszarze gminy (Ryc. 17).

Na całym obszarze gminy, w obrębie większych zagłębień, den dolin itp. występują holoceny namuły organiczne, niekiedy torfy, sporadycznie osiagające miąższość kilku metrów.

Od 1992 roku udokumentowano złoża piasków i piasków ze żwirem, których eksploatacja może być uzasadniona ekonomicznie. Jakość surowców nie jest wysoka, stąd ich eksploatacja na niewielką skalę, prowadzona jest z przerwami. Złoża te mogą być i są eksploatowane głównie na potrzeby lokalne do celów budowlanych i drogowych. Ich lokalizację wskazano na Ryc. 18.

Udokumentowane złoża surowców naturalnych, głównie piasków i żwirów wraz z ich powierzchnią oraz niekiedy wielkością złoża prezentuje Tabela 3.

Ryc. 17. Budowa geologiczna gminy Gozdowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie mapy glebowo-rolniczej

Tabela 3. Złoża surowców mineralnych w gminie Gozdowo.

Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia	Lokalizacja	Stan zagospodarowania
Bonisław I	kruszywa naturalne	0,79	Bonisław, dz. nr. 269	zagospodarowane
Kozice-Smorzewo	kruszywa naturalne	1,55	Kozice Smorzewo, dz. nr. 20/1	zagospodarowane
Ostrowy	kruszywa naturalne	1,04	Ostrowy dz. 108	brak danych
Ostrowy II	kruszywa naturalne	1,62	Ostrowy dz. 112	brak danych
Ostrowy III	kruszywa naturalne	brak danych	Ostrowy, dz. nr. 118 i 131/2	nieaktywne
Ostrowy IV	kruszywa naturalne	brak danych	Ostrowy, dz. nr ewid. 110	nieaktywne
Ostrowy IX	kruszywa naturalne	brak danych	Ostrowy	zagospodarowane
Ostrowy V	kruszywa naturalne	brak danych	Ostrowy	zagospodarowane
Ostrowy VI	kruszywa naturalne	brak danych	OSTROWY	nieaktywne

Ostrowy VII	kruszywa naturalne	brak danych	Ostrowy dz.89/2,90/4,92	nieaktywne
Ostrowy VIII	kruszywa naturalne	brak danych	Ostrowy dz.88/2, 93	nieaktywne
Ostrowy X	kruszywa naturalne	brak danych	Ostrowy	nieaktywne
Ostrowy XI	kruszywa naturalne	1,97	Brak danych	zagospodarowane
Ostrowy XII	kruszywa naturalne	0,98	Ostrowy dz.130/3	zagospodarowane
Ostrowy-Smorzewo	kruszywa naturalne	2,50 1,10	Ostrowy dz.120,121, Kozice-Smorzewo dz. 4	zagospodarowane
Ostrowy-Smorzewo 1	kruszywa naturalne	1,81	Ostrowy dz. nr 116/5	brak danych
Szczepanki II	kruszywa naturalne	1,98	Szczepanki dz. nr 59/2 i Zbójno dz. nr 106/2	zagospodarowane
Węgrzynowo	kruszywa naturalne	brak danych	Obręb Węgrzynowo, dz. nr 155/4 (przed podziałem oznaczonej jako 155/2)	nieaktywne
Węgrzynowo II	kruszywa naturalne	brak danych	Węgrzynowo	nieaktywne
Węgrzynowo III	kruszywa naturalne	1,61	Węgrzynowo dz. 33	Kod 532645 – nieaktywny, Kod 534103 – zagospodarowane
Węgrzynowo IV	kruszywa naturalne	brak danych	Węgrzynowo dz. 155/4 i 156	zagospodarowane
Węgrzynowo V	kruszywa naturalne	1,47	Węgrzynowo dz. 23/2 i 23/3	brak danych
Wilkowo	kruszywa naturalne	1,39	Wilkowo, dz. nr ewid. 5/7	nieaktywne
Wilkowo I	kruszywa naturalne	1,74	Wilkowo dz. 5/9	nieaktywne
Wilkowo II	kruszywa naturalne	1,95	Wilkowo dz. nr 20/6	nieaktywne
Wilkowo III	kruszywa naturalne	3,15	Wilkowo dz. 2/2, 3/4	zagospodarowane
Zbójno	kruszywa naturalne	brak danych	Brak danych	nieaktywne
Zbójno II	kruszywa naturalne	brak danych	Zbójno, dz. nr 23/4	Kod 522056 – nieaktywne, Kod 526358 – zagospodarowane
Zbójno III	kruszywa naturalne	1,47	Zbójno dz. 100/3	nieaktywne
Zbójno IV	kruszywa naturalne	2,00	Zbójno dz. 107/2	zagospodarowane

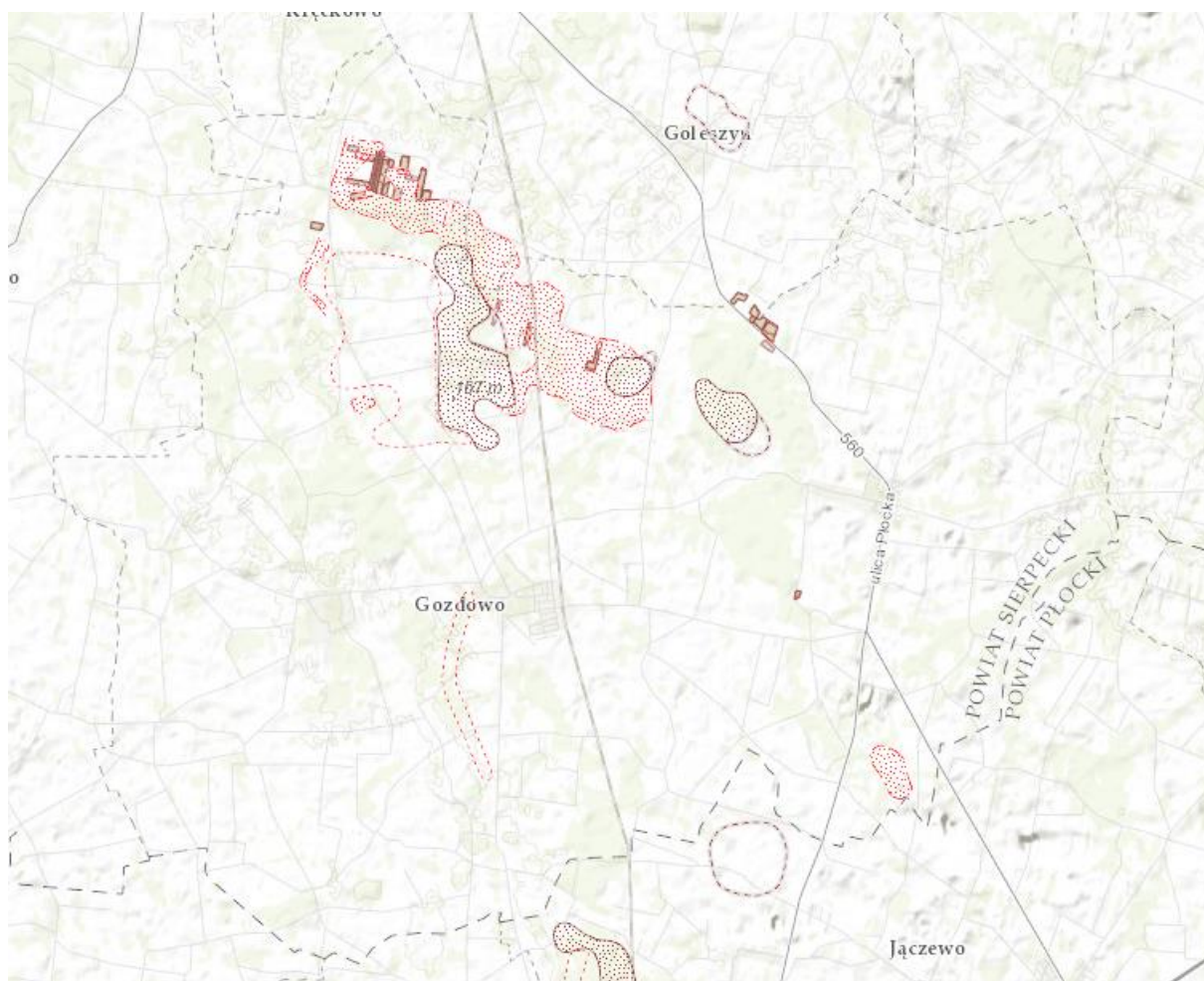
Źródło: Baza danych geoportal.pgi.gov.pl – maj 2017 r.

W latach 1962-65 na terenie gminy prowadzono liczne prace zmierzające do wykonania tzw. dokumentacji torfowych. Udokumentowano 3 złoża torfu niskiego - "Ostrowy", "Gozdowo" i "Sypniewo" (25 pól złóż). Są to złoża torfu drzewnego, trzcinowego, turzycowego i mszystego. W nielicznych złożach występuje gytia wapienna. Eksploatację ww. złóż, w przypadku gdyby to się okazało uzasadnione ekonomicznie, zgodnie z aktualnie obowiązującym Prawem geologicznym i górnictwem można byłoby prowadzić dopiero po ponownym udokumentowaniu i uzyskaniu koncesji na eksploatację.

Oprócz w/w koncesji na wydobycie surowców mineralnych Minister Środowiska udzielił PGNiG S.A. z siedzibą w Warszawie koncesji:

- nr 12/2010/p z dnia 23 lutego 2010 na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie bloku „ 192” tj. w obszarze w skład, którego wchodzi wymienione w koncesji miasta i gminy, w tym gmina Gozdowo, położone w województwie mazowieckim oraz kujawsko - pomorskim,
- nr 10/2010/p z dnia 23 lutego 2010 na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie bloku „ 172” w obszarze w skład, którego wchodzi wymienione w koncesji miasta i gminy, w tym gmina Gozdowo, położone w województwie mazowieckim oraz kujawsko - pomorskim.

Prace poszukiwawcze i rozpoznawcze będą prowadzone w utworach permu, syluru, ordowiku i kambru.

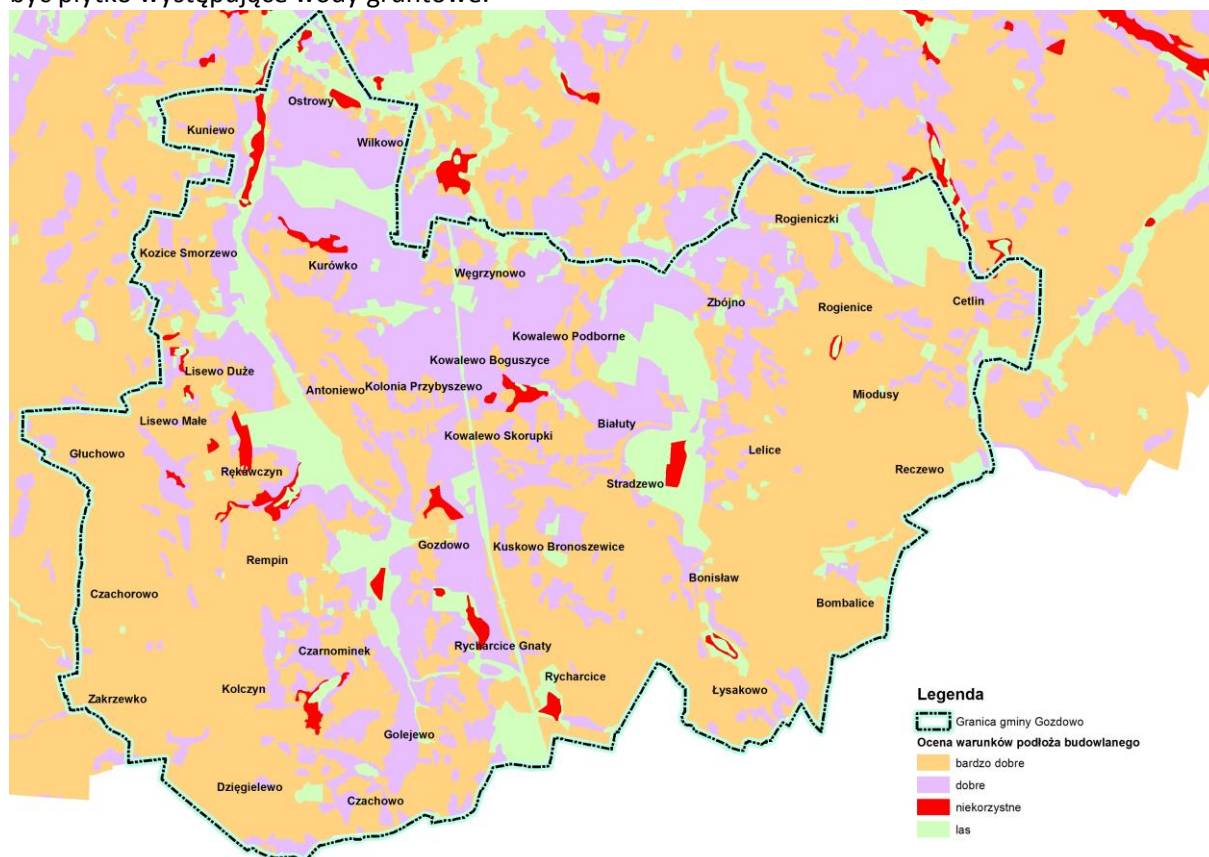

Ryc. 18. Lokalizacja złóż prognostycznych i perspektywicznych w gminie Gozdowo

Warunki gruntowe

Ocena warunków geologiczno – inżynierskich odbywa się poprzez badanie: litologii podłoża, ukształtowania terenu, położenia zwierciadła wód gruntowych i ewentualnego zagrożenia procesami geodynamicznymi. Przy delimitacji warunków podłoża budowlanego uwzględniono uwarunkowania litologiczne i hydrogeologiczne, a także występowanie obszarów osuwiskowych. W mniejszym stopniu, ze względu na niewielkie spadki terenu, warunki budowlane determinuje ukształtowanie terenu. Wyniki analiz prezentuje Ryc. 19.

Warunki gruntowe na obszarze gminy są, z punktu widzenia geologiczno-inżynierskiego, korzystne dla budownictwa. Jedynie lokalnie, w dolinach i obniżeniach terenu znacznym utrudnieniem mogą być płytko występujące wody gruntowe.

Ryc. 19. Warunki podłoża budowlanego na terenie gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie mapy glebowo-rolniczej

Warunki klimatyczne

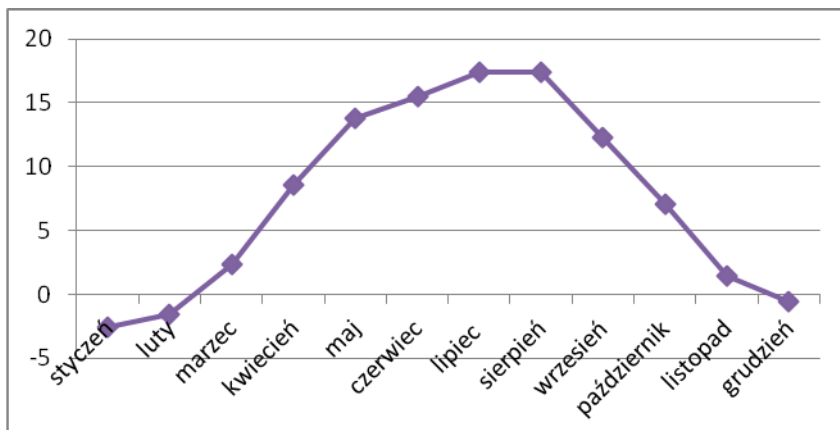
Ze względu na małe zróżnicowanie rzeźby terenu, szaty roślinnej oraz naturalnej wilgotności terenu w gminie Gozdowo wyróżnić można dwa główne typy mikroklimatu:

- wilgotniejszy, z mniejszymi dobowymi amplitudami powietrza w dolinach Wierzbicy i Sierpienicy oraz w terenie położonym na zachód od linii Rycharcice – Ostrowy.
- mniej wilgotny, z wyższymi amplitudami dobowymi temperatur w środkowej, morenowej części gminy.

Na terenie gminy Gozdowo nie zlokalizowano stacji lub posterunku meteorologicznego. Najbliżej położone są stacje hydrologiczno-meteorologiczne Płock-Trzepowo - 25 km, Mława – 70 km, Toruń – 80 km, Warszawa 130 km.

Warunki klimatyczne gminy Gozdowo, są typowe dla wydzielonej przez Romera Krainy Wielkich Dolin, która obejmuje między innymi Nizinę Mazowiecką. Jest to jeden z regionów klimatycznych Polski, ustalony na podstawie kilku obserwacji podstawowych komponentów klimatu, z których najważniejszymi są: średnie temperatury, wielkość opadów, siła i kierunek wiatrów.

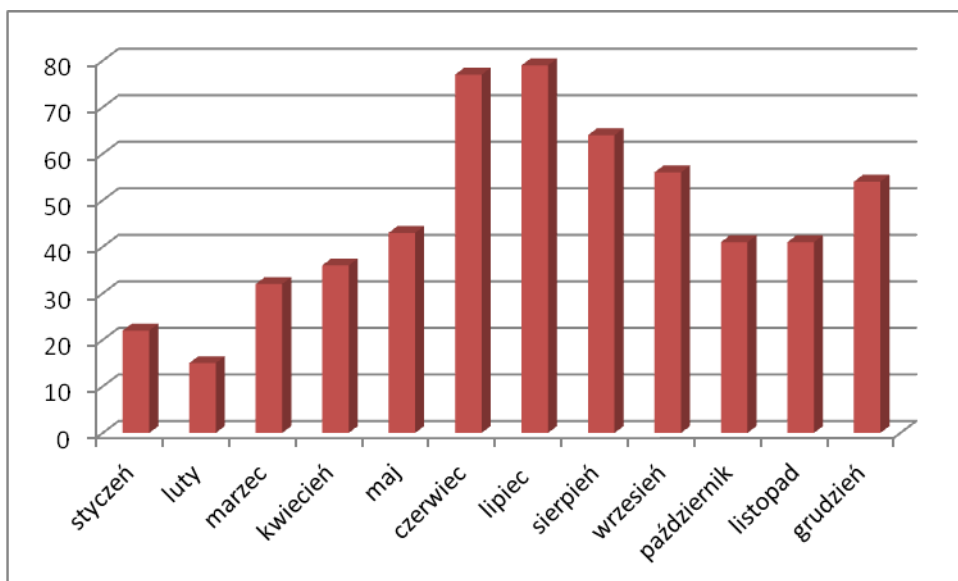
Średnia temperatura roczna w gminie wynosi 7,6°C. Zaś amplituda średnich temperatur pomiędzy najcieplejszym i najchłodniejszym miesiącem wynosi 18°C. Wartości średnich temperatur z blisko trzydziestoletnich obserwacji przedstawia poniższy rysunek.

Ryc. 20. Rozkład średnich temperatur w gminie Gozdowo

Długość okresu wegetacyjnego w gminie wynosi 210 – 220 dni, co jest korzystne dla rozwoju upraw.

Średnie roczne sumy opadów z wielolecia – 560 mm, wskazują na lekki niedobór wody. Najintensywniejsze opady przypadają, jak w całym kraju na miesiące letnie, najniższe zaś na luty, jednak ich wielkość jest nieco niższa (Ryc. 21).

Ryc. 21. Rozkład średnich sum opadów w gminie Gozdowo.

Gleby

Analiza gleb w gminie Gozdowo przeprowadzona została w dwóch aspektach: przyrodniczym i gospodarczym. Aspekt przyrodniczy obejmuje opis i rozmieszczenie typów gleb. Bezpośrednio z przyrodniczych właściwości gleb wynika ich przydatność do funkcji produkcyjnej związanej z rolnictwem i leśnictwem. Powszechnie wykorzystywane do opisu przydatności gleb do produkcji są kompleksy glebowo-rolnicze, ustalone w oparciu o metodę ich delimitacji wypracowaną w Instytucie Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. Innym powszechnie stosowanym sposobem opisu warunków glebowych jest odwołanie się do gleboznawczej klasyfikacji gruntów.

Typy gleb

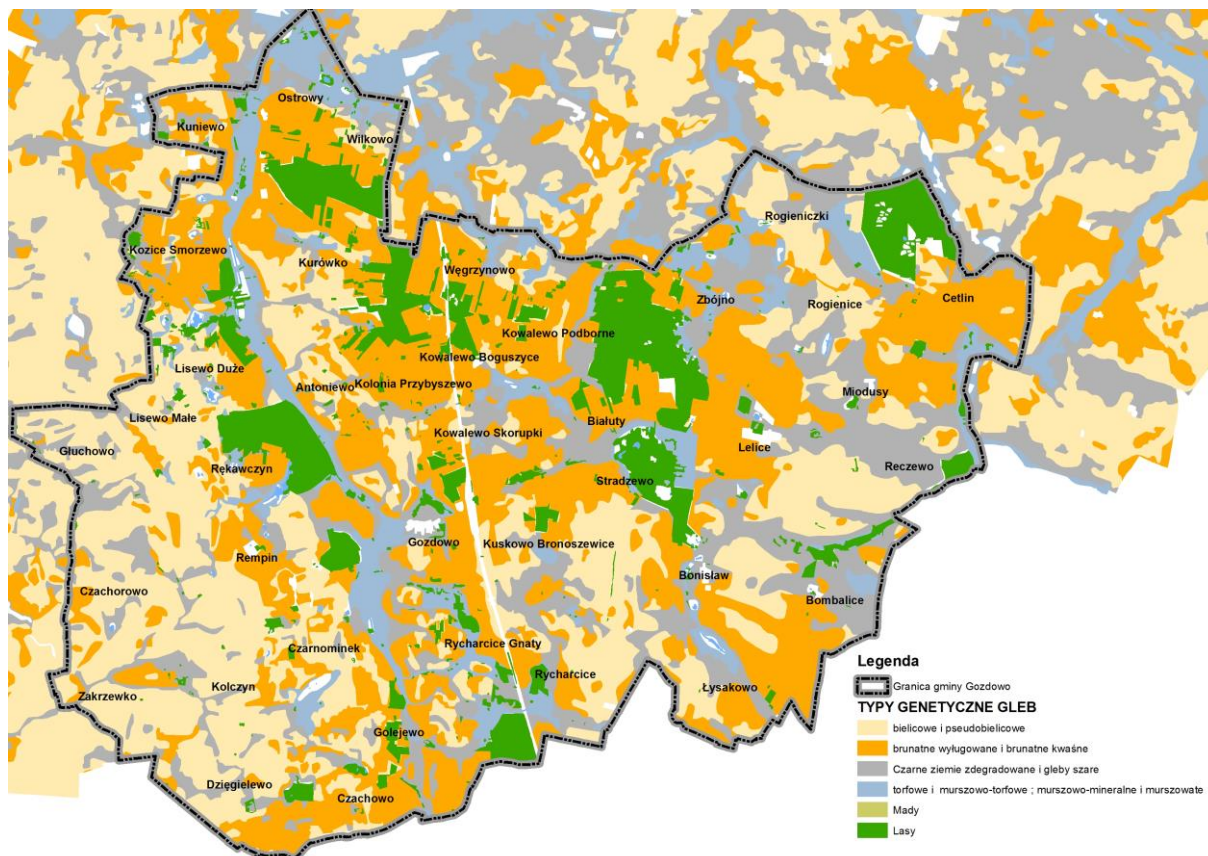
W gminie Gozdowo występują zaliczane do gleb autogenicznych:

- gleby biellicowe i pseudobiellicowe są to gleby autogeniczne powstałe na piaskach sandrowych, wydmych, lub z glin lekkich o dużym stopniu spiaszczenia warstwy wierzchniej. Ich stosunki wodne są prawidłowe, chociaż okresowo gleby te mogą mieć podwyższoną wilgotność
- gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne są glebami autogenicznymi (wytworzone głównie na glinach i piaskach gliniastych, cechuje je wysoka pojemność wodna i cieplna oraz wysoka żyzność)
- czarne ziemie (różne podtypy) – zaliczane są do gleb semihydrogenicznych. Występują na obszarach płaskich obniżen, obrzeżeniach torfowisk i deluwiach. Ich powstanie jest generalnie uwarunkowane długotrwałym oddziaływaniem wysokiego zwierciadła wód gruntowych. Cechuje je wysoka pojemność wodna i cieplna i wysoka żyzność
- mady – występują w dolinie Skrzy Prowej, powstałe w wyniku nagromadzenia się materiału niesionego przez wody i akumulowanego w wyniku wytracania energii wody. Zasadniczą cechą mad jest obecność w profilu naprzemianległych warstw o różnym składzie granulometrycznym.

Znaczną powierzchnię w gminie Gozdowo stanowią gleby hydrogeniczne, czyli powstałe pod wpływem wody stojącej należą do nich:

- gleby mułowo-torfowe i torfowo-mułowe
- gleby murszowo-mineralne i murszowate
- gleby torfowe i murszowo-torfowe

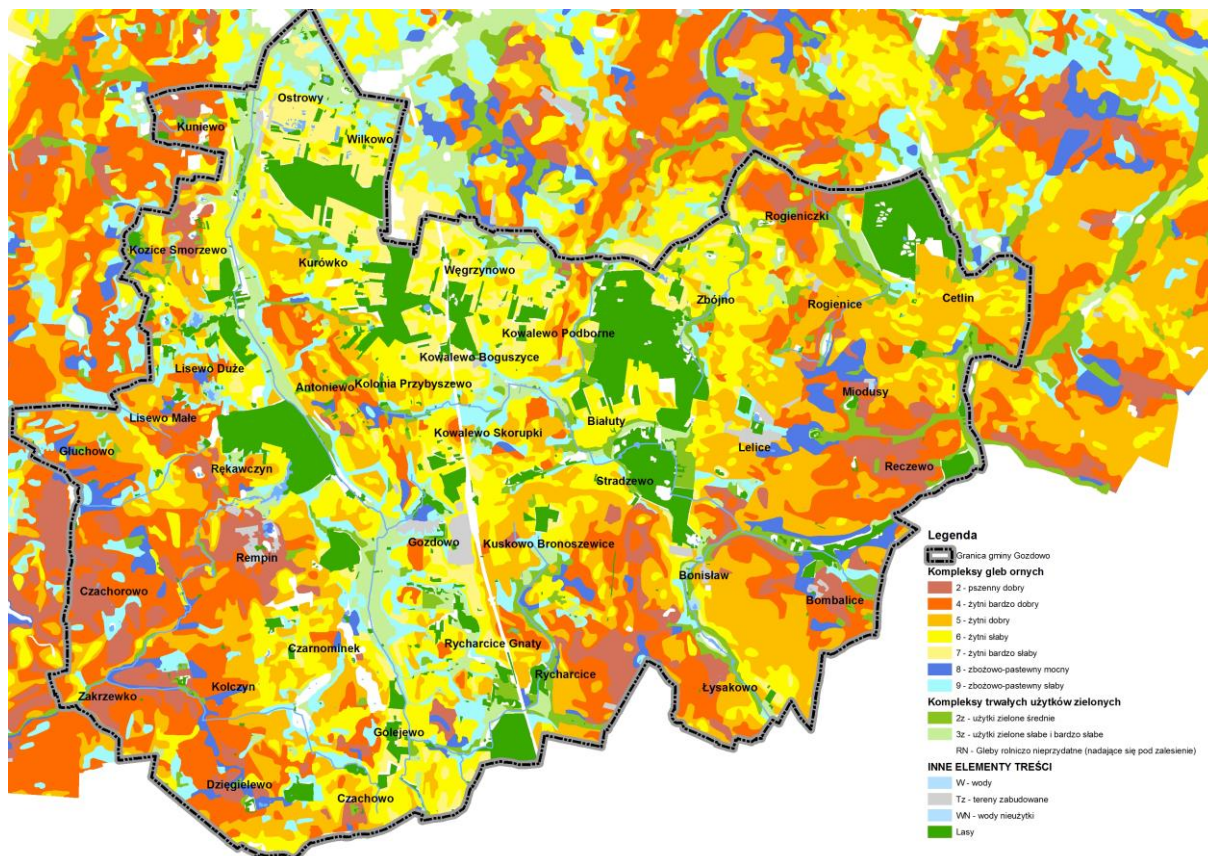
Rozmieszczenie poszczególnych typów gleb przedstawia Ryc. 22.

Ryc. 22. Typy genetyczne gleb.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie mapy glebowo rolniczej.

Analiza kompleksów glebowo-rolniczych w gminie Gozdowo, wskazuje na stosunkowo wysoką przydatności gleb do produkcji rolniczej, szczególnie we wsiach położonych we wschodniej, południowo-wschodniej i zachodniej części gminy, co prezentuje Ryc. 23.

Ryc. 23 Typy przydatności rolniczej gleb

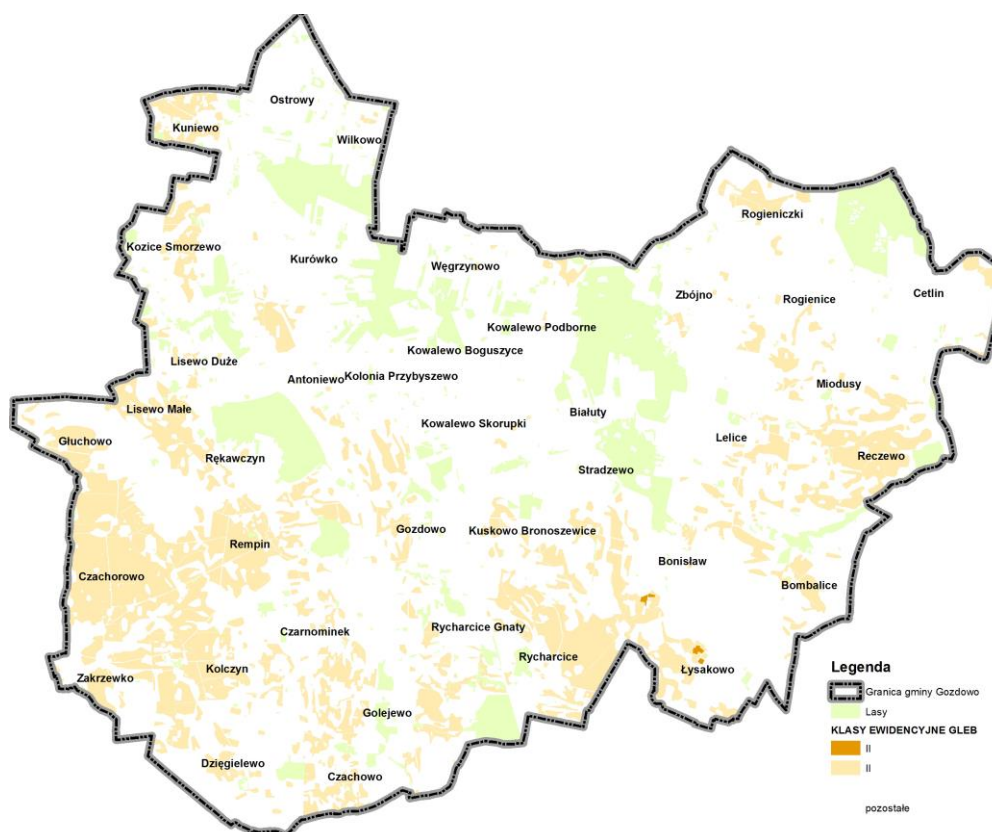
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie mapy glebowo rolniczej.

Wody powierzchniowe

Teren gminy położony jest na obszarze zlewni Skrwy Prawej, która jest dopływem Wisły.

Głównymi dopływami Skrwy Prawej na terenie gminy są Wierzbica odwadniająca zachodnią część terytorium gminy oraz Sierpienica odwadniająca wschodnią część gminy (Ryc. 26).

Sierpienica jest dopływem Skrwy. Jej całkowita długość wynosi 52, 4 km, z czego na teren gminy Gostowo przypada zaledwie 2,50 km górnego biegu rzeki. Ciekami źródłowymi są Sierpienica Prawa i Lewa, przy czym za ciek główny przyjęto uznawać Sierpienicę Lewą. Źródła rzeki znajdują się w okolicach Bielska. Deniwelacja koryta na terenie gminy wynosi niespełna 1,5 m. Rzeka płynie w wąskim, prostym korycie, ku północy. Zasilana jest przez kilka krótkich cieków, okresowo wysychających. Sierpienica na tym odcinku przyjmuje wody z kilku cieków. Koryto rzeki na całej długości zostało uregulowane.

Ryc. 24. Rozmieszczenie gleb II - III klasy bonitacyjnej
 Źródło: Opracowanie własne, na podstawie mapy ewidencyjnej PODGiK Sierpc.

Ryc. 25. Sierpianica w Reczewie.
 Foto: P. Fogel

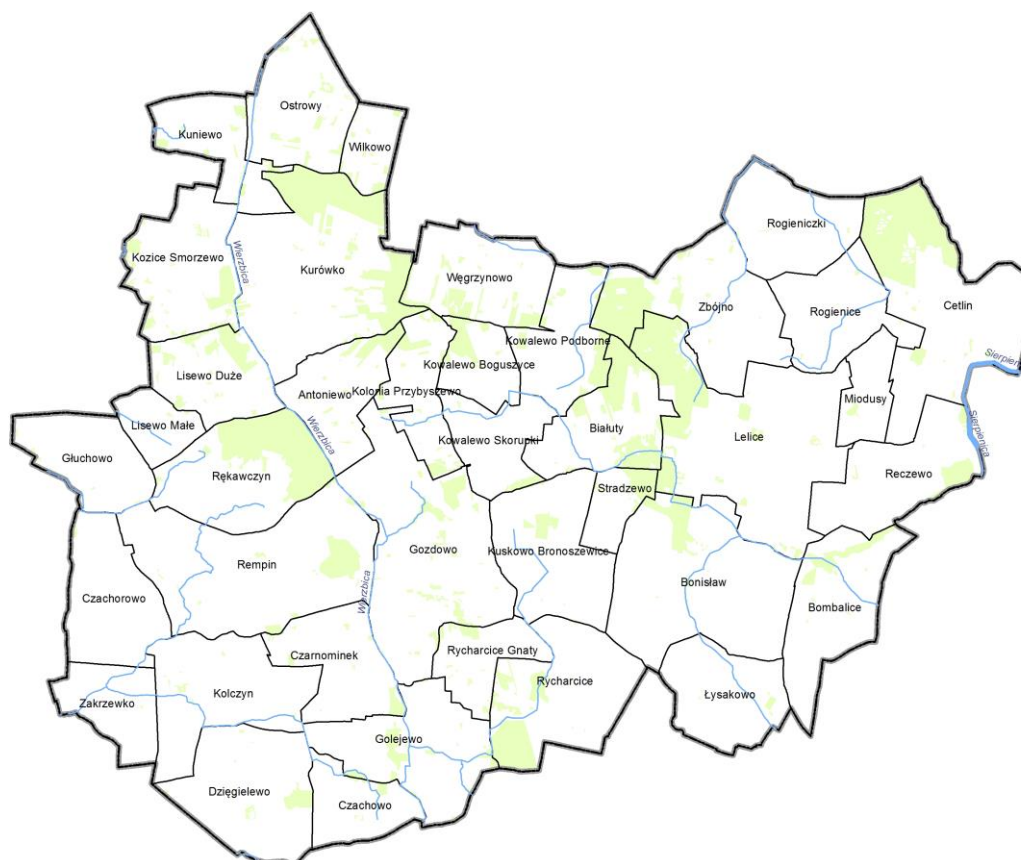
Dla rzeki Sierpienicy wyznaczono obszar szczególnego zagrożenia powodzią⁴. Jego zasięg wskazano na mapie „Uwarunkowania”. Nie stanowi on zagrożenia dla terenów zabudowanych i wskazanych do zabudowy.

Wierzbica jest również dopływem Skrwy, do której uchodzi kilka kilometrów przed jej ujściem do Wisły. Jej całkowita długość wynosi 33, 4 km, z czego na teren gminy Gozdowo przypada 14,9 km. Źródła rzeki znajdują się w okolicy wsi Susk. Rzeka płynie w głębokiej, wyraźnie zaznaczonej dolinie. Zasilana jest przez kilka krótkich cieków, okresowo wysychających.

Wody powierzchniowe w gminie Gozdowo posiadają śnieżno-deszczowy ustrój zasilania, z dwoma wysokimi stanami wody w ciągu roku na wiosnę – zasilanie śnieżne oraz zasilanie deszczowe, w okresie letniego maksimum opadowego.

Liczne zbiorniki wodne występujące na obszarze gminy związane są z obecnością wielu zagłębień bezodpływowych charakterystycznych dla strefy marginalnej. Największe znajdują się na obszarze moreny akumulacyjnej w rejonie Rękawczyzna, Smorzewa, Lisewa oraz w dnie największego zagłębienia bezodpływowego położonego pomiędzy Gozdowem i Lelicami. Cieki te charakteryzują się bardzo zmiennym poziomem wody w ciągu roku, w dużym stopniu uzależnionym od wielkości i intensywności opadów atmosferycznych.

Z uwagi na źródłowe odcinki rzek i cieków ich przepływy są niewielkie. Wody płynące wykazują bardzo niski potencjał energetyczny, ze względu na małe spadki i niskie, nieregularne przepływy.

Ryc. 26 Sieć hydrograficzna gminy Gozdowo
Źródło: Opracowanie własne.

⁴ Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi rzeka Sierpienica. 2005

Wody podziemne

Według podziału regionalnego zwykłych wód podziemnych Polski (Paczyński 1995) teren gminy Gozdowo położony jest w granicach regionu I – warszawskiego (środkowomazowieckiego), subregionu pojeziernego.

W gminie występują dwa poziomy wodonośne: trzeciorzędowy i czwartorzędowy, z czego głównym poziomem użytkowym jest poziom czwartorzędowy. Występuje on na głębokości 30-150 m. Potencjalna wydajność studni tego poziomu wynosi 2000 m³/d. Gmina eksploatuje zasoby wód kategorii „B” z głębokości 32-79 m poprzez dwa komunalne ujęcia wody w Lelicach i Gozdowie. Trzeciorzędowe piętro wodonośne jest słabo rozpoznane, występuje w osadach piaszczystych, głównie miocenu i oligocenu na głębokości poniżej 150 m. Trzeciorzędowe utwory wodonośne mają charakter poziomu użytkowego o znaczeniu podrzędnym.

Warunki geologiczne nie sprzyjają przepuszczalności i infiltracji wód. Stąd gmina, szczególnie w środkowej i północnej części bogata jest w wody podskórne, których poziomem wodonośnym pozostają gliny zwałowe zlodowacenia środkowopolskiego, bądź ility pochodzące z okresu zlodowacenia północnopolskiego. Pierwszy poziom wód gruntowych, występuje płytko, pod powierzchnią. Strefa ta obejmuje zbiorniki wód gruntowych w utworach czwartorzędowych budujących dno doliny Wierzbicy oraz Sierpienicy a także większą część wysoczyzny. Wody gruntowe - podskórne na tym obszarze utrzymują się w cienkich piaszczystych osadach głównie plejstoceńskich oraz torfach powstałych w okresie holocenu. Było to przyczyną intensywnej pracy melioracyjnej w latach 60 tych i 70-tych XX w. Wody z obu poziomów kontaktują się ze sobą tworząc wspólny poziom o swobodnym zwierciadle. Głębokość występowania zwierciadła wody gruntowej w obrębie tej strefy wiąże się ściśle z ukształtowaniem terenu i waha się od 0,5 m w dolinach Sierpienicy i Wierzbicy do 3 m głębokości na wschodzie gminy. Zwierciadło wód gruntowych ulega wahaniom zależnym od wielkości i intensywności opadów atmosferycznych.

Teren gminy znajduje się w obrębie trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 215 „Subniecka Warszawska”. Jest to zbiornik o charakterze porowym, o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 250 tys. m³/d i średniej głębokości ujęcia wód podziemnych 160 m.

Flora i fauna

Skład gatunkowy roślin na terenie gminy jest zróżnicowany. Największe bogactwo świata roślinnego i zwierzęcego występuje w dolinach Wierzbicy i Sierpienicy oraz w obniżeniach dolinnych Stradzewa i Czarnominka. Najmniejszą różnorodność przyrodniczą posiadają obszary intensywnie wykorzystywane rolniczo w środkowo-wschodniej i zachodniej części gminy. W trakcie wizji terenowych wykryto jedynie gatunki roślin objęte ochroną częściową (5 gatunków).

Tabela 4 Rozpoznane gatunki roślin chronionych w gminie Gozdowo (ochrona częściowa)

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Zasobność	Stanowiska
1.	Bluszcz	<i>Hedera helix</i>	Mała	Lelice - park
2.	Kalina koralowa	<i>Viburnum opulus</i>	Mała	Zbójno
3.	Kocanki piaszkowe	<i>Helichrysum arenarium</i>	Średnia	Kurowo, Lisice, Zbójno
4.	Kruszyna	<i>Frangula alnus</i>	Średnia	Zbójno
5.	Konwalia majowa	<i>Convallaria majalis</i>	Mała	Lelice

Ogólnie szata roślinna na terenie gminy Gozdowo jest przekształcona wskutek prowadzenia gospodarki rolnej oraz leśnej. Niewielka część zbiorowisk leśnych znajdujących się w północnej części

gminy posiada walor naturalności, z dominującymi tu drzewostanami sosnowymi i grądowymi, a w obniżeniach bezodpływowych i dolinnych olszowo-wierzbowymi i wiązowo-jesionowymi.

Najczęściej występują drzewostany sosnowe na glebach inicjalnych, rdzawych i bielcowych (bór suchy, świeży, mieszany świeży, rzadko wilgotny i bagienny). Mniejszy udział mają drzewostany olszowe, olszowo-wierzbowe i brzozowe, a najmniejszy dębowe i dębowo-grabowe. Domieszkowo w lasach występują wiązy, lipa, jesion, klon pospolity, dąb czerwony, robinia.

Największy powierzchniowo obszar w gminie zajmują rośliny uprawne, głównie reprezentowane przez zboża, rośliny pastewne, okopowe, warzywa. W ostatnich latach pojawiły się także monokultury wierzby wiciowej - rośliny energetycznej, uzyskującej duże przyrosty biomasy w stosunkowo krótkim czasie, nadającej się głównie do spalania. Zadrzewienia śródpolne i łąkowe składają się głównie z brzozy, olszy, sosny, osiki i wierzby ze śladowymi domieszkami innych gatunków.

Ciekawe pod względem florystycznym są obniżenia terenu, często bezodpływowe, stanowiące pozostałość po dawnych jeziorach. Znajdują się one na różnych etapach sukcesji naturalnej, choć na skład gatunkowy występujących tu roślin wpływ mają bogate w nawozy wody spływające z przyległych pól. Dominującymi gatunkami są tu pałka wodna oraz wierzba i w mniejszym stopniu brzoza (Stradzewo, Lisewo Duże, Czarnominek).

Ryc. 27. Zarastające jezioro

Foto: P. Fogel

Wiele gatunków porostów występujących w Polsce jest obecnie objętych ochroną gatunkową. Na terenie gm. Gozdowo występują między innymi liczne gatunki chrobotków (*Cladonia* spp - suche i świeże bory sosnowe), płucnica islandzka.

Na terenie gminy stwierdzono występowanie trzech chronionych siedlisk/zbiorowisk roślinnych (Tabela 5).

Tabela 5 Typy chronionych siedlisk występujących na terenie gminy Gozdowo

Lp.	Nazwa polska	Kod	Powierzchnia	Stanowiska
1.	Murawy szcztlichowe	6120	Średnia	Gozdowo, Kurowo, Zbójno, Wilkowo
2.	Niżowe (i górskie) łąki świeże użytkowane ekstensywnie	6510	Średnia	Dolina Sierpienicy, dol. Wierzbicy
3.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	Mała	Dolina Sierpienicy, dol Wierzbicy

Występowanie chronionych gatunków ssaków, ptaków

Łącznie na terenie gminy stwierdzono występowanie 17 gatunków ssaków (obserwacje bezpośrednie podczas wizji terenowej, analiza zrzutek puszczyka z parku w Lelicach lipiec 2013 - styczeń'2014, dane z Atlasu Ssaków Polski), 7 gatunków płazów (ropucha szara, ropucha zielona, huczek ziemny, żaba śmieszka, żaba jeziorkowa, żaba trawna, żaba moczarowa), 2 gatunki gadów (jaszczurka zwinka i zaskroniec). Wśród wykrytych gatunków jest 1 chroniony dyrektywą siedliskową UE, ale nie zagrożony w Polsce: wydra.

Na terenie gminy obserwowano 55 gatunków ptaków. Wśród nich całkowitej ochronie gatunkowej podlega 46 gatunków, częściowej 5 i łowieckiej 4. Z modelowania komputerowego przeprowadzonego na podstawie programu MPPL wynika, że w okolicy gminy Gozdowo 86,3% pospolitych gatunków lęgowych Polski osiąga zagęszczenia >0,1pary/1km, co jest przesłanką do uznania ich za lęgowe na terenie gminy. Odrębnym problemem jest precyzyjne określenie stanowisk rzadszych gatunków. Łączna liczba gatunków ptaków w gminie może dochodzić do 120-140.

W gminie występuje 6 gatunków ptaków wymagających wraz z siedliskami szczególnej ochrony na podstawie Dyrektywy 79/409 EWG (wymienione w załączniku I* lęgowe i prawdopodobnie lęgowe: bocian biały, błotniak łąkowy, błotniak stawowy, lerka i gąsiorek oraz przelotny błotniak zbożowy). Prawdopodobne jest występowanie wielu innych gatunków chronionych, co jednak wymaga szczegółowych badań, głównie w okresie wiosennym. 1 gatunek żyjący w gminie Gozdowo był umieszczony w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt: błotniak łąkowy (kategoria zagrożenia V->O).

W ramach programu MPPL (Monitoring Pospolitych Ptaków Lęgowych, rozpoczęty w roku 2000) została wylosowana ostatnio powierzchnia badawcza 1km², w okolicy wsi Rycharcice i Bronoszewicze (KU38). Dotychczas brak danych monitoringowych z tej powierzchni.

Tabela 6 Lista gatunków ptaków występujących w gminie Gozdowo, zaobserwowanych w trakcie obserwacji terenowych w VI 2013 – I 2014 r.

GATUNEK	MIEJSCE	STATUS	LICZEBNOŚĆ
Bażant	Lelice	TER	nieliczny
Błotniak zbożowy	Cetlin	MIGR	niełęgowy
Błotniak łąkowy	Bombalice	POK	1-2pary
Błotniak stawowy	Ostrowy	TER	1-2 pary
Bocian biały	zabudowa wiejska	GNS	10-15 par
Brodziec piskliwy	Wilkowo	OBS	0-1 para
Brzegówka	Zbójno	GNS	50-100 par
Cierniówka	Wilkowo	TER	nieliczny
Czajka	Cetlin	OBS	nieliczny
Czapla siwa	Wilkowo	OBS	załatujący
Dymówka	zabudowa wiejska	GNS	liczny

Dzięcioł duży	Lelice	TER	dość liczny
Dzięcioł zielony	Lelice	TER	nieliczny
Dzwoniec	Lelice	TER	dość liczny
Gawron	Gozdowo	GNS	dość liczny
Gąsiorek	Bombalice	TER	nieliczny
Gil	Lelice	OBS	nieliczny
Grzywacz	Lelice	TER	dość liczny
Jerzyk	Lelice	TER	dość liczny
Kapturka	Kurowo	TER	dość liczny
Kawka	Kurowo	TER	dość liczny
Kormoran	Rękawczyn	OBS	zalatujący
Kowalik	Lelice	OBS	nieliczny
Krzyżówka	Miodusy	PIS	dość liczny
Kuropatwa	Kurowo	OBS	nieliczny
Lerka	Zbójno	TER	nieliczny
Łabędź niemy	Miodusy	zimujący	zalatujący
Łozówka	Rękawczyn	SAM	nieliczny
Łyska	Lelice	TER	nieliczny
Makolągwa	Głuchowo	TER	nieliczny
Mazurek	Cetlin	TER	dość liczny
Modraszka	Lelice	TER	dość liczny
Muchołówka szara	Wilkowo	TER	nieliczny
Myszołów	Gozdowo	TER	nieliczny
Oknówka	Lelice	TER	dość liczny
Perkozek	Rempin	OBS	nieliczny
Piecuszek	Kurowo	TER	dość liczny
Pleszka	Lelice	OBS	nieliczny
Pliszka siwa	Zbójno	OBS	dość liczny
Pliszka żółta	Kurowo	OBS	dość liczny
Potrzeszcz	Bombalice	TER	nieliczny
Potrzos	Rękawczyn	OBS	nieliczny
Puszczyk	Lelice	TER	nieliczny
Sierpówka	Lelice	TER	dość liczny
Skowronek polny	Zbójno	TER	liczny
Śmieszka	Cetlin	OBS	zalatujący
Sójka	Lelice	TER	dość liczny
Sroka	Głuchowo	TER	dość liczny
Szczygieł	Kurowo	TER	dość liczny
Szpak	zadrzewienia	TER	liczny
Trzciniak	Wilkowo	TER	nieliczny
Trznadel	Kurowo	TER	dość liczny
Wilga	Kurowo	TER	dość liczny
Wróbel	Lelice	TER	liczny
Zięba	Lelice	TER	liczny

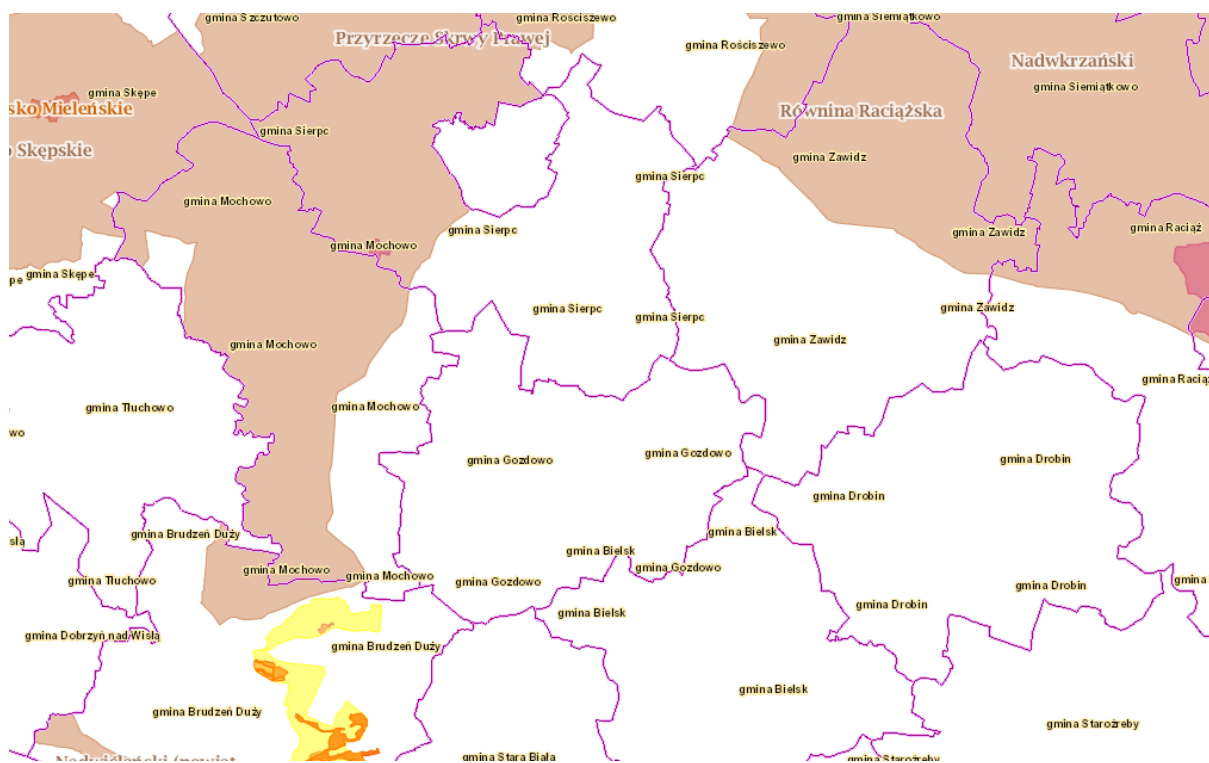
wyróżniono gatunki chronione dyrektywą UE

status: kody jak w programie PAO

5.2 Powiązania przyrodnicze z otoczeniem

Gozdowo jest gminą o typowo rolniczym charakterze, z przewagą terenów otwartych, dlatego też powiązania przyrodnicze mogą odbywać się poprzez rozległe obszary pełniące funkcje rolnicze i leśne. Główne powiązania zewnętrzne oparte są na dolinach rzek Sierpienicy i Wierzbicy. Doliny te choć ciekawe przyrodniczo nie są objęte prawną ochroną przyrody. Doliny ww. rzek powiązane są z rzeką Skrwą Prawą oraz Obszarem Chronionego Krajobrazu Przyrzecze Skrwy Prawej.

Innymi OCHK znajdującymi się w pobliżu gminy Gozdowo są: Nadwkrzański OCHK, OCHK Międzyrzecze Skrwy i Wkry, OCHK Równina Raciązska, OCHK Źródła Skrwy, OCHK Jezioro Skępskie, Zieluńsko-Żegnowski OCHK. (Ryc. 28).

Ryc. 28. System powiązań przyrodniczych, formy ochrony przyrody w najbliższym otoczeniu gminy Gozdowo.

Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, 2015

Powierzchniowo formami ochrony przyrody, o największym reżimie ochronnym, położonymi najbliżej gminy Gozdowo są:

- Brudzeński Park Krajobrazowy około 2 km,
- Sikórz obszar Natura 2000 (siedliskowy) około 6 km,
- Dolina Środkowej Wisły (ptasi), Kampinoska Dolina Wisły (siedliskowy) obszar Natura 2000 około 18 km,
- Kampinoski Park Narodowy 55 km.

Na terenie gminy znajduje się również szereg korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym, położonych w obniżeniach dolinnych znajdujących się po wschodniej i zachodniej stronie wału morenowego.

5.3 Środowisko przyrodnicze -zagrożenia

Degradacja powierzchni ziemi

Na terenie gminy prowadzi się wydobycie kopalin na skalę przemysłową w miejscowościach Węgrzynowo, Zbójno, Ostrowy, Wilkowo, Kozice Smorzewo, Bonisław.

Pozyskiwanie kruszywa na „własne potrzeby” odbywa się w kilku miejscach i towarzyszy głównie polodowcowym osadom piasku i żwiru. W większości są to niewielkie powierzchniowo wyrobiska poniżej 0,2 ha, znajdujące się we wsiach Kolonia Przybyszewo, Kurowo, Rogieniczki.

W gminie nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych - narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

Przekształcenia powierzchni ziemi związane są głównie z procesami budowlanymi oraz lokalnie z eksploatacją surowców. Ze względu na niewielki ruch budowlany w gminie skala zjawiska jest znikoma.

Zanieczyszczenie gleb

Gleby w gminie Gozdowo są intensywnie wykorzystywane do celów rolniczych, a presja na przekształcanie ich na cele budowlane nie jest wysoka. Podlegają one więc zarówno degradacji chemicznej, jak i fizycznej, poprzez niewłaściwe rolnicze użytkowanie, a w mniejszym stopniu przez zasklepianie będące skutkiem rozwoju osadnictwa. Postępujące przekształcenia gleb owocują degradacją profilu glebowego, głównie wierzchniej żyznej warstwy bogatej w humus.

Głównymi czynnikami wywołującymi w ostatnich dziesięcioleciach degradację gleb, a więc walorów przyrodniczych rolniczej przestrzeni produkcyjnej były m.in.:

- chemizacja rolnictwa,
- zanieczyszczenie gleb wywołane składowaniem obornika i wylewaniem gnojowicy na pola,
- intensyfikacja upraw,
- wprowadzanie obcych biogeograficznie odmian roślin i zwierząt,
- prowadzone prace odwodnieniowe połączone z niszczeniem szaty naturalnej flory oraz regulowanie koryt cieków,
- zmniejszanie retencji wodnej dolin i przyspieszanie tempa odpływu wód powierzchniowych.

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych

Na terenie gminy Gozdowo nie występują źródła zanieczyszczeń o charakterze przemysłowym. Wobec powyższego zidentyfikować można dwie grupy źródeł będących zagrożeniem dla jakości wód. Głównym zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych w gminie Gozdowo jest spływ azotu oraz biogenów z pól do wód gruntowych i powierzchniowych.

Drugim, ważnym źródłem zanieczyszczeń dla wód powierzchniowych jest zabudowa, głównie zagrodowa, na terenach nie objętych systemem kanalizacji. W szczególności dotyczy to gospodarstw specjalizujących się w hodowli.

Podstawowym zagrożeniem dla stanu wód podziemnych, głównie dla I i II poziomu wodonośnego jest niewielkie w porównaniu do potrzeb rozwiązanie problemu gospodarki ściekowej, obecnie 46% mieszkańców gminy korzysta z kanalizacji. Wobec intensyfikacji produkcji roślinnej i co ważniejsze zwierzęcej do wód podziemnych przenikają zanieczyszczenia mikrobiologiczne i biogenne.

Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły wskazuje, że Sierpienicę oraz Wierzbicę cechuje dobry stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny wód.

Według monitoringu wód podziemnych przeprowadzonego przez Państwowy Instytut Geologiczny wody podziemne na terenie gminy zostały zakwalifikowane do III klasy jakości wód (wody

zadowalającej jakości). Przekroczony został wskaźnik klasy czwartej dla żelaza. Punkt pomiarowy usytuowany jest w Sierpcu.

Zanieczyszczenie powietrza

O jakości powietrza atmosferycznego na obszarze gminy decydują przede wszystkim emisje zanieczyszczeń. Główne źródła powstawania zanieczyszczeń powietrza to:

Źródła punktowe: zakłady produkcyjne (charakteryzują źródła emisji na dużej wysokości – kominy kotłowni), paleniska gospodarstw domowych, kotłownie indywidualne, niewielkie przedsiębiorstwa i zakłady produkcyjno-usługowe będące źródłem tzw. niskiej emisji. Zanieczyszczenie utrzymuje się na obszarze zainwestowanym i w jego najbliższej okolicy. Emisja niska charakteryzuje się dużą uciążliwością, zwłaszcza w okresach bezwietrznych znacznie pogarsza warunki fitosanitarne. Emisja zanieczyszczeń z tych obiektów powoduje zwiększenie obecności w powietrzu SO_2 , NO_2 i pyłu opadającego. Wzrost zanieczyszczenia notuje się w okresie grzewczym. Wysoka emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z tych źródeł jest wynikiem spalania węgla niskiej jakości, o dużej zawartości siarki i pyłów oraz niską sprawnością energetyczną palenisk. Nie bez znaczenia dla jakości powietrza w gminie jest niewielka odległość od rafinerii Orlen w Płocku. Do centrum wsi Gozdowo jest to poniżej 15 km w linii prostej.

Źródła linowe o charakterze zanieczyszczeń komunikacyjnych. Wielkość emisji związanej z transportem zależy przede wszystkim od kategorii drogi, ilości poruszających się pojazdów i ich stanu technicznego. Ruch samochodowy oraz maszyn rolniczych zwiększa się znacznie w okresie prac polowych. Duże natężenie ruchu może powodować wzrost emisji zanieczyszczeń obejmującą tlenki azotu, węglowodory, pyły, tlenek węgla, dwutlenek siarki, ale również benzenu, formaldehydu.

Źródła powierzchniowe wynikające z działalności rolniczej. Natężenie emisji tej ma charakter okresowy, związane jest z odślonieniem gleby i poddanie jej wierzchniej warstwy procesom eolicznym, głównie deflacji i akumulacji. Wzrost zanieczyszczenia dotyczy głównie pyłów.

Oceny jakości powietrza atmosferycznego w województwie mazowieckim dokonano z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów⁵:

- ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (uwzględnione zanieczyszczenia: benzen C_6H_6 , dwutlenek azotu NO_2 , dwutlenek siarki SO_2 , tlenek węgla CO , ozon O_3 , pył zawieszony PM_{10} , arsen w pyłe $As(PM_{10})$, kadm w pyłe $Cd(PM_{10})$, nikiel w pyłe $Ni(PM_{10})$, ołów w pyłe $Pb(PM_{10})$ oraz benzo/a/piren w pyłe $B/a/P(PM_{10})$),
- ustanowionych ze względu na ochronę roślin (uwzględnione zanieczyszczenia: dwutlenek siarki SO_2 , tlenki azotu NO i ozon O_3).

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza za rok 2016, strefa mazowiecka, (wg kryterium ochrony zdrowia) została zaliczona do strefy A jakości powietrza dla substancji SO_2 , NO_2 , PM_{10} , C_6H_6 , CO , $Pb(PM_{10})$, $As(PM_{10})$, $Cd(PM_{10})$, $Ni(PM_{10})$ (stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych), dla substancji $B/a/P(PM_{10})$ obszar został zaliczony do strefy C (stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne o margines tolerancji). Najwyższe wartości stężeń benzo/a/piranu odnotowano na terenach gdzie emisja niska z indywidualnego ogrzewania budynków jest dominująca. W sezonie grzewczym wielkości stężeń były bardzo wysokie, natomiast w okresie letnim niskie. Dla ozonu gmina zaliczona jest do strefy

⁵ Roczna ocena powietrza w województwie mazowieckim, Raport za rok 2016, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, 2017

mazowieckiej i mieści się w klasie A dla poziomu docelowego⁶ oraz w klasie C dla poziomu celu długoterminowego⁷.

Według kryterium ochrony roślin dla substancji SO₂, NO₂ gmina Gozdowo została zaliczona do klasy A dla ozonu mieści się w klasie A dla poziomu docelowego oraz w klasie C dla poziomu celu długoterminowego.

Przekształcenie szaty roślinnej i świata zwierzęcego

Na analizowanym terenie występowanie zbiorowisk półnaturalnych jest ograniczone głównie do dolin Sierpienicy i Wierzbicy oraz w niewielkim stopniu do północnej części gminy Gozdowo. Podatne na osuszanie są zespoły i zbiorowiska roślinności położonej na północy gminy, w rejonie eksploatacji surowców. Przekształceniom podlegają też tereny lasów, w szczególności ich strefy brzegowe.

Zbiorowiska roślinne narażone są na:

- wypieranie zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych przez zbiorowiska synantropijne,
- zanik gatunków rzadkich i chronionych,
- introdukcję – wprowadzanie nowych, obcych, konkurencyjnych gatunków.

Dużym zagrożeniem dla dziko żyjących zwierząt na terenie gminy są bariery ekologiczne w postaci ciągów komunikacyjnych (do najważniejszych należy droga wojewódzka nr 560) a także wyrobiska poeksploatacyjne.

Emisja hałasu i pól elektromagnetycznych

Za główne źródła hałasu na terenie gminy należy uznać szlaki komunikacyjne (drogi i kolej, w dalszej kolejności zakłady usługowe i lokalne źródła hałasu). Nasilenie hałasu ze źródeł komunikacyjnych zależy od natężenia ruchu, stanu technicznego pojazdów i dróg. Najwyższy jest na drodze wojewódzkiej nr 560.

Źródłem pól elektromagnetycznych występujący na omawianym terenie są linie energetyczne wysokiego i średniego napięcia oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. W przypadku stacji bazowych emitowane pola elektromagnetyczne znajdują się na wysokości 40 m n.p.t., nie stwarzając zagrożenia dla okolicznych mieszkańców. Stacja bazowa telefonii komórkowej znajduje się we wsi Gozdowo.

5.4 Rolnicza przestrzeń produkcyjna.

Charakterystyka warunków klimatycznych

Rozwojowi rolnictwa w gminie sprzyja okres wegetacyjny, który wynosi średnio od ok. 210 do 220 dni, przy czym średnia dla Polski to 200 dni. Przeciętne dla rozwoju produkcji rolnej na obszarze gminy są warunki termiczne, średnia roczna temperatura wynosi tutaj 7,5°C. Niskie roczne sumy opadów atmosferycznych około 500 - 550 mm, przy średniej z wielolecia 600 mm jak również ilość dni pogodnych w roku wynoszący – 50 ograniczają możliwości upraw niektórych, bardziej wymagających pogodowo roślin w gminie. Parowanie terenowe wynosi około 500 mm/rok, a więc niewiele mniej niż wynoszą opady roczne, co oznacza, że nawet przy normalnych opadach może

⁶ Poziom docelowy – ma być osiągnięty w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych. Poziom ten określa się w celu zapobiegania lub ograniczenia szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość.

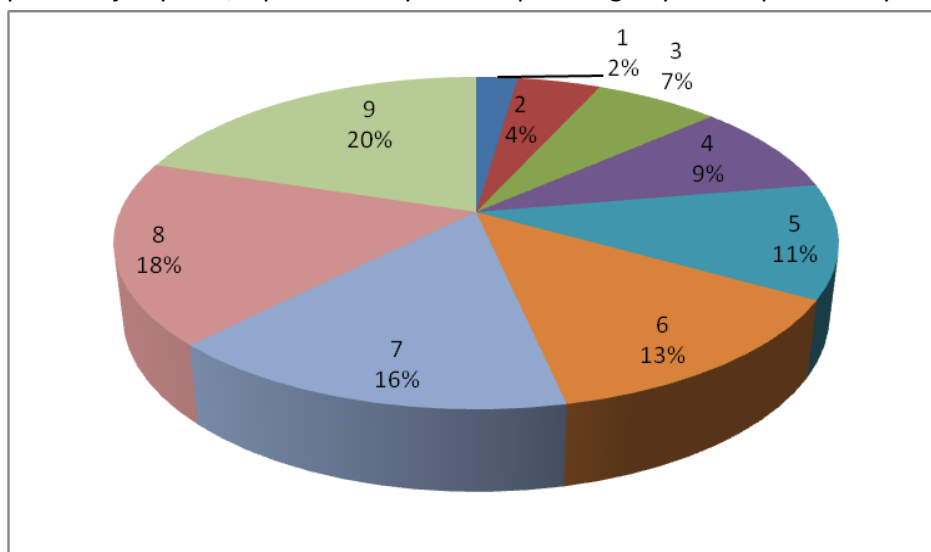
⁷ Poziom celu długoterminowego - jest to poziom substancji, poniżej którego bezpośredni szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość jest mało prawdopodobny. Poziom ten ma być osiągnięty w długim okresie czasu, z wyjątkiem sytuacji, gdy nie może być osiągnięty za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych.

występować deficyt wody w glebie oraz głębokie niżówki w rzekach zasilanych lokalnie, co również może utrudniać uprawy.

Charakterystyka rolniczej przydatności gleb

Na przydatność rolniczą gleb składa się wiele czynników związanych bezpośrednio z właściwościami fizycznymi gleby (właściwości skały macierzystej – uziarnienie, zasobność w składniki odżywcze, odczyn, zawartość próchnicy), jak i środowiska (rzeźba terenu, stosunki wodne, agroklimat). Na podstawie analizy wszystkich tych czynników ustalana jest przynależność poszczególnych gleb do kompleksów rolniczej przydatności. Podział ten został opracowany przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG).

Procentową strukturę kompleksów rolniczej przydatności gleb na terenie gminy Gozdowo prezentuje Ryc. 29, a przestrzenny rozkład poszczególnych kompleksów Ryc. 23.

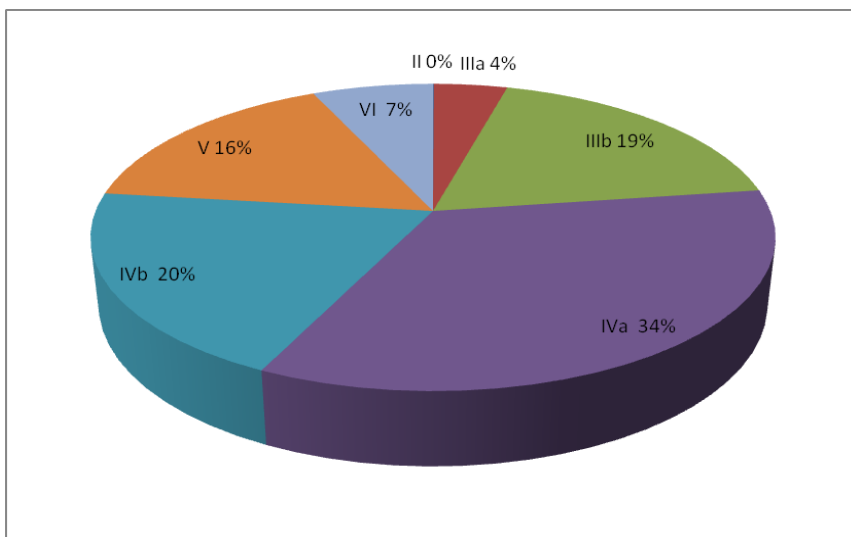

Ryc. 29. Struktura kompleksów rolniczej przydatności gleb.

1 – k. pszenney bardzo dobry; 2 – k. pszenney dobry; 4 – k. żytni bardzo dobry; 5 – k. żytni dobry; 6 – k. żytni słaby; 7 – k. żytni bardzo słaby; 8 – k. zbożowo pastewny mocny; 9 – k. zbożowo pastewny słaby

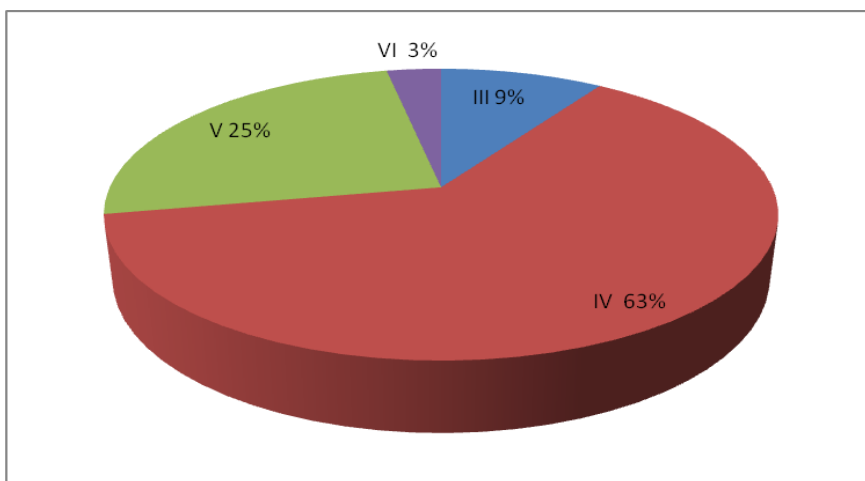
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z IUNG w Puławach

Warunki glebowe do produkcji rolnej na obszarze gminy Gozdowo należy określić jako korzystne, stąd w przypadku zaistnienia presji na zmianę przeznaczenia gruntów rolniczych na cele nierolnicze należy poszukiwać takich lokalizacji, które w najmniejszym, możliwym stopniu będą uszczuplały ten zasób gminy. Wysoką produktywność gleb potwierdza również zestawienie klasoużytków dla gruntów ornych (Ryc. 30) oraz użytków zielonych (Ryc. 31).

Ryc. 30. Udział poszczególnych klas bonitacyjnych gleb w gruntach ornych (R) w gminie Gozdowo.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PODGiK Sierpc.

Ryc. 31. Udział poszczególnych klas bonitacyjnych gleb w trwałych użytkach zielonych (Ł i Ps) w gminie Gozdowo.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PODGiK Sierpc.

Charakterystyka rzeźby terenu pod względem przydatności rolniczej

W gminie występuje korzystne dla produkcji rolnej ukształtowanie terenu, brak jest głębokich obniżek dolinnych, których strome stoki utrudniałyby uprawy. Tereny użytkowane rolniczo charakteryzują się przeważnie płaską lub słabo nachyloną rzeźbą poniżej 2 stopni, co sprzyja prowadzeniu prac polowych. Nie wymaga to ponoszenia dodatkowych kosztów uprawy, związanych z gospodarowaniem na terenach o dużych nachyleniach.

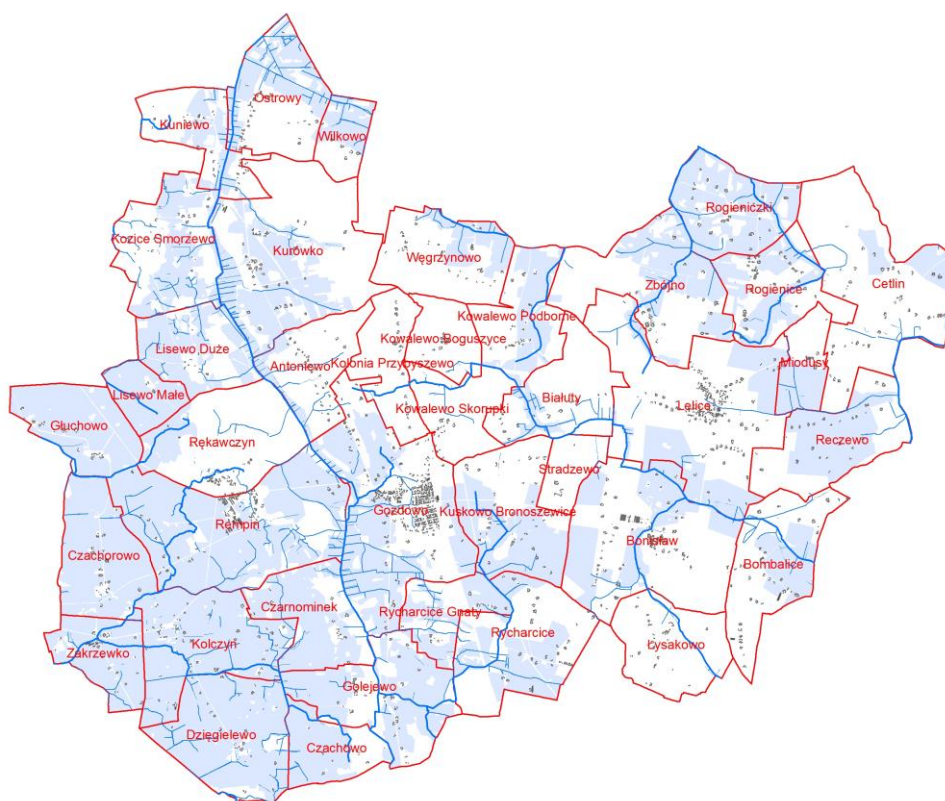
Melioracje

Tereny zmeliorowane zajmują w gminie Gozdowo ponad 46,3% jej powierzchni całkowitej. łączna powierzchnia tych terenów to 5472 ha, co stanowi około 70% wymagających melioracji. Sieć urządzeń jest najsilniej rozbudowana w zachodniej oraz południowo-zachodniej części gminy.

Niewielki stopień zmeliorowania w stosunku do całkowitej powierzchni sołectwa zaobserwowano w miejscowościach położonych w środkowej części gminy, co przedstawia Ryc. 32.

Wpływ warunków środowiskowych na produkcję rolniczą – podsumowanie

W celu dokonania zbiorczej charakterystyki rolniczej przestrzeni produkcyjnej IUNG dokonał waloryzacji tejże przestrzeni dla wszystkich gmin w Polsce⁸. Waloryzacja ta objęła następujące elementy środowiska przyrodniczego: gleby, agroklimat, rzeźbę terenu oraz warunki wodne. Ogólna ocena jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie Gozdowo plasuje się na średnim poziomie, co potwierdza wartość ogólnego wskaźnika wynosząca 56,9 pkt. Gmina znajduje się w „środku” gmin powiatu sierpeckiego. Znajduje się nieco poniżej wartości ogólnego wskaźnika dla Mazowsza (59,9) oraz dla całego kraju (66,6).

Ryc. 32. Grunty zmeliorowane w gminie Gozdowo.

Źródło: opracowanie własne

Użytkowanie gruntów i stan władania użytkami rolnymi

Gmina Gozdowo położna jest w rejonie intensywnego rozwoju rolnictwa z uwagi na dobre warunki naturalne. Według danych Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Sierpcu obszar ten w 84,0 % jest użytkowany rolniczo. Wśród użytków rolnych

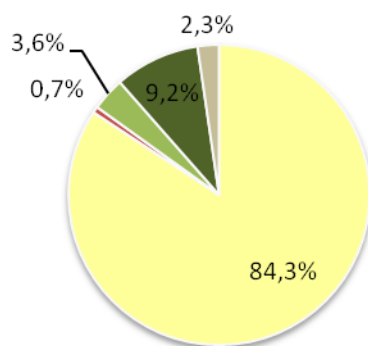
⁸ Praca zbiorowa pod red. T. Witka "Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej Polski według gmin" Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, Puławy 1994, seria A-57

dominują grunty orne, stanowiące 70,8 % ogólnej powierzchni gminy (Tabela 7). Pozostałe tereny wykorzystywane rolniczo to łąki i pastwiska trwałe, grunty rolne zabudowane oraz w niewielkim odsetku również sady (Ryc. 33).

Tabela 7. Powierzchnia użytków rolnych na terenie gminy Gozdowo.

Użytki rolne	Powierzchnia użytków rolnych [ha]	Udział % w ogólnej powierzchni gminy
grunty orne	8939	70,8
sady	70	0,6
łąki trwałe	381	3,0
pastwiska trwałe	975	7,7
grunty rolne zabudowane	245	1,9
razem:	10610	84,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PODGiK (stan na 13.03.2017 r.)

grunty orne ■ sady ■ łąki trwałe ■ pastwiska trwałe ■ grunty rolne zabudowane

Ryc. 33 Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych na terenie gminy

Źródło: BDL GUS 2017 r.

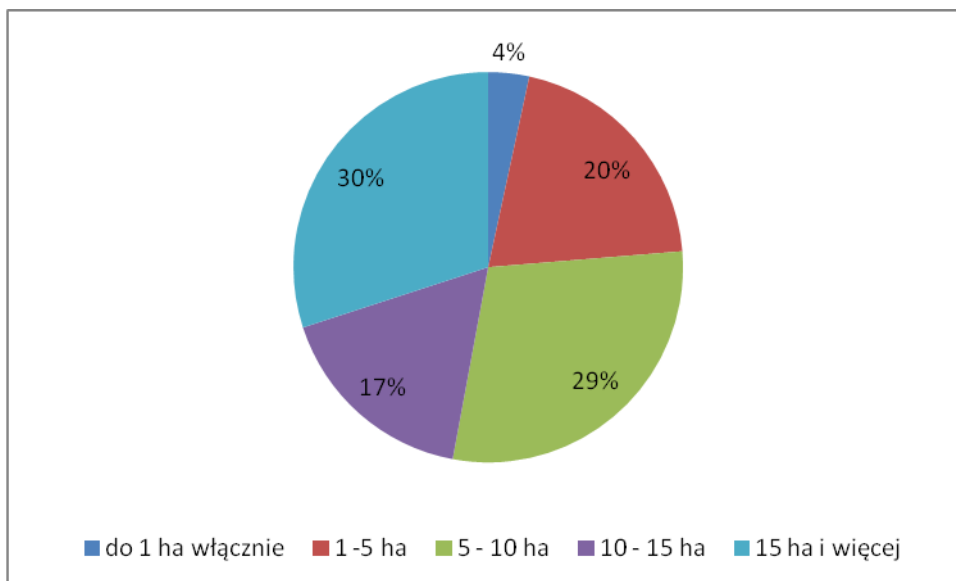
Należy zaznaczyć, że 649 na 650 gospodarstw rolnych w gminie Gozdowo ma charakter indywidualny, w związku z tym użytkownikami gruntów rolnych są osoby fizyczne i osoby prawne sektora prywatnego.

Gospodarstwa indywidualne

Powszechny Spis Rolny przeprowadzony w 2002 i 2010 roku wykazał spadek liczby gospodarstw rolnych w gminie Gozdowo o ponad 20 %.

W 2002 roku zarejestrowano 848 gospodarstw indywidualnych, z czego 721 prowadziło działalność wyłącznie rolniczą.

W 2010 r. funkcjonowało 649 indywidualnych gospodarstw rolnych, które zajmowały łącznie 9 987,95 ha (99 % z nich prowadziło działalność rolniczą). W strukturze powierzchniowej dominowały większe gospodarstwa o areale powyżej 15 ha (Ryc. 34). Średnia powierzchnia gospodarstw o profilu rolniczym wynosiła 15,52 ha.

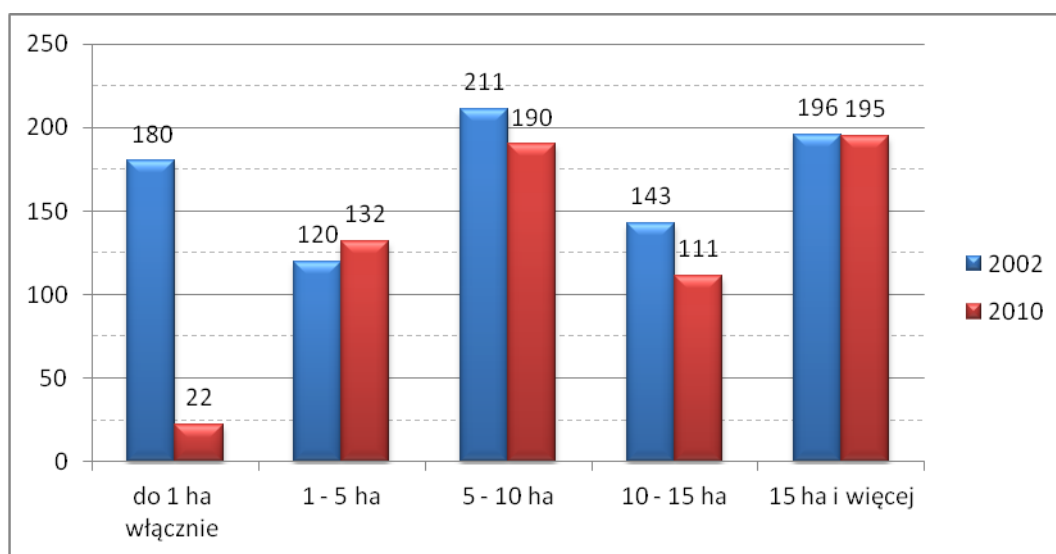
Ryc. 34. Struktura wielkościowa gospodarstw rolnych w gminie Gozdowo.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (Spis Rolny 2010 r.).

Największe zmiany w ogólnej licznie gospodarstw rolnych zaszły w przedziale wielkości do 1 ha włącznie. Wartość ta zmalała o blisko 90 %. W związku z tym w gminie Gozdowo nastąpiło odwrócenie się popularnego w Polsce zjawiska rozdrabniania gospodarstw rolnych, poprzez częściową ich komasację. Ogólna liczba indywidualnych gospodarstw rolnych zmniejszyła się o 199, natomiast pod względem powierzchni ubyło zaledwie 163,2 ha. Taki stan rzeczy pozytywnie wpływa na strukturę agrarną gminy.

Ponadto warto zaznaczyć, że przy spadku liczby gospodarstw rolnych odnotowano wzrost mechanizacji rolnictwa. W 2002 roku gospodarstwa dysponowały 752 ciągnikami, natomiast w 2010 roku wartość ta wzrosła do 787.

W gminie Gozdowo chemiczne metody intensyfikacji produkcji stosowane są w większości gospodarstw rolnych. Wykorzystuje się zarówno nawozy mineralne, jak i wapniowe (Tabela 8).

Ryc. 35 Liczba gospodarstw rolnych wg powierzchni

Źródło: Zestawienie własne na podstawie danych z BDL GUS

Tabela 8. Nawozy wykorzystywane w gospodarstwach rolnych w gminie Gozdowo.

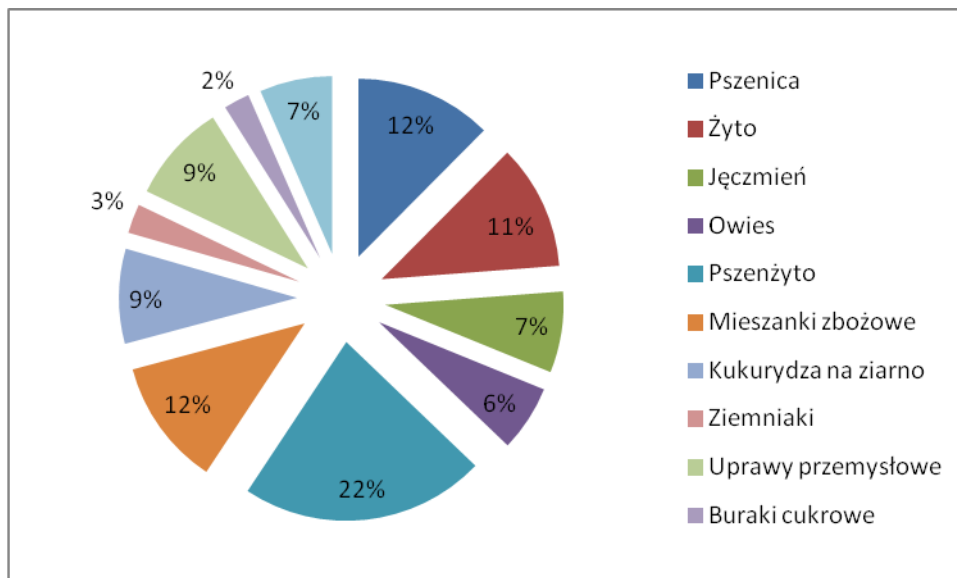
Rodzaj nawozu	Liczba gospodarstw rolnych, w których jest wykorzystywany	Zużycie nawozu [kg/1 ha]
Mineralny	567	170,1
Azotowy	556	105,3
Fosforowy	50	31,5
Potasowy	71	33,3
Wieloskładnikowy	349	-
Wapniowy	126	54,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (Spis Rolny 2010 r.).

Produkcja roślinna

W gminie Gozdowo w 2010 r. w produkcji roślinnej przeważała uprawa zbóż (79,4 %), wśród nich największy udział miało pszenżyto – 22,14 %, pszenica – 12,43 % oraz żyto – 11,35 %. Uprawy przemysłowe zajmowały 8,95 % powierzchni gruntów ornych, rzepak i rzepik – 6,60 %, a ziemniaki – 2,66 % (Ryc. 36). Niewielka powierzchnia przeznaczona była pod zasiew warzyw gruntowych – 3,13 ha.

Pod względem liczby gospodarstw rolnych najczęściej z nich zajmowało się produkcją zbóż (585) i ziemniaków (313). W 119 farmach uprawiono rośliny dla celów przemysłowych, w 88 gospodarstwach grunty orne zostały przeznaczone pod rzepak i rzepik, a w 45 hodowano buraki cukrowe. Tylko 4 gospodarstwa uprawiały produkcyjnie warzywa gruntowe.

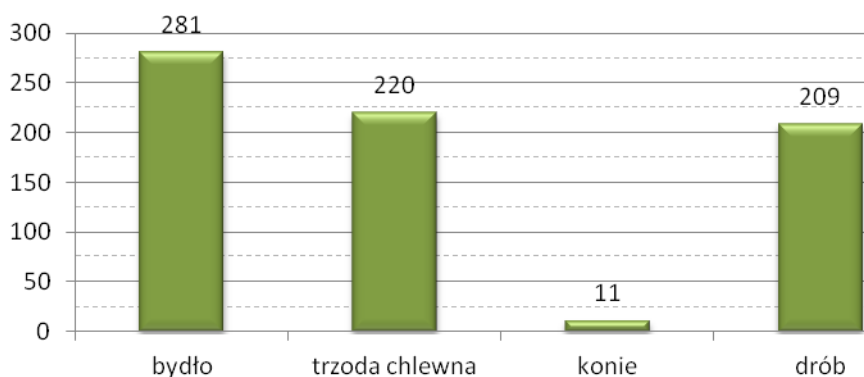

Ryc. 36 Udział powierzchni poszczególnych upraw na gruntach ornych.

Źródło danych: Spis Rolny 2010 r. BDL GUS

Produkcja zwierzęca

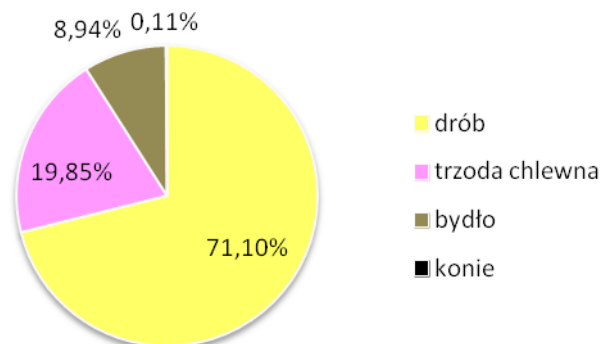
Produkcja zwierzęca w gminie Gozdowo w 2010 roku prowadzona była w 399 gospodarstwach rolnych. Najbardziej popularnymi gatunkami hodowanymi były: drób, trzoda chlewna oraz bydło (Ryc. 37).

Ryc. 37. Liczba gospodarstw utrzymująca pogłowie wg rodzaju.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (Spis Rolny 2010 r.).

Według Powszechnego Spisu Rolnego w 2010 roku w strukturze produkcji zwierzęcej dominował chów drobiu (49 173 szt.), jednak znaczny udział miała również produkcja trzody chlewnej (13 726 szt.). Pogłowie bydła wynosiło 6 183 szt., natomiast znikomy udział w całej produkcji zwierzęcej miała hodowla koni (Ryc. 38).

Ryc. 38. Udział pogłowia wg rodzaju w produkcji zwierzęcej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (Spis Rolny 2010 r.).

5.5 Leśna przestrzeń produkcyjna.

Lasy z terenu gminy Gozdowo wchodzą w skład Nadleśnictwa Płock i podlegają Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi. Zadania związane z prowadzeniem gospodarki leśnej w gminie realizuje Leśnictwo Gozdowo.

Lesistość

Wskaźnik lesistości⁹ w gminie wynosi 9,4% i jest o wiele niższy niż w powiecie (13,7%) oraz w województwie mazowieckim - 22,80%. Występowanie gleb o wysokiej produktywności rolniczej nie skłania do zalesiania gruntów rolnych.

Struktura własności

W strukturze własności największy udział stanowią lasy będące własnością Skarbu Państwa – 74%, zajmując powierzchnię 879 ha. Lasy prywatne zajmują łącznie 317 ha, co stanowi 26%

⁹ Dane z GUS BDL 31 grudnia 2015

powierzchni lasów w gminie. Największe zwarte kompleksy leśne stanowiące własność Skarbu Państwa znajdują się w północnej części gminy, w okolicach miejscowości: Kowalewo Podborne i Zbójno, a także na południu, w rejonie Golejewa oraz na zachodzie w okolicach Rękawczyna.

Struktura gatunkowa

Skład gatunkowy lasów jest odmienny od naturalnego. Przeważają monokultury sosnowe, co stwarza dla nich duże zagrożenie (choroby bakteryjne, szkodniki drzew). Lasy w gminie są dość jednorodne, zdominowane przez bory sosnowe: świeży i mieszany, świeży z sosną, rzadziej brzozą w drzewostanie, na ogół I i II klasy wiekowej. Duże kompleksy leśne charakteryzują się większą wilgotnością podłoża, stąd znacznie częściej wśród typów siedliskowych tych lasów pojawiają się bór mieszany wilgotny, ols jesionowy, ols, las wilgotny. Na terenach bardziej suchych las mieszany lub świeży. Dużo większe jest też zróżnicowanie drzewostanu. Częściej pojawiają się brzoza, olcha, jesion, dąb - dotyczy to kompleksów w północno-wschodniej części gminy. Większość lasów w gminie Gozdowo ma duże znaczenie wodochronne. Część wykazuje uszkodzenia przemysłowe (II strefa zagrożenia), co związane jest z emisją zanieczyszczeń do atmosfery z położonego w sąsiedztwie kombinatu rafinerijno -petrochemicznego w Płocku.

Z uwagi na małą lesistość terenu i dla poprawy bilansu wodnego koniecznym jest wzrost areału lasów, co można uzyskać przez zalesienie najsłabszych gruntów rolnych, VI i wyjątkowo V klasy.

Lasy ochronne

Większość lasów stanowiących własność Skarbu Państwa pełni funkcję lasów ochronnych. Ustanowiono je Zarządzeniem Nr 207 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 września 1995 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Płock.

W północno-wschodniej, południowej i południowo-wschodniej części gminy (w granicach sołectw Cetlin, Bombalice, Łysakowo, Rycharcice Wielkie oraz Węgrzynowo) znajdują się lasy wodochronne.

Większość pozostałych obszarów leśnych należących do Lasów Państwowych uznano za lasy ochronne ze względu na drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu. Część wykazuje uszkodzenia przemysłowe (II strefa zagrożenia).

6 Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

6.1 Zarys historii osadnictwa na obszarze gminy

Gozdowo - nazwa wsi pochodzi od staropolskiego gozd - gęsty las, pustkowie. Okolicę tę od dawna przystosowano do upraw rolnych, ale zarośla po gęstym lesie jeszcze pozostały.

Początki osadnictwa w gminie Gozdowo sięgają zamierzchłych czasów. Świadczą o tym liczne stanowiska archeologiczne. Był to niegdyś teren silnie zalesiony. Z uwagi na dobre gleby i dostatek wody szybko przejmowany pod uprawy rolne i osadnictwo.

Gozdowo, niegdyś Gozdawa lub Gazdawa, jest jedną z najstarszych osad Mazowsza. Według legendy był tu książę Masław, czasowy władca Mazowsza w 1039 - 1045 (XI w.). Tu urodził się wojewoda płocki, pogromca Prusaków, Krystyn Gozdawa, palatyn płocki zwany przez współczesnych sławnym wojewodą.

Niegdyś był tu zamek, którego ślady znikły. Znajdował się za wsią, po jej wschodniej stronie, na charakterystycznym wywyższeniu ponad otaczający go teren. Zajmował około 2 morgi gruntu. Warownię otaczały niedostępne błota.

Pierwszy drewniany kościół parafii w Gozdowie został erygowany w 1305 r. przez Krystyna wojewodę czerskiego. Kolejny kościół, drewniany p.w. Wszystkich Świętych, został wybudowany w 1735r. Obecny neogotycki, murowany, zbudowano w latach 1898-1908r. Z nadania króla Stanisława Augusta w Gozdowie odbywały się comiesięczne duże targi.

W czasie II Wojny Światowej w 1940 r. Niemcy utworzyli w Gozdowie obóz pracy niewolniczej.

6.2 Rozpoznanie zasobów środowiska kulturowego na obszarze gminy¹⁰

Gmina Gozdowo nie jest bogata w zabytki nieruchome, wszystkie one wpisane zostały do gminnej ewidencji zabytków.

Bonisław

- kaplica cmentarna, XIX/XX w.

Neogotycka kaplica cmentarna wzniesiona w 1905 r. z ramienia fundacji Franciszka Strusińskiego (zm. 1904). Murowana, z dobudowanymi z trzech stron katakumbami, nadającymi jej plan krzyża. Dach dwuspadowy, blaszany.

- plebania murowana, lata 30. XX wieku.
- kościół parafialny p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika

Pierwsza wzmianka o kościele w miejscowości Bonisław pochodzi z 1350 r. Parafia została prawdopodobnie erygowana w drugiej połowie XIII w. Według opisu wizytacyjnego z 1598r. świątynia była drewniana z malowanym wnętrzem. Kolejny drewniany kościół przebudowywany był w latach 1738–1739, remontowany i nieco zmieniony w latach 1840–1842 oraz powiększony w 1904 r. Świątynia spłonęła od uderzenia pioruna w 1942 r.

W latach 1945–1974 funkcję kościoła spełniał adaptowany drewniany barak poniemiecki, sprowadzony przez ks. Aleksandra Praszyńskiego.

¹⁰ Tekst pochodzi z Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Gozdowo na lata 2014 - 2017

Obecny murowany kościół powstał w latach 1974–1978, według projektu architekta Andrzeja Pawlikowskiego. Budowy podjął się ks. Romuald Jaworski. Witraże wykonali bracia Bednarscy z Rypina. Konsekrowany został 28 maja 1978r. przez biskupa Bogdana Sikorskiego. Wewnątrz kościoła zachowała się barokowa chrzcielnica i kilka obrazów.

- budynek dawnej szkoły murowany (obecnie budynek mieszkalny), lata 20. XX wieku.
- cmentarz rzymsko – katolicki z poł. XIX w.

Czachowo

- dwór, XIX w.
- park dworski, XIX w.

W centralnej części Czachowa zlokalizowany jest zabytkowy kompleks dworski, który historycznie sięga 1912 r. i zajmuje powierzchnię 1,29 ha. W jego skład wchodzi budynek dworku wraz z parkiem.

Konstrukcja budynku dworku jest murowana. Obiekt pokryty jest dachem wykonanym z blachy z drewnianą więźbą dachową. Obecnie budynek jest w złym stanie technicznym i wymaga remontu. Park zabytkowy jest dobrze zachowany, drzewa wymagają pielęgnacji.

Dzięgielewo

- park dworski, poł. XIX w.,

Zachowały się pozostałości parku dworskiego z połowy XIX wieku.

Gozdowo

- zespół kościoła parafialnego:

-kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych wraz z otaczającym terenem w obrębie muru cmentarnego,

-dzwonnica,

-plebania murowana, pocz. XX wieku.

Murowany kościół pw. Wszystkich Świętych w stylu neogotyckim jednonawowy, z wysoką wieżą od frontu, zbudowano w latach 1898–1908 wg projektu Edwarda Cichockiego i Jana Hinza.

Budynek kościoła wraz z prezbiterium ma długość 30 m., szerokość 15 m. i wysokość 14m. Do budynku głównego dobudowano wieżę o wysokości 46 m oraz dwie wieże boczne zakończone iglicami z krzyżem z kutego żelaza. Budowa kościoła trwała 10 lat i została zakończona w 1908 r.

Kościół jest prawie dwa razy większy i wyższy od kościoła drewnianego z XVIII w. Kościół został zbudowany z cegły w stylu neogotyckim, kryty czerwoną dachówką ceramiczną. Obecnie pokrycie dachowe zostało zmienione na blachę miedzianą. Wnętrze ma charakter trójnawowy. W kościele znajdują się trzy ołtarze, tj. ołtarz główny z bogatą nastawą i dwa ołtarze boczne (Serca Jezusowego i św. Antoniego). W kościele znajduje się ufundowane w 1935 roku epitafium poświęcone Marianowi i Florentynie Kuskowskim, fundatorom kościoła.

Obok kościoła stoi dzwonnica z początku XX w.

- cmentarz rzymsko-katolicki z poł. XIX w
- park zabytkowy, 1 poł. XIX w.

Park położony jest w centrum wsi Gozdowo zajmuje pow. 3,32 ha. Centralną część parku stanowi duża nie zadrzewiona polana, na której stał dwór wybudowany na początku XIX wieku. Z dawnej kompozycji zagospodarowania parku pozostał staw z wyspą usytuowany na osi wschodniej dworu, aleja dojazdowa do dworu od strony zachodniej – dziś dojazd do szkoły, aleja grabowa, altany drzewa lipowe i grabowe oraz liczne grupy starych drzew.

Park nie jest ogrodzony a usytuowanie jego w centrum miejscowości umożliwiło wydeptanie licznych ścieżek skrótowych.

W parku zachowała się duża ilość drzew pochodzących z pocz. XIX wieku. Należą tu przed wszystkim graby (*Carpinus bet ulus*) oraz lipy (*Tilia mordata*). Dużą grupę stanowią jesiony wyniosłe (*Fraxinus Excelsior*) o obwodach pni do 230 cm, oraz robinie akacjowe (*Robinia pseudoacacia*). Wśród zwartych skupisk drzew szczególnie wzdłuż granicy wschodniej obok, olch, brzoź, jesionów i klonów występują pojedyncze egzemplarze świerków pospolitych.

W pobliżu stawu zlokalizowane są drzewa będące **pomnikami przyrody**: 3 szt. lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*)

Kolczyn

- park dworski z XIX wieku.

Park dworski pochodzi z pierwszej połowy XIX wieku, zajmuje powierzchnię 1,69 ha.

Kowalewo-Skorupki

- dom nr 8, drewniany, połowa XIX w.

Lisice Folwark

- cmentarz epidemiczny, z końc. XIX w., usytuowany w lesie.

Kurowo

- zespół kościoła parafialnego p. w św. Piotra i Pawła:

-kościół parafialny p.w. św. Piotra i Pawła, 1866

-cmentarz przykościelny, poł. XIX w.

-dzwonnica, murowana, lata 20-te XX w.

-cmentarz rzymsko-katolicki z końca XIX w.

Parafia pw. św. Apostołów Piotra i Pawła powstała prawdopodobnie w drugiej połowie XIII wieku. W 1348 r. bp Klemens dokonał odnowienia erekcji parafii i potwierdził prawo patronatu nad kościołem przysługujące dziedzicom z Kurowa i Ostrowa. W 1731 i 1785 r. świątynia była remontowana. Obecną murowaną świątynię w stylu eklektycznym wybudował ks. Władysław Żbikowski w latach 1884–1886, według projektu architekta Ludwik Gosławskiego. Spośród zabytków sztuki sakralnej na uwagę zasługują: monstrancja wieżyczkowa oraz puszka barokowa z pierwszej połowy XVII w. oraz relikwiarz w formie krzyża z figurką pelikana w zwieńczeniu z końca XVII w.

Lelice

- zespół dworski:

- park dworski, 2 poł. XIX w.
- dwór drewniano-murowany, lata 20. XX w. (spalony).

Kompozycja przestrzenna parku, jego otoczenie i stan zachowania

Pierwotna kompozycja parku jest dość dobrze zachowana. Głównym akcentem kompozycyjnym była aleja świerkowa biegnąca w pobliżu zachodniej granicy parku, oś widokowa od elewacji ogrodowej dworu (północnej) w kierunku stawu oraz duży staw z wyspą usytuowany w północnej części parku. Dwór i drogę dojazdową otaczały grupy drzew. Bezpośrednie otoczenie dworu stanowiły kwietniki i grupy krzewów ozdobnych. Od dworu w różnych kierunkach (od stawu, sadu itp.) rozchodziły się mniej więcej nieregularne alejki spacerowe obsadzone grupami drzew iglastych i liściastych oraz krzewów ozdobnych. Wzdłuż granic parku zasadzono drzewa w zwartych grupach.

Po zachodniej stronie dworu usytuowano murowane piwnice.

Cały park był poprzecinany nieregularnymi alejkami spacerowymi wijącymi się wśród drzew i dookoła stawu. Na terenie parku rozstawiono ławki. Granice sadu obsadzono drzewami ozdobnymi.

Obecnie powierzchnia parku zajmuje obszar 4,99 ha.

Obiekt parkowy w Lelicach graniczy obecnie od strony północnej i wschodniej z zabudową, od strony południowej i zachodniej biegną drogi lokalne. Powierzchnia parku uległa zmniejszeniu. W części północnej dawnego parku wybudowano szereg domów. Park w Lelicach obecnie nie posiada ogrodzenia.

W południowej części parku znajdują się pozostałości drewnianego parterowego dworu. Zbudowano go na planie wydłużonego prostokąta z krytym gankiem i trzema schodkami przy elewacji południowej oraz krytym tarasem z czterema kolumnkami.

W ostatnich latach dwór zamieszkały był przez prywatnych lokatorów, znajdowała się również filia Gminnej Biblioteki Publicznej, Klub Rolnika. Spłonął w 2016 r.

W sąsiedztwie dworu od strony zachodniej są stare piwnice. Na trawniku od strony północnej dworu urządzono boisko.

Park pozostał jednak niezłe zachowany. Drzewostan jest zróżnicowany pod względem gatunkowym i wiekowym. Starodrzew jest przeważnie ponad 100-letni. Występują tu i egzemplarze starsze jak też i znacznie młodsze około 40-letnie. Starodrzew jest ładny i na ogół zdrowy, część drzew ma dziuple i połamane gałęzie. Większość gatunków jest pochodzenia rodzimego. Dominują tu: świerki, lipy, jesiony, brzozy i klony. Występuje tu kilka pięknych dębów i modrzewi. Bardzo dobrze zachowała się aleja świerkowa w zachodniej części parku, grupa lip w sąsiedztwie dworu, kilka pięknych modrzewi i innych drzew.

W części północnej parku jest duży staw z wyspą, mostek prowadzący dawniej na wyspę został rozebrany. Stan stawu jest dobry, na brzegu pobudowano pomosty, które są wykorzystywane przez wędkarzy. Na wyspie rosną drzewa (świerki) z samosiewu. Zatarciu uległy alejki spacerowe. Kapliczkę murowaną usytuowano po południowej stronie dworu przy drodze, przed dworem. Dawne budynki gospodarcze rozebrano.

Pomniki przyrody:

grupa drzew: Klon pospolity 3 szt. w tym jeden 2-pniowy

grupa drzew: Modrzew europejski (*Larix europaea*), dąb szypułkowy (*Quercus robur*)

Stopień zachowania układu zabytkowego.

Dawna kompozycja i podstawowy układ komunikacyjny nie uległ w chwili obecnej zasadniczym zmianom. Zmniejszeniu uległa powierzchnia parku, w części północnej wybudowano szereg domów. Nastąpiły określone konsekwencje braku fachowej opieki i pielęgnacji drzewostanu. Uległ on częściowemu zdziczeniu zwłaszcza w części północnej.

Wykaz obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków

W gminie Gozdowo 6 obiektów lub obszarów posiada wysokie, z punktu widzenia ochrony zabytków walory, które są podstawą do ich wpisu do rejestru zabytków. Ich wykaz przedstawia Tabela 9.

Tabela 9. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Miejscowość	Nazwa obiektu	Nr rejestru	Data wpisu
1	Boniśław	Kaplica cmentarna, XIX/XX w.	170/1095W	10.04.1975
2	Dzięgielewo	Park dworski, poł. XIX w.	577	23.09.1987
3	Gozdowo	Kościół parafialny p. w. Wszystkich Świętych wraz z otaczającym terenem w obrębie muru cmentarnego, dzwonnica, 1901-02	442	13.03.1978
4		Park, 1 poł. XIX w.	242/1514W	22.05.1975
5	Kurowo	Kościół parafialny p.w. śś. Piotra i Pawła z 1866 r.	437	13.03.1978
6	Lelice	Park dworski, 2 poł. XIX w.	577	20.08.1987

Źródło: Dane Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Obszary i obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków

Wykaz obiektów i obszarów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków zawiera Aneks nr 1, Tabela 30 i Tabela 31

6.3 Strefy ochrony konserwatorskiej

Na podstawie art. 7 ust. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2014 poz. 1446, ze zm.) obiekty dziedzictwa kulturowego mogą być chronione poprzez zapisy w planach miejscowych. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przyjętych uchwałami:

- nr 244/XXVI/13 Rady Gminy Gozdowo z dnia 23 sierpnia 2013 r.
- nr 120/XII/12 Rady Gminy Gozdowo z dnia 15 czerwca 2012 r.
- nr 233/XXXV/2006 Rady Gminy Gozdowo z dnia 07 kwietnia 2006 r.
- nr 180/XXVII/2005 Rady Gminy Gozdowo z dnia 05 maja 2005 r.

wskazano stanowiska archeologiczne lub strefy obserwacji archeologicznej (OW). Zagadnienie to nie jest spójnie prezentowane we wszystkich planach miejscowych.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą nr 180/XXVII/2005 Rady Gminy Gozdowo z dnia 05 maja 2005 r. wskazano dodatkowo granicę strefy ekspozycji zabytku wpisanego do rejestru (kościół p.w. Wszystkich Świętych w Gozdowie).

Działalność inwestycyjna w ww. strefach winna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi pod nadzorem właściwej służby konserwatorskiej.

W zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennej w 2015 roku zawarto zasady ochrony dóbr kultury. Wyznaczono w nim strefy ochrony konserwatorskiej:

- Strefa E – ochrony ekspozycji zespołu zabytkowego, obejmuje widok na kościoły parafialne w Gozdowie i Kurowie.
- Strefa W - strefa ochrony stanowiska archeologicznego.

6.4 Stan i zagrożenia środowiska kulturowego

Środowisko kulturowe jest istotnym uwarunkowaniem przy kształtowaniu kierunków dalszego przestrzennego rozwoju gminy, jednocześnie stanowi niezaprzeczalny walor krajobrazu gminy Gozdowo. Nie można jednak pominąć zagrożeń, które stanowi w dużym stopniu zły stan techniczny zabudowy historycznej, powodujący jej dekapitalizację a w rezultacie zatarcie całych zespołów zabytkowych. Dotyczy to zwłaszcza architektury drewnianej, parków. Równie niepokojącym zjawiskiem stają się prace remontowe obiektów prowadzone niezgodnie z wymogami konserwatorskimi.

Najważniejszym czynnikiem zagrażającym stanowiskom archeologicznym jest głęboka orka prowadzona na obszarze stanowisk, czego efektem jest wyorywanie pojedynczych palenisk lub innych bliżej nieokreślonych obiektów. Innym, zagrożeniem, jest eksploatacja piasków mogąca doprowadzić do całkowitej destrukcji stanowiska.

6.5 Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym, określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.

Dla terenu gminy Gozdowo, organy samorządu województwa nie wykonały audytu krajobrazowego. We wniosku do studium nie wskazano również wytycznych w tym zakresie, w tym granic krajobrazów priorytetowych.

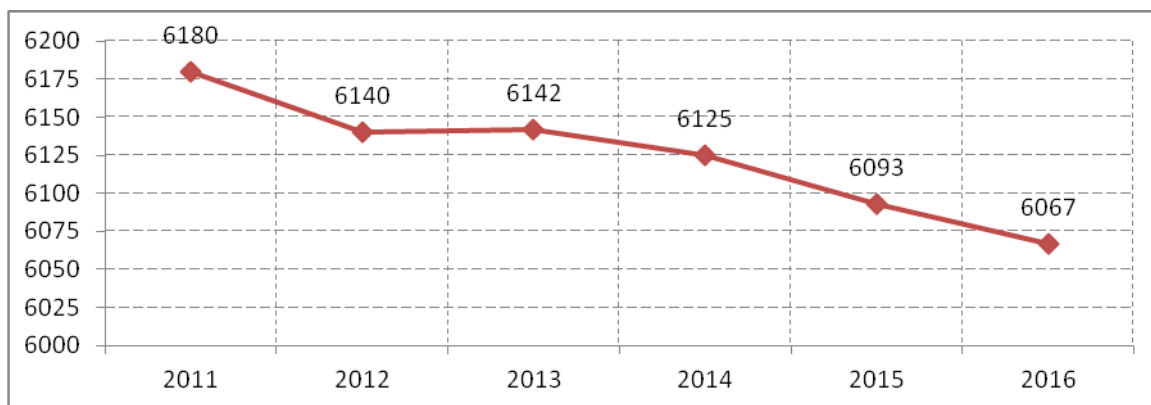
7 Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia.

7.1 Potencjał demograficzny

Kondycja demograficzna jest jednym z decydujących czynników wpływających na obecną sytuację gospodarczo-ekonomiczną gminy a także możliwości jej rozwoju. Wskaźnikami, które służą do przedstawienia potencjału demograficznego, są przede wszystkim zmiany liczby ludności, gęstość zaludnienia, przyrost naturalny, struktura wieku i płci oraz saldo migracji społeczności lokalnej.

Liczba i rozmieszczenie ludności

Liczba ludności gminy na koniec 2016 roku wynosiła 6 067 osób. W stosunku do 2011 roku populacja zmniejszyła się o blisko 2 % (Ryc. 39). Największymi miejscowościami w gminie są Gozdowo, Lelice oraz Rempin (Tabela 10 Liczba ludności w gminie Gozdowo, z podziałem na miejscowości w latach 2011 – 2016. Ludność gminy Gozdowo stanowi 11,3 % ludności powiatu sierpeckiego oraz 0,1 % ludności województwa mazowieckiego (BDL GUS).

Ryc. 39 Liczba ludności w gminie Gozdowo w latach 2011 - 2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Gozdowo.

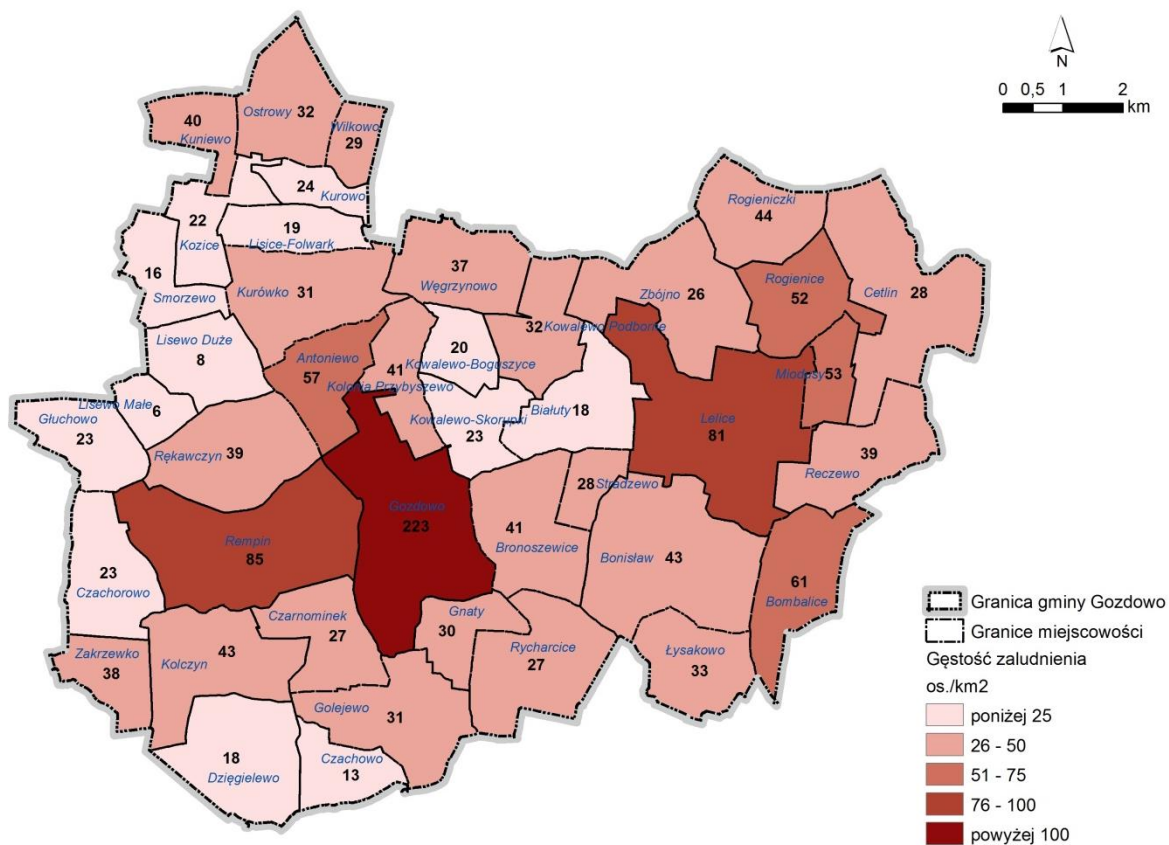
Gęstości zaludnienia gminy Gozdowo wynosi 48 os./km². Wskaźnik ten dla całej jednostki administracyjnej jest niższy od średniej powiatowej (63 os./km²) oraz od średniej wojewódzkiej (150 os./km²). Największa koncentracja ludności ma miejsce w centralnej części gminy, szczególnie w miejscowości Gozdowo (Ryc. 40).

Tabela 10 Liczba ludności w gminie Gozdowo, z podziałem na miejscowości w latach 2011 – 2016

Miejscowość	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Bilans 2011-2016
Antoniewo	137	139	139	146	141	134	-3
Białuty	56	56	54	53	53	53	-3
Bombalice	206	208	208	208	207	204	-2
Boniśław	276	273	276	274	266	263	-13

Bronoszewice	155	157	156	149	149	145	-10
Cetlin	166	168	166	169	169	163	-3
Czachorowo	73	73	73	68	69	68	-5
Czachowo	28	23	22	22	22	22	-6
Czarnominek	69	69	68	66	69	69	0
Dzięgielewo	82	84	81	76	74	71	-11
Głuchowo	49	49	50	53	54	55	6
Gnaty	41	45	47	47	46	49	8
Golejewo	125	125	121	121	116	116	-9
Gozdowo	1471	1455	1463	1468	1467	1464	-7
Kolczyn	174	173	168	167	164	166	-8
Kolonia Przybyszewo	74	77	76	77	82	82	8
Kowalewo Boguszyce	32	30	30	29	29	29	-3
Kowalewo Podborne	79	78	76	76	82	79	0
Kowalewo Skorupki	42	43	46	45	44	45	3
Kozice	46	45	45	46	45	43	-3
Kuniewo	71	71	69	70	70	68	-3
Kurowo	30	30	29	28	27	27	-3
Kurówko	130	127	125	125	120	120	-10
Lelice	551	562	580	573	575	592	41
Lisewo Duże	22	18	17	19	19	19	-3
Lisewo Małe	9	9	9	8	8	7	-2
Lisice Folwark	35	35	35	36	33	33	-2
Łysakowo	92	83	86	84	82	89	-3
Miodusy	66	67	68	70	69	66	0
Ostrowy	144	139	139	127	131	131	-13
Reczewo	130	133	132	129	127	127	-3
Rempin	606	593	579	576	562	560	-46
Rękawczyn	147	144	144	147	148	149	2
Rogienice	150	146	145	142	142	141	-9
Rogieniczki	123	124	124	123	122	121	-2
Rycharcice	115	113	113	112	114	108	-7
Smorzewo	38	38	37	37	37	32	-6
Stradzewo	26	25	27	27	27	29	3
Węgrzynowo	106	109	109	114	115	114	8
Wilkowo	31	30	28	32	31	31	0
Zakrzewko	73	70	70	73	72	71	-2
Zbójno	104	104	112	113	114	112	8
Razem:	6180	6140	6142	6125	6093	6067	-113

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Gozdowo

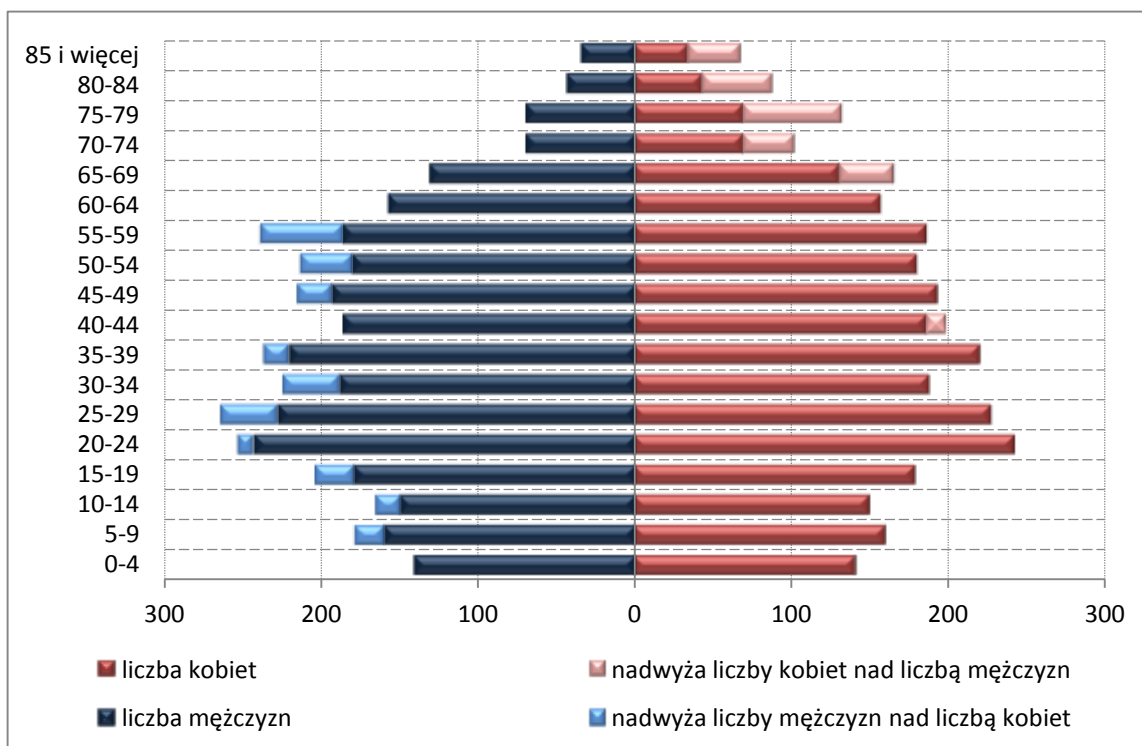
Ryc. 40. Gęstość zaludnienia gminy Gozdowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG Gozdowo.

Strukturę wiekową społeczeństwa gminy Gozdowo zobrazowano posługując się kohortami dla okresów 5-letnich z uwzględnieniem rozróżnienia na płeć. Wskaźnik ten warunkuje tempo zmian demograficznych oraz kształtowanie się przyszłych trendów płodności i umieralności. W kontekście rozwoju społeczno-ekonomicznego struktura wiekowa wpływa m.in. na sytuację na rynku pracy, ochronę zdrowia, jak również rynek ubezpieczeń społecznych.

Przedstawiona na Ryc. 41 piramida płci i wieku dla ludności gminy Gozdowo posiada kształt charakterystyczny dla populacji ustabilizowanej. Liczba dzieci i młodzieży do 15 roku życia jest porównywalna z liczbą osób w podeszłym wieku (65 lat i więcej). Trend ten stopniowo nabiera cech progresywnych, ze względu na osiągnięcie zastępowalności pokoleń przy niewielkiej nadwyżce osób młodych.

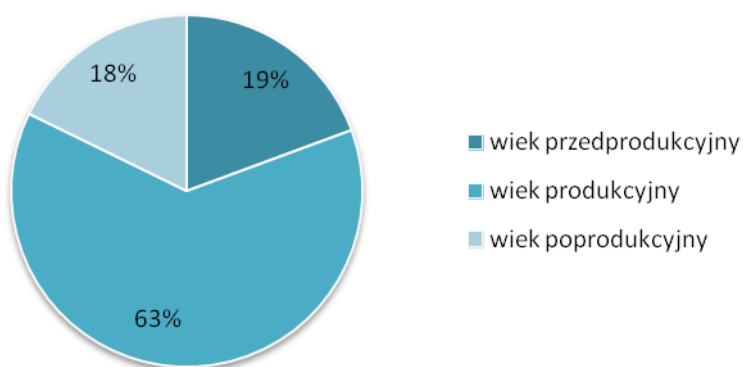
W gminie wyraźnie zaznacza się przewaga ilościowa mężczyzn nad kobietami, ujawniająca się w grupach wiekowych pomiędzy 5 a 55 rokiem życia (Ryc. 41). Potwierdza to dodatkowo współczynniki feminizacji, który dla Gozdowa przyjmuje wartość 99.

Ryc. 41. Piramida wieku dla ludności gminy Gozdowo w 2015 r

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Gozdowo.

Podział ludności według grup ekonomicznych również ukazuje stabilną strukturę demograficzną gminy Gozdowo. Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (mężczyźni i kobiety w wieku 0 – 17 lat) przewyższa o 1 punkty procentowy odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej). Udział ludność w wieku zdolności do pracy (mężczyźni w wieku 18 – 64 lata, kobiety w wieku 18 – 59 lat) w 2015 roku utrzymywał się na poziomie 63 % (Ryc. 42).

Ryc. 42. Struktura ludności gminy Gozdowo wg grup ekonomicznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Pozytywne trendy populacyjne dodatkowo akcentują wskaźniki obciążenia demograficznego, pokazujące relacje między liczbą osób w wieku nieprodukcyjnym¹¹ i w wieku produkcyjnym. Ich wartości przedstawia Tabela 11.

Tabela 11. Wskaźniki obciążenia demograficznego gminy Gozdowo (stan na 2015 r.)

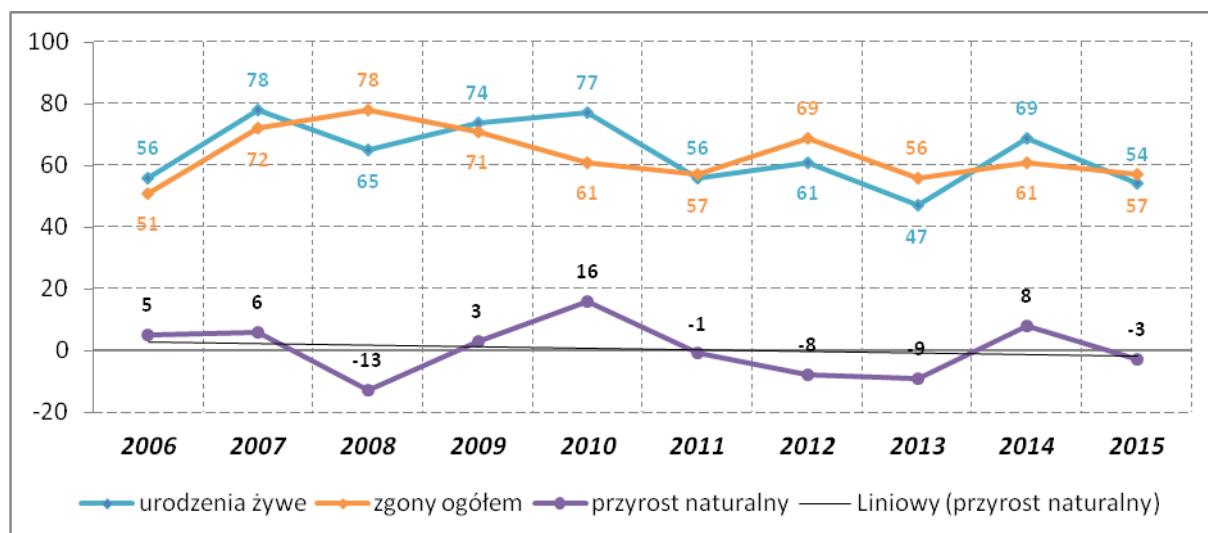
Wskaźnik obciążenia demograficznego	Wartość
Ludność w wieku nieprodukcyjnym / 100 osób w wieku produkcyjnym	59,1
Ludność w wieku poprodukcyjnym / 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	91,7
Ludność w wieku poprodukcyjnym / 100 osób w wieku produkcyjnym	28,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wzmocnienie lub osłabienie potencjału demograficznego najlepiej określić śledząc zmiany przyrostu naturalnego oraz poziomu migracji. Tendencje uzyskane podczas analizy tych mierników pomagają w rozpoznaniu źródła przemian zachodzących w wielkości i strukturze wiekowej populacji.

Trend liniowy przyrostu naturalnego w gminie Gozdowo zwraca się w kierunku ujemnym. Liczba zgonów w ciągu roku oscyluje między 51 a 78, natomiast liczba urodzeń żywych waha się w przedziale od 47 do 78 rocznie. Średni współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów (w okresie 2006-2015 r.) wyniósł 1,01.

Interpretując przyrost naturalny w gminie Gozdowo na przestrzeni dziesięciolecia 2006-2015 zauważalna jest tendencja zmienna. Punkt załamania wykresu notowany jest średnio co 4 lata. Najniższą wartość tego wskaźnika zarejestrowano w 2008 roku, czego powodem była rekordowa, w analizowanym czasie, liczba zgonów. Wyż demograficzny w gminie Gozdowo zaobserwowano w 2010 roku (Ryc. 43).

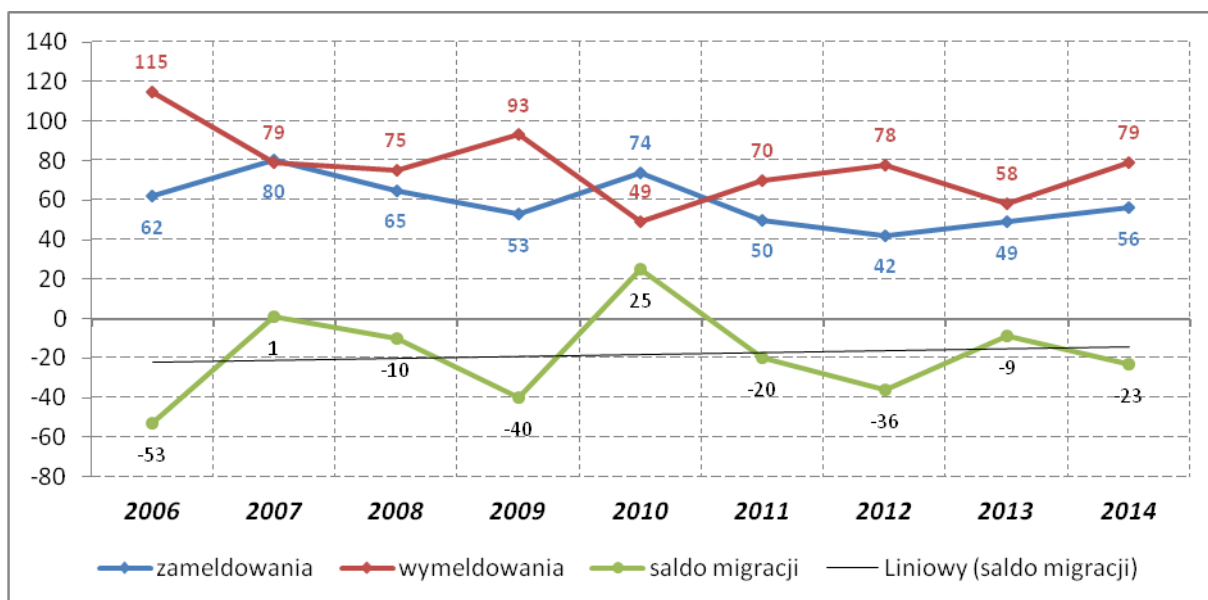

Ryc. 43. Urodzenia żywe, zgony, przyrost naturalny w gminie Gozdowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

¹¹ Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym oraz ludność w wieku poprodukcyjnym.

Na powolne, ale systematyczne zmniejszanie się liczby ludności oddziałuje w większym stopniu saldo migracji. Wymeldowania znacząco przewyższają zameldowania, co przedstawia Ryc. 44. Jedynie w 2010 roku saldo przyjęło wysoką wartość dodatnią, czego powodem była bardzo niska liczba wymeldowań. Uśredniony ubytek ludności na przestrzeni 9 lat (2006-2014) w gminie Gozdowo wynosił 16 osób rocznie.

Ryc. 44. Zameldowania, wymeldowania, saldo migracji w gminie Gozdowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Aby uzyskać pełny obraz zmian liczby mieszkańców gminy, zestawiono wartości przyrostu naturalnego z saldem migracji, otrzymując tym samym przyrost rzeczywisty. Z bilansu tego wynika, że saldo migracji działa destymulująco na strukturę demograficzną gminy. Przyrost rzeczywisty w analizowanym okresie czasu przybiera ujemne wartości, co przedstawia Tabela 12.

Tabela 12. Przyrost rzeczywisty w gminie Gozdowo

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Przyrost naturalny	5	6	-13	3	16	-1	-8	-9	8
Saldo migracji	-53	1	-10	-40	25	-20	-36	-9	-23
Przyrost rzeczywisty	-48	7	-23	-37	41	-21	-44	-18	-15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

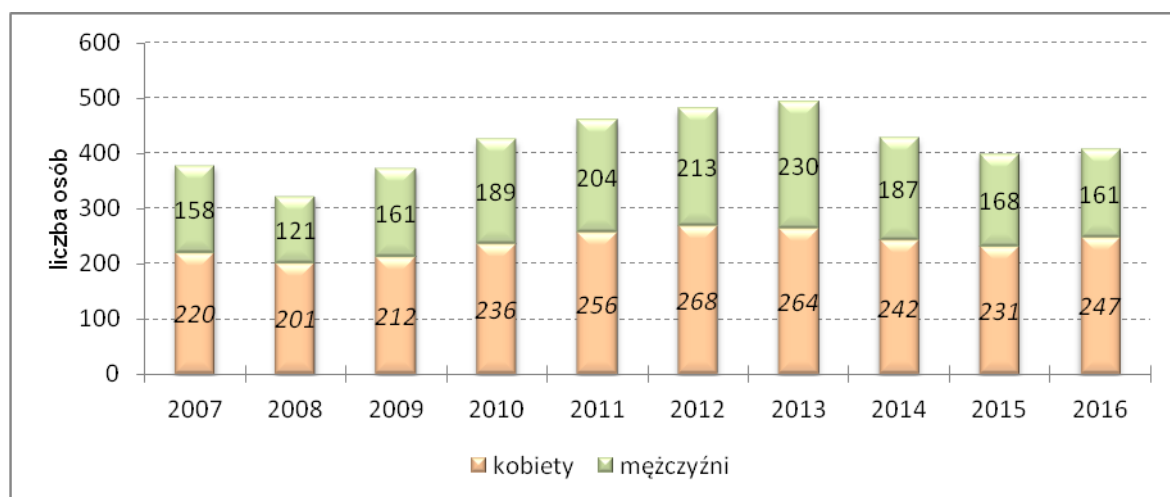
7.2 Rynek pracy – zatrudnienie i bezrobocie, podmioty gospodarcze

W gminie Gozdowo na 1 000 mieszkańców pracuje 52 osób¹², z czego wśród wszystkich pracujących ogółem 49,5 % stanowią kobiety.

¹²Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Gozdowo wynosi 3 253,31 zł, co odpowiada 78,4 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Gozdowo 334 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 23 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy – tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -311.

Ryc. 45. Bezrobotni w gminie Gozdowo w latach 2007-2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie sierpc.praca.gov.pl.

Bezrobocie rejestrowane w gminie Gozdowo¹³ w 2016 roku wynosiło 19,0 % (24,3 % wśród kobiet i 14,6 % wśród mężczyzn). Liczba bezrobotnych sukcesywnie maleje od 2013 roku, kiedy to (w analizowanym dziesięcioleciu 2007-2016) osiągnęła najwyższą wartość (Ryc. 45).

Mieszkańcy gminy Gozdowo przejawiają niską aktywność gospodarczą, co potwierdza wskaźnik przedsiębiorczości, mierzony liczbą przedsiębiorstw prywatnych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. W 2015 roku wynosił on 74,4.

Według danych GUS BDL w 2015 roku na terenie gminy zarejestrowanych było 207 podmiotów prowadzonych przez osoby fizyczne. W stosunku do roku 2006 zaobserwowano ich wzrost o 28 %. Wśród podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON zdecydowanie przeważają podmioty prywatne (95,4 %), sektor publiczny stanowi niewielki odsetek wszystkich podmiotów (Tabela 13).

Tabela 13. Zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych (stan na 2015 r.)

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru regon		Gmina Gozdowo
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	Sektor publiczny	12
	Sektor prywatny	268
Sektor prywatny	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	207

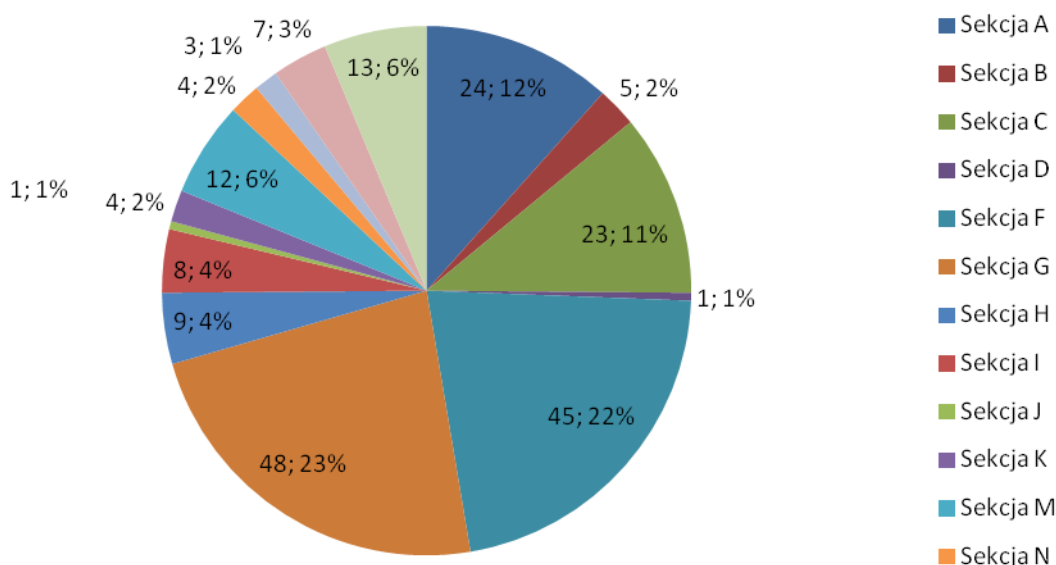
organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

¹³Dane o bezrobociu na poziomie gmin są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównanie stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie.

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru regon		Gmina Gozdowo
	spółki handlowe	5
	spółdzielnie	2
	fundacje	3
	stowarzyszenia i organizacje społeczne	20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

Wśród podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD 2007 największy udział przypada jednostkom zaliczonym do sekcji G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, wyłączając motocykle (23 %), sekcji F – budownictwo (22 %), sekcji A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo (12 %) oraz sekcji C – przetwórstwo przemysłowe (11 %). Znikomy udział w całkowitej liczbie podmiotów gospodarczych posiadają te, przypisane do sekcji D, J i P zgodnie z Ryc. 46.

Ryc. 46 Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD 2007 (2015)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

Sekcje: A- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo; C – przetwórstwo przemysłowe; F – budownictwo; G- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych , wyłączając motocykle; H – transport i gospodarka magazynowa; I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa; M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; O – administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; P – edukacja; Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna; R – działalność związana z kulturą, rozrywką, edukacją; S i T – pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników.

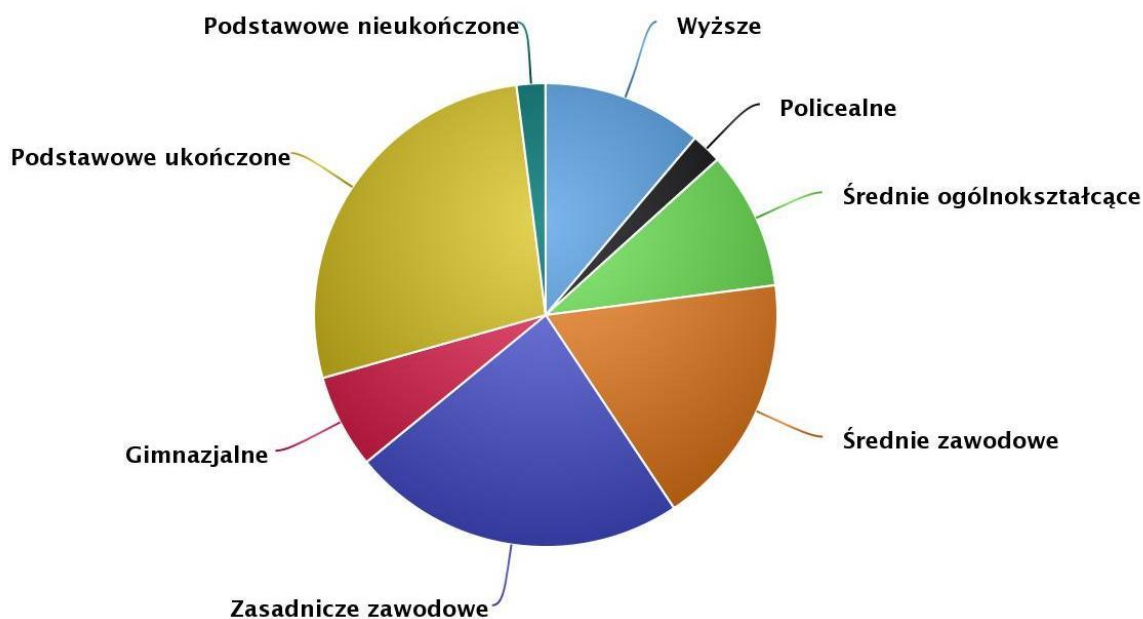
7.3 Wykształcenie i edukacja - Infrastruktura społeczna

Infrastruktura społeczna jest jednym z podstawowych elementów zapewniających prawidłowe funkcjonowanie gminy. Dostęp do niej współdecyduje o warunkach i jakości życia mieszkańców. Na infrastrukturę społeczną składają się instytucje zaspokajające potrzeby oświatowe, ochrony zdrowia i opieki społecznej, kultury, sportu, turystyki i rekreacji.

Rolę ośrodka wspomagającego gminę Gozdowo w zakresie dostępu do usług o charakterze ponadlokalnym pełni miasto Sierpc. W nim zlokalizowane są m.in.: szpital powiatowy, Sąd Rejonowy, licea ogólnokształcące, technika, szkoły zawodowe i inne.

Szkolnictwo (Oświata)

Poziom wykształcenia ludności gminy w porównaniu do całego województwa mazowieckiego jest znacznie niższy. Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku, 11,2 % mieszkańców gminy Gozdowo posiadało wykształcenie wyższe (wartość ta w skali województwa wynosiła 24,4 %), 2,1 % wykształcenie policealne, 9,6 % średnie ogólnokształcące, a 17,7 % średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymowało się blisko ¼ ludności gminy Gozdowo, gimnazjalnym 6,6 %, natomiast 27,4 % podstawowym ukończonym. Najmniejszy odsetek stanowiły osoby, które zakończyły edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej (Ryc. 47).

Ryc. 47. Poziom wykształcenia mieszkańców gminy Gozdowo

Źródło: www.polskawliczbach.pl na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku.

W 2015 roku w gminie Gozdowo zamieszkiwało 1 649 osób, w szeroko pojętym wieku szkolnym i przedszkolnym (w tym 790 dziewcząt oraz 859 chłopców). Wśród nich 15,5 % ogółu była na podstawowym etapie kształcenia, natomiast blisko 1/3 odbywała naukę w szkołach wyższych (Tabela 14).

Tabela 14. Struktura osób w wieku potencjalnej nauki wg podziału na etapy kształcenia

etap kształcenia	przedział wiekowy	% osób w wieku potencjalnej nauki		
		ogółem	kobiety	mężczyźni
wychowanie przedszkolne	3-6 lat	15,5	17,1	14,0
poziom podstawowy	7-12 lat	23,5	20,6	26,1
poziom gimnazjalny	13-15 lat	12,2	13,5	11,1
poziom ponadgimnazjalny	16-18 lat	18,9	18,1	19,6
edukacja w szkołach wyższych	19-24 lat	30,0	30,6	29,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z www.polskawliczbach.pl

W gminie Gozdowo funkcjonuje 5 publicznych placówek oświatowych. Samorządowi podlegają 3 szkoły podstawowe, 1 gimnazjum oraz 1 przedszkole. Liczbę uczniów oraz oddziałów w poszczególnych placówkach działających na terenie gminy przedstawia Tabela 15.

Z analizy zapotrzebowania oraz podaży miejsc w obiektach wychowania przedszkolnego wynika, że na jedno miejsce przypada 2,45 dzieci w wieku od 3 do 6 lat (www.polskawliczbach.pl). Dane te pokazują, że zaplecze oświatowe na tym etapie edukacji jest niewystarczające.

W szkołach podstawowych na 1 oddział przypada 18 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto na tym poziomie kształcenia (stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 98,47.

W gimnazjach na 1 oddział przypada 22 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto na tym etapie kształcenia (stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach gimnazjalnych do osób w wieku 13-15 lat) wynosi 97,03.

Baza szkolna jest wystarczająca. Od chwili przejęcia placówek oświatowych przez władze samorządowe są one systematycznie remontowane i utrzymane w dobrym stanie.

W szkołach prowadzonych przez gminę pracują nauczyciele posiadający pełne kwalifikacje i znaczny dorobek zawodowy. Odsetek nauczycieli dyplomowanych będzie miał tendencję rosnącą, z uwagi na obowiązujące przepisy prawa oświatowego.

Tabela 15 Gminne placówki szkolne wraz z liczbą uczniów

NAZWA PLACÓWKI	Stan na 30 września 2016 r.	
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
SZKOŁY PODSTAWOWE		
Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Lelicach	150	7
Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Gozdowie	274	13
Szkoła Podstawowa w Ostrowach	69	7
razem:	493	27
GIMNAZJA		
Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Gozdowie	196	9
PRZEDSZKOLA		
Publiczne Przedszkole w Gozdowie	74	4
OGÓŁEM:	763	40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIO (cie.men.gov.pl).

Młodzież z gminy Gozdowo naukę na poziomie ponadgimnazjalnym musi kontynuować poza obszarem gminy, najczęściej w Sierpcu oraz Płocku.

Lokalizację placówek oświatowych wskazano na rysunku „Uwarunkowania”.

7.4 Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Gmina jest zobowiązana ustawowo do realizacji zadań własnych, wśród których znajdują się kwestie związane z ochroną zdrowia. Wiejski charakter jednostki administracyjnej determinuje podstawowy zakres usług w zakresie opieki zdrowotnej.

Na terenie gminy Gozdowo działają dwa ośrodki zdrowia:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Gozdowie, przy którym działa poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, gabinet stomatologiczny oraz gabinet ginekologiczno-położniczy;
- Ośrodek zdrowia w Lelicach – świadczący usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz opieki stomatologicznej.

W 2015 roku pacjentom gozd

owskich placówek ochrony zdrowia udzielono łącznie 23 504 porad z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. W gminie funkcjonuje jedna apteka i jeden punkt apteczny. Na 1 ogólnodostępną aptekę przypada 6 008 osób.

Na terenie gminy Gozdowo funkcjonuje Ośrodek Opieki Długoterminowej PALIUM w Kolczynie.

Na terenie gminy Gozdowo od 1990 roku działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy ul. Gozdawy 21. Do podstawowych zadań ośrodka należy:

- pomoc społeczna, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Jednostka oferuje pomoc w formie świadczeń pieniężnych (zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, w tym specjalnych zasiłków celowych) oraz niepieniężnych (praca socjalna, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz ubezpieczenie społeczne, pomoc rzeczowa, organizowanie pogrzebu, schronienie, posiłek, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania);
- przydzielanie świadczeń rodzinnych;
- przydzielanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- realizacja wieloletnich programów pomocowych państwa m. in. w zakresie dożywiania.

Według danych GUS w 2015 roku ze środowiskowej pomocy społecznej skorzystało 243 gospodarstw domowych, a świadczenia rodzinne na dzieci pobierało 266 rodzin.

Na terenie gminy Gozdowo w GOPS działa punkt Konsultacyjno-informacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie. Bezpłatnych porad udzielają specjaliści: psycholog, prawnik oraz mediator.

7.5 Kultura

Potrzeby kulturalne ludności gminy Gozdowo zaspokajane są w świetlicach wiejskich, które zlokalizowane są w miejscowościach: Rempin, Golejewo, Cetlin, Dziegielewo, Rogienice, Bonisław, Kolczyn, Bombalice, Reczewo, Bronoszewice, Lelice, Kurowo, Kowalewo Podborne, Rycharcice, Rękawczyn i Kurówko.

W zakresie udostępniania materiałów bibliotecznych w gminie Gozdowo przy ul. Gozdawy 19 działa Gminna Biblioteka Publiczna. Instytucja ta posiada oddział w Lelicach, który znajduje się w budynku szkoły podstawowej.

Misją biblioteki jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych społeczności gminy oraz upowszechnianie wiedzy i kultury. Księgozbiór wypożyczalni liczy 18 331 woluminów. Na 1 placówkę biblioteczną w 2015 roku przypadło 3 004 osoby. Łącznie w 2 placówkach bibliotecznych w 2015 roku zarejestrowano 378 czytelników. W porównaniu do roku 2006 ich liczba zmalała o 97 osób, przy czym w tym samym okresie czasu ilość wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz spadła o 12 %. Zdecydowaną większość czytelników stanowią dzieci i młodzież szkolna. Biblioteka organizuje liczne konkursy literackie, plastyczne i fotograficzne, które skierowane są głównie do najmłodszych mieszkańców gminy.

W pomieszczeniach biblioteki znajduje się czytelnia multimedialna. W placówkach bibliotecznych gminy Gozdowo udostępnionych jest łącznie 11 komputerów, z czego 5 podłączonych do Internetu.

7.6 Sport i wypoczynek (turystyka)

Infrastruktura sportowa w gminie Gozdowo zaspokaja potrzeby lokalnej społeczności.

W tym zakresie w gminie znajdują się następujące obiekty:

- hala sportowa przy Szkole Podstawowej w Gozdowie,
- sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej w Gozdowie,
- boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej w Gozdowie - obiekt powstał w 2012 r. i składa się z: samodzielnego kortu tenisowego, boiska do piłki nożnej, boiska do piłki ręcznej, boiska do koszykówki, dwóch boisk do siatkówki oraz boiska lekkoatletycznego,
- sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej w Lelicach,
- boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej w Lelicach - boisko pokryte trawą syntetyczną, składa się z: boiska do piłki ręcznej, boiska do piłki nożnej, boiska do koszykówki, boiska do siatkówki oraz kortu tenisowego,
- boisko trawiaste w Gozdowie- obiekt klubu sportowego "OLIMPIA". Na boisku zamontowane są piłko chwyty, wiaty stadionowe i ławki,
- boisko trawiaste w Lelicach- obiekt klubu sportowego "ORKAN". Przy boisku istnieje zaplecze techniczne do dyspozycji drużyny. Zamontowane są bramki oraz wiaty stadionowe,
- boisko trawiaste w Rempinie- obiekt klubu sportowego "CZARNI". Boisko zostało zmodernizowane w latach 2013-2014 poprzez budowę ogrodzenia panelowego wraz z boiskiem do piłki nożnej oraz infrastrukturą towarzyszącą,
- boiska trawiaste w Ostrowach, Cetlinie i Bronoszewicach.

Miejscami rekreacji i spędzania wolnego czasu w gminie są:

- **„staw” w Gozdowie** – okolice zbiornika wodnego zostały zagospodarowane w 2011 roku na cele rekreacyjno-wypoczynkowy. Infrastruktura obejmuje chodniki, alejki spacerowe, plac, ławki, kosze na śmieci, oświetlenie, pomosty. Ponadto urządzone tereny zieleni;
- **„staw” w Lelicach** – teren rekreacyjno-wypoczynkowy zagospodarowany w latach 2014-2015. Realizacja obiektu uwzględniała urządzenie ścieżek oraz alejek spacerowych, budowę mostka, okrągłej sceny wraz z siedziskami dla widowni, miejsc do grillowania, altany, jak również

lokalizację obiektów małej architektury. Miejsce to przeznaczone jest do organizacji lokalnych imprez i uroczystości plenerowych;

- **park zabytkowy w Gozdowie wraz z terenem przyległym** – na terenie parku znajduje się scena będąca miejscem organizacji gminnych wydarzeń, którymi są m.in. Festyn Dożynkowy, Maraton Trzeźwości, rozpoczęcie oraz zakończenie roku szkolnego. W 2015 roku przeprowadzone zostały prace modernizacyjne, które uwzględniały oczyszczenie i pogłębienie stawu, wykonanie pomostów, altany, ławek oraz zorganizowanie alejek żwirowych;
- **teren przy ul. Jana Pawła II w Gozdowie** – w sąsiedztwie Publicznego Gimnazjum w Gozdowie w 2015 roku powstała siłownia zewnętrzna wraz z terenem zieleni urządzonej, alejkami oraz ławkami. Ponadto zrealizowano tam ścieżkę edukacyjną;
- **teren przy Szkole Podstawowej w Ostrowach** – teren w 2011 roku przystosowano na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Zagospodarowanie uwzględnia boisko wielofunkcyjne, grillownik oraz ławki.

Ponadto gmina posiada urządzone miejsca zabaw dla dzieci w miejscowościach Gozdowo, Lelice, Rempin oraz mniejsze obiekty rekreacyjne we wsiach Cetlin, Kowalewo Podborne, Rogienice, Dzięgielewo, Ostrowy, Bonisław, Bombalice, Czachorowo, Reczewo, Zakrzewko, Kolczyn, Kurówko, Bronoszewice, Zbójno, Głuchowo, Golejewo, Łysakowo.

8 Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i mienia.

Na terenie gminy Gozdowo zagrożenie powodzią zostało określone przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie jako prawdopodobne dla rzeki Sierpienicy, zgodnie z opracowanym w 2005 r. „Studium dla obszarów nieobwałowanych, narażonych na niebezpieczeństwo powodzi”. Zasięg przestrzenny terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi pokazano na załączniku graficznym „Uwarunkowania”.

Zadania z zakresu ochrony ludności i jej mienia realizowane są bezpośrednio przez działający, w miejscowości Gozdowo - komisariat policji oraz pośrednio przez Komendę Powiatową Policji w Sierpcu.

Na terenie gminy działa 10 jednostek ochotniczej straży pożarnej w miejscowościach: Gozdowo, Cetlin, Bonisław, Kolczyn, Kowalewo Podborne, Kurowo, Kurówko, Lelice, Rempin, Rycharcice. Wszystkie OSP posiadają dobrze utrzymane strażnice, a największe jednostki posiadają na swoim stanie samochody strażackie z całkowitym wyposażeniem.

Potencjalne zagrożenia dla ludności i mienia pochodzą od obiektów ponadlokalnej infrastruktury technicznej przebiegających przez teren gminy, należą do nich:

- Gazociągi wysokiego ciśnienia DN 1400, DN 300 i DN 100
- Linie energetyczne 400 kV i 110 kV,
- „Północny” ropociąg wysokiego ciśnienia odgałęzienie rurociągu „Przyjaźń”.

Na obszarze gminy Gozdowo nie występują tereny narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych

9 Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.

9.1 Dokumenty szczebla wojewódzkiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego

Kierunek i polityka przestrzenną województwa określona została w przyjętym uchwałą nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 r. - Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.

Przyjęto, że misją Planu jest: „stwarzanie warunków do osiągnięcia spójności terytorialnej oraz trwałego i zrównoważonego rozwoju województwa mazowieckiego, poprawy warunków życia jego mieszkańców, stałego zwiększania efektywności procesów gospodarczych i konkurencyjności regionu”. Celem Planu jest w szczególności „stworzenie warunków dla trwałego i zrównoważonego rozwoju województwa, poprawy warunków życia jego mieszkańców i konkurencyjności m.in. poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej”.

Plan przewiduje dla gminy Gozdowo m.in.:

- usprawnienie sieci dróg wojewódzkich poprzez budowę, przebudowę i remonty, obejmujące głównie dostosowanie parametrów technicznych do wymagań ruchu, budowę chodników i ścieżek rowerowych, zwłaszcza na terenach zabudowanych oraz poprawę bezpieczeństwa ruchu,
- modernizację układu kolejowego, w tym linii nr 33 Płock - Sierpc,
- rozwój pasażerskich przewozów regionalnych i poprawę standardów obsługi.
- W zakresie polityki poprawy dostępności i efektywności transportowej województwa: budowę drogi ekspresowej S10 na odcinku Płońsk – Bielsk – Gozdowo – Mochowo – granica województwa oraz rozbudowa i przebudowa drogi wojewódzkiej nr 560.
- W zakresie polityki poprawy odporności na zagrożenia naturalne i wspierania wzrostu bezpieczeństwa publicznego: uwzględnienie w studium występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego i wprowadzenie ograniczeń w użytkowaniu terenu z tego wynikających.
- W zakresie polityki rozwoju systemów infrastruktury technicznej: budowę linii 400 kV relacji Płock – Olsztyn Mątki”.

Obowiązujące rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 maja 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych ustala następujący przebieg drogi ekspresowej S10: A6 (Szczecin) – Piła – Bydgoszcz – Toruń – Płock - S7 (Nowy Dwór Mazowiecki) – S8 (Wołomin). Co wpłynie na lokalizację drogi poza obszarem gminy.

Priorytetowymi kierunkami rozwoju województwa jest poprawa warunków funkcjonowania środowiska przyrodniczego. W zakresie ochrony walorów przyrodniczych celem polityki samorządu województwa jest stworzenie spójnego systemu obszarów chronionych poprzez między innymi zapewnienie ciągłości powiązań przyrodniczych (korytarze ekologiczne regionalne i ponadregionalne).

Istotny jest również rozwój turystyki, w tym zwłaszcza agroturystyki i turystyki rowerowej oraz zachowanie obszarów cennych przyrodniczo oraz wartości środowiska kulturowego.

W zakresie poprawy standardów środowiska za priorytetowe cele wojewódzkiej polityki przyjęto zachowanie korzystnych warunków aerosanitarnych poprzez wprowadzanie przedsięwzięć zmierzających do wykorzystania odnawialnych źródeł energii, takich jak np. wiatr i słońce.

W planie tym, gmina Gozdowo znajduje się w obszarze problemowym - funkcjonalnym o najniższym poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego i o najniższym dostępie do dóbr i usług – obszar płocki.

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030 uchwalona została przez Sejmik Województwa w dniu 28 października 2013 r., uchwałą Nr 158/13. Przyjęty horyzont czasowy obejmuje działania, które będą współfinansowane ze środków krajowych i funduszy strukturalnych UE.

W Strategii tej założono realizację głównego nadrzędnego celu jakim jest: „Wzrost konkurencyjności gospodarki i równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego w regionie podstawą poprawy jakości życia mieszkańców”.

Cel nadrzędny realizowany będzie przez trzy cele strategiczne:

- Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa
- Zwiększenie konkurencyjności regionu w układzie międzynarodowym
- Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Wśród licznych, zapisanych w strategii celów oraz działań w ramach poszczególnych obszarów podstawowych jako najbardziej istotne dla rozwoju przestrzennego gminy Gozdowo można wymienić ochronę i rewaloryzację środowiska przyrodniczego dla zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju poprzez:

- Ochronę najcenniejszych wartości środowiska przyrodniczego (zasobów i krajobrazu), poprzez utworzenie spójnego przestrzennie, chroniącego powiązania przyrodnicze systemu obszarów prawnie chronionych niezbędnych dla zachowania równowagi ekologicznej.
- Poprawę jakości wód powierzchniowych, a także ochronę wód podziemnych oraz zasobów kopalin.
- Zwiększanie lesistości regionu przez planowanie zalesienia gruntów porolnych, uzupełniające system powiązań przyrodniczych.
- Uporządkowanie gospodarki odpadami poprzez realizację działań ujętych w wojewódzkim, powiatowych i gminnych planach gospodarki odpadami.
- Poprawę stanu bezpieczeństwa na wypadek klęsk żywiołowych i katastrof ekologicznych, poprzez rozbudowę i modernizację wałów przeciwpowodziowych, tworzenie polderów, renaturalizację przekształconych odcinków rzek, ograniczenie zabudowy na terenach zalewowych.
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

9.2 Dokumenty szczebla gminnego

Strategia rozwoju gminy Gozdowo

Gmina Gozdowo posiada aktualną strategię rozwoju, dla której ustalono horyzont czasowy na lata 2014- 2020. Dokument przyjęto 16 stycznia 2014 r. Ustanowił on następujące priorytety:

- gospodarka;
- poprawa jakości życia;
- społeczeństwo.

Każdemu z ww. priorytetów przypisano cele szczegółowe i działania. Jednym z takich celów jest „przestrzeń”, która związana jest z jakością życia. Gmina w tym zakresie przewiduje następujące działania:

- budowa i modernizacja dróg i infrastruktury drogowej;
- opracowywanie, aktualizowanie lokalnej dokumentacji planistycznej w zakresie kształtowania przestrzeni;
- działania na rzecz kształtowania ergonomicznej, użytkowej i estetycznej przestrzeni publicznej;
- rewitalizacja i przywracanie terenom użyteczności;
- działania w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego szczególnie w obszarze budownictwa mieszkaniowego czy użytkowego;
- budowanie świadomości w zakresie ładu przestrzennego i architektury krajobrazu wśród mieszkańców.

Ważne dla kształtowania przestrzeni są działania przyjęte dla celu szczegółowego „środowisko”. Wśród nich znalazły się:

- rozwój infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej,
- poprawa i rozwój infrastruktury drogowej,
- zapobieganie degradacji stanu środowiska,
- ochrona obszarów cennych przyrodniczo,
- działania na rzecz zalesienia nieużytków i gleb o niskiej klasie bonitacyjnej,
- doskonalenie gospodarki odpadami,
- działania na rzecz ograniczania emisji zanieczyszczeń do środowiska w szczególności pochodzących z rolnictwa,
- wspieranie inicjatyw związanych z realizacją projektów służących pozyskiwaniu i dystrybucji energii pochodzących z Odnawialnych Źródeł Energii.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gozdowo

W Planie Rozwoju Lokalnego na lata 2014-2020 wskazano na działania, kluczowe dla rozwoju gminy, które w szczególności odniesiono się do:

- tworzenia warunków lokowania przedsięwzięć inwestycyjnych w gminie,
- rozwoju infrastruktury technicznej,
- aktywnej ochrony środowiska,
- rozwoju turystyki wiejskiej.

Program Ochrony Środowiska Gminy Gozdowo

Gmina Gozdowo nie posiada aktualnego Programu Ochrony Środowiska. Nowy POŚ jest w trakcie realizacji.

Plany Odnowy Miejscowości

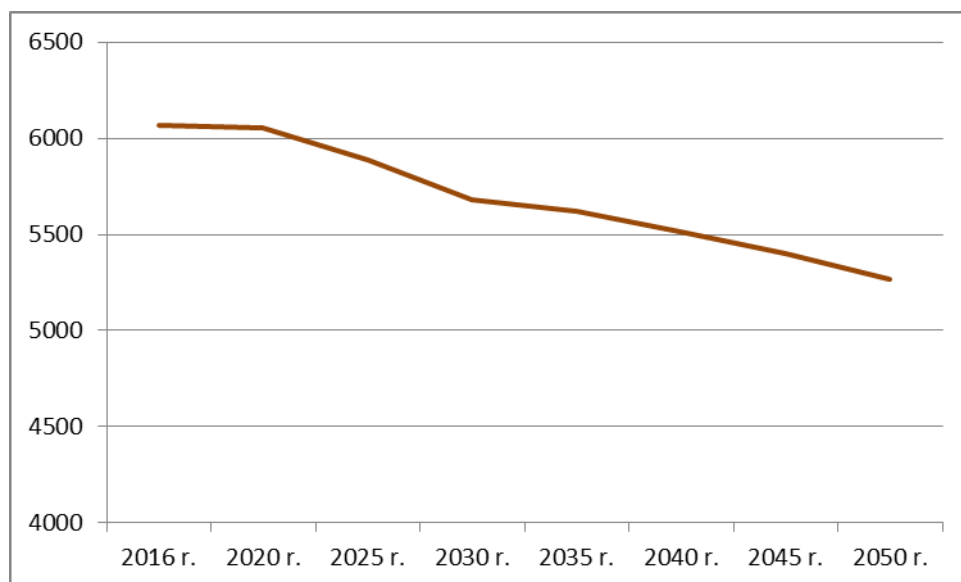
Rada Gminy Gozdowo uchwaliła 8 planów odnowy miejscowości dla wsi: Bonisław, Golejewo, Gozdowo, Ostrowy, Rempin, Rękawczyn, Rogienice, Lelice.

W dokumentach tych zapisano, że działania inwestycyjne dotyczyć mogą m.in. inwestycji dotyczących kształtowania centrów miejscowości, urządzania terenów rekreacyjnych, budowy i remontów świetlic, ścieżek rowerowych. Część z tych planów utraciła swoją aktualność, choć wskazywane w nich działania często pozostają aktualne.

9.3 Prognoza demograficzna

Szacuje się, że w roku 2050 liczba mieszkańców powiatu sierpeckiego zmniejszy się o około 9,8 tys. osób. Nie pozostanie to bez wpływu na zaludnienie Gozdowa. Prognozy demograficzne dla gminy, przewidują zmniejszanie się liczby ludności. Jednak w zależności od przyjętych rozwiązań przestrzennych i sposobu zarządzania kurczeniem się gminy proces ten może cechować różna dynamika. Prognozę zmian liczby ludności prezentuje Ryc. 48.

Jak wynika z powyższego wykresu, w prognozowanym okresie liczba ludności gminy Gozdowo, będzie maleć i już w roku 2035 w wariantcie najbardziej pesymistycznym może spaść poniżej 5000 mieszkańców.

Ryc. 48. Prognoza demograficzna dla gminy Gozdowo do 2050 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Do dalszych analiz i szacunków rozwoju przestrzennego gminy przyjęto, że w ciągu najbliższych 30 lat liczba ludności nie zmniejszy się o więcej niż 1000 osób.

9.4 Analiza ekonomiczna - wnioski

W związku z potrzebą szacowania skutków ekonomicznych rozwoju przestrzennego gminy uwzględniono następujące kluczowe założenia, które rzutują na końcowy wynik finansowy. Analiza ekonomiczna uwzględnia wyłącznie koszty, które gmina musi ponieść w związku z realizacją zamierzeń polityki przestrzennej. W analizie pominięto źródła finansowania tych inwestycji. Przyjęto, że docelowo wszystkie tereny osadnicze – tereny wskazane do zabudowy wyposażone będą w:

- sieć wodociągową (obecnie długość 172 km, obsługuje 98% ludności);
- infrastrukturę umożliwiającą oczyszczanie ścieków komunalnych i przemysłowych (sieć kanalizacyjna z odprowadzaniem ścieków do oczyszczalni ścieków lub przydomowe oczyszczalnie ścieków), obecnie długość sieci kanalizacyjnej wynosi 33,2 km i obsługuje 37% ludności,
- dostęp do dróg publicznych, klasy co najmniej dojazdowej, część terenów budowlanych będzie obsługiwana poprzez prywatne drogi wewnętrzne,
- świetlice wiejskie
- priorytetem dla gminy jest zrealizowanie ww. inwestycji w obszarach, dla których opracowano miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a w drugiej kolejności dla pozostałych terenów osadniczych,

Plany miejscowe obejmują łącznie 13% powierzchni gminy, obejmują one większość terenów zabudowanych i wskazanych do zabudowy. W związku z realizacją ustaleń planów miejscowych, oszacowano potrzebę sfinansowania następujących inwestycji:

- 0,3 ha powierzchnia do wykupu pod tereny dróg i ich budowy,
- 1,1 km, sieci kanalizacyjnej,
- 1,4 km sieci wodociągowej.

Przyjęto, zgodnie z cennikiem Sekoncenbud z III kwartał 2014 r., że realizacja przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej to koszt:

- 259,00 zł (tzn. całkowity kosztu budowy 1 mb wodociągu z rur Ø110 PEHD);
- 590 zł (tzn. tzn. całkowity kosztu budowy 1 mb kanalizacji z rur PCV średnica od Ø 200);

oraz

- 15 zł koszt wykupu terenów przeznaczonych pod drogę wskazaną w planie miejscowym;
- 171,98 zł koszt budowy 1 m² drogi klasy D (wraz z chodnikiem, odwodnieniem itp).

Oszacowano, że w związku z realizacją ustaleń planów miejscowych niezbędne jest zarezerwowanie w budżecie gminy kwoty około 1,57 mln zł.

9.5 Analiza środowiskowa - wnioski

Gminę Gozdowo cechują przeciętne warunki środowiskowe, co znajduje swoje potwierdzenie w statusie ochronnym tego obszaru. Dotychczas ustanowiono wyłącznie dwa rodzaje form ochrony przyrody: użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody.

Duże znaczenie dla rozwoju zabudowy na terenie gminy mają warunki hydrologiczne, które na większości terenu gminy ocenić należy jako pozytywne i przeciętne. Na terenie gminy występuje obszar szczególnego zagrożenia powodziowego w dolinie rzeki Sierpienicy. Obszary osuwiskowe nie występują.

Polityka przestrzenna gminy Gozdowo musi uwzględnić ograniczenia i wykluczenia z zabudowy terenów ze względu na uwarunkowania środowiskowe.

Zakaz zabudowy powinien dotyczyć:

- terenów lasów,
- złóż kruszyw,
- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Ograniczenia w zabudowie, na części terenu gminy, należy wprowadzić ze względu na:

- niekorzystne warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne,
- przekroczenie dopuszczalnego poziomu promieniowania elektroenergetycznego (strefa techniczna linii 400 i 110 kV),
- strefy kontrolowane gazociągu i ropociągu,
- sieć rowów melioracyjnych.

9.1 Analiza społeczna - wnioski

Liczba mieszkańców gminy Gozdowo od lat maleje, w ciągu minionych 7 lat zmniejszyła się o blisko 2%. Trend taki będzie się utrzymywał w związku z niskim przyrostem naturalnym i wysokim, ujemnym współczynnikiem migracji.

Wobec niewielkiej liczby miejsc pracy, w szczególności poza jednostkami finansowanymi z budżetu (oświata, administracja, służba zdrowia i inne), bezrobocie w gminie utrzymuje się od lat na wysokim poziomie.

Niekorzystna sytuacja demograficzna w gminie nie przeszkadza jej władzom w podejmowaniu działań w zakresie systematycznej poprawy jakości życia, rozumianej jako dostęp obywateli do podstawowych usług, w tym usług publicznych z zakresu oświaty, ochrony zdrowia, kultury, administracji, opieki społecznej, bezpieczeństwa.

Na terenie gminy funkcjonują 3 szkoły podstawowe (Gozdowo, Lelice, Ostrowy), gimnazjum a także przedszkole i żłobek (Gozdowo i Lelice). W planach gminy, ze względu na malejącą z roku na rok liczbę uczniów nie przewiduje się budowy nowej szkoły a jedynie systematyczną modernizację placówek już istniejących.

W gminie posterunek policji, właściwy dla obsługi terenu Gozdowa znajduje się w miejscowości gminnej. Bezpieczeństwo przeciwpożarowe zapewnia 10 jednostek OSP.

Podstawową opiekę medyczną uzyskać można w dwóch placówkach (Gozdowo, Lelice), opiekę w zakresie specjalistycznym uzyskać można w Sierpcu.

W zakresie usług ponadlokalnych miastem właściwym dla ich zaspokojenia jest Płock oraz w mniejszym stopniu Sierpc.

9.2 Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służącej realizacji zadań własnych gminy

Gmina prowadzi i finansuje na bieżąco budowę, rozbudowę i remont sieci dróg gminnych oraz infrastruktury technicznej i społecznej. Pieniądze na realizację tych inwestycji pochodzą z budżetu gminy oraz ze środków UE. Gmina wykazuje się dużą skutecznością w pozyskiwaniu i wydatkowaniu dotacji unijnych.

9.3 Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Analiza prowadzonej polityki przestrzennej wykazała należytą dbałość o powiązanie zagadnień gospodarowania przestrzenią z problematyką ekonomiczną, środowiskową, społeczną.

Gmina jest zwodociągowana i skanalizowana, w zakresie wynikającym z przyjętych do realizacji założeń. W związku z wyspowym charakterem planów miejscowych, zobowiązania finansowe, wynikające z art. 36 upzp nie występują.

Analiza społeczna wykazała potrzebę podjęcia działań o charakterze planistycznym, które wspomagać będą wielofunkcyjny rozwój terenów gminy, co przyczynić może się do zahamowania niekorzystnych procesów demograficznych. Wobec powyższego istnieje potrzeba wyznaczenia, w oparciu o obecną strukturę funkcjonalno-przestrzenną oraz złożone wnioski, nowych terenów na cele zabudowy mieszkaniowej, produkcyjnej, składowej, magazynowej, usługowej.

Konieczne jest wprowadzenie korekt w strukturze terenów osadniczych, względem studium z 2015 r., w szczególności tych przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej zagrodowej z dopuszczeniem zabudowy jednorodzinnej wraz z usługami w miejscowościach Cetlin, a także zabudowie zagrodowej, ze względu na uwarunkowania środowiskowe.

Potrzeby w zakresie rozbudowy bazy oświatowej, jak i budowy nowych świetlic wiejskich nie wymagają dużych nakładów inwestycyjnych. Wskazuje się na konieczność zabezpieczenia terenu na cele związane z urządzeniem nowych terenów sportowych i rekreacyjnych. Nie przewiduje się zapotrzebowania na nową zabudowę usług sakralnych. Istnieje, zgodnie ze złożonymi wnioskami zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową wielorodzinną.

Zagadnieniem niekorzystnym z punktu widzenia gminy jest proces jej depopulacji, co wykazała prognoza demograficzna. Stąd rozsądne i odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią musi wspierać taki rozwój gminy, dzięki któremu proces odpływu mieszkańców zostanie zahamowany.

Podstawą do przeprowadzenia bilansowania terenów w gminie Gozdowo była zgromadzona przestrzenna baza danych GIS obejmująca: dane ewidencyjne (PODGiK), zasięg dróg i ich wyposażenie (inwentaryzacja), przebieg sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (UG Gozdowo), rozmieszczenie podstawowych usług (inwentaryzacja), dane ludnościowe, wnioski mieszkańców (UG Gozdowo), dane GUS, BDOT. Zgromadzony materiał poddany został analizom przestrzennym.

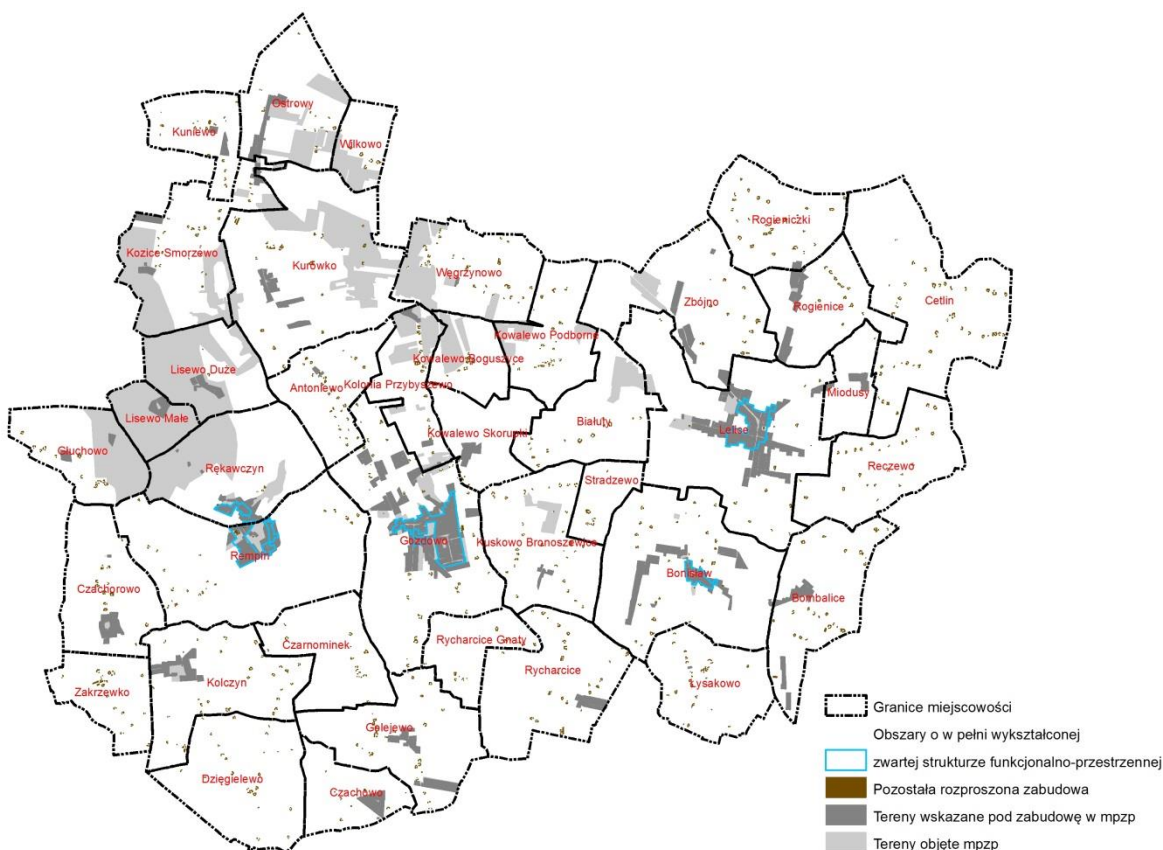
Delimitacja obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Artykuł 10 ust. 5 pkt. 2 upzp nakłada obowiązek delimitacji obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, będących punktem wyjścia do oszacowania chłonności obszarów, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy.

Ustawodawca nie określa kryteriów, na podstawie których dokonuje się wydzielenia ww. obszarów. Założenia delimitacyjne należy więc dostosować do warunków lokalnych, uwzględniając rodzaj i poziom rozwoju jednostki osadniczej. W gminie Gozdowo zwartą strukturę funkcjonalno-przestrzenną zdefiniowano przy uwzględnieniu:

- odległość pomiędzy istniejącą zabudową,
- charakter zabudowy, w tym dostęp do usług,

- dostępności terenów do sieci wodociągowej – obecna długość 172 km – obsługuje 98 % ludności;
- uzbrojenia terenów w infrastrukturę umożliwiającą oczyszczanie ścieków komunalnych i przemysłowych (lokalne oczyszczalnie ścieków lub sieć kanalizacyjna), obecnie długość sieci kanalizacyjnej wynosi 33,2 km i obsługuje 37 % ludności;
- dostępności terenów do dróg publicznych, klasy co najmniej dojazdowej.

Ryc. 49. Obszary o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Gozdowo charakteryzuje się rozproszoną strukturą osadniczą, co w dużej mierze jest konsekwencją rolniczego charakteru jednostki osadniczej oraz uwarunkowań środowiska przyrodniczego. Przestrzenna analiza miejscowości w gminie wykazała, że osadnictwo posiadające cechy obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej zlokalizowane jest w następujących wsiach: Bonisław, Gozdowo, Lelice, Rempin, Rękawczyn (Ryc. 49).

Chłonność obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

W rozumieniu art. 10 ust. 5 pkt. 2 i 3 w celu dokonania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę szacuje się chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę. Chłonność określa się jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

Wyznaczone na terenie gminy Gozdowo obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w całości pokryte są miejscowymi planami zagospodarowania

przestrzennego. Z tego względu ich chłonność zawiera się w szacunkach dotyczących obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy Gozdowo wyróżniono następujące funkcje terenów:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – MN;
- zabudowy mieszkaniowo-usługowej – MN/U (założono, że powierzchnia użytkowa budynku MN/U będzie się rozkładać w stosunku 60% lokal mieszkalny, 40% lokal usługowy);
- zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – MW;
- zabudowy rekreacji indywidualnej – ML;
- zabudowy usługowej – U, w tym również usługi związane z zakwaterowaniem turystycznym, sportem i rekreacją;
- zabudowy zagrodowej – RM (założono, że powierzchnia użytkowa budynku będzie się rozkładać w stosunku 15% lokal mieszkalny, 85% powierzchnie inwentarskie);
- zabudowy rolnicza produkcyjnej – RAG;
- zabudowy produkcyjno-magazynowej – P;
- zabudowy usługowo-produkcyjnej – U/P (założono, że powierzchnia użytkowa budynku U/P będzie się rozkładać w stosunku 60 % zabudowa usługowa, 40 % zabudowa produkcyjna).

Podczas modelowania potencjalnej chłonności obszaru gminy przyjęto, że lokalizacja nowej zabudowy odbywać się będzie na niezagospodarowanych działkach ewidencyjnych oraz terenach niezabudowanych o powierzchni powyżej 600 m² w obrębie nieruchomości. Wyłączono z analizy obszary leśne i zadrzewione, tereny rolnicze, tereny zieleni, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacyjne oraz tereny infrastruktury technicznej. Łączna powierzchnia potencjalnych terenów inwestycyjnych (terenów niezabudowanych, spełniających wyżej wymienione warunki) wskazanych w planach miejscowych wynosi 221,36 ha.

Założenia dotyczące potencjalnych terenów inwestycyjnych w podziale na funkcje zabudowy ustalono po uprzednim przeanalizowaniu dostępnych danych (zapisy planów miejscowych, TBD, inwentaryzacja urbanistyczna, dane GUS, Ewidencja Gruntów i Budynków) z wykorzystaniem narzędzi GIS:

1. przyjęto średnie powierzchnie nieruchomości oraz średnie powierzchnie użytkowe budynków, zgodnie z poniższą tabelą:

Tabela 16. Średnie powierzchnie nieruchomości oraz średnie powierzchnie użytkowe budynków

funkcja terenu	średnia powierzchnia działki budowlanej [m ²]	średnia powierzchnia użytkowa budynku [m ²]
MN	2500	150
MN/U	2500	170
MW	5000	400
ML	800	60
U	3000	200
RM	5000	250
RAG	15000	500
P	10000	500
U/P	2500	300

2. przyjęto współczynniki określające procentowy udział powierzchni użytkowej budynku w zależności od funkcji terenu, zgodnie z poniższą tabelą:

Tabela 17 Współczynniki określające procentowy udział powierzchni użytkowej budynku

funkcja terenu	udział zabudowy mieszkaniowej	udział zabudowy usługowej	udział zabudowy przemysłowo-magazynowej	udział zabudowy związanej z produkcją rolniczą	udział zabudowy lotniskowej
	%	%	%	%	
MN	100	-	-	-	-
MN/U	60	40	-	-	-
MW	100	-	-	-	-
ML	-	-	-	-	100
U	-	100	-	-	-
RM	20	-	-	80	-
RAG	-	-	-	100	-
P	-	-	100	-	-
U/P	-	60	40	-	-

Na podstawie powyższych założeń oszacowano chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę posługując się algorytmem:

$$PU_F = ((P_{NZ}/P_{SPD}) * PU_{sr}) * W_F$$

gdzie:

PU_F – chłonność terenów – powierzchnia użytkowa zabudowy w podziale na funkcje zabudowy

P_{NZ} – powierzchnia niezabudowana

P_{SPD} – średnia powierzchnia działki budowlanej

PU_{sr} – średnia powierzchnia użytkowa budynku

W_F – współczynnik powierzchni użytkowej budynku w odniesieniu do funkcji terenu

Chłonność terenów zmniejszono o 20% w związku z faktem, że część powierzchni niezabudowanej wchodzącej w skład obszaru o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej nie zostanie zagospodarowana, ze względu na obowiązek zachowania na odpowiednim poziomie powierzchni biologicznie czynnej.

Tabela 18 Chłonność terenów w podziale na funkcje zabudowy

funkcja terenów	powierzchnia terenów niezabudowanych w MPZP	chłonność terenów – powierzchnia użytkowa zabudowy w podziale na funkcje zabudowy					
		zabudowa mieszkaniowa		zabudowa usługowa	zabudowa produkcyjno-magazynowa	zabudowa związanej z produkcją rolniczą	zabudowa letniskowa
		MW	MN				
		[m ²]	[m ²]		[m ²]	[m ²]	[m ²]
MN	614115	0	36847	0	0	0	0
MN/U	1098689	0	44827	29884	0	0	0
MW	0	0	0	0	0	0	0
ML	41535	0	0	0	0	0	3115
U	64168	0	0	4278	0	0	0
RM	147033	0	1470	0	0	5881	0
RAG	92810	0	0	0	0	3094	0
P	76738	0	0	0	3837	0	0
U/P	78480	0	0	5651	3767	0	0
razem:		0	83144	39813	7604	8975	3115
chłonność terenów zmniejszona o 20 %		0	66515	31850	6083	7180	2492

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę

Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę określono na podstawie analizy ruchu budowlanego w Gminie Gozdowo w latach 2010-2016 oraz danych z Banku Danych Lokalnych (GUS) dotyczących nowych budynków oddanych do użytku na terenie gminy w tym samym przedziale czasowym. Zestawienie tych informacji obrazuje faktyczne zmiany struktury przestrzennej oraz pokazuje trendy w ruchu budowlanym. W związku z powyższym, przyjęto założenia dotyczące liczby potencjalnych nowych budynków, zgodnie z poniższą tabelą:

Tabela 19 Liczba potencjalnych nowych budynków

Funkcja zabudowy	Liczba potencjalnych nowych budynków, które powstaną w ciągu w roku
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	12
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	0,2 (co 5 lat powstanie 1 budynek)
zabudowa usługowa	5
zabudowa produkcyjno-magazynowa	1
zabudowa związanej z produkcją rolniczą	1
zabudowa letniskowa	2

Do szacunków wykorzystano poniższy algorytm:

$$P_{PU} = (L_B * 30) * PU_{\text{sr}}$$

gdzie,

P_{PU} – prognozowana powierzchnia użytkowa zabudowy wg funkcji w 2047 r.

L_B – liczba potencjalnych nowych budynków zrealizowanych w ciągu roku

PU_{sr} – średnia powierzchnia użytkowa budynku

W związku z niepewnością procesów rozwojowych zapotrzebowanie na nową zabudowę, w podziale na funkcje, zwiększono o 30%, w ten sposób oszacowano maksymalne zapotrzebowanie.

Korzystając z przyjętych założeń i algorytmów określono zapotrzebowanie na nową zabudowę, uwzględniając podział funkcji terenu. Wyniki szacunków zostały zestawione w poniższej tabeli:

Tabela 20 Szacowanie zapotrzebowania na nową zabudowę

Funkcja zabudowy	Prognozowana powierzchnia użytkowa nowej zabudowy w okresie 30 lat	Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę (+30 %)
	[m ²]	[m ²]
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	54000	70200
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	2400	3120
zabudowa usługowa	30000	39000
zabudowa produkcyjno-magazynowa	15000	19500
zabudowa związanej z produkcją rolniczą	15000	19500
zabudowa letniskowa	3600	4680

Wyniki bilansowania terenów przeznaczonych pod zabudowę

Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 21 Wynik bilansowania terenów przeznaczonych pod zabudowę

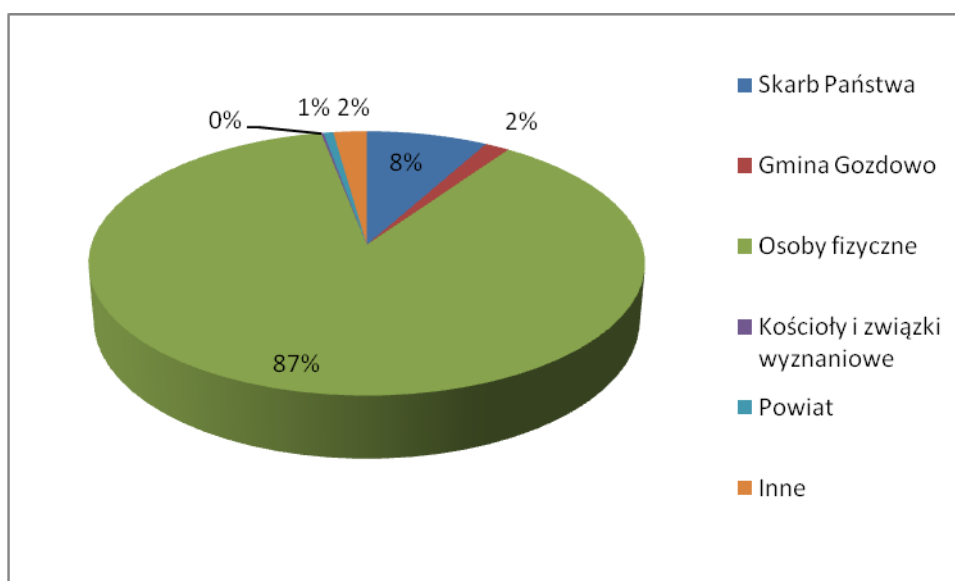
Funkcja zabudowy	Chłonność terenów – powierzchnia użytkowa zabudowy w podziale na funkcje zabudowy	Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę	Różnica pomiędzy chłonnością terenów a zapotrzebowaniem na nową zabudowę		Wynik bilansu
	[m ²]		[m ²]	[m ²]	
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	66 515	70 200	-3 685	-0,37	niedobór
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	0	3 120	-3 120	-0,31	niedobór
zabudowa usługowa	31850	39 000	-7 150	-0,71	niedobór
zabudowa produkcyjno-magazynowa	6 083	19 500	-13 417	-1,34	niedobór
zabudowa związanej z produkcją rolniczą	7 180	19 500	-12 320	-1,23	niedobór
zabudowa letniskowa	2 492	4 680	-2 188	-0,22	niedobór
razem:	114 120	156 000	-41 880	-4,19	maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy

Wskazuje się na potrzebę wyznaczenia nowych terenów z przeznaczeniem na cele zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjno-magazynowej, produkcyjnej rolniczej oraz rekreacji indywidualnej, zgodnie z wnioskami mieszkańców oraz polityką przestrzenną gminy. Tereny te mają wzmacniać wielofunkcyjny rozwój gminy Gozdowo oraz przyczynić się do wyhamowania odpływu mieszkańców z terenu gminy. Wskazuje się potrzebę optymalnego wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w szczególności w miejscowościach o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

10 Stan prawny gruntów

Zdecydowana większość gruntów znajduje się we władaniu prywatnych właścicieli, bądź własności w formie użytkowania wieczystego (ok. 87%). Grunty Skarbu Państwa stanowią prawie 8% powierzchni gminy, z czego 90% to lasy państwowe. Grunty gminy Gozdowo to zaledwie 2,1% powierzchni gminy (Ryc. 50). Własność komunalną stanowi 270 ha gruntów pod drogami, szkołami, gminnymi ośrodkami zdrowia, urzędem gminy, ujęciami wody, oczyszczalniami ścieków i przepompowniami, świetlicami wiejskimi itp. Gmina poza nielicznymi działkami nie dysponuje dużymi niezabudowanymi nieruchomościami, które mogłyby stanowić jej ofertę inwestycyjną.

Gmina jest właścicielem ponad 108 km dróg, z czego 69,7 km ma nawierzchnię utwardzoną, a 30,2 km, posiada nawierzchnię gruntową.

Ryc. 50. Struktura własności gruntów w gminie Gozdowo w 2017 r. (stan na 1.01.2017)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PODGIK w Sierpcu

11 Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

11.1 Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków

Wykaz obiektów znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, przyjętej w 2014 r., umieszczono w dwóch tabelach. Tabela 30 zawiera wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do GEZ, zaś Tabela 31 wykaz stanowisk archeologicznych.

11.2 Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody.

Prawnie ustanowionymi formami ochrony przyrody na obszarze gminy Gozdowo są:

- Użytki ekologiczne (10 szt.)
- Pomnik przyrody (8 szt.)

Występowanie form ochrony przyrody wskazano na rysunku „Uwarunkowania”.

Użytek ekologiczny

Tabela 22 Wykaz użytków ekologicznych

Numer w wykazie	Miejscowość	Leśnictwo	Oddział leśny	Ewidencja gruntów	Forma własności	Szczególny cel ochrony
użytek 714	Cetlin	Płock / Gozdowo	180f	212/2	Skarb Państwa	teren zabagniony na siedlisku Lśw
użytek 715	Cetlin	Płock / Gozdowo	180i	212/2	Skarb Państwa	teren zabagniony na siedlisku LMb
użytek 717	Cetlin	Płock / Gozdowo	185h	212/7	Skarb Państwa	teren zabagniony na siedlisku LMb
użytek 724	Zbójno	Płock / Gozdowo	264w	94	Skarb Państwa	teren zabagniony na siedlisku Bw
użytek 725	Bonisław	Płock / Gozdowo	271d	1/271	Skarb Państwa	teren zabagniony na siedlisku OI
użytek 726	Bonisław	Płock / Gozdowo	272a	1/272	Skarb Państwa	teren zabagniony na siedlisku OI
użytek 759	Rękawczyn	Płock / Zglenice	280b	74/280	Skarb Państwa	teren zabagniony na siedlisku LMb
użytek 760	Rękawczyn	Płock / Zglenice	280l	74/280	Skarb Państwa	teren zabagniony na siedlisku OI
użytek 761	Rękawczyn	Płock / Zglenice	280m	74/280	Skarb Państwa	teren zabagniony na siedlisku OI
użytek 762	Rękawczyn	Płock / Zglenice	280o	74/280	Skarb Państwa	teren zabagniony na siedlisku OI

Źródło: Rejestr użytków ekologicznych, RDOŚ w Warszawie, stan na dzień 20.01.2017 r.

Podstawą powołania wszystkich ww. użytków ekologicznych było Rozporządzenie Nr 74 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5574), Rozporządzenie Nr 35A Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3652), Rozporządzenie Nr 59 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 listopada 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.231.6685).

Pomniki przyrody

Na obszarze gminy Gozdowo znajduje się 8 obiektów objętych ochroną w formie pomników przyrody. Zostały nią objęte drzewa występujące pojedynczo bądź w zwartych grupach. Wykaz pomników zawiera Rozporządzenie Nr 16 Wojewody Mazowieckiego z dnia 2 maja 2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu sierpeckiego (DUWM.2007.89.2099, DUWM.2007.89.2100, DUWM.2007.89.2102) (Tabela 23).

Tabela 23. Wyraz pomników przyrody

Lp.	Miejscowość	Położenie	Właściciel	Opis	Nazwa łacińska	Obwód	Wysokość	Uwagi
1.	Rempin	teren prywatny	Grażyna Korpolińska	drzewo Lipa drobnolistna	Tilia cordata	318	23	
2.	Antoniewo	Pas drogowy Sierpc-Gozdowo	Zarząd Dróg Powiatowych Sierpc	drzewo Dąb szypułkowy	Quercus robur	480	22	
3.	Gozdowo	Gozdowo-park	Skarb Państwa (Gmina Gozdowo)	grupa drzew 3 Lipy drobnolistna	Tilia cordata	360; 390; 390	30	
4.	Kolczyn	Park Kolczyn	PFZ/gmina Gozdowo	drzewo Lipa drobnolistna	Tilia cordata	400		
5.	Lelice	park	gmina Gozdowo	Grupa drzew: modrzew i dąb szypułkowy	Larix decidua Q. robur	290 330	18 22	
6.	Lelice	park	gmina Gozdowo	Grupa drzew: 3 klony pospolite	Acer platanoides	330, 220, 265	20	jeden 2-pniowy, pęknięty
7.	Zakrzewko	droga gminna	Teren UG	Lipa drobnolistna	Tilia cordata	443	17	
8	Gozdowo	Teren prywatny	Wiktor Laskowski	głaz narzutowy				granit średnioziarnisty

Źródło: Rejestr pomników przyrody stanowiących przez Wojewodę Mazowieckiego, RDOŚ w Warszawie wg stanu na 20.01.2017r.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ochrona drzew pomnikowych dotyczy korony i systemu korzeniowego w promieniu 15 m od zewnętrznej krawędzi pnia drzewa. Sposób ochrony pomników przyrody regulują przepisy odrębne. Pomniki przyrody podlegają konserwacji.

Na terenie gminy Gozdowo brak jest innych form ochrony przyrody tj. parku narodowego, rezerwatu przyrody, obszaru Natura 2000, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjnego oraz zespołu przyrodniczo - krajobrazowego.

11.3 Obszary chronione na podstawie przepisów o lasach

Większość lasów stanowiących własność Skarbu Państwa pełni funkcję lasów ochronnych. Ustanowiono je Zarządzeniem Nr 207 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 września 1995 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Płock. W północno-wschodniej, południowej i południowo-wschodniej części gminy (w granicach sołectw Cetlin, Bombalice, Łysakowo, Rycharcice oraz Węgrzynowo) znajdują się lasy wodochronne. Większość pozostałych obszarów leśnych należących do Lasów Państwowych uznano za lasy ochronne ze względu na drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu. Część wykazuje uszkodzenia przemysłowe (II strefa zagrożenia).

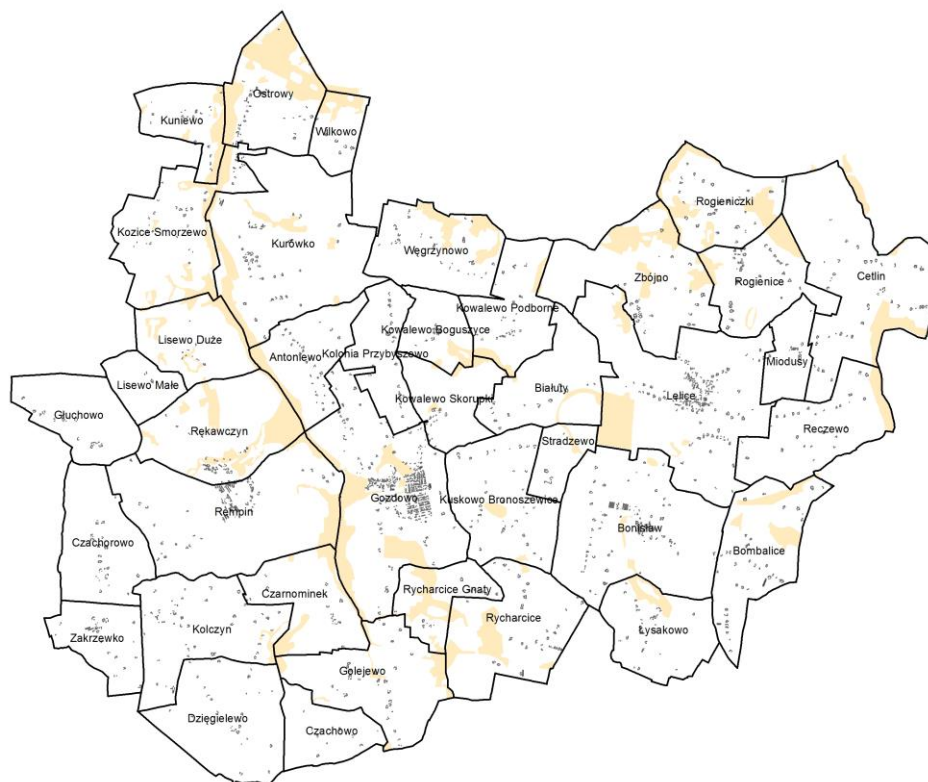
11.4 Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

11.4.1 Gleby pochodzenia organicznego

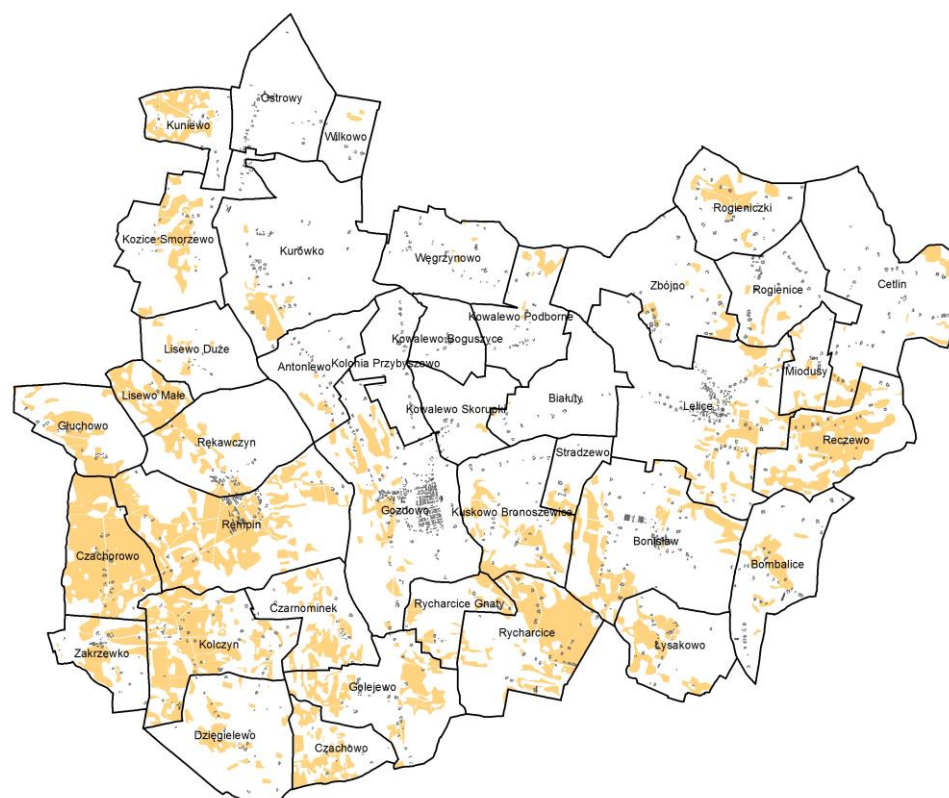
Ochrona gleb przed przeznaczeniem na cele nierolnicze obejmuje również gleby organiczne torfowe i murszowe, na użytkach rolnych klas IV, IVa, IVb, V, VI. Obszary te, wobec historii geologicznej obszaru gminy rozmieszczone są mniejszymi bądź większymi płatami w większości sołectw. Rozmieszczenie gleb organicznych wskazuje Ryc. 51.

11.4.1 Grunty rolne wysokich klas bonitacyjnych

Ochroną przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze objęte są w gminie Gozdowo grunty II - III klasy bonitacyjnej. Na podstawie danych ewidencji gruntów – gleboznawcza klasyfikacja gruntów grunty podlegające ochronie stanowią łącznie ok. 17,5% powierzchni (ok. 2205 ha), w tym: 3,9454 ha to grunty II klasy bonitacyjnej. Gleby II - III klasy bonitacyjnej występują przede wszystkim w zachodniej części gminy, choć nie tylko. Największe powierzchnie zajmują w sołectwach: Czachorowo, Kolczyn, Rempin, Rycharcice, Reczewo, Kuniewo. Izolowane powierzchnie znajdują się równomiernie na terenie całej gminy. Ochrona tych gruntów polega na konieczności uzyskania zgody Ministra Rolnictwa na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze. Rozmieszczenie gleb II - III klasy bonitacyjnej wskazuje Ryc. 52.

Ryc. 51. Gleby organiczne w gminie Gozdowo.
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych IUNG

Ryc. 52. Rozmieszczenie gleb II - III klasy bonitacyjnej w gminie Gozdowo
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PODGIK Sierpc

11.4.2 Grunty leśne

Ochroną przed zmianą przeznaczenia na cele nieleśne objęte są w gminie Gozdowo wszystkie grunty leśne stanowiące własność Skarbu Państwa (799,8 ha) oraz grunty leśne nie stanowiące własności Skarbu Państwa (312,7 ha). Ochrona tych gruntów polega na konieczności uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia ministra ds. środowiska, w przypadku gruntów Skarbu Państwa, bądź marszałka województwa w przypadku lasów prywatnych.

Ich zasięg został przedstawiony na rysunku „Uwarunkowania”.

11.5 Obszary chronione na podstawie prawa geologicznego i górniczego

Na terenie gminy występują udokumentowane i eksploatowane złoża surowców mineralnych, dla których wyznaczono obszar i tereny górnicze. Obszary i tereny górnicze posiadające aktualną koncesję na wydobywanie surowców mineralnych prezentuje Tabela 24.

11.6 Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie wód

11.6.1 Obszary ochrony wód podziemnych

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. nr 126 poz. 878 z dnia 14 lipca 2006 r.) gmina Gozdowo położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 215 „Subniecka Warszawska” (Ryc. 53). Warstwy wodonośne tworzące ten zbiornik są stosunkowo dobrze izolowane od powierzchni. Warunki geologiczne otoczenia ujęć wody są korzystne i nie stwarzają obowiązku ustanawiania stref ochronny pośredniej. Wobec tego dla ujęć wód ustanowiono jedynie obowiązkową strefę ochrony bezpośredniej od 8 do 10 m licząc od zarysu budowli i urządzeń służących do poboru wody. Strefa ta nie wykracza poza obszar działki, na której zlokalizowane jest ujęcie wody.

11.6.2 Tereny szczególnego zagrożone powodzią

Na terenie gminy Gozdowo obszary szczególnego zagrożenia powodzią wskazano w dolinie Sierpienicy, na podstawie Studium dla obszarów nieobwałowanych, narażonych na niebezpieczeństwo powodzi rzeki Sierpienicy.

W gminie Gozdowo, tereny zabudowane i wskazane w planach miejscowych do zabudowy, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, nie występują.

12 Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

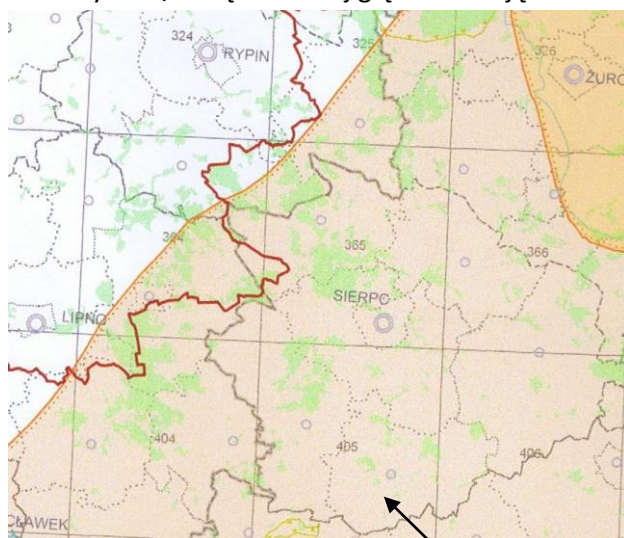
Na terenie gminy Gozdowo obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych nie występują.

13 Występowanie udokumentowanych zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

13.1 Zasoby wód podziemnych

W gminie Gozdowo znajdują się dwa miejsca ujmowania wód do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę. Warunki geologiczne otoczenia ujęć wody są korzystne i nie stwarzają obowiązku ustanawiania stref ochronny pośredniej. Wobec tego dla ww. ujęć ustanowiono jedynie obowiązkową strefę ochrony bezpośredniej od 8 do 10 m licząc od zarysu budowli i urządzeń służących do poboru wody. Strefa ta nie wykracza poza obszar działki, na której zlokalizowane jest ujęcie wody.

Gmina Gozdowo położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 215 „Subniecka Warszawska” (Ryc. 53). Warstwy wodonośne tworzące ten zbiornik są stosunkowo dobrze izolowane od powierzchni co przekłada się na niewielki, ok. 5%, udział obszarów ONO i OWO w stosunku do całej powierzchni GZWP. Główny Zbiornik Wód Podziemnych 215 Subniecka Warszawska to zbiornik o charakterze porowym w utworach trzeciorzędowych, o szacunkowych zasobach 250 tys. m³/dobę i średniej głębokości ujęcia 160 m.

Ryc. 53. GZWP na terenie gminy Gozdowo

Źródło: www.pgi.gov.pl

GOZDOWO

13.2 Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla

Na terenie gminy Gozdowo udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla nie występują.

14 Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na terenie gminy występują tereny górnicze (TG) i obszary górnicze (OG), wyznaczone na podstawie prawa geologicznego i górniczego. Ich wykaz prezentuje Tabela 24. Ich lokalizację wskazano na mapie „Uwarunkowania”.

Tabela 24. Aktualne tereny i obszary górnicze w gminie Gozdowo.

Nazwa złoża	Nr w rejestrze	Położenie	TG	OG	Status
Ostrowy III	10-7/1/36	Ostrowy dz. 118, 131/2	X	X	aktualny
Ostrowy IV	10-7/1/37	Ostrowy dz. 110	X	X	aktualny
Ostrowy V	10-7/1/54	Ostrowy dz. 122	X	X	aktualny
Wilkowo	10-7/1/70	Wilkowo dz. 5/7	X	X	aktualny
Ostrowy IX	10-7/6/436/ab	Ostrowy dz. 123	X	X	aktualny
Ostrowy XII	10-7/13/1315	Ostrowy dz. 130/3	X	X	aktualny
Zbójno IV	10-7/8/696	Zbójno dz. 107/2	X	X	aktualny
Ostrowy- Smorzewo – Pole B	10-7/10/950/a	Kozice Smorzewo dz. 120, 121	X	X	aktualny
Ostrowy- Smorzewo – Pole C	10-7/10/950/a	Kozice Smorzewo dz. 4	X	X	aktualny
Zbójno II	10-7/2/117	Zbójno dz. 23/4	X	X	aktualny
Węgrzynowo III	10-7/9/816	Węgrzynowo dz. 33	X	X	aktualny
Kozice- Smorzewo	10-7/10/1036	Kozice- Smorzewo dz. 20/1	X	X	aktualny
Węgrzynowo IV	10-7/11/1065	Węgrzynowo dz. 155/4,156	X	X	aktualny
Wilkowo III	10-7/11/1068	Wilkowo dz. 2/2,3/4	X	X	aktualny
Ostrowy XI	10-7/11/1087	Ostrowy dz. 126	X	X	aktualny
Bonisław I	10-7/11/1020	Bonisław dz. 269	X	X	aktualny
Ostrowy- Smorzewo 1	10-7/12/1190	Ostrowy dz. 116/5	X	X	aktualny
Szczepanki II Pola A (poza obszarem gminy) i B	10-7/12/1213	Szczepanki dz. 59/2 (gm. Sierpc), Zbójno dz. 106/2	X	X	aktualny

Źródło: geoportal.pgi.gov.pl

Na terenie gminy znajdują się były już tereny górnicze (TG) i obszary górnicze (OG), wyznaczone na podstawie prawa geologicznego i górniczego. Ich wykaz prezentuje Tabela 25.

Tabela 25. Zniesione tereny i obszary górnicze w gminie Gozdowo.

Nazwa złoża	Nr w rejestrze	Położenie	TG	OG	Status
Ostrowy VII	10-7/3/176	Goleszyn	X	X	zniesiony
Ostrowy VI	10-7/2/118	Goleszyn	X	X	zniesiony
Ostrowy VIII	10-7/3/177	Gozdowo	X	X	zniesiony
Węgrzynowo II	10-7/5/386		X	X	zniesiony
Wilkowo I	10-7/7/502		X	X	zniesiony
Ostrowy X	10-7/8/686		X	X	zniesiony

Węgrzynowo	10-7/2/114	Węgrzynowo dz. 155/2	X	X	zniesiony
Wilkowo IIa – Pole B	10-7/8/758a/b	Wilkowo dz. 20/6	X	X	zniesiony
Wilkowo IIa – Pole A	10-7/8/758a/a	Wilkowo dz. 20/6	X	X	zniesiony
Wilkowo II	10-7/8/758	Wilkowo dz. 20/6	X	X	zniesiony
Zbójno III	10-7/6/394	Zbójno dz. 100/3	X	X	zniesiony

Źródło: geoportal.pgi.gov.pl

15 Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej energetycznej oraz gospodarki odpadami

15.1 Komunikacja

System transportowy ma znaczący wpływ na możliwości rozwoju gminy. Analiza i ocena stanu istniejącego pozwalają na określenie uwarunkowań wynikających z obecnego stanu rozwoju tego systemu i warunków jego funkcjonowania. Szczególnie istotne są wyposażenie techniczne układu drogowego oraz stopień spełnienia wymagań wynikających z funkcji pełnionych w obsłudze ruchu oraz zagospodarowania.

15.1.1 Układ drogowy

Na układ drogowy gminy Gozdowo składa się 185,3 km dróg publicznych (Ryc. 54), w tym:

- 7,8 km dróg wojewódzkich,
- 69,2 km dróg powiatowych,
- 108,3 km dróg gminnych.

Przez teren gminy nie przebiegają drogi krajowe, choć istnieje wariant samorządu województwa budowy drogi S10 po terenie gminy.

Ponadto na terenie gminy znajdują się drogi niezaliczone obecnie do żadnej kategorii dróg publicznych. Z uwagi na położenie gminy względem głównych ośrodków administracyjnych, handlowych i usługowych, najistotniejsze dla powiązań zewnętrznych są połączenia:

- z Sierpcem, będącym siedzibą powiatu,
- z Płockiem - największym i najważniejszym miastem w tej części województwa,

Układ drogowy zapewnia również powiązania z sąsiednimi gminami.

Najważniejszymi dla zewnętrznych powiązań gminy są:

- droga wojewódzka nr 560 o przebiegu granica województwa – Sierpc - Bielsk, droga ta przebiega południkowo przez gminę, w jego wschodniej części, omijając miejscowość gminną. Zapewnia bezpośrednie połączenie z Sierpcem oraz pośrednio z Płockiem.

W dalszej kolejności ważnymi drogami dla powiązań zewnętrznych gminy są:

- droga powiatowa nr 3760W o przebiegu Gozdowo – Bonisław. Droga ta wyprowadza ruch z środkowej części gminy w kierunku drogi wojewódzkiej 560.
- droga powiatowa nr 5201W o przebiegu Płock – Zągoty - Bonisław, łącząca miejscowości położone na południu i wschodzie gminy bezpośrednio z Płockiem.
- droga powiatowa nr 3735W o przebiegu Gozdowo – Piaski. Droga ta wyprowadza ruch z centralnej części gminy w kierunku północnym - Sierpc.
- droga powiatowa nr 3767W o przebiegu Bożewo - Rempin. Droga ta wyprowadza ruch z centralnej i zachodniej części gminy w kierunku zachodnim – gm. Mochowo.
- droga powiatowa nr 3720W Mochowo - Gozdowo. Droga ta choć nieutwardzona wyprowadza ruch z centralnej i zachodniej części gminy w kierunku północnym – gm. Mochowo.

Wyżej wymienione drogi zapewniają również ważne połączenia wewnętrzne gminy, zapewniając dojazd z Gozdowa, choć nie tylko, do dużych wsi.

Pozostałe drogi powiatowe zapewniają połączenia zewnętrzne o drugorzędym znaczeniu oraz powiązania wewnętrzne w gminie. Należą do nich:

- droga powiatowa nr 3732W Żuki - Kurowo.

- droga powiatowa nr 3741W Lelice – Rogienice – Grąbiec – Rzeszotary - Zawady.
- droga powiatowa nr 3768W - Rempin - Golejewo.
- droga powiatowa nr 3754W Goleszyn – (Węgrzynowo) Leszczynki.
- droga powiatowa nr 3758W Lelice – Majki - Słupia.
- droga powiatowa nr 3761W Gozdowo - Białyzewo.
- droga powiatowa nr 3762W Węgrzynowo – Lisice Folwark.
- droga powiatowa nr 3763W Lelice - Białyty.
- droga powiatowa nr 3766W Bożewo - Głuchowo.
- droga powiatowa nr 3769W Kuskowo - Jaczewo.
- droga powiatowa nr 6914W Drobin - Lelice.
- droga powiatowa nr 3704W PKP Gozdowo – Proboszczewice.

Wszystkie drogi wojewódzka i powiatowe łączą funkcję obsługi ruchu w powiązaniach zewnętrznych i wewnętrznych z obsługą zagospodarowania, znajdującego się przy drodze.

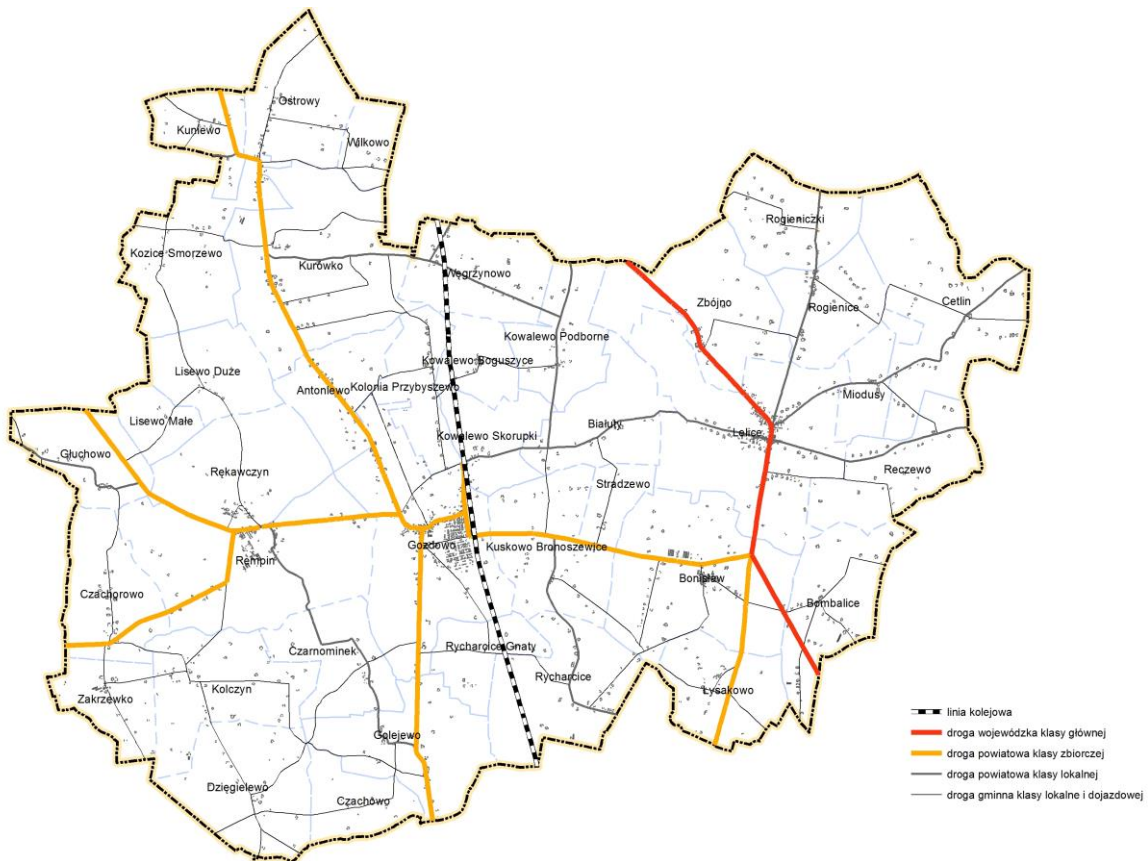
Drogi gminne służą bezpośredniej obsłudze zagospodarowania, wyprowadzają ruch na drogi wyższych klas i uzupełniają powiązania o lokalnym znaczeniu.

Część zagospodarowania gminy obsługiwana jest przez drogi nie zaliczone do żadnej kategorii dróg publicznych. Są to drogi wewnętrzne na terenach rolnych oraz zakładowe na terenach PGL Lasy Państwowe. Drogi te obsługują nie tylko tereny rolne i leśne, ale również rozproszoną zabudowę siedliskową, pełniąc tym samym funkcje właściwe dla dróg publicznych. Na obszarach tych konieczne jest rozważenie zaliczenia do kategorii dróg gminnych wybranych dróg, nie będących obecnie drogami publicznymi.

Nawierzchnie twardą bitumiczną posiada droga wojewódzka, ponad 82% dróg powiatowych i aż 64% dróg gminnych. W województwie mazowieckim tylko 48% dróg powiatowych oraz 35% dróg gminnych posiada nawierzchnię twardą. Stopień utwardzenia dróg jest więc zdecydowanie większy niż w województwie.

Pomimo, że tylko ponad połowa dróg publicznych wyposażona jest w nawierzchnie twarde, to drogi te obsługują najważniejsze połączenia zewnętrzne i wewnętrzne gminy oraz rejony o największej koncentracji zabudowy. Drogi nieutwardzone obsługują głównie tereny rolne i leśne, ekstensywnie zagospodarowane.

Droga wojewódzka o nawierzchni bitumicznej posiada jezdnie o szerokości 5,0 -6,0 m, drogi powiatowe 3,0 – 5,0 m, drogi gminne 3,0-5,0 m.

Ryc. 54 Kategorie dróg i ich klasy w gminie Gozdowo

Źródło: opracowanie własne

Wyposażenie układu drogowego w nawierzchnie przedstawiona Tabela 26 i Tabela 27.

Tabela 26 Długość i nawierzchnie poszczególnych kategorii dróg publicznych

L.p.	Drogi	Długość w km	Nawierzchnia	
			Twarda	Gruntowa
-	1	2	3	4
1	Wojewódzka	7,8	7,8	-
2	Powiatowe	69,2	56,4	12,8
3	Gminne	108,3	80,1	28,2
4	Ogółem	185,3	177,1	41,0

Źródło: opracowanie własne

Tabela 27 Wyposażenie techniczne dróg krajowej i powiatowych

L.p.	Nr drogi	Przebieg	Długość w gminie	Nawierzchnia	
				Twarda i ulepszona	Gruntowa
1	2	3	4	5	6
1.DROGA WOJEWÓDZKA					
1.1	560	Płock - Sierpc	7,8	7,8	-
2. DROGI POWIATOWE					
2.1	3720W	Mochowo - Gozdowo	6,036	6,036	-
2.2	3732W	Żuki - Kurowo	0,300	0,300	-
2.3	3741W	Lelice – Rogienice – Grąbiec – Rzeszotary - Zawady	4,100	4,100	-
2.4	3754W	Goleszyn - Leszczynki	0,901	0,901	-
2.5	3758W	Lelice – Majki - Słupia	4,878	4,878	-
2.6	3761W	Gozdowo - Białyszewo	5,246	5,246	-
2.7	3762W	Węgrzynowo - Lisice	4,916	4,916	-
2.8	3763W	Lelice - Białuty	3,779	3,779	-
2.9	3766W	Bożewo - Głuchowo	2,210	2,210	-
2.10	3769W	Kuskowo - Jaczewo	3,555	3,555	-
2.11	6914W	Drobin - Lelice	3,322	3,322	-
2.12	3760W	Gozdowo – Bonisław	4,973	4,973	-
2.13	5201W	Płock – Zągoty - Bonisław	3,105	3,105	-
2.14	3735W	Gozdowo – Piaski	8,059	8,059	-
2.15	3768W	Rempin - Golejewo	4,658	0,449	4,209
2.16	3767W	Bożewo - Rempin	3,627	3,627	-
2.17	3704W	PKP Gozdowo – Proboszczewice	5,488	5,448	-
2.18	Razem drogi powiatowe		69,153	64,944	4,209

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z Zarządu Dróg Powiatowych w Sierpcu i wizji w terenie.

Gmina posiada 46 dróg zakwalifikowanych do kategorii dróg gminnych, z czego większość z nich posiada nawierzchnię bitumiczną. Drogi te, poza nielicznymi przypadkami nie są wyposażone w chodniki.

W 2010 r. wykonany został pomiar ruchu drogowego na drodze wojewódzkiej, w czasie którego określono średni dobowy ruch (SDR) (Źródło: <http://siskom.waw.pl/>) Tabela 28.

Według powyższego pomiaru w 2010 r. na drodze wojewódzkiej nr 560, na odcinku Sierpc – Lelice - Bonisław natężenie ruchu wynosiło: średni dobowy ruch wszystkich pojazdów wynosił – 2791 pojazdów na dobę, w tym: 11 – to motocykle, 2249 – samochody osobowe, mikrobusy, 232 – lekkie samochody ciężarowe (dostawcze), samochody ciężarowe bez przyczepy – 126, samochody ciężarowe z przyczepą – 120, autobusy – 33, ciągniki rolnicze- 30.

W 2010 r. na drodze wojewódzkiej nr 560, na odcinku Bonisław - Bielsk natężenie ruchu wynosiło: średni dobowy ruch wszystkich pojazdów wynosił – 1693 pojazdów na dobę, w tym: 15 – to motocykle, 1283 – samochody osobowe, mikrobusy, 141 – lekkie samochody ciężarowe (dostawcze), samochody ciężarowe bez przyczepy – 81, samochody ciężarowe z przyczepą – 112, autobusy – 37, ciągniki rolnicze- 24.

W 2015 r. wykonany został pomiar ruchu drogowego na drodze wojewódzkiej, w czasie którego określono średni dobowy ruch (SDR) (Źródło: <http://siskom.waw.pl/>) Tabela 28.

Według powyższego pomiaru w 2010 r. na drodze krajowej nr 560, na odcinku Sierpc – Lelice - Bonisław natężenie ruchu wynosiło: średni dobowy ruch wszystkich pojazdów wynosił – 3564 pojazdów na dobę, w tym: 32 – to motocykle, 3073 – samochody osobowe, mikrobusy, 178 – lekkie samochody ciężarowe (dostawcze), samochody ciężarowe bez przyczepy – 135, samochody ciężarowe z przyczepą – 110, autobusy – 18, ciągniki rolnicze- 18.

W 2015 r. na drodze wojewódzkiej nr 560, na odcinku Bonisław - Bielsk natężenie ruchu wynosiło: średni dobowy ruch wszystkich pojazdów wynosił – 1481 pojazdów na dobę, w tym: 37 – to motocykle, 1267 – samochody osobowe, mikrobusy, 92 – lekkie samochody ciężarowe (dostawcze), samochody ciężarowe bez przyczepy – 28, samochody ciężarowe z przyczepą – 28, autobusy – 18, ciągniki rolnicze - 16.

Tabela 28 Wybrane wskaźniki natężenia ruchu na DW 560

L.p	Numer drogi	Odcinek	SDR 2010/SDR2015	Udział proc. pojazdów ciężarowych 2010/2015	Wzrost natężenia ruchu w % 2015/2010
1	560	Sierpc – Lelice - Bonisław	2791 / 3564	8,8% / 6,9	117%
2	560	Bonisław - Bielsk	1693 / 1481	11,4% / 3,8	17%

Źródło: siskom.waw.pl

Wielkość ruchu w 2020 r. na najbardziej obciążonym odcinku drogi wojewódzkiej w gminie szacuje się zatem na ok. 3670 pojazdów w ciągu doby w obydwu kierunkach.

Dla dróg powiatowych brak jest pomiarów ruchu. Wizje terenowe wykonane na potrzeby opracowania studium wskazują, że drogi powiatowe posiadają i będą posiadały rezerwy przepustowości.

W Studium dokonano podziału istniejących dróg na klasy, uwzględniając kategorie istniejących dróg, ich funkcje w obsłudze ruchu oraz zagospodarowania, a także wyposażenie i parametry techniczne. Przy klasyfikacji wykorzystano ustalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego w zakresie drogi wojewódzkiej a także informacje uzyskane w Zarządzie Dróg Powiatowych w Sierpcu i Urzędzie Gminy Gozdowo w zakresie dróg powiatowych i gminnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U.99.43.430) przez klasę drogi rozumie się przyporządkowanie drodze odpowiednich parametrów technicznych, wynikających z jej cech funkcjonalnych. Zasadniczym problemem przy określaniu klas dróg istniejących jest niepełne dostosowanie parametrów technicznych dróg do funkcji przez nie

pełnionych. Większy ruch i większy zakres obsługi ruchu ponadlokalnego, wymagają lepszych parametrów i wyposażenia technicznego oraz ograniczenia obsługi zagospodarowania – dostępności do drogi.

W stanie istniejącym droga wojewódzka nr 560 jest drogą główną. Droga ta pełni istotną rolę w obsłudze ruchu zewnętrznego i wewnętrznego w północnej części województwa, zapewnia część najważniejszych powiązań zewnętrznych gminy, w tym z Sierpcem i Płockiem. Droga nr 560 jest najbardziej obciążona ruchem. Droga posiada w większości dobre parametry techniczne w zakresie szerokości jezdni i pasa drogowego. Droga ta w ostatnich latach została kompleksowo przebudowana.

Drogami zbiorczymi w stanie istniejącym są:

- droga powiatowa nr 3760W (Gozdowo – Bonisław),
- droga powiatowa nr 5201W (Płock – Żagoty – Bonisław),
- droga powiatowa nr 3735W (Gozdowo – Piaski),
- droga powiatowa nr 3767W (Bożewo – Rempin),
- droga powiatowa nr 3704W (PKP Gozdowo – Proboszczewice).

Powyższe drogi posiadają w większości nawierzchnie w dobrym stanie. Drogi te łączą funkcję obsługi ruchu z obsługą zagospodarowania. Na większości odcinków zabudowy drogi te nie są wyposażone w chodniki, brak jest również ścieżek rowerowych.

Pozostałe drogi powiatowe, w tym wszystkie posiadające nawierzchnię gruntową w stanie istniejącym zakwalifikowano do dróg lokalnych.

Drogi gminne zakwalifikowano do dróg lokalnych i dojazdowych.

Stan techniczny dróg jest bardzo zróżnicowany, część z nich wymaga gruntownych remontów, tym bardziej, że spora ich część nie spełnia wymogów technicznych (szczególnie drogi powiatowe i gminne). Remontów wymagają obiekty inżynieryjne, a szczególnie przepusty. Niezbędne jest także podjęcie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego, a szczególnie: budowa chodników, zainstalowanie oświetlenia, wykonanie zatok autobusowych.

Przebiegi istniejących dróg publicznych i kierunki powiązań zewnętrznych, przedstawiono na rysunku „Uwarunkowania”.

15.1.2 Komunikacja kolejowa

Kolej odgrywa minimalną rolę w obsłudze mieszkańców gminy.

Przez gminę Gozdowo przebiega pierwszorzędna jednotorowa linia kolejowa nr 33 relacji Kutno - Brodnica jest zaliczana do linii o znaczeniu lokalnym¹⁴.

Jest to niezelektryfikowana linia pasażersko-towarowa, która centralnie przecina obszar gminy z północy na południe. Długość tej linii w gminie Gozdowo wynosi 9,3 km. Znajdujący się w miejscowości gminnej przystanek kolejowy obsługuje dziennie 10 par pociągów osobowych relacji Sierpc – Płock.

¹⁴ Według planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego

15.1.3 Komunikacja autobusowa

Obsługę autobusową zapewniają przede wszystkim linie obsługiwane przez przedsiębiorstwo PKS Płock i lokalnych przewoźników. Główne kierunki przewozów związane są z dojazdami do Płocka i Sierpca oraz do Mławy i Olsztyna. KM Płock obsługuje dwie linie autobusowe do Gozdowa (nr 111) i Lelic (nr 110) Oferta przewozowa wynika z istniejącego zapotrzebowania. Godziny kursowania autobusów dostosowane są do godzin rozpoczynania i kończenia pracy i nauki.

Głównym węzłem komunikacji autobusowej na terenie gminy jest przystanek w Lelicach – ponad 20 odjazdów w dniu powszednim. Największa liczba autobusów kursuje wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 560 w kierunku Płocka i Sierpca. Komunikacja autobusowa zapewnia zadawalające warunki obsługi dla terenów położonych wzdłuż tej drogi. Pozostałe obszary są słabiej dostępne (drogi powiatowe – miejscowości Gozdowo, Bonisław, Rempin, Czachorowo), bądź znajdują się poza zasięgiem bezpośredniej obsługi komunikacją autobusową (drogi lokalne) – przystanki znajdują się w odległości ponad 1 km.

Istotnym uzupełnieniem komunikacji ogólnodostępnej są przewozy szkolne.

15.1.4 Transport ładunków

Na terenie gminy brak jest dużych źródeł i celów ruchu ciężarowego. Ruch docelowo-źródłowy związany jest z obsługą rolnictwa, przetwórstwa rolnego, budownictwa oraz handlu. Tranzytowy ruch ciężarowy występuje głównie na drodze wojewódzkiej nr 560 oraz drodze powiatowej PKP Gozdowo - Proboszczewice.

15.1.5 Ruch pieszy i rowerowy

Ruch pieszy na chodnikach odbywa się na nielicznych fragmentach odcinków dróg w rejonach intensywnej zabudowy we wsiach Gozdowo, Lelice, Rempin, Bonisław i Kurowo, . Większość odcinków dróg układu podstawowego (głównych i zbiorczych) na terenach zabudowy jest wyposażona w chodniki. Pozostałe odcinki tych dróg oraz drogi lokalne i dojazdowe w gminie nie posiadają chodników, co stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa pieszych. Ruch pieszy odbywa się na poboczach i na jezdni.

Na terenie gminy brak jest wydzielonych ścieżek rowerowych. Ruch rowerowy odbywa się w zgodzie z zasadami ogólnymi, na ogólnodostępnych jezdniach dróg publicznych. Zagrożenie bezpieczeństwa rowerzystów występuje szczególnie na drodze wojewódzkiej prowadzącej w kierunku Sierpca i Bielska.

Przez teren gminy przebiegają nieoznakowane szlaki rowerowe, ich przebieg wskazano na rysunku „Uwarunkowania”.

15.1.6 Parkowanie pojazdów

Na terenie gminy nie występują problemy z parkowaniem pojazdów, poza przebiegającym przez wieś Lelice odcinkiem drogi wojewódzkiej, na terenach intensywnej zabudowy, na którym parkowanie, związane z dojazdami do handlu i usług, w części odbywa się na jezdni, chodnikach lub nieutwardzonych poboczach, stwarzając tym samym utrudnienia w ruchu i zagrożenie jego bezpieczeństwa.

15.2 Infrastruktura techniczna

15.2.1 Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę mieszkańców gminy Gozdowo odbywa się poprzez dwa ujęcia wody w Gozdowie i Lelicach.

W skład ujęcia Gozdowo wchodzi dwie studnie głębinowe. Zatwierdzone zasoby wodne dla ww. ujęcia w kat. B wynoszą $Q_e = 88,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s = 8,1 \text{ m}$.

- głębokość – 48 – 50 m.
- wydajność – $88 \text{ m}^3/\text{h}$
- depresja – 7,8 m

W skład ujęcia Lelice (dz. ew. 74/5) wchodzi dwie studnie głębinowe (eksploatacyjna i awaryjna). Zatwierdzone zasoby wodne dla ww. ujęcia w kat. B wynoszą $Q_e = 96,5,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s = 6,8 \text{ m}$.

- głębokość – 74-85 m
- wydajność – $93 \text{ m}^3/\text{h}$
- depresja – 6,8 m

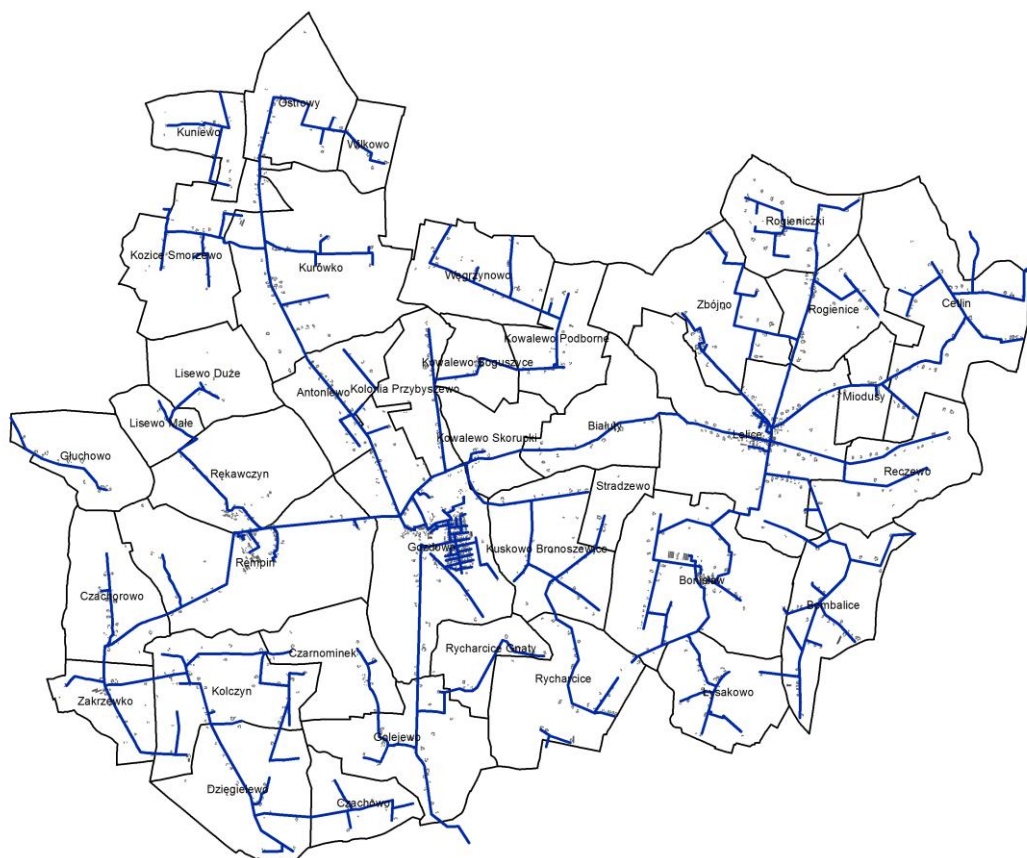
Strefa ochrony bezpośredniej dla ujęć wód podziemnych w Gozdowie i Lelicach zamyka się w granicach działek, na których znajdują się te ujęcia. Stanowią one własność Gminy Gozdowo. Parcele te są ogrodzone i oznakowane.

Dla ww. ujęć wody nie wyznaczono stref ochrony pośredniej.

W/w stacje uzdatniania wody wraz z ujęciami są monitorowane pod względem bezpieczeństwa.

Długość czynnej sieci wodociągowej wynosi 171,9 km, z wodociągów korzysta aż 98% mieszkańców¹⁵. Schemat przebiegu sieci wodociągowej przedstawia Ryc. 55.

¹⁵ Na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS, stan na dzień 31.12.2015

Ryc. 55 Schemat sieci wodociągowej w gminie Gozdowo

Źródło: opracowanie własne.

15.2.2 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

System oczyszczania ścieków komunalnych opiera się na dwóch oczyszczalniach ścieków, w Gozdowie oraz Lelicach, do których podłączona jest zabudowa z większych miejscowości Gozdowo, Rempin osiedle i wieś oraz część miejscowości Rękawczyn, Lelice, Bonisław i Zbójno. Transport ścieków z tych miejscowości do oczyszczalni ścieków odbywa się przewodami tłocznymi, za pomocą przepompowni oraz grawitacyjnie. Łączna przepustowość tych oczyszczalni wynosi 400 m³/d. Łączna długość sieci kanalizacyjnej wynosi obecnie 33,2 km. Ilość przyłączy na koniec 2015 r. wynosiła 539 szt. Szacuje się, że około 37 % mieszkańców gminy korzysta z kanalizacji.

Na terenie gminy nie planuje się budowy nowej oczyszczalni ścieków a jedynie rozbudowę oczyszczalni w Gozdowie oraz rozbudowę istniejącej sieci o nowe odcinki, kanalizujące kolejne miejscowości lub obszary nowej zabudowy.

Poza obszarami wyposażonymi w sieć kanalizacji sanitarnej ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków. Na obszarze gminy, w miejscowościach o rozproszonej strukturze osadniczej działa 38 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 561 zbiorników bezodpływowych.

Miejscowości z terenu gminy ze względu na duże rozproszenie gospodarstw i brak ekonomicznych podstaw budowy zbiorczej sieci kanalizacji, zostały objęte programem budowy

przydomowych oczyszczalni ścieków w ramach działania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 i innych zewnętrznych możliwych źródeł dofinansowania.

Miejscowości, które zostały objęte programem budowy przydomowych oczyszczalni to: Bombalice, Cetlin, Czachowo, Czachorowo, Czarnominek, Dziegielewo, Głuchowo, Gnaty, Golejewo, Kolczyn, Kowalewo Boguszyce, Kowalewo Podborne, Smorzewo, Kozice, Kuniewo, Kurowo, Kurówko, Lisice Folwark, Lisewo Małe, Lisewo Duże, Łysakowo, Miodusy, Ostrowy, Rogienice, Rogieniczki, Węgrzynowo, Wilkowo, Zakrzewko. Obejmuje on również fragmenty miejscowości, które są częściowo objęte kanalizacją sanitarną: Gozdowo, Rempin, Rękawczyn, Lelice, Zbójno i Bonisław. Cechuje je duże rozproszenie, część gospodarstw domowych położonych jest w znacznej odległości od kolektora głównego. W takich sytuacjach nie jest ekonomiczne wykonywanie sieci kanalizacyjnej, zatem najlepszym rozwiązaniem jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

Do programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków proponowane jest włączenie pozostałych miejscowości z terenu gminy: Antoniewo, Białuty, Bronoszewice, Kowalewo-Skorupki, Reczewo, Rycharcice, Stradzewo.

15.2.3 Elektroenergetyka

Organizacja systemu

Z uwagi na brak własnej stacji 110/15kV gmina zasilana jest z głównych punktów zasilania (GPZ) Sierpc i GPZ Płock - Maszewo. Ze stacji tej wyprowadzonych jest szereg linii napowietrznych, z których część stanowi sieć gminną średniego napięcia. W gminie funkcjonuje jeden system średniego napięcia 15 kV. Struktura sieci średniego napięcia nie ma charakteru pierścieniowego, co nie gwarantuje ciągłości dostaw energii elektrycznej na wypadek awarii linii SN (Ryc. 56).

Stacje transformatorowe na terenie gminy są w zdecydowanej większości, w wykonaniu prefabrykowanym, wolnostojące, słupowe. Łącznie na terenie gminy Gozdowo ustawiono 93 stacje transformatorowe, co wskazuje na zwartość sieci i pośrednio również na zwartość zabudowy.

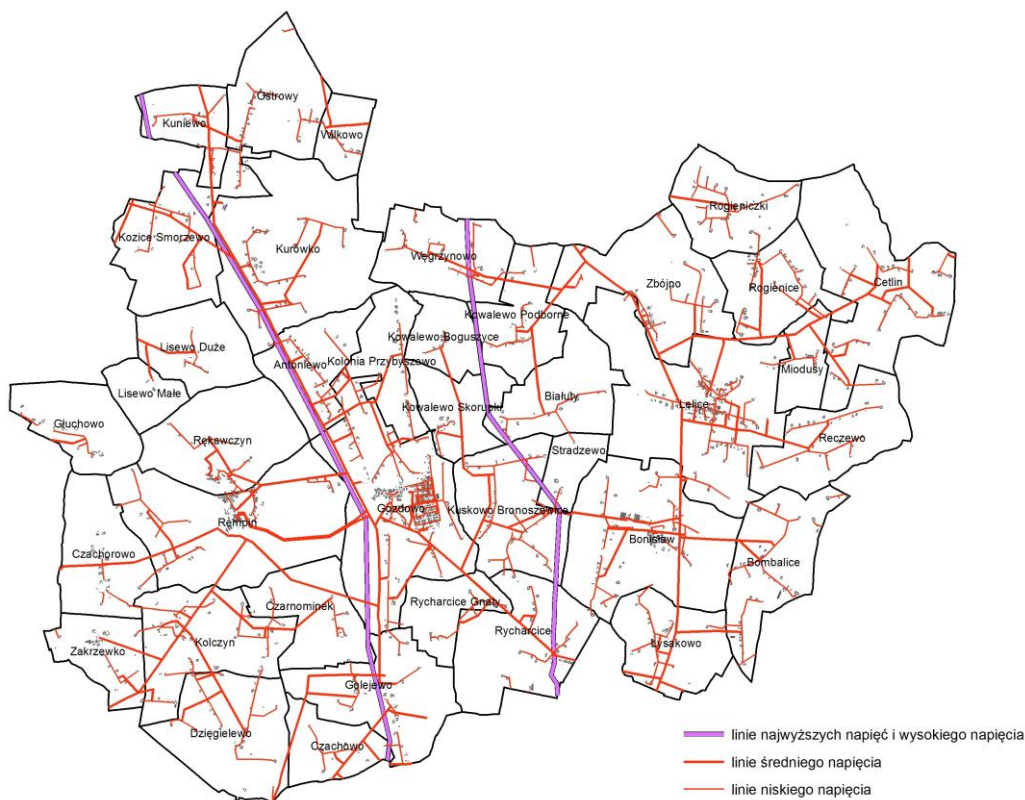
Sieć energetyczna jest administrowana i eksploatowana przez ENERGA - OPERATOR SA Oddział w Płocku.

Ogólny stan techniczny urządzeń zasilających teren gminy Gozdowo jest dobry. Na bieżąco prowadzone są prace polegające na wymianie wyeksploatowanych urządzeń na nowe, zmniejszające możliwość wystąpienia awarii.

W chwili obecnej na terenie Gminy Gozdowo nie jest produkowana energia elektryczna z OZE. Obowiązujący plan miejscowy dotyczący możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych musi ulec zmianie, w związku z wejściem w życie tzw. „ustawy odległościowej”.

Gmina posiada, opracowany w 2010 r. „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Gozdowo na lata 2010-2025”.

Na terenie gminy energia elektryczna ze źródeł OZE, o mocy przekraczającej 100 kW nie jest produkowana.

Ryc. 56 Sieci elektroenergetyczne w gminie Gozdowo

Źródło: Opracowanie własne

Powiązania z układami zewnętrznymi

Przez teren gminy Gozdowo przebiegają sieci najwyższych napięć (400 kV Płock - Grudziądz) oraz wysokiego napięcia (110 kV Płock - Sierpc). Ich lokalizację wskazano na mapie „Uwarunkowania”.

Sieć linii średniego napięcia jest spięta, jej odcinki wyprowadzane są poza gminę i zasilają sąsiednie miejscowości. W razie awarii głównej linii z jednego kierunku możliwe jest awaryjne podawanie prądu z innych kierunków, jednak efektywność takiego przesyłu jest niska i skutkuje dużymi stratami mocy spadkami napięcia.

15.2.4 Gazownictwo

Przez teren gminy Gozdowo przebiegają tranzytowo gazociągi wysokiego ciśnienia:

- DN1400 „Jamał”;
- DN300 „Bronowo - Sierpc”;
- DN100 „Kowalewo Podborne - Mochowo”.

Długość czynnej sieci gazowej w gminie Gozdowo wynosi 30,3 km, z czego 20,1 km stanowi sieć przesyłowa. Rozbudowa sieci gazowej na terenie gminy, a w szczególności liczba podłączeń budynków do sieci gazowej postępuje, choć nie jest to wzrost dynamiczny. W ciągu ostatnich 11 lat podłączano do sieci gazowej kilka budynków rocznie. Rozbiorcza sieć gazowa znajduje się we wsi Gozdowo.

Gmina posiada, opracowany w 2010 r. „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Gozdowo na lata 2010-2025”.

15.2.5 Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy, nie istnieje centralny system ciepłowniczy i nie działają przedsiębiorstwa ciepłownicze. W związku z tym ogrzewanie budynków odbywa się w trybie indywidualnym.

Na obszarze gminy Gozdowo występuje duże zróżnicowanie rodzajów źródeł ciepła. Najpopularniejszym nośnikiem energii są niewątpliwie gaz ziemny oraz paliwa stałe (węgiel kamienny, koks, drewno i inne) poza obszarami wyposażonymi w sieć gazowniczą, w nowym budownictwie wykorzystywany jest również gaz płynny (LPG), olej opałowy oraz energia elektryczna.

Zaspokajanie potrzeb cieplnych odbiorców na terenie gminy odbywa się głównie w oparciu o własne, indywidualne źródła ciepła. Znajdujące się na terenie gminy kotłownie lokalne są niewielkie i zaspokajają potrzeby cieplne związane z ogrzewaniem budynków, głównie w obiektach użyteczności publicznej.

Kotłownie o większej mocy posiadają:

- Szkoły w Gozdowie, Lelicach i Ostrowach,
- Ośrodek zdrowia w Gozdowie i Lelicach,
- Urząd gminy,
- Osiedle domów wielorodzinnych w Rempinie.

W gminie Gozdowo energia słoneczna do uzyskiwania ciepłej wody użytkowej wykorzystywana jest w stopniu znikomym.

Gmina posiada, opracowany w 2010 r. „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Gozdowo na lata 2010-2025”.

15.3 Rurociągi produktów ropopochodnych

Przez gminę Gozdowo przebiega Rurociąg Pomorski łączący Bazę Surowcową w Płocku z Bazą Manipulacyjną w Gdańsku, dla którego ustalona została strefa bezpieczeństwa.

Lokalizację ropociągu wskazano na załączniku graficznym – „Uwarunkowania”.

15.4 Gospodarka odpadami

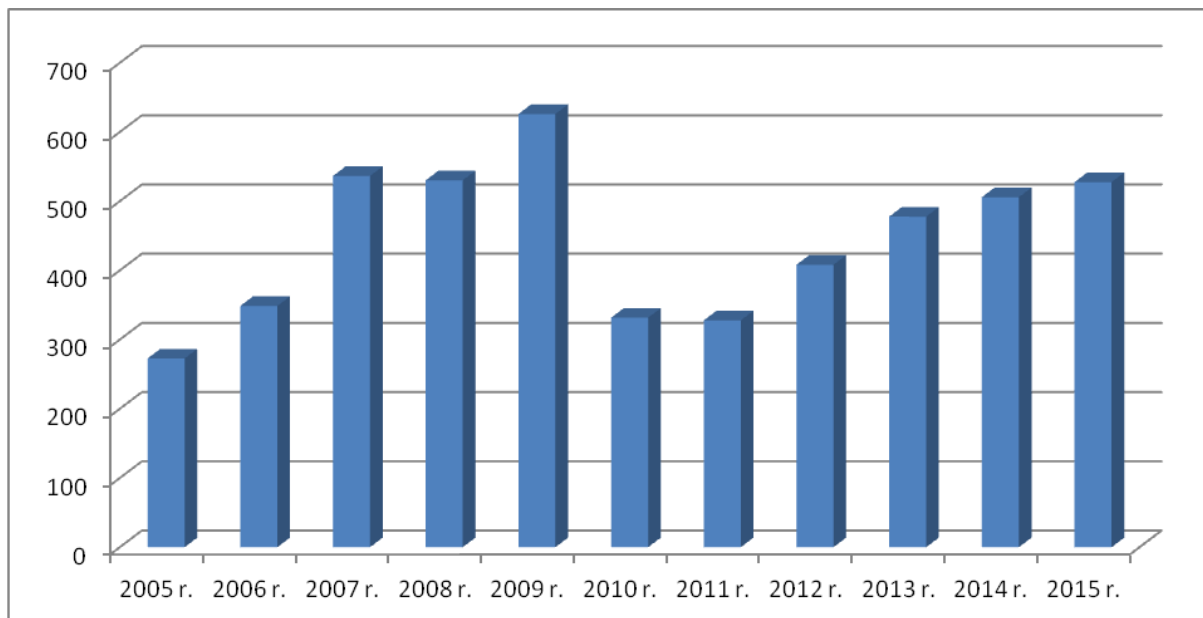
Na terenie gminy Gozdowo nie funkcjonują instalacje do odzysku i przetwarzania odpadów, nie znajduje się także składowisko odpadów komunalnych.

Z dniem 1 lipca 2013 r. samorzady gminne, w tym Gozdowo zostały zobowiązane do odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, transportu, odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Gmina realizację tego zadania powierzyła w drodze przetargu przedsiębiorstwu „SUEZ” Płocka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o. Odpady komunalne transportowane są do instalacji zgodnie z WPGO. Odpady surowcowe kierowane są do sortowni położonych poza terenem gminy.

Odpady odbierane są od 1533 właścicieli nieruchomości, z czego 90% deklaruje segregację odpadów.

Zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy określa regulamin przyjęty w 2012 r. przez Radę Gminy Gozdowo.

Dane GUS wskazują, że w ostatnich latach, rocznie na terenie gminy, produkowało się ponad 500 t. odpadów zmieszanych. Ilość ta z roku na rok rośnie, mimo wprowadzenia obowiązku segregacji odpadów Ryc. 57. W 2015 r. 91% wszystkich opadów zmieszanych wytwarzana była w gospodarstwach domowych. W ciągu 10 lat ilość wytwarzanych odpadów podwoiła się.

Ryc. 57. Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku ogółem w t.

Źródło: BDL GUS.

15.4.1 Cmentarze

Na terenie gminy Gozdowo funkcjonują 3 cmentarze grzebalne we wsiach Gozdowo, Bonisław, Kurowo. Obecnie nie przewiduje się powiększenia tych obiektów.

15.4.2 Telekomunikacja

Potrzeby mieszkańców gminy Gozdowo w zakresie dostępu do sieci telekomunikacyjnej są w pełni zaspokojone. Gmina posiada rozwiniętą sieć telekomunikacyjną opartą na istniejącej sieci kablowej, napowietrznej i światłowodowej.

Łączność bezprzewodowa na terenie gminy zapewniona jest przez trzy stacje bazowe o wysokości masztu około 40 m. Znajdują się one w miejscowości Gozdowo na działach ewidencyjnych nr 290/3, 72/2 oraz 16/4.

15.5 Tereny zamknięte

Na terenie gminy Gozdowo występują tereny zamknięte ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu w obrębach: Gozdowo, Kowalewo-Boguszyce, Kowalewo-Skorupki, Przybyszewo Kolonia, Rycharcice, Rycharcice Gnaty, Węgrzynowo. Obejmują one działki ewidencyjne znajdujące się pod linią kolejowa nr 33 relacji Sierpc-Płock, o łącznej powierzchni 39,12 ha.

Granice terenów zamkniętych wskazano na załączniku graficznym „Uwarunkowania”.

16 Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Na terenie gminy Gozdowo do zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych zaliczono:

- W zakresie powiązań drogowych Mazowska sieć dróg: wojewódzkich (DW560), powiatowych oraz postulowana przez zarząd województwa mazowieckiego droga krajowa S10 Płońsk – Bielsk – Gozdowo – Mochowo – granica województwa (wariant samorządu województwa).
- W zakresie powiązań kolejowych Mazowska linia kolejowa nr 33 Kutno – Brodnica.
- W zakresie systemu przesyłu energii elektrycznej istniejące linie 400 kV (Płock - Grudziądz) oraz 110 kV (Płock - Sierpc) oraz projektowana linia 400 kV (Płock – Olsztyn Mątki).
- W zakresie systemu przesyłu paliw płynnych Rurociąg Pomorski łączący Bazę Surowcową w Płocku z Bazą Manipulacyjną w Gdańsku.
- W zakresie systemu przesyłu paliw gazowych - gazociągi wysokiego ciśnienia DN 1400, DN 300 i DN 100.
- W zakresie rozwoju turystyki rowerowej – budowa tras, dróg i ścieżek rowerowych wraz z bazą w ramach Projektu Sieciowego Zielony Szlak Rowerowy Mazowska.

17 Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej dla rzeki Sierpienicy nie sporządził map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, stąd zachowuje moc „Studium dla obszarów nieobwałowanych, narażonych na niebezpieczeństwo powodzi”.

W gminie Gozdowo, tereny zabudowane i wskazane w planach miejscowych do zabudowy, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, nie występują.

Na rysunku „Uwarunkowania” przedstawiono zasięg obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 100 lat.

18 Synteza uwarunkowań

Istniejące uwarunkowania, zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne determinują rozwój i zagospodarowanie przestrzenne gminy Gozdowo. Uwarunkowania pozwalają określić najbardziej pożądaną i realny kierunek przemian przestrzennych, gospodarczych i społecznych, jak również zachodzących między nimi interakcji. Wynikiem tego są przedstawione w dalszej części kierunki rozwoju gminy.

Poniżej wymienione uwarunkowania poddano ocenie, dzieląc je na sprzyjające i zagrażające rozwojowi przestrzennemu gminy, odgrywające wiodącą rolę w kształtowaniu jej polityki przestrzennej.

18.1 Uwarunkowania zewnętrzne rzutujące na zagospodarowanie:

- Gmina Gozdowo jest położona w zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie sierpeckim. Jest gminą wiejską.
- Gmina zlokalizowana jest niespełna 25 km od Płocka.
- Przez obszar gminy przebiega droga wojewódzka nr 560. Gmina, w szczególności jej centralna i zachodnia część nie posiada dobrego powiązania komunikacyjnego z drogą krajową. W planie zagospodarowania przestrzennego województwa wskazano przebieg postulowanej przez zarząd województwa mazowieckiego drogi S10 na obszarze gminy.
- Teren gminy jest miejscem lokalizacji ważnych urządzeń infrastrukturalnych: naftowy Rurociąg Pomorski, gazociąg „Jamał”, linie 400 kV (Płock - Grudziądz) oraz 110 kV (Płock - Sierpc) oraz projektowana linia 400 kV (Płock – Olsztyn Mątki).

18.2 Uwarunkowania wewnętrzne wpływające na zagospodarowanie:

- Na terenie gminy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego pokrywają zaledwie 13% jej powierzchni, choć ich lokalizacja trafnie obejmuje najważniejsze obszary inwestycyjne w gminie. Wobec tego drugorzędnym narzędziem do zarządzania przestrzenią są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego.
- Na obszarze gminy Gozdowo występuje niska presja inwestycyjna.
- W strukturze użytkowania gruntów wyraźnie dominują użytki rolne (~85%). Grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione stanowią 10%, a grunty zabudowane i zurbanizowane ok. 3,2% (w tym grunty rolne zabudowane) powierzchni gminy.
- W miejscowości Gozdowo oraz Lelice zwarta zabudowa mieszkaniowo-usługowa współistnieje z zabudową zagrodową. Na pozostałym obszarze gminy zdecydowanie dominuje zabudowa zagrodowa, która ma charakter rozproszony i nawiązuje do przebiegu dróg.
- W miejscowości Rempin znajduje się osiedle zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, związanej z funkcjonowaniem gospodarstwa rolniczego.
- 17,25% powierzchni gminy Gozdowo zajmują gleby wysokich klas bonitacyjnych, głównie klasy III.

- Gminę Gozdowo zamieszkuje 6067 osób. Liczba mieszkańców od 2000 r. systematycznie maleje. Miejscowościami o największej liczbie ludności są Gozdowo (1464 osób) i Lelice (592) oraz Rempin (560).
- Wszystkie wsie w gminie Gozdowo są podłączone do wodociągu. Poza jego zasięgiem znajdują się nieliczne pojedyncze rozproszone gospodarstwa.
- Stan gospodarki ściekowej w gminie jest dobry i opiera się sieci kanalizacyjnej, do której podłączone są zwarte obszary zabudowane w większych miejscowościach oraz indywidualnych oczyszczalniach ścieków.
- W gminie Gozdowo nie ma oraz nie planuje się lokalizacji składowisk odpadów komunalnych.

18.3 Ocena uwarunkowań

Głównymi uwarunkowaniami sprzyjającymi rozwojowi przestrzennemu gminy są:

- Dobre warunki środowiskowe dla rozwoju sieci osadniczej.
- Zdrowe środowisko naturalne.
- Korzystne warunki naturalne do rozwoju rolnictwa.

Głównymi zagrożeniami dla rozwoju przestrzennego gminy mogą być:

- Peryferyjne korzystne położenie komunikacyjne.
- Niekorzystne procesy demograficzne.
- Niska pozarolnicza aktywność gospodarcza społeczeństwa lokalnego.

KIERUNKI I POLITYKA PRZESTRZENNA

1 Cele polityki przestrzennej

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy oraz jej polityka przestrzenna muszą uwzględniać zasadę zrównoważonego rozwoju, wedle której: zachowanie trwałości podstawowych procesów przyrodniczych i równowagi przyrodniczej, zintegrowane z procesami rozwoju społeczno-gospodarczego, dają równoważne szanse dostępu do środowiska obecnym, jak i przyszłym pokoleniom.

Mając na względzie powyższą zasadę, na podstawie analizy uwarunkowań rozwoju określonych w I części studium, wskazuje się następujące cele polityki przestrzennej gminy Gozdowo:

- Utrzymanie roli Gozdowa, jako lokalnego ośrodka administracyjnego, oświatowego i gospodarczego, wspomaganego przez wieś Lelice.
- Stworzenie warunków do wykorzystania mało przydatnych użytków rolnych do rozwoju funkcji nierolniczych. Ilość takich terenów powinna być adekwatna do prognozowanej liczby ludności i realnych możliwości rozwoju.
- Utrzymanie wiodącej funkcji rolniczej gminy.
- Uporządkowanie funkcjonalno-przestrzenne i estetyczne zabudowy, poprawa wizerunku wsi.
- Kształtowanie funkcji terenu, które minimalizuje konflikty społeczne.
- Utrzymanie oraz dążenie do wytworzenia zwartej struktury przestrzennej terenów zabudowanych gminy.
- Ochrona terenów o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych.
- Ochrona krajobrazu kulturowego m.in. poprzez: respektowanie historycznych układów zabudowy, projektowanie nowych obiektów w nawiązaniu do tradycyjnego charakteru zabudowy lub w innych formach harmonizujących z krajobrazem kulturowym.
- Powiększanie zasobów leśnych poprzez zalesianie gruntów o najniższej przydatności dla rozwoju rolnictwa.
- Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w szczególności o najlepszych warunkach do produkcji przed zagospodarowaniem na cele nierolnicze.
- Stworzenie sieci ścieżek rowerowych wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu.
- Przebudowę oraz budowę infrastruktury technicznej na istniejących terenach zabudowanych.

Powyższe cele są podstawą do formułowania zasad i wyznaczenia kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

2 Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo jest kontynuacją polityki przestrzennej przyjętej w zmianie studium(...) uchwalonej w 2015 r. Pozostaje w zgodzie z przyjętymi kierunkami zmian, jednocześnie aktualizując je i dostosowując do obecnych potrzeb rozwoju gminy i wymogów prawa.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego zostały sformułowane w oparciu o analizę istniejących uwarunkowań przedstawionych w części „Uwarunkowania”.

Za priorytetowy kierunek rozwoju przestrzennego miejscowości Gozdowo uznaje się funkcje centrowe w skali lokalnej: usługową, w tym administracyjną, oświatową, kulturalną, opiekę zdrowotną i społeczną oraz mieszkalnictwo a także, dodatkowo funkcję rolniczą. W miejscowości wspomagającej ośrodek gminny: Lelice równorzędnymi kierunkami rozwoju są usługi podstawowe, mieszkalnictwo, zabudowa związana z funkcją rolniczą.

W pozostałych miejscowościach jako podstawową wskazuje się funkcję rolniczą oraz związaną z nią zabudowę zagrodową, uzupełnianą przez funkcję mieszkaniową niezwiązaną z rolnictwem, rekreacyjno-wypoczynkową (do 30% powierzchni obszaru M-1 wskazanego do zabudowy) oraz w mniejszym stopniu funkcję produkcyjno-usługową (do 10% powierzchni obszaru M-1 wskazanego do zabudowy). Wymienione funkcje pozarolnicze winny rozwijać się przede wszystkim w dużych wsiach (Bombalice, Bonisław, Rempin). W pozostałych jednostkach osadniczych tj. ośrodkach podstawowych należy rozwijać funkcję rolniczą (osadnictwo oraz produkcja rolnicza). Wyznaczone kierunki będą realizowane poprzez działania prowadzące do osiągnięcia wcześniej wymienionych celów zagospodarowania przestrzennego.

Spośród terenów pełniących funkcje mieszkaniowo – usługowe oraz zagrodowe wyróżniają się wsie Gozdowo, Lelice, Rempin. Obszary te, są terenami o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, nie tylko tych miejscowości, poprawy jakości ich życia i sprzyjają nawiązywaniu kontaktów społecznych mieszkańców gminy. Położenie tych miejscowości oraz ich cechy funkcjonalno-przestrzenne predestynuje je do wskazania jako obszary priorytetowe do podjęcia działań rozwojowych.

Funkcja mieszkaniowa, zarówno związana z gospodarstwami rolniczymi, jak i pozarolnicza, związana jest przede wszystkim z obszarami zwartej zabudowy wsi. Przekształcenia w obrębie tych terenów mają na celu wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz stworzenie wysokiej jakości przestrzeni, gdzie harmonijnie współistnieją ze sobą zabudowa jednorodzinna i zagrodowa oraz usługi obsługujące te tereny. Zmiany w samej strukturze funkcjonalnej mają na celu wspomaganie rozwoju zwartej zabudowy, poprzez dogęszczenie terenów już zainwestowanych wzdłuż istniejących dróg gminnych i powiatowych, przy jednoczesnym utrzymaniu parametrów proponowanych klas dróg, zapewniając należyte z nich korzystanie.

Funkcja rekreacyjno-wypoczynkowa winna rozwijać się przede wszystkim w ramach obszarów wskazanych do zabudowy. Miejscowości szczególnie predysponowane do rozwoju tej funkcji: Węgrzynowo i Kolonia Przybyszewo znajdują się w północnej części gminy.

Tereny usługowe i produkcyjne, w tym związane z produkcją rolniczą głównie, koncentrują się w Gozdowie, Bonisławiu, Lelicach. Funkcja usługowa towarzyszy też zabudowie zagrodowej i występuje na całym obszarze gminy.

Zakres przekształceń i kierunków zmian w strukturze przestrzennej dla obszarów gminy sformułowano w odniesieniu do wyodrębnionych jednostek strukturalnych, którym przypisano funkcję wyrażoną poprzez odpowiednie przeznaczenie terenu.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo jest dokumentem kierunkowym, w którym wskazuje się potencjalne tereny inwestycyjne w długim horyzoncie czasowym. Stąd aby zoptymalizować gospodarowanie przestrzenią zaleca się etapowanie przeznaczenia terenu w planach miejscowych.

3 Struktura funkcjonalno przestrzenna

W ramach struktury przestrzennej gminy Gozdowo wydzielono dwie strefy funkcjonalne: otwartą i zainwestowania. Podstawą ich wydzielenia jest stopień ich zagospodarowania oraz planowanego zagospodarowania. Strefy te wzajemnie przeplatają się. W ramach stref wydzielono tereny pełniące określone funkcje w przestrzeni, nazwane terenami funkcjonalnymi, przypisano im ogólne zasady i wskaźniki zagospodarowania. Dodatkowo, na terenie gminy, na części terenów funkcjonalnych ustanowiono strefę ograniczeń w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Tereny zostały wydzielone zgodnie z wytyczonym kierunkiem zmian, z uwzględnieniem istniejącego i planowanego zainwestowania w zakresie mieszkalnictwa, usług, rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz uwarunkowań wynikających z przepisów odrębnych.

Strefy funkcjonalne i tereny funkcjonalne wskazano na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”.

3.1 Strefy funkcjonalne

3.1.1 Strefa zainwestowania

Przewiduje się w niej utrzymanie istniejącej i rozwój nowej zabudowy i innych inwestycji.

Tworzą ją obszary koncentracji osadnictwa wraz z terenami niezbędnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Optymalne funkcjonowanie i rozwój całego układu strefy zainwestowania, zapewniają działania koordynujące i integrujące polityki: zagospodarowania przestrzennego, rozwoju komunikacji, rozwoju infrastruktury oraz ochronną. Prowadzą one do zapobiegania nadmiernemu rozprzestrzenianiu się osadnictwa i w rezultacie zmniejszaniu kosztów jego funkcjonowania.

W tym zakresie głównymi działaniami powinny być:

- Wzmocnienie funkcjonalnej roli Gozdowa, które stanowi główną miejscowość w gminie.
- Utrzymanie roli Lelic, jako jednostki wspomagającej Gozdowo w zakresie obsługi ludności.
- Dążenie do dogęszczania zabudowy lub jej koncentracji na obszarze gminy.
- Przeciwdziałanie przenoszeniu się osadnictwa na obszary trudne do obsługi lub wymagające znacznych nakładów dla jej zapewnienia.
- Izolacja terenów mieszkaniowych oraz generujących uciążliwości obszarów wykorzystywanych gospodarczo.
- Kształtowanie zagospodarowania przyjaznego ruchowi pieszemu i rowerowemu oraz umożliwienie jego obsługi transportem zbiorowym.
- Rozwój infrastruktury technicznej.

3.1.2 Strefa otwarta

Przewiduje się w niej utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia terenów związanego z produkcją rolniczą i leśną, obszary wód i nieużytków, w tym cenne przyrodniczo. Ponadto utrzymuje się istniejącą zabudowę zagrodową położoną w obrębie strefy otwartej.

Podstawowym założeniem kształtowania obszarów otwartych jest dążenie do stworzenia powiązanego funkcjonalnie i strukturalnie układu wewnętrznych i zewnętrznych powiązań przyrodniczych gminy.

Celem wszelkich zabiegów powinno być utrzymanie ciągłości strukturalnej i funkcjonalnej istniejących powiązań ekologicznych, zachowanie ich potencjału biologicznego, ograniczenie działań mogących zmienić warunki siedliskowe.

Zachowaniu istniejących walorów środowiska, powinno służyć kształtowanie właściwych proporcji oraz względnie równomiernego rozmieszczenia na terenie gminy obszarów biologicznie czynnych oraz terenów biologicznie pasywnych tzn. intensywnie wykorzystywanych rolniczo i gospodarczo.

3.2 Strefa zainwestowania

Tereny te zostały wydzielone w oparciu o:

- wiodącą funkcję pełnioną przez dany obszar,
- stopień jego oddziaływania na środowisko.

Wydzielono je uwzględniając istniejący stan zagospodarowania, analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognozowane potrzeby rozwojowe gminy, prognozy demograficzne, uwarunkowania wynikające z przepisów odrębnych. Ze względu na specyfikę zagospodarowania terenów zabudowanych na obszarach gminy tj. przeplatanie się w obrębie obszarów kilku funkcji: terenów zabudowy mieszkaniowej, zabudowy zagrodowej, usług nieuciążliwych, zabudowy letniskowej oraz dynamikę zmian przestrzennych wyróżniono w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy tereny o charakterze wielofunkcyjnym.

Zasięgi wydzieleni terenów funkcjonalnych mogą być nieznacznie korygowane w trybie opracowywania planów miejscowych i nie wymagają przeprowadzania zmiany studium.

Tereny funkcjonalne posiadają symbol jednoznacznie identyfikujący je na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”.

3.2.1 Tereny wielofunkcyjne zabudowy mieszkaniowo-usługowej

Tereny wielofunkcyjne zabudowy mieszkaniowo-usługowej, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem MU – obejmują obszary istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej położone w miejscowościach Gozdowo, Lelice. Dominującą funkcją tych terenów jest funkcja mieszkaniowo-usługowa. Na terenach MU:

- możliwe jest lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowo-mieszkaniowej, usług publicznych, usług komercyjnych, zieleni urządzonej, zieleni izolacyjnej, drobnego rzemiosła a także niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania tych terenów urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji;
- dopuszcza się funkcjonowanie oraz powstawanie nowej zabudowy zagrodowej;
- dopuszcza się możliwość dowolnej zamiany przeznaczenia terenów w ramach wyżej wymienionych funkcji, jej uszczegółowienie każdorazowo nastąpi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- możliwe jest lokalizowanie urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji;
- należy dążyć do wzmocnienia struktury funkcjonalno-przestrzennej odpowiedniej dla centrum miejscowości o zasięgu lokalnym;

- ustala się ochronę istniejących urządzeń melioracyjnych. Sposób postępowania w przypadku ewentualnych kolizji planowanych inwestycji z urządzeniami melioracyjnymi regulują przepisy odrębne.

3.2.2 Tereny wielofunkcyjne o dominującym udziale zabudowy zagrodowej

Tereny wielofunkcyjne o dominującym udziale zabudowy zagrodowej, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem M-1 – obejmują obszary istniejącej i planowanej zabudowy zagrodowej lub usługowej. Tereny M-1 obejmują jednostki osadnicze w gminie Gozdowo, posiadające skupioną zabudowę lub mające tendencję do jej koncentracji. Część z nich objęta jest ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Zakres ograniczeń zawarto w rozdziale 3.4. Na terenach M-1:

- możliwe jest lokalizowanie zabudowy zagrodowej oraz obiektów budowlanych wykorzystywanych do produkcji rolniczej, zabudowy usługowej oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, rekreacji indywidualnej i drobnego rzemiosła;
- utrzymuje się wyłącznie istniejącą zabudowę mieszkaniową wielorodzinną w Rempinie, bez prawa do jej rozbudowy;
- dopuszcza się możliwość dowolnej zamiany przeznaczenia terenów w ramach wyżej wymienionych funkcji; jej uszczegółowienie każdorazowo nastąpi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- możliwe jest lokalizowanie urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji;
- możliwe jest takie kształtowanie funkcji przeznaczenia terenu, na których dominująca może być funkcja niemieszkalna lub usługi;
- ustala się ochronę istniejących urządzeń melioracyjnych. Sposób postępowania w przypadku ewentualnych kolizji planowanych inwestycji z urządzeniami melioracyjnymi regulują przepisy odrębne.

3.2.3 Tereny zabudowy zagrodowej

Tereny zabudowy zagrodowej, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem M-2 - obejmują obszary istniejącej rozproszonej zabudowy zagrodowej. Tereny M-2 wyznaczono w większości sołectw. Dominującą funkcją tych terenów jest funkcja mieszkaniowa towarzysząca funkcji rolniczej wraz z obsługą rolnictwa. Na terenach M-2:

- możliwe jest lokalizowanie zabudowy zagrodowej oraz towarzyszących jej zieleni urządzonej, zieleni izolacyjnej oraz urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji;
- dopuszcza się możliwość lokalizacji zabudowy i budowli związanych z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych;
- ustala się ochronę istniejących urządzeń melioracyjnych. Sposób postępowania w przypadku ewentualnych kolizji planowanych inwestycji z urządzeniami melioracyjnymi regulują przepisy odrębne.

3.2.4 Tereny zabudowy rekreacyjnej i turystycznej

Tereny zabudowy rekreacyjnej i turystycznej, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem ML - obejmują obszary istniejącej i planowanej zabudowy rekreacji indywidualnej oraz usług turystyki. Tereny ML wyznaczono wyłącznie w sołectwach Węgrzynowo,

Kolonia Przybyszewo, Rempin. Na terenach ML możliwe jest lokalizowanie zabudowy rekreacji indywidualnej oraz zabudowy usługowej w zakresie szeroko pojętych usług turystyki i wypoczynku oraz towarzyszącej im zieleni urządzonej, zieleni izolacyjnej, urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji;

- ustala się ochronę istniejących urządzeń melioracyjnych. Sposób postępowania w przypadku ewentualnych kolizji planowanych inwestycji z urządzeniami melioracyjnymi regulują przepisy odrębne.

3.2.5 Tereny wydzielonych usług publicznych

Tereny wydzielonych usług publicznych, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem UP - obejmują obszary istniejących i planowanych wydzielonych usług publicznych z zakresu oświaty, kultury, zdrowia, sportu i rekreacji, bezpieczeństwa, opieki, a także dodatkowo, ze względu na tradycje chrześcijańskie mieszkańców - kultu religijnego. Tereny UP wyznaczono w Gozdowie, Lelicach, Ostrowach, Bonisławiu, Kurowie, Kolczynie.

Na terenach UP:

- budynki usług publicznych, mogą stanowić dominanty architektoniczne i identyfikatory przestrzeni;
- o ile zajdzie taka konieczność studium dopuszcza lokalizację nowej zabudowy usług publicznych w ramach innych terenów funkcjonalnych (MU, M-1);
- możliwe jest lokalizowanie urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji;
- ustala się ochronę istniejących urządzeń melioracyjnych. Sposób postępowania w przypadku ewentualnych kolizji planowanych inwestycji z urządzeniami melioracyjnymi regulują przepisy odrębne.

3.2.6 Tereny aktywności gospodarczej

Tereny aktywności gospodarczej, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem AG – obejmują obszary istniejącej i planowanej aktywności gospodarczej (koncentrują się w Gozdowie i Lelicach) oraz AG-R – obejmują istniejącą i planowaną zabudowę wielkotowarowych gospodarstw rolnych (w sołectwach: Bonisław, Zakrzewko, Kozice Smorzewo, Rempin, Zbójno). Podstawowe przeznaczenie terenów pod działalność produkcyjną, przetwórczą, bazy, składy oraz usługi.

Na terenach AG:

- możliwa jest lokalizacja obiektów produkcyjnych, usługowych i magazynowo-składowych itp.
- możliwe jest lokalizowanie niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji;
- poza budowlami związanymi z funkcją podstawową możliwa jest lokalizacja obiektów administracyjno – technicznych, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg dojazdowych i wewnętrznych, parkingów, garaży;
- nie dopuszcza się lokalizowania zabudowy mieszkaniowej, za wyjątkiem mieszkań służbowych i właścicieli;
- nie dopuszcza się lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW

- nie dopuszcza się lokalizowania zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii;
- ustala się ochronę istniejących urządzeń melioracyjnych. Sposób postępowania w przypadku ewentualnych kolizji planowanych inwestycji z urządzeniami melioracyjnymi regulują przepisy odrębne.

Tereny AG-R - podstawowe przeznaczenie terenów pod wielkotowarową hodowlę i obsługę produkcji rolnej.

Na terenach AG-R:

- możliwa jest lokalizacja obiektów produkcyjnych i usługowych, magazynowo-składowych, nie wiązanych z funkcją rolniczą oraz dodatkowo w zakresie niezbędnym do wspomagania produkcji rolniczej;
- możliwe jest lokalizowanie niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji;
- nie dopuszcza się lokalizowania zabudowy mieszkaniowej, za wyjątkiem mieszkań związanych produkcją rolniczą, wchodzących w skład zabudowy zagrodowej;
- nie dopuszcza się wykorzystywania tych terenów na cele składowania lub kompostowania odpadów;
- nie dopuszcza się lokalizowania zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

3.2.7 Tereny infrastruktury technicznej

Tereny infrastruktury technicznej, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem IT – obejmują wybrane obszary istniejących i planowanych urządzeń lub obiektów infrastruktury technicznej. Ze względu na niewielką powierzchnię tych obszarów, trudno dostrzegalnych w skali załącznika graficznego ich lokalizację na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” dodatkowo uwidoczniono piktogramami. Są to tereny rozproszone na obszarze całej gminy. Wskazuje się przeznaczenie terenów infrastruktury technicznej na realizację i utrzymanie urządzeń i obiektów gminnej, choć nie tylko, infrastruktury technicznej. Podstawową funkcją dla tych terenów jest obsługa techniczna gminy w zakresie ujmowania i uzdatniania wody (Gozdowo, Lelice), oczyszczania ścieków (Gozdowo, Lelice), rozprowadzania energii elektrycznej (transformatory niewskazane na rysunku). Wszystkie obiekty obsługi technicznej, a w szczególności wodno-kanalizacyjne, energetyczne, w tym obiekty kubaturowe i budowle lokalizowane na terenach funkcjonalnych należy realizować zgodnie z opracowaniami dotyczącymi rozwoju infrastruktury technicznej sporządzonymi przez Wójta Gminy Gozdowo.

Ustalenia te nie dotyczą infrastruktury technicznej związanej z budową i funkcjonowaniem elektrowni fotowoltaicznych i małych elektrowni wodnych.

3.2.8 Tereny komunikacji

Tereny komunikacji, obejmują istniejący i projektowany układ komunikacyjny różnych klas. Wskazano je symbolem liniowym.

Na terenach komunikacji:

- dopuszcza się budowę, przebudowę, rozbudowę dróg i ich skrzyżowań;
- dopuszcza się lokalizację ścieżek rowerowych lub pieszo- rowerowych;

- dopuszcza się lokalizacje zjazdów z dróg, z uwzględnieniem przepisów odrębnych;
- lokalizacje obiektów budowlanych związanych z funkcją drogową np. przystanki, wiaty itp.
- dopuszcza się lokalizację sieci i obiektów infrastruktury technicznej;
- sposób zagospodarowania tych terenów regulują przepisy odrębne
- ustala się ochronę istniejących urządzeń melioracyjnych. Sposób postępowania w przypadku ewentualnych kolizji planowanych inwestycji z urządzeniami melioracyjnymi regulują przepisy odrębne.

3.2.9 Tereny cmentarzy

Tereny cmentarzy, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem ZC – obejmują obszary istniejących i planowanych powiększeń cmentarzy. Są to czynne cmentarze położone w Gozdowie, Bonisławiu, Kurowie. Dla terenów cmentarzy ustala się ochronę i utrzymanie funkcji cmentarzy, zakaz zmniejszania powierzchni terenu cmentarzy. Zagospodarowanie terenu wokół czynnych cmentarzy regulują przepisy odrębne. Dopuszcza się budowę lub przebudowę budynków i budowli związanych z funkcją podstawową.

3.2.10 Tereny zieleni urządzonej

Tereny zieleni urządzonej, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem ZP – obejmują obszary zieleni parkowej, pozostałości czytelnych historycznych założeń parkowych wraz z zabudową towarzyszącą, o wartościach kulturowych. Wskazano je w Gozdowie, Kolczynie, Dziegielewie i Lelicach. Tereny te objęte są ochroną Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Sposób zagospodarowania wynika z zasad ochrony wartości zabytkowych i kulturowych z zakazem zmniejszania powierzchni parku. Podstawowym przeznaczeniem tych terenów jest zieleń urządzona w tym o funkcji służącej rekreacji i wypoczynkowi (park w Gozdowie). Dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej i usługowej, obiektów małej architektury, a także niezbędnej infrastruktury.

Na terenach oznaczonych symbolem ZP na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” dodatkowo wskazano reżim ochronny wynikający z konieczności ochrony dziedzictwa kulturowego na tych obszarach.

3.2.11 Tereny eksploatacji surowców

Tereny eksploatacji surowców, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem PG – obejmują obszary, na których pozyskiwane są lub mogą być kruszywa, głównie piasek oraz żwir. Wyznaczono je w miejscowościach: Ostrowy, Wilkowo, Zbójno, Kozice Smorzewo, Węgrzynowo, Bonisław. Podstawowym przeznaczeniem tych terenów jest eksploatacja surowców, po spełnieniu wymogów przewidzianych w przepisach odrębnych. Wszystkie tereny PG znajdują się poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody.

3.3 Strefa otwarta.

3.3.1 Tereny rolne

Tereny rolne, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem R – obejmują zwarte obszary głównie użytkowane rolniczo. Występują na całym obszarze gminy. Funkcją podstawową tych terenów jest produkcja rolnicza. Podstawowym przeznaczeniem tych terenów jest

użytkowanie pod uprawy polowe, łąki i pastwiska. Poza przyjętym podstawowym użytkowaniem terenów rolnych, mając na uwadze racjonalne wykorzystanie gruntów rolnych, na obszarze R:

- dopuszcza się lokalizowanie budowli rolniczych, z ograniczeniami, o których mowa w rozdziale 3.4.;
- odległość od zabudowy dla nowych ferm hodowlanych ustalona zostanie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia;
- dopuszcza się lokalizację siedliska rolniczego z zabudową zagrodową, z ograniczeniami, o których mowa w rozdziale 3.4.;
- dopuszcza się zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele leśne, na terenach o najniższej przydatności do produkcji rolnej po spełnieniu warunków zawartych w przepisach odrębnych, z ograniczeniami, o których mowa w rozdziale 3.4.;
- dopuszcza się lokalizację małych biogazowni wytwarzających energię cieplną oraz energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii, o mocy nie przekraczającej 100 kW;
- dopuszcza się lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej;
- dopuszcza się lokalizację dróg – dojazdów do gruntów rolnych i leśnych;
- pobór kruszywa, w ilościach zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dopuszcza się lokalizację stawów zbiorników wodnych oraz rowów melioracyjnych służących regulacji przepływu wody;
- ustala się ochronę istniejących urządzeń melioracyjnych. Sposób postępowania w przypadku ewentualnych kolizji planowanych inwestycji z urządzeniami melioracyjnymi regulują przepisy odrębne.

Wszystkie ww. dopuszczenia nie mogą naruszać przepisów odrębnych, muszą także uwzględniać ograniczenia, o których mowa w rozdziale 3.4., w szczególności dotyczące zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Ponadto Studium utrzymuje istniejącą zabudowę położoną w obrębie terenów rolnych.

3.3.2 Tereny obniżeń dolinnych

Tereny obniżeń dolinnych, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem RE – obejmują obszary położone w obniżeniach dolinnych oraz obniżeniach bezodpływowych. Zawierają się wśród nich zwarte niewielkie kompleksy leśne, łąki, pastwiska, a także niewielkie enklawy gruntów ornych.

Na terenach RE:

- dopuszcza się lokalizację urządzeń małej retencji, na warunkach określonych w przepisach odrębnych;
- dopuszcza się lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej,
- dopuszcza się lokalizację dróg;
- wprowadza się zakaz zabudowy za wyjątkiem budowli opisanych powyżej.

Wszystkie ww. dopuszczenia nie mogą naruszać przepisów odrębnych, muszą także uwzględniać ograniczenia, o których mowa w rozdziale 3.4., w szczególności dotyczące zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

3.3.3 Tereny wód

Tereny wód, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem W – obejmują tereny wód powierzchniowych rzeki Sierpienicy oraz pozostałych cieków.

Zagospodarowanie tych terenów może polegać na powszechnym, zwykłym lub szczególnym korzystaniu z wód, z uwzględnieniem ograniczeń, o których mowa w rozdziale 3.4., w szczególności dotyczących zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

3.3.4 Tereny lasów

Tereny lasów, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem ZL – obejmują zwarte i rozproszone obszary leśne. Zawierają się w nich obszary szczególnie predysponowane do wprowadzenia zalesień. Występują na obszarze całej gminy.

Na terenach ZL:

- dopuszcza się lokalizację budynków i budowli związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej;
- dopuszcza się lokalizację stawów oraz zbiorników wodnych służących regulacji przepływu wody;
- dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
- dopuszcza się budowę, rozbudowę i przebudowę dróg lokalnych i dojazdowych.

3.4 Tereny ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenów

Dla terenu gminy Gozdowo, samorząd województwa nie wykonał audytu krajobrazowego. We wniosku do zmiany studium nie określono granic krajobrazów priorytetowych oraz nie sprecyzowano wytycznych do ustalenia takich obszarów.

Ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów w gminie Gozdowo wynikają z następujących uwarunkowań:

- Lokalizacji strefy kontrolowanej gazociągów DN 1400 „Jamał”, DN300 i DN100. Szerokość strefy oraz zasady zagospodarowania w niej regulują przepisy odrębne.
- Lokalizacji strefy bezpieczeństwa rurociągu naftowego „Północnego” Płock-Gdańsk. Szerokość strefy oraz zasady zagospodarowania w niej regulują przepisy odrębne.
- Lokalizacji pasa technologicznego istniejącej i projektowanej linii 400 kV Płock – Grudziądz oraz Płock – Olsztyn. Szerokość pasa oraz zasady zagospodarowania w nim regulują przepisy odrębne.
- Położenia obiektów i obszarów wpisanych do rejestru i ewidencji zabytków. Ograniczenia dla zabudowy i zagospodarowania wynikają z przepisów odrębnych, dotyczących ochrony zabytków.
- Obszar szczególnego zagrożenia powodzią dla rzeki Sierpienicy. Ograniczenia dla zabudowy i zagospodarowania wynikają z przepisów odrębnych, dotyczących prawa wodnego.
- Ustala się zakaz budowy (**NOWYCH**) ferm hodowlanych, zaliczonych do grupy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w odległości mniejszej niż 300 m. od granicy terenów MU, UP wskazanych na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”.
- Obszary położone w strefie sanitarnej cmentarzy. Ograniczenia dla zabudowy wynikają z przepisów odrębnych, dotyczących cmentarzy.

Tereny te wskazano na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”.

4 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy

Niezależnie od wydzielen w ramach wymienionych wyżej terenów funkcjonalnych dopuszcza się realizację zieleni publicznej, inwestycji celu publicznego oraz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania terenów funkcjonalnych urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji.

Studium ustala następujące wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenów przeznaczonych do zainwestowania:

- maksymalną wysokość zabudowy,
- minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej,
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy.

Wszystkie obiekty (wieże, kominy, maszty, słupy itp.) o wysokości 50,00 m npt i większej wymagają zgłoszenia i oznakowania, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

4.1 W zakresie mieszkalnictwa

W zakresie mieszkalnictwa Studium ustala:

- konieczność zachowania zwartej charakteru zabudowy lub dążenia do jego wytworzenia we wszystkich wsiach w gminie;
- dopuszczenie przebudowy, remontu i uzupełniania istniejącej oraz wprowadzania nowej zabudowy wyłącznie w ciągu istniejących dróg (z uwzględnieniem przebiegu urządzeń melioracyjnych);
- wysokość nowej zabudowy 15 m dla terenów oznaczonych symbolem: MU, M-1, M-2,
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy dla terenów oznaczonych symbolem: MU, dla zabudowy jednorodzinnej – 0,7, dla zabudowy wielorodzinnej – 1,1;
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy dla terenów oznaczonych symbolem: M - 1, dla zabudowy jednorodzinnej – 0,7, dla zabudowy zagrodowej – 0,8;
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy dla terenów oznaczonych symbolem: M - 2, dla zabudowy zagrodowej – 0,8;
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej:
 - 40% dla terenów oznaczonych symbolem: MU;
 - 40% dla terenów oznaczonych symbolem: M-1;
 - 30% dla terenów oznaczonych symbolem: M-2;
- niezbędne jest zachowanie wolnych od zabudowy i ogrodzeń pasów technologicznych o szerokości 3 m po obu brzegach rowów melioracyjnych i innych cieków (z wyłączeniem Sierpienicy, gdzie obowiązują przepisy odrębne w zakresie przeciwdziałania powodziom), w celu sprawnego przeprowadzenia zabiegów konserwacyjnych.

4.2 W zakresie usług i produkcji, w tym rolniczej

W zakresie usług i produkcji Studium określa:

- na terenach MU, M-1, AG, AG-R zachowanie istniejących oraz możliwość lokalizacji nowych obiektów produkcyjnych i usługowych, magazynowo-składowych itp. z

uwzględnieniem przebiegu urządzeń melioracyjnych oraz z uwzględnieniem przepisów odrębnych;

- zakaz lokalizacji nowych obiektów chowu i hodowli zwierząt na terenach MU;
- zakaz budowy (**NOWYCH**) ferm hodowlanych, zaliczonych do grupy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w odległości mniejszej niż 300 m. od granicy terenów MU, UP wskazanych na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”.
- odległość od zabudowy dla nowych ferm hodowlanych ustalona zostanie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, z uwzględnieniem ograniczeń, o których mowa powyżej;
- wysokość nowej zabudowy na terenach AG, UP do 15 m;
- wysokość nowych budynków na terenach AG-R do 15 m;
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy usługowej – 0,7, a dla usług publicznych – 1,1;
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy produkcyjnej, magazynowej i składowej – 0,8;
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy związanej z produkcją rolniczą – 0,75;
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 25% dla terenów oznaczonych symbolem: AG, AG-R i UP;
- konieczność zabezpieczenia odpowiedniej liczby miejsc parkingowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- tereny produkcyjne należy oddzielać od terenów zabudowy mieszkaniowej strefami zieleni izolacyjnej wydzielonymi z terenów produkcyjnych;
- niezbędne jest zachowanie wolnych od zabudowy i ogrodzeń pasów technologicznych o szerokości 3 m po obu brzegach rowów melioracyjnych i innych cieków, w celu sprawnego przeprowadzenia zabiegów konserwacyjnych.

4.3 W zakresie eksploatacji surowców

W zakresie eksploatacji surowców Studium ustala:

- możliwość wyznaczania terenów górniczych w obrębie rozpoznanych złóż surowców zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dopuszczenie do realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalni, w pozostałym zakresie ustala się zakaz zabudowy;
- obowiązek rekultywacji terenu wyrobiska po zakończeniu eksploatacji. Planowaną rekultywację terenu należy przeprowadzić bezpośrednio po zakończeniu eksploatacji złoża. Po zrehabilitowaniu preferuje się wykorzystanie leśne lub rekreacyjne;
- wysokość budynków do 4 m;
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 0,01;
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 98%.

4.4 W zakresie zabudowy rekreacji indywidualnej

W zakresie usług turystyki oraz rekreacji Studium ustala:

- dopuszcza się lokalizowanie zabudowy rekreacji indywidualnej na terenach oznaczonych symbolami ML i M-1 (z uwzględnieniem przebiegu urządzeń melioracyjnych).
- budowę, przebudowę i remont istniejących ogólnodostępnych obiektów sportu i rekreacji;
- wysokość nowej zabudowy nie powinna przekraczać:
 - 6 m dla zabudowy rekreacji indywidualnej,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi:
 - 70% dla zabudowy rekreacji indywidualnej;
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 0,4;
- zachowanie istniejącej zieleni urządzonej, możliwość zakładania nowej;
- zachowanie oraz możliwość lokalizacji nowych pieszych i rowerowych szlaków turystycznych;
- niezbędne jest zachowanie wolnych od zabudowy i ogrodzeń pasów technologicznych o szerokości 3 m po obu brzegach rowów melioracyjnych i innych cieków , w celu sprawnego przeprowadzenia zabiegów konserwacyjnych.

4.5 W zakresie dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W zakresie dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w Studium ustala się ogólne zasady ochrony zasobów środowiska kulturowego:

Dla obszarów i obiektów figurujących w gminnej ewidencji zabytków obowiązuje:

- przedmiotem ochrony są historyczne: bryła i kształt dachu, dyspozycja ścian zewnętrznych, kształt i podziały stolarki okiennej i drzwiowej, detal architektoniczny, układ budynków i sposób zagospodarowania terenu;
- dopuszcza się lokalizację nowej zabudowy w historycznych zespołach pod warunkiem zharmonizowania z istniejącą zabudową o wartościach historycznych;
- dopuszcza się rozbudowę budynków na zasadzie kontynuacji pierwotnych proporcji gabarytów obiektów;
- postuluje się promocję obszarów i obiektów w celu zagospodarowania i utrzymania zgodnego z ich wartością oraz wykorzystania ich w promocji gminy.

Dla zachowanych historycznych układów zespołów dworsko-parkowych obowiązuje:

- przedmiotem ochrony jest historyczny układ przestrzenny, z elementami struktury: historyczną zabudową i historyczną zielenią – starodrzew i elementy zieleni komponowanej;
- postuluje się promocję obszarów i obiektów w celu zagospodarowania i utrzymania zgodnego z ich wartością oraz wykorzystania ich w promocji gminy;
- postuluje się rewaloryzację parków w ich historycznych granicach z zachowaniem wartościowego starodrzewu zieleni wyznaczającej układ kompozycyjny.

Dla obszarów historycznych cmentarzy obowiązuje:

- przedmiotem ochrony jest historyczna lokalizacja oraz zieleni;
- postuluje się rehabilitację cmentarzy w ich historycznych granicach z zachowaniem wartościowego starodrzewu zieleni wyznaczającej układ kompozycyjny.

Dla obiektów archeologicznych obowiązuje:

- dla zinwentaryzowanych stref ochrony archeologicznej (poza wpisanymi do rejestru zabytków archeologicznych) (zaznaczonych na załączniku graficznym „Kierunki i polityka przestrzenna”) zasady realizacji prac budowlanych regulują przepisy odrębne;
- tereny płaskich stanowisk archeologicznych mogą być przeznaczone pod zagospodarowanie po przeprowadzeniu archeologicznych badań ratowniczych i sporządzeniu dokumentacji archeologiczno-konserwatorskiej.

4.6 W zakresie rolniczej przestrzeni produkcyjnej

W zakresie rolniczej przestrzeni produkcyjnej Studium ustala:

- zachowanie istniejących urządzeń melioracyjnych z zachowaniem możliwości ich przebudowy, remontu i konserwacji;
- dopuszczenie możliwości lokalizowania sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
- dopuszcza się budowę kompletnego siedliska rolniczego;
- w studium ustala się wskaźniki dotyczące zabudowy nowym kompletnym siedliskiem rolniczym jak dla terenów M-2:
- zakaz budowy (**NOWYCH**) ferm hodowlanych, zaliczonych do grupy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w odległości mniejszej niż 300 m. od granicy terenów MU, UP wskazanych na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”.
- odległość od zabudowy dla nowych ferm hodowlanych ustalona zostanie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, z uwzględnieniem ograniczeń, o których mowa powyżej;

4.7 W zakresie funkcjonowania przyrodniczego (w tym leśnej przestrzeni produkcyjnej)

W zakresie funkcjonowania przyrodniczego (w tym leśnej przestrzeni produkcyjnej) Studium ustala:

- włączenie do systemu przyrodniczego gminy kompleksów leśnych oraz dolin rzek: Sierpienicy i Wierzbicy oraz innych cieków, (jako lokalnych korytarzy ekologicznych), mozaiki łąk, obszarów wodno-błotnych, pól i lasów (jako obszarów zasilania), sprzyjających zachowaniu bioróżnorodności, przy jednoczesnym zachowaniu funkcji gospodarczych, estetycznych, turystyczno – wypoczynkowych i rekreacyjnych terenu;
- zachowanie istniejących form ochrony przyrody: użytków ekologicznych, pomników przyrody;
- zachowanie istniejących terenów zwartych kompleksów leśnych bez możliwości zmiany ich przeznaczenia na cele nieleśne i wprowadzania nowej zabudowy, z wyłączeniem budynków i budowli związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej na gruntach we władaniu Skarbu Państwa;
- w przypadku realizacji zabudowy, o której mowa powyżej ustala się:
 - maksymalną wysokość zabudowy -12 m,
 - minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej – 30%
 - maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy 0,7.
- powiększanie zasobów leśnych poprzez zalesianie gruntów rolnych, które spełniają wymagania zawarte w przepisach odrębnych w tym zakresie.

4.8 W zakresie infrastruktury technicznej

W zakresie infrastruktury technicznej Studium ustala:

- utrzymanie istniejących obiektów lub urządzeń infrastruktury technicznej (ujęcia wód, oczyszczalnia ścieków, itp.) wraz z możliwością ich przebudowy i remontu, a także budowę nowych sieci, urządzeń, budynków i budowli infrastruktury technicznej, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania zurbanizowanych terenów gminy,
- utrzymanie stref technicznych (bezpieczeństwa, kontrolowanych) oraz ustalenie zabudowy mieszkaniowej, zgodnie z przepisami odrębnymi i branżowymi dla:
 - napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia i najwyższych napięć 110 kV i 400 kV;
 - napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia 15 kV;
 - rurociągu naftowego „Północnego” Płock - Gdańsk

4.9 W zakresie cmentarzy

W zakresie zabudowy na terenach cmentarzy Studium ustala:

- wysokość zabudowy do 10 m;
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 0,01;
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 98%;
- lokalizacja budynków, zgodnie z przepisami odrębnymi.

4.10 W zakresie zieleni urządzonej

W zakresie zabudowy na terenach ZP Studium ustala:

- wysokość zabudowy do 10 m;
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 0,1;
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 70%;
- lokalizacja budynków, zgodnie z przepisami odrębnymi.

4.11 Tereny wyłączone spod zabudowy

Na obszarze gminy Gozdowo terenami całkowicie wyłączonych spod zabudowy są obszary szczególnego zagrożenia powodzią w dolinie Sierpienicy, wskazane na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”.

5 Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.

Przy określaniu celów polityki przestrzennej gminy przyjęto jako podstawową zasadę zrównoważonego rozwoju, podkreślając dodatkowo potrzebę zachowania trwałości procesów przyrodniczych i równowagi przyrodniczej. Oznacza to konieczność określenia zasad zagospodarowania pozwalających na zachowanie zasobów środowiska przyrodniczego, w tym jego najcenniejszych elementów, przy jednoczesnym racjonalnym wykorzystaniu jego walorów. Stąd Studium ustala następujące kierunki ochrony środowiska i kształtowania funkcji przyrodniczych:

- Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych.
- Ochrona powietrza atmosferycznego.
- Zapobieganie nadmiernemu przekształcaniu gleb.
- Ochrona przed hałasem komunikacyjnym i przemysłowym.
- Wdrożenie nowoczesnego systemu gospodarowania odpadami.
- Ochrona walorów przyrody i krajobrazu.

Do działań wypełniających przyjęte kierunki należy:

- Utrzymanie ciągłości przestrzennej obszarów o znaczących wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, które w strukturze gminy stanowią system przyrodniczy, obejmując także fragmenty korytarzy ekologicznych o randze regionalnej.
- Ochrona istniejących oraz wprowadzanie nowych terenów zieleni urządzonej i zadrzewień śródpolnych.

W celu ochrony środowiska i jego zasobów w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określa się:

- System obszarów otwartych (system przyrodniczy).
- Obszary i obiekty ochrony przyrody.
- Zasady ochrony powierzchni ziemi.
- Zasady ochrony powietrza atmosferycznego.
- Zasady ochrony zasobów wodnych i ich jakości.
- Zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi.
- Zasady ochrony akustycznej.
- Zasady ochrony zwierząt i roślin.
- Zasady ochrony krajobrazu kulturowego.

5.1 System przyrodniczy gminy Gozdowo

System przyrodniczy gminy jest to zespół obszarów funkcjonalnych, który jest kluczowy z punktu widzenia funkcjonowania przyrody w gminie, nie ma on umocowania prawnego w powszechnie obowiązujących przepisach prawa. Niemniej jego elementy należy chronić poprzez zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Analiza komponentów środowiska oraz ich znaczenie i rozmieszczenie przestrzenne wskazuje, że system przyrodniczy gminy Gozdowo oparty jest przede wszystkim na:

1. obszar nadrzędny – dolina rzeki Sierpienicy;

2. obszary wspomagające:
 - tereny leśne – obszar regeneracji wymiany powietrza o znaczeniu ponadlokalnym,
 - obszar źródliskowy rzeki Wierzbicy wraz z dopływami oraz główne osie hydrologiczne,
3. obszary uzupełniające – tereny rolnicze, doliny pozostałych cieków wodnych, zarośla, zadrzewienia i zakrzewienia, tereny zieleni urządzonej, w tym parki w zespołach dworskich, tereny cmentarzy.

W ramach struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, system ten współtworzą tereny oznaczone symbolami: R, RE, ZL, ZP, ZC.

Przedstawiony system przyrodniczy jest nieznacznie przekształcony, ze względu na niski stopień urbanizacji jednakże należy wzmocnić jego rolę poprzez: ochronę w planach miejscowych łąk i pastwisk, głównie w dolinie Sierpienicy, Wierzbicy a także pozostałych osiach hydrologicznych oraz zarośli i zadrzewień jako otwartych przestrzeni przyrodniczych w pobliżu rzek i cieków, ze względu na ich ważną rolę w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego. Obszary te utrzymują równowagę hydrologiczną terenu i odpowiedni poziom wód gruntowych poprzez retencjonowanie wody. Mają znaczenie hydrosanitarnie oraz wpływają korzystnie na warunki mikroklimatyczne.

Na terenach rolnych oznaczonych symbolami R, RE zaleca się utrzymanie trwałych użytków zielonych oraz wprowadzanie zieleni łąkowej w sąsiedztwie cieków, celem eliminacji źródeł powierzchniowego zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, jakimi może być intensywne nawożenie i uprawa ziemi.

5.2 Formy ochrony przyrody

Prawnie ustanowionymi formami ochrony przyrody na obszarze gminy Gozdowo są:

- 10 użytków ekologicznych,
- 8 pomników przyrody.

Opis ww. obszarów i obiektów ochrony prawnej znajduje się w części Uwarunkowania. Obszary i obiekty te zostały wskazane na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”. Zasady ochrony ww. form ochrony przyrody regulują przepisy odrębne.

W stosunku do istniejących form ochrony przyrody obowiązują ustalenia zawarte w odrębnych aktach prawnych, które są dokumentami nadrzędnymi w stosunku do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, wyznaczają podstawowe kierunki ochrony środowiska i przyrody na terenie gminy Gozdowo i winny być uwzględniane w aktach prawa miejscowego i decyzjach administracyjnych.

5.3 Proponowane obiekty i obszary do objęcia ochroną przyrody

Na terenie gminy Gozdowo nie wskazuje się obszarów i obiektów do objęcia formami ochrony przyrody.

5.4 Zasady w zakresie ochrony powierzchni ziemi

W zakresie ochrony powierzchni ziemi Studium ustala zachowanie ukształtowania naturalnych form rzeźby terenu za wyjątkiem prac eksploatacyjnych prowadzonych na wyznaczonych terenach górniczych zgodnie z przepisami odrębnymi, prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświszkowym, z utrzymaniem, budową, odbudową urządzeń wodnych oraz przedsięwzięć infrastrukturalnych służących obsłudze gminy i regionu.

Na terenie gminy Gozdowo znajdują się perspektywiczne złoża surowców mineralnych. Studium dopuszcza możliwość wyznaczania nowych terenów eksploatacji surowców w obrębie rozpoznanych złóż zgodnie z przepisami odrębnymi. Po zakończeniu eksploatacji wprowadza się obowiązek rekultywacji terenu wyrobiska. Planowaną rekultywację terenu należy przeprowadzić bezpośrednio po zakończeniu eksploatacji złoża. Po zrehabilitowaniu preferuje się wykorzystanie leśne, wodne, rekreacyjne oraz rolnicze o ile pozwolą na to warunki środowiskowe.

5.5 Zasady w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego w Studium postuluje się:

- ograniczenie emisji powierzchniowej, liniowej (związanych z ruchem samochodowym) i niskiej emisji rozproszonej komunalno – bytowej, poprzez stosowanie niskoemisyjnych paliw i technologii oraz technologii prosumenckich,
- ograniczenie niskiej emisji z lokalnych palenisk
- ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych – wprowadzanie wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu pasa zieleni izolacyjnej.

5.6 Zasady w zakresie ochrony zasobów wód i ich jakości

W zakresie ochrony zasobów i jakości wód Studium ustala:

- zachowanie określonej w przepisach odrębnych odległości ogrodzeń od brzegów cieków i zbiorników wodnych;
- ochronę i wykorzystanie naturalnych zagłębień terenu i terenów podmokłych, istniejących stawów do zwiększenia małej retencji wodnej;
- odprowadzanie wód deszczowych do gruntu na terenach zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej i produkcyjnej, o ile nie doprowadzono kanalizacji deszczowej;
- zachowanie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do urbanizacji,
- utrzymanie stref ochronnych ujęć wody.

5.7 Zasady w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi

Generalne zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi wynikają z przepisów odrębnych. Preferowanymi lokalizacjami dla nowych stacji bazowych telefonii komórkowej są tereny aktywności gospodarczej (AG).

5.8 Zasady w zakresie ochrony przed hałasem

W zakresie ochrony akustycznej w Studium określa się następujące zasady ochrony przed hałasem:

- postuluje się poprawę stanu dróg zgodnie z obowiązującymi standardami, na etapie planowania, projektowania i eksploatacji systemu transportowego;
- dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, dla poszczególnych sposobów zagospodarowania są ustalone w przepisach odrębnych w zakresie ochrony przed hałasem.

5.9 Zasady ochrony zwierząt i roślin

W zakresie działań podejmowanych w ramach planowania i gospodarki przestrzennej a dotyczących ochrony roślin i zwierząt obowiązuje m.in.:

- zachowanie cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymanie równowagi przyrodniczej, w tym ochrona obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, realizowane poprzez ustalenia opisane w podrozdziałach powyżej (system przyrodniczy, obszary i objekty ochrony przyrody),
- zapobieganie zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody oraz abiotycznych elementów środowiska, realizowane poprzez ustalenia opisane w podrozdziałach powyżej (zasady ochrony elementów środowiska).

5.10 Zasady w zakresie ochrony krajobrazu kulturowego

W zakresie ochrony walorów przyrody i krajobrazu kulturowego w Studium ustala się:

- utrzymanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych;
- wyeksponowanie dziedzictwa kulturowego Gozdowa i Kurowa poprzez ochronę zespołów zabytkowych;
- zachowanie elementów związanych z ekspozycją krajobrazową, w szczególności otwartych obszarów widokowych, o walorach krajobrazowych oraz stref krajobrazowych;
- rewitalizację obszarów i obiektów dysharmonizujących z otoczeniem.

5.11 Zasady w zakresie ochrony uzdrowisk

Na terenie gminy Gozdowo obszary uzdrowiskowe nie występują.

6 Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Celem proponowanej w Studium polityki przestrzennej jest zachowanie wartości dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym również dziedzictwa archeologicznego. Podejmowane działania dotyczyć będą w szczególności historycznych założeń przestrzennych, zespołów budowlanych i pojedynczych obiektów, form komponowanej zieleni, miejsc upamiętniających wydarzenia historyczne. Wartości podlegające ochronie odnoszą się do ich walorów historycznych, architektonicznych i ekspozycyjnych.

6.1 Generalne zasady ochrony dziedzictwa kulturowego

Generalnymi zasadami ochrony wartości zabytkowych, którym należy podporządkować kształtowanie zagospodarowania przestrzennego w obszarach dziedzictwa kulturowego, są:

- zachowanie i konserwacja zabytkowej substancji,
- zachowanie zabytkowego układu i kompozycji przestrzennej zespołów zabudowy,
- podporządkowanie wymogom konserwatorskim dopuszczalnych przekształceń zabytkowej zabudowy i zagospodarowania terenu,
- wykluczenie lokalizowania nowych budynków dysharmonizujących z historycznym sąsiedztwem i przesłaniających obiekty zabytkowe,
- uwzględnianie wymogów ochrony archeologicznej.

Dla zachowania spuścizny kulturowej postulowane jest:

- utrzymanie i kształtowanie zwartej struktury miejscowości Gozdowo, Lelice, Kurowo w oparciu o tradycyjne miejsca koncentracji usług i życia publicznego (przestrzenie publiczne) oraz niedopuszczenie do rozproszenia zabudowy deformującej ich panoramy i historyczne układy przestrzenne,
- zakaz obudowywania dróg, lasów, parków i dolin rzecznych w przypadkach mających wpływ na deformację krajobrazu kulturowego, szczególnie dotyczy terenu okolic cmentarzy i zespołów dworkowo-parkowych,
- nawiązanie nowej zabudowy (skali zabudowy i zagospodarowania terenu) do charakteru i skali zabudowy istniejącej (ochrona sylwet),
- kontynuowanie i odtwarzanie alei przydrożnych, będących elementem tradycyjnego pejzażu Polski,
- zakaz lokalizowania w sąsiedztwie obiektów zabytkowych budynków i budowli zasłaniających widok na zabytek, a także obiektów dysharmonizujących przestrzennie i kompozycyjnie z tym zabytkiem.

6.2 Obszary i obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków

Wykaz obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków zawiera Tabela 29.

W stosunku do obszarów i obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków obowiązuje priorytet wymagań konserwatorskich wynikający z przepisów odrębnych. Wykorzystanie na cele użytkowe zabytku wpisanego do rejestru zabytków może odbywać się wyłącznie w sposób zapewniający zachowanie jego wartości.

Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków wskazano na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”.

Tabela 29 Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Lp. i nr na rys.	Miejscowość	Nazwa obiektu	Nr rejestru	Data wpisu
1	Boniśław	Kaplica cmentarna, XIX/XX w	170/1095W	10.04.1975
2	Dzięgielewo	Park dworski, poł. XIX w.	577	23.09.1987
3	Gozdowo	Kościół parafialny p. w. Wszystkich Świętych wraz z otaczającym terenem w obrębie muru cmentarnego, dzwonnica, 1901-02	442	13.03.1978
4		Park, 1 poł. XIX w.	242/1514W	22.05.1975
5	Kurowo	Kościół parafialny p.w. śś. Piotra i Pawła z 1866 r.	437	13.03.1978
6	Lelice	Park dworski, 2 poł. XIX	577	20.08.1987

Źródło: Dane Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

6.3 Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków i wojewódzkiej ewidencji zabytków

W rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nie znajdują się stanowiska archeologiczne położone na terenie gminy Gozdowo.

W ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków figuruje 199 stanowisk archeologicznych, których wykaz zawiera Tabela 31. Lokalizację wszystkich stanowisk pokazano na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”.

6.4 Obiekty i obszary wpisane do gminnej ewidencji zabytków

Wykaz obiektów i obszarów znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków zawierają Tabela 30 i Tabela 31.

Obiekty i obszary znajdujące się w rejestrze oraz gminnej ewidencji zabytków, będące charakterystycznymi elementami historycznej zabudowy, należy przewidzieć do trwałej adaptacji, z zachowaniem tradycyjnych dla miejsca form i faktur.

Adaptacja winna odbywać się na zasadach zapewniających zachowanie istotnych dla miejscowej tradycji form architektonicznych, proporcji, detalu, materiałów i faktur wypraw zewnętrznych.

Ewentualna konieczność rozbiórki zabytku włączonego do ewidencji, po uprzednio wykonanej inwentaryzacji (uzasadniona względami technicznymi, jak zagrożenie dla bezpieczeństwa), a także wykonywanie prac związanych ze zmianą gabarytów, zmianą w sposobie dyspozycji i artykulacji elewacji (czyli taką, która mogą mieć wpływ na stan zachowania lub zmianę wyglądu) obiektów znajdujących się w rejestrze zabytków i gminnej ewidencji zabytków wymaga podjęcia działań, o których mowa w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków.

6.5 Obiekty i obszary proponowane do objęcia ochroną wojewódzkiego konserwatora zabytków

Na terenie gminy Gozdowo nie wskazuje się obiektów i obszarów, do wpisania do rejestru zabytków województwa mazowieckiego.

6.6 Obiekty proponowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków

Na terenie gminy Gozdowo nie wskazuje się obiektów i obszarów, do wpisania do gminnej ewidencji zabytków gminy Gozdowo.

6.7 Strefy ochrony konserwatorskiej

Studium proponuje wprowadzenie stref ochrony konserwatorskiej obejmujących tereny posiadające wartości kulturowe i krajobrazowe. Utrzymuje się strefę ekspozycji zabytku wpisanego do rejestru (kościół p.w. Wszystkich Świętych w Gozdowie (miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr 180/XXVII/2005 Rady Gminy Gozdowo z dnia 05 maja 2005 r.) oraz stanowiska archeologiczne lub strefy obserwacji archeologicznej (OW) wskazane w uchwałach:

- nr XI/89/15 Rady Gminy Gozdowo z dnia 19 listopada 2015 r.
- nr 244/XXVI/13 Rady Gminy Gozdowo z dnia 23 sierpnia 2013 r.
- nr 120/XII/12 Rady Gminy Gozdowo z dnia 15 czerwca 2012 r.
- nr 233/XXXV/2006 Rady Gminy Gozdowo z dnia 07 kwietnia 2006 r.
- nr 180/XXVII/2005 Rady Gminy Gozdowo z dnia 05 maja 2005 r.

Strefy wskazano na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”.

Zasięg strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej pokrywa się ze wskazanymi na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” obszarami i obiektami wpisanymi do rejestru zabytków.

W oparciu o uwarunkowania przedstawione w części „Uwarunkowania”, zawierające opis zasobów kulturowych w gminie ustala się wprowadzenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego następujących stref ochrony konserwatorskiej:

Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej

Obejmuje obszary najcenniejszych tzw. rejestrowych zabytków i zespołów zabytkowych wraz z najbliższym otoczeniem:

- zespół kościoła parafialnego: p. w. Wszystkich Świętych wraz z otaczającym terenem w obrębie muru cmentarnego oraz dzwonnicy w Gozdowie;
- park, 1 poł. XIX w. w Gozdowie;
- zespół kościoła parafialnego p.w. śś. Piotra i Pawła z 1866 r. w Kurowie;
- zespół dworski: park dworski, 2 poł. XIX w. w Lelicach.

Na terenach objętych strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej sposób prowadzenia prac inwestycyjną mogących mieć wpływ na obiekty wpisane do rejestru zabytków regulują przepisy odrębne.

Zasięg niektórych stref ścisłej ochrony konserwatorskiej pokrywa się ze wskazanymi na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” obszarami i obiektami wpisanymi do Rejestru Zabytków.

Strefa ochrony konserwatorskiej zachowanych elementów zabytkowych

Strefa ta obejmuje:

- tereny cmentarzy parafialnych w Gozdowie, Boniślawiu, Kurowie.

Na terenach objętych strefą ochrony konserwatorskiej zachowanych elementów zabytkowych ustala się:

- zachowanie zasadniczych elementów historycznego rozplanowania cmentarzy, tj. utrzymania istniejącej sieci alei, szpalerów, osi widokowych i kompozycyjnych,
- zakaz budowy ogrodzeń z prefabrykatów betonowych od frontu działek,
- zakaz umieszczania urządzeń reklamowych,
- zakaz budowy masztów telekomunikacyjnych i słupów elektroenergetycznych wysokiego napięcia.

Strefa ochrony konserwatorskiej ekspozycji zabytku

Strefa ta obejmuje:

- przedpole widokowe kościoła parafialnego: p. w. Wszystkich Świętych w Gozdowie.
- przedpole widokowe kościoła parafialnego p.w. śś. Piotra i Pawła z 1866 r. w Kurowie

Na terenie objętym strefą ochrony konserwatorskiej ekspozycji zabytku postuluje się:

- utrzymanie istniejącej zieleni niskiej i drzewostanu,
- utrzymanie istniejącego ukształtowania terenu,
- zakaz realizacji zwartych nasadzeń wysoką roślinnością oraz zalesień,
- zakaz lokalizowania tablic i urządzeń reklamowych.
- ograniczenie gabarytów zabudowy, w szczególności wysokości budynków.

Strefa obserwacji archeologicznych

Strefy te zostały wskazane na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” - w celu ochrony stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków (wymienionych w Tabeli 31). Postuluje się, aby tereny te pozostały otwarte (niezabudowane). Ewentualna zmiana zagospodarowania tych terenów winna być poprzedzona badaniami archeologicznymi, których wyniki zadecydują o dopuszczalnym zakresie działalności inwestycyjnej.

Ochrona stanowisk archeologicznych polega na uwzględnianiu w zagospodarowaniu przestrzennym i przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego następujących zasad:

- wskazanie w opracowywanych planach miejscowych,
- prowadzenie działań inwestycyjnych po przeprowadzeniu badań, bądź przy udziale archeologa, z możliwością zmiany nadzoru archeologicznego na badania archeologiczne w przypadku odkrycia zachowanych obiektów archeologicznych i architektonicznych na zasadach przepisów odrębnych,
- możliwość odstąpienia od ww. czynności w przypadkach uzgodnionych z organem ds. ochrony zabytków.

7 Kierunki rozwoju systemów komunikacji.

7.1 Cele polityki rozwoju transportu.

Celem generalnym polityki rozwoju transportu, opartej na zasadach zrównoważonego rozwoju, jest stworzenie warunków dla sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania się osób i towarów, przy ograniczaniu szkodliwego wpływu transportu na środowisko i warunki życia.

Celami szczegółowymi są:

- udostępnienie zagospodarowania i celów podróży w gminie,
- zapewnienie powiązań z ponadlokalnymi systemami transportowymi i terenami sąsiednimi,
- zaspokojenie potrzeb przewozowych mieszkańców i gospodarki,
- zapewnienie możliwości korzystania z komunikacji zbiorowej oraz dotarcia pomocy,
- poprawa warunków ruchu pieszego i rowerowego oraz parkowania,
- ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko oraz warunki życia mieszkańców.

7.2 Kierunki rozwoju systemu drogowego.

Przy określaniu kierunków rozwoju układu drogowego, wzięto pod uwagę w szczególności podstawowe zasady jego rozwoju ustalone w:

- Zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo (2015 r.),
- Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (2014)

Układ drogowy gminy będzie tworzył zhierarchizowany system, składający się z:

- układu podstawowego (drogi główna i zbiorcze), do którego wejdą droga wojewódzka i większość dróg powiatowych, mających znaczenie ponadlokalne oraz lokalne o istotnym znaczeniu dla gminy,
- układu obsługującego (drogi lokalne i dojazdowe), o znaczeniu lokalnym, tworzony przez pozostałe drogi powiatowe oraz gminne.

Układ podstawowy będzie wypełniał nadrzędne funkcje, wynikające z kierunków rozwoju systemu transportowego kraju i województwa, służąc powiązaniom regionalnym, a także powiązaniom zewnętrznym i ważniejszym wewnętrznym. Zadaniem tego układu będzie przede wszystkim prowadzenie ruchu. Obsługa zagospodarowania przy pomocy dróg układu podstawowego będzie ograniczana, w szczególności w przypadku drogi wojewódzkiej nr 560 i będzie mogła odbywać się w zakresie i w sposób, które wynikają z klasy tej drogi i przepisów dotyczących warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie¹⁶.

Zadaniem układu obsługującego będzie zapewnienie bezpośredniego dojazdu i obsługa zagospodarowania, wyprowadzenie ruchu na układ podstawowy oraz zapewnienie powiązań zewnętrznych i wewnętrznych, nie obsługiwanych przez układ podstawowy.

Najważniejszymi elementami podstawowego układu drogowego będą:

¹⁶ Obecnie reguluje to Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. (t.j. Dz. U. 2016.124)

- postulowana przez zarząd województwa mazowieckiego lecz nieakceptowana przez Gminę Gozdowo, droga krajowa S10 Płońsk – Bielsk – Gozdowo – Mochowo – granica województwa. Droga ta nie ma jeszcze ustalonego przebiegu, a prace projektowe są na inicjalnym etapie. Wytyczenie korytarza transportowego musi uwzględniać nie tylko rozmieszczenie terenów zabudowanych i wskazanych do urbanizacji, ale także prowadzenie optymalnej gospodarki rolnej. Prawdopodobna jest lokalizacja węzła drogowego w rejonie przecięcia z DW 560.
- droga wojewódzka nr 560 o przebiegu granica województwa – Sierpc - Bielsk, droga ta przebiega południkowo przez gminę, w jego wschodniej części, omijając miejscowość gminną. Zapewnia bezpośrednie połączenie z Sierpcem oraz pośrednio z Płockiem.
- droga powiatowa nr 3760W o przebiegu Gozdowo – Bonisław. Droga ta wyprowadza ruch z środkowej części gminy w kierunku drogi wojewódzkiej 560.
- droga powiatowa nr 5201W o przebiegu Płock – Żągoty - Bonisław, łącząca miejscowości położone na południu i wschodzie gminy bezpośrednio z Płockiem.
- droga powiatowa nr 3735W o przebiegu Gozdowo – Piaski. Droga ta wyprowadza ruch z centralnej części gminy w kierunku północnym - Sierpc.
- droga powiatowa nr 3767W o przebiegu Bożewo - Rempin. Droga ta wyprowadza ruch z centralnej i zachodniej części gminy w kierunku zachodnim – gm. Mochowo.
- droga powiatowa nr 3704W o przebiegu PKP Gozdowo – Proboszczewice. Droga ta wyprowadza ruch z centralnej części gminy w kierunku południowym - Płock.

Wszystkie drogi układu podstawowego będą drogami jednojezdniowymi, z wyjątkiem S10. Dla ww. dróg krajowej, wojewódzkiej i powiatowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić możliwości przestrzenne ich budowy, rozbudowy i przebudowy, zgodnie z wymaganiami, wynikającymi z ich klas, w szczególności szerokości jezdni i dostępności oraz z uwzględnieniem ograniczenia oddziaływania hałasu drogowego i zabezpieczeń akustycznych. Drogi te, z wyjątkiem S10, obsługiwać będą także przyległe zagospodarowanie, przy czym obsługa ta powinna być w miarę możliwości przestrzennych ograniczana, szczególnie na terenach przeznaczonych pod nową zabudowę.

W zakresie układu obsługującego przewiduje się:

- zapewnienie możliwości przestrzennych rozbudowy i przebudowy dróg powiatowych klasy lokalnej (L):
 - droga powiatowa nr 3720W Mochowo - Gozdowo.
 - droga powiatowa nr 3732W Żuki - Kurowo.
 - droga powiatowa nr 3741W Lelice – Rogienice – Grąbiec – Rzeszotary - Zawady.
 - droga powiatowa nr 3754W Goleszyn – (Węgrzynowo) Leszczynki.
 - droga powiatowa nr 3758W Lelice – Majki - Słupia.
 - droga powiatowa nr 3761W Gozdowo - Białyzewo.
 - droga powiatowa nr 3762W Węgrzynowo – Lisice Folwark.
 - droga powiatowa nr 3763W Lelice - Białyty.
 - droga powiatowa nr 3766W Bożewo - Głuchowo.
 - droga powiatowa nr 3768W Rempin - Golejewo.
 - droga powiatowa nr 3769W Kuskowo - Jaczewo.
 - droga powiatowa nr 6914W Drobin - Lelice.

- rozbudowę i przebudowę dróg gminnych klasy lokalnej (L) i dojazdowej (D),
- budowę nowych dróg gminnych klasy lokalnej (L) i dojazdowej (D), przede wszystkim na terenach planowanego zagospodarowania.

Przedstawione na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” drogi gminne nie wyczerpują możliwości ich wskazywania i budowy. W szczególności w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego mogą być wyznaczane kolejne drogi gminne oraz uszczegółowiane przebiegi planowanych dróg wskazanych w Studium.

Dopuszcza się korekty przebiegu dróg wszystkich kategorii i klas wskazanych na rysunkach w zakresie wynikającym z analiz szczegółowych oraz przyjętych rozwiązań przestrzennych i technicznych.

Ponadto w zakresie ulic układu obsługującego i dróg wewnętrznych, wskazane jest wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dróg o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających wynikających z przepisów odrębnych, a w przypadku dróg wewnętrznych o długości ponad 50 m.: 8 m dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 10 m dla terenów zabudowy produkcyjnej, produkcyjno - usługowej i usługowej.

Rozwój komunikacji autobusowej

Celem rozwoju komunikacji zbiorowej jest zapewnienie możliwości korzystania z niej przez wszystkich mieszkańców gminy.

Podstawowym kierunkiem przewozów w lokalnej komunikacji zbiorowej będą Sierpc i Płock. Trasy autobusów i lokalizacje przystanków powinny zapewniać dojście piesze w granicach 500 - 1000 m dla większości obszaru gminy. Układ linii autobusowych zależy będzie od rozwoju układu drogowego i będzie ulegał zmianom w miarę jego rozbudowy. Dla potrzeb funkcjonowania komunikacji autobusowej, w planach miejscowych oraz projektach budowlanych należy przewidywać lokalizację przystanków z zatokami i wiatami oraz w miarę potrzeb i możliwości pętli końcowych.

Polityka parkingowa

Zasady polityki parkingowej wynikają z założonego dopuszczalnego wysokiego udziału komunikacji indywidualnej w podróżach. Oznacza to dobre udostępnienie samochodem źródeł i celów podróży w całej gminie, włącznie z zapewnieniem właściwej liczby i organizacji miejsc do parkowania.

W celu ujednoczenia standardów zaspakajania potrzeb parkingowych, podstawą do ustalenia tych wskaźników w planach powinny być poniższe ramowe wskaźniki dla najczęściej występujących rodzajów obiektów.

- dla wielofunkcyjnej zabudowy mieszkaniowo-usługowej minimum 1 - 1,3 miejsca postojowego / 1 mieszkanie i dodatkowo 1 miejsce postojowe / 30 m² p.u. usług,
- dla obiektów administracji i biur minimum 25 - 30 miejsc postojowych / 1000 m² powierzchni użytkowej,
- dla banków minimum 35 miejsc postojowych / 1000 m² powierzchni użytkowej,
- dla handlu i usług minimum 25 - 30 miejsc postojowych / 1000m² powierzchni użytkowej,
- dla przychodni zdrowia minimum 10 miejsc postojowych / 1000 m² powierzchni użytkowej lub 1-2 miejsca postojowe / 1 gabinet lekarski,
- dla szkół minimum 30 miejsc postojowych / 100 zatrudnionych,
- dla obiektów sportu i rekreacji 5 – 20 miejsc postojowych / 100 użytkowników jednocześnie,

- dla hoteli i pensjonatów minimum 35 miejsc postojowych / 100 łózek lub 1 miejsce postojowe / 1 pokój,
 - dla obiektów o charakterze produkcyjnym minimum 25 - 30 miejsc postojowych / 100 zatrudnionych,
 - dla kościołów minimum 10 miejsc postojowych / 100 użytkowników jednocześnie,
 - dla cmentarzy minimum 10 miejsc postojowych / 1 ha,
 - dla zabudowy letniskowej minimum 2 miejsca na każdy domek lub działkę letniskową.
- Parkingi należy realizować na terenie własnym inwestycji.

Realizacja miejsc postojowych w liniach rozgraniczających ulic w formie zatok i pasów postojowych, dopuszczalna jest na warunkach określonych przepisami odrębnymi.

Dodatkowo należy przewidywać miejsca dla przechowywania (postojów) rowerów w liczbie nie mniejszej niż 10% wyliczonej liczby miejsc dla samochodów osobowych.

Na parkingach przy obiektach usługowych należy przeznaczyć miejsca dla samochodów z których korzystają osoby niepełnosprawne w liczbie co najmniej 4% lecz nie mniej niż 1.

Obsługa transportu ładunków

Podobnie jak obecnie transport ładunków odbywać się będzie przy pomocy transportu samochodowego. Głównym źródłem powstawania ładunków jest rolnictwo, a także transport kruszywa zlokalizowany w północnej części gminy.

Ruch pieszy i rowerowy

Należy uwzględniać potrzeby ruchu pieszego poprzez tworzenie dogodnych, krótkich i bezpiecznych powiązań pieszych.

Celem rozwoju dróg rowerowych jest zapewnienie każdemu chętnemu możliwości korzystania z roweru, poruszania się bezpiecznie w dogodnych warunkach środowiskowych, uczynienie z roweru atrakcyjnego środka lokomocji oraz poprawa walorów turystycznych gminy.

Przyjęto że, ze względu na bezpieczeństwo rowerzystów, wyposażenia w drogi rowerowe (ścieżki rowerowe lub ciągi pieszo-rowerowe) lub pasy rowerowe, wymagać będzie droga wojewódzka nr 560. Na pozostałych drogach niższych klas, z uwagi na mniejszy ruch, rowerem będzie można się poruszać na zasadach ogólnych, wspólnie z ruchem pojazdów samochodowych, niemniej w planach miejscowych oraz w miarę budowy nowych dróg i modernizacji istniejących, każdorazowo powinna być przeanalizowana możliwość i celowość budowy dróg rowerowych także i przy tych drogach.

Ponadto konieczne będzie tworzenie miejsc do przechowywania i parkowania rowerów, szczególnie przy szkołach, kościołach, obiektach handlowych i usługowych.

Przez teren gminy prowadzą nieoznakowane dotychczas dwa szlaki rowerowe, wskazane do realizacji w ramach Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Sierpeckie Partnerstwo".

Koordinacja polityki rozwoju transportu i polityki rozwoju przestrzennego

Konieczne jest skoordynowanie polityki komunikacyjnej z polityką przestrzenną, dla zmniejszenia transportochłonności i kosztów rozwoju całego układu.

Głównymi działaniami powinny być:

- utrzymanie lub wytworzenie zwartej struktury przestrzennej terenów zabudowanych, przeciwdziałanie przenoszenia się osadnictwa na obszary trudne do obsługi, lub wymagające znacznych nakładów dla jej zapewnienia,

- utrzymanie wysokiej intensywności wykorzystania terenów o dogodnej obsłudze transportowej,
- kształtowanie zagospodarowania przyjaznego ruchowi pieszemu i rowerowemu oraz umożliwiającego jego obsługę transportem zbiorowym.

Zabudowa przy drogach powinna być lokalizowana w sposób minimalizujący uciążliwości komunikacyjne, zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa ochrony środowiska oraz przepisami odrębnymi.

Nowe obiekty budowlane powinny być sytuowane w odległościach nie mniejszych niż wynika to z zasięgu uciążliwości, w razie potrzeby z zastosowaniem zabezpieczeń przeciwdziałających ponadnormatywnemu hałasowi oraz w odległościach od zewnętrznej krawędzi jezdni, określonych w ustawie o drogach publicznych.

Zmniejszenie powyższych odległości możliwe jest na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

Obsługa komunikacyjna terenów położonych przy drogach układu podstawowego (klasy zbiorczej i głównej) poprzez lokalizację zjazdów z jezdni tych dróg, regulowana jest poprzez przepisy o drogach publicznych.

8 Główne kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

Celem polityki rozwoju infrastruktury technicznej jest zagwarantowanie bezpieczeństwa funkcjonowania systemów tranzytowych oraz zasilających i obsługujących wszystkie tereny zabudowy (istniejące i przeznaczone pod zabudowę), a w pierwszej kolejności tereny zabudowy zwartej.

Przyjmuje się następujące wytyczne ogólne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczące polityki rozwoju infrastruktury technicznej na terenie gminy Gozdowo:

- nie ogranicza się możliwości likwidacji, przebudowy lub rozbudowy istniejącej infrastruktury technicznej, pod warunkiem zapewnienia właściwej obsługi infrastrukturą techniczną obszarów i terenów funkcjonalnych zgodnie z pozostałymi kierunkami rozwoju infrastruktury technicznej;
- gmina powinna posiadać aktualne opracowania specjalistyczne, w oparciu o które realizowany będzie przebieg sieci infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych pod inwestycje.

Gmina Gozdowo posiada aktualny „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa na lata 2010-2025”.

8.1 Elektroenergetyka

Na terenie gminy Gozdowo energia elektryczna pochodząca z OZE nie jest wytwarzana, planowana jest produkcja energii elektrycznej w oparciu o ogniwa fotowoltaiczne z dofinansowaniem ze środków uzyskanych w ramach programu Rozwój OZE w gminach wiejskich poprzez budowę instalacji odnawialnych źródeł energii.

Przez obszar gminy Gozdowo przebiega dziś tranzytowo linia najwyższych napięć 400 kV (Płock – Grudziądz) oraz wysokiego napięcia 110 kV (Płock - Sierpc). Plan Rozwoju Krajowej Elektroenergetycznej Sieci Przesyłowej oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przewidują budowę elektroenergetycznej linii napowietrznej 400 kV relacji Płock - Olsztyn Mątki.

Zasilanie odbiorców indywidualnych oraz przedsiębiorstw z gminy Gozdowo w energię elektryczną odbywać się będzie poprzez napowietrzną sieć elektroenergetyczną średniego napięcia 15 kV wyprowadzoną z GPZ Sierpc i GPZ Płock-Maszewo (stacje 110/15 kV), docelowo w układzie pierścieniowym.

Uznaje się, że istniejący system zasilania gminy Gozdowo zaspokaja obecne oraz perspektywiczne potrzeby elektroenergetyczne odbiorców indywidualnych, przy założeniu umiarkowanego tempa rozwoju gminy i standardowych przerw w dostarczaniu energii.

W obrębie gminy zakłada się jednolity poziom napięcia średniego - 15 kV.

W nowoprojektowanych i remontowanych układach energetycznych należy liczyć się z koniecznością wprowadzenia na szeroką skalę nowych materiałów i technologii wykonawstwa pozwalających na:

- rozgęszczenie sieci,
- zmniejszenie uciążliwości w gospodarce terenami w pobliżu urządzeń i linii energetycznych,
- ograniczenie stref ochronnych i terenów przeznaczonych pod urządzenia energetyczne,
- poprawę bezpieczeństwa.

W Studium zakłada się, że w miarę możliwości finansowych gestora sieci, wszystkie nowo budowane oraz przebudowywane linie energetyczne średniego i niskiego napięcia wykonywane będą jako linie kablowe podziemne.

8.2 Gazownictwo

Przez teren gminy Gozdowo przebiegają tranzytowo gazociągi wysokiego ciśnienia:

- DN1400 „Jamał”;
- DN300 „Bronowo - Sierpc”;
- DN100 „Kowalewo Podborne - Mochowo” z odgałęzieniem do Gozdowa.

Gmina zasilana jest w gaz ziemny poprzez odgałęzienie (DN100) od gazociągu DN300 w Kowalewie Podbornym do stacji redukcyjnej w Gozdowie. Bezpośredni dostęp do sieci gazowej możliwy jest wyłącznie we wsi Gozdowo.

Dalsza gazyfikacja terenów mieszkaniowych w gminie możliwa będzie po spełnieniu warunków technicznych i ekonomicznych rozbudowy sieci.

Zapotrzebowanie na gaz do celów grzewczych oraz przygotowywania posiłków zaspokajane jest obecnie, poza miejscowością gminną z butli lub zbiorników na gaz płynny.

8.3 Ciepłownictwo

Zakłada się różnorodność rozwiązań w ogrzewaniu budownictwa na terenie gminy. Budownictwo jednorodzinne i budownictwo wielorodzinne, zakłady usługowe, produkcyjne oraz obiekty publiczne ogrzewane będą z lokalnych kotłowni opalanych gazem płynnym, olejem opałowym lub paliwami stałymi.

Zakłada się stopniowe ograniczanie niskiej emisji poprzez wprowadzanie ekologicznych kotłów gospodarstwach indywidualnych.

Źródła ciepła na terenie gminy Gozdowo oraz budynki indywidualne i użyteczności publicznej winny być systematycznie poddawane termomodernizacji, przez co zmniejszać się będzie stopień zanieczyszczenia środowiska, a sprawność kotłowni się zwiększy.

Na obszarze gminy nie wskazuje się terenów przeznaczonych pod uprawy roślin wykorzystywanych do przemysłowej produkcji biomasy, służącej do wytwarzania energii cieplnej.

8.4 Zaopatrzenie w wodę

System zaopatrzenia w wodę gminy Gozdowo oparty będzie nadal na dwóch stacjach ujmowania i uzdatniania wody w Gozdowie i Lelicach.

Łączna wydajność gminnych ujęć wody wynosi $Q_{\text{sr.dob.}} = 184 \text{ m}^3/\text{h}$.

Dalszy rozwój gminy, zgodnie z przyjętym kierunkiem nie będzie wymagał podjęcia działań mających na celu zbilansowanie niedoboru wody. Wydajność istniejącego ujęcia oraz zakup wody z gmin ościennych całkowicie wystarczy na pełne pokrycie zapotrzebowania dla mieszkańców gminy.

Z punktu widzenia zasobów wód podziemnych prognozowany w Studium poziom liczby mieszkańców gminy nie spowoduje konieczności budowy nowych ujęć wody lub znaczącego zwiększenia zakupu wody z ościennej gminy Mochowo.

Teren przeznaczony pod studnie wody powinien być zarezerwowany tylko do tego celu i uporządkowany. Nie zaleca się budowy obiektów kubaturowych z wyjątkiem służących pozyskiwaniu i uzdatnianiu wody. Jakość wody, którą uzyskuje odbiorca z istniejących stacji uzdatniania wody musi spełniać warunki określone w obowiązujących przepisach, w związku z tym proces uzdatniania będzie podlegał ciągłej modernizacji, a jakość wody pobieranej na ujęciu nie powinna ulegać pogorszeniu.

Gmina Gozdowo jest zwodociągowana w 98%. Dalszy rozwój przestrzenny gminy będzie wymagał systematycznej przebudowy lub remontu niektórych odcinków magistrali

wodociągowych) a także rozbudowy rozdzielczej sieci wodociągowej (o odcinki na terenach wyznaczonych pod zabudowę, dotychczas nieuzebrojonych), w oparciu o już istniejące odcinki sieci.

Lokalizację ujęć wody w Gozdowie i Lelicach przedstawiono na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”.

Sieć wodociągowa powinna spełniać wymagania przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę, o których mowa w przepisach odrębnych.

8.5 Gospodarka ściekowa

Jako zasadę przyjmuje się, że docelowo wszystkie miejscowości wyposażone w zbiorcze systemy wodociągowe, oczyszczać będą ścieki w jeden z poniższych sposobów:

1. przesyłanie siecią kanalizacji sanitarnej do gminnej oczyszczalni ścieków w Gozdowie lub Lelicach,
2. lokalnie poprzez przydomowe systemy oczyszczania ścieków dla zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej.

Z sieci kanalizacji sanitarnej korzystają mieszkańcy miejscowości Gozdowo, Rempin osiedle i wieś oraz część miejscowości Rękawczyn, Lelice, Bonisław i Zbójno.

8.6 Wody deszczowe i roztopowe

Realny, prognozowany rozwój gminy nie spowoduje dużego przyrostu ścieków opadowych wskutek zasklepienia powierzchni terenu, która retencjonuje wody opadowe. Należy rozważyć wprowadzenie na terenach intensywnie zabudowanych ograniczeń w zasklepianiu powierzchni działki. Powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej powinna wynosić nie mniej niż:

- 40% dla terenów oznaczonych symbolem: MU;
- 40% dla terenów oznaczonych symbolem: M-1;
- 30% dla terenów oznaczonych symbolem: M-2;
- 70% dla terenów oznaczonych symbolem ML
- 25 dla terenów oznaczonych symbolem UP, AG, AG-R.

8.7 Odpady komunalne i przemysłowe

Na terenie gminy Gozdowo nie funkcjonują instalacje do odzysku i przetwarzania odpadów, nie znajduje się także składowisko odpadów komunalnych.

Organizacja systemu odbioru odpadów jest zgodna z rozwiązaniami przyjętymi w polskim prawie. W gminie Gozdowo wskazano punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, położony jest on na terenie Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej przy ul. Gozdawy 12.

8.8 Telekomunikacja

Potrzeby mieszkańców gminy Gozdowo w zakresie dostępu do sieci telekomunikacyjnej są w pełni zaspokojone. Gmina posiada rozwiniętą sieć telekomunikacyjną opartą na istniejącej sieci kablowej, napowietrznej i światłowodowej.

Zakłada się, że łączność bezprzewodowa zapewniona będzie na obszarze całej gminy. Rozwój sieci zmierzać będzie do zapewnienia mieszkańcom gminy standardów współczesnej teletransmisji, przy jednocześnie wzrastających warunkach ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym. Dopuszcza się możliwość realizacji masztów telefonii komórkowej, na całym obszarze objętym Studium, z zastrzeżeniem przepisów odrębnych, w tym dotyczących ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego.

Dopuszcza się budowę ponadlokalnych sieci telekomunikacyjnych.

9 Obszary, na których rozmieszczone są i będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

W Studium wyróżnia się obszary, na których realizowane są i będą w najbliższych latach cele publiczne o znaczeniu lokalnym, należą do nich:

- tereny dróg gminnych oraz obiektów i urządzeń transportu publicznego w tym ogólnodostępnych parkingów,
- tereny ścieżek rowerowych,
- tereny sieci elektroenergetycznych SN i nN wraz z transformatorami i obszarami niezbędnymi do ich budowy i przebudowy,
- teren stacji ujmowania i uzdatniania wody w Gozdowie oraz Lelicach wraz z całą siecią wodociągową;
- tereny oczyszczalni ścieków w Gozdowie i Lelicach wraz z całą siecią kanalizacyjną,
- gazociąg wysokiego ciśnienia DN 100 wraz ze strefą kontrolowaną oraz obszarem niezbędnym do jego modernizacji;
- teren Urzędu Gminy w Gozdowie,
- teren przedszkola w Gozdowie i klubu dziecięcego w Lelicach,
- teren szkół w Gozdowie, Lelicach oraz Ostrowach,
- teren usług ochrony zdrowia w Gozdowie i Lelicach,
- tereny cmentarzy w Gozdowie, Kurowie, Bonisławiu,
- tereny jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w: Gozdowie, Cetlinie, Bonisławiu, Kolczynie, Kowalewie Podbornym, Kurowie, Kurówku, Lelicach, Rempinie, Rycharcicach;
- świetlice wiejskie i place zabaw.

Wszelkie niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania gminy obiekty i urządzenia, a w szczególności: budowie infrastruktury technicznej, urządzenia wodne i melioracji, drogi wewnętrzne, ciągi piesze, ścieżki rowerowe można realizować na każdym terenie w sposób nie kolidujący z funkcją tych terenów i przepisami odrębnymi.

10 Obszary, na których rozmieszczone są i będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Wyróżnia się obszary, na których realizowane są i będą cele publiczne o znaczeniu ponadlokalnym należą do nich:

- sieć dróg wojewódzkich (DW560), powiatowych i obszary niezbędne do ich budowy lub modernizacji,
- postulowana przez zarząd województwa mazowieckiego droga krajowa S10 Płońsk – Bielsk – Gozdowo – Mochowo – granica województwa (wariant samorządu województwa),
- istniejąca linia kolejowa nr 33 Płock – Sierpc i obszary niezbędne do ich modernizacji,
- istniejąca linia 400 kV (Płock - Grudziądz) wraz z pasem technologicznym oraz obszarem niezbędnym do jej modernizacji,
- istniejąca linia 110 kV wraz z pasem technologicznym oraz obszarem niezbędnym do jej modernizacji,
- projektowana linia 400 kV (Płock – Olsztyn Mątki) wraz z pasem technologicznym oraz obszarem niezbędnym do jej budowy,
- rurociąg naftowy „Pomorski” odgałęzienie ropociągu „Przyjaźń” (Płock - Gdańsk) wraz ze strefą bezpieczeństwa oraz obszarem niezbędnym do jego modernizacji;
- gazociągi wysokiego ciśnienia DN 1400, DN 300 i DN 100 wraz ze strefą kontrolowaną oraz obszarem niezbędnym do ich modernizacji;
- budowa rurociągu naftowego Adamowo – Płock (z możliwością jego przedłużenia do Gdańska) z częściowym wykorzystaniem trasy istniejącego ropociągu „Przyjaźń” wraz ze strefą bezpieczeństwa,
- budowa tras, dróg i ścieżek rowerowych wraz z bazą w ramach Projektu Sieciowego Zielony Szlak Rowerowy Mazowsza,
- budowa systemów melioracyjnych (nawodnienia podsiąkowe) w obrębach ewidencyjnych Kurówko oraz Kowalewo-Bombalice.

11 Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej

11.1 Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości

Na obszarze gminy Gozdowo nie wskazuje się obszarów do przeprowadzenia scaleń i podziałów.

11.2 Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Na terenie gminy Gozdowo nie przewiduje się budowy obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

11.3 Obszary przestrzeni publicznej

Na terenie gminy Gozdowo, obszary przestrzeni publicznych, przez co należy rozumieć obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, nie wskazuje się.

12 Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Nie wskazuje się obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Dla wszystkich terenów budowlanych, dla których będzie następowała zmiana przeznaczenia terenu, należałoby opracować miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Zasięg przestrzenny planu zostanie każdorazowo określony przy podejmowaniu uchwały o przystąpieniu do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Każdorazowo przed sporządzeniem planu wójt gminy Gozdowo wykona analizę, o której mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W analizie tej należy położyć nacisk na:

- rozkład przestrzenny wniosków do planu
- zasięg przestrzenny gruntów podlegających prawnej ochronie.

Na obszarze gminy Gozdowo tereny wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, ze względu na planowany lub dopuszczany rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, rekreacji indywidualnej oraz produkcyjnej i usługowej występują głównie we wsiach Gozdowo, Kolczyn, Dzięgielewo, Lelice, Rycharcice, Golejewo, Czachorowo, Głuchowo. Tam lokalizacja w planie miejscowym funkcji nierolniczej, na gruntach klas I-III będzie wymagała uzyskania takiej zgody.

Tereny wymagające uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze stanowią niewielkie powierzchniowo obszary, całkowita ich powierzchnia nie przekroczy 11,5 ha.

Obszary wymagające uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze zostały wskazane na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”.

Na obszarze gminy Gozdowo nie wskazuje się gruntów leśnych, dla których nastąpi zmiana przeznaczenia na cele nieleśne.

13 Kierunki i zasady kształtowania obszarów otwartych: rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Funkcja rolnicza jest priorytetowym kierunkiem rozwoju przestrzennego gminy Gozdowo.

Dla ochrony i racjonalnego wykorzystania potencjału rolniczego gminy wyznacza się obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, oznaczone na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” symbolem R – tereny rolne oraz RE – tereny obniżeń dolinnych. Tereny R obejmują głównie grunty orne zaś RE są to w przeważającym stopniu tereny trwałych użytków zielonych (łąk i pastwisk) oraz w mniejszym stopniu grunty orne, w części zmeliorowane. Ustala się wykorzystanie terenów R oraz RE na cele rolnicze.

Dla ochrony i racjonalnego kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej wyznacza się obszary oznaczone, na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”, symbolem ZL – tereny lasów. Działania ochronne istniejących lasów i zalesienia dodatkowych terenów powinny być prowadzone zgodnie ze stosowanymi zasadami określonymi w przepisach odrębnych. Dopuszcza się zalesianie terenów rolniczych, o ile spełnione zostaną warunki, o których mowa w przepisach odrębnych. Ponadto głównymi dokumentami determinującymi kierunki i politykę przestrzenną w zakresie leśnej przestrzeni produkcyjnej są plany urządzenia lasów, zgodnie z którymi należy prowadzić gospodarkę leśną.

14 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych

Na terenie gminy Gozdowo obszary zagrożone powodzią wskazano w dolinie Sierpienicy, na podstawie „Studium dla obszarów nieobwałowanych, narażonych na niebezpieczeństwo powodzi”. Ograniczenia dla zabudowy i zagospodarowania terenu w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią wynikają z przepisów odrębnych, dotyczących prawa wodnego.

Zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodzią 1% został przedstawiony na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”.

W gminie nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

15 Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na terenie gminy Gozdowo obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny nie występują.

16 Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych

Na terenie gminy Gozdowo obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych nie występują.

17 Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Na obszarze gminy Gozdowo w wyniku analizy stanu istniejącego, jakości istniejącej zabudowy oraz układu przestrzennego nie wskazuje się obszarów wymagających rehabilitacji, przekształceń lub remediacji. Obszarami do rekultywacji są i będą tereny po eksploatacji

surowców z przeznaczeniem, po całkowitym zakończeniu ich eksploatacji pod zalesienie lub funkcję rekreacyjną.

18 Obszary zdegradowane

Na terenie gminy Gozdowo obszary zdegradowane nie występują

19 Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Na terenie gminy Gozdowo występują tereny zamknięte ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu w obrębach: Gozdowo, Kowalewo-Boguszyce, Kowalewo-Skorupki, Przybyszewo Kolonia, Rycharcice, Rycharcice Gnaty, Węgrzynowo. Obejmują one działki ewidencyjne znajdujące się pod linią kolejowa nr 33 relacji Sierpc-Płock, o łącznej powierzchni 39,12 ha.

Dla wskazanych terenów zamkniętych nie wyznaczono stref ochronnych.

Zasięg terenów zamkniętych przedstawiono na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna”.

20 Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym

Na terenie gminy Gozdowo nie wskazuje się szczególnych obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym, uzależnionych od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Na terenie gminy Gozdowo nie wskazuje się występowania obszarów problemowych.

21 Obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu

W studium nie wskazuje się obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Stąd też, nie wskazuje się stref ochronnych, które wprowadzałyby ograniczenia w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w związku z lokalizacją OZE.

22 Uzasadnienie przyjętych rozwiązań w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo

Formułując politykę przestrzenną i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo ustalono pryncypia, których wagi zadecydowały o ostatecznym wpływie na kształt studium.

Kluczowym dla władz gminy było uwzględnienie wniosków, które służą rozwojowi gminy, złożonych przez mieszkańców i inwestorów. Wnioski te dotyczyły:

- dopuszczenia zabudowy na terenach rolniczych, w szczególności na potrzeby mieszkalnictwa;
- umożliwienia pozyskiwania złóż surowców pospolitych;
- przekształceń funkcjonalnych terenów już wskazanych do zabudowy.

Ustalenie możliwości i skali potencjalnego rozwoju przestrzennego gminy Gozdowo wymagało przygotowania:

- analizy ekonomicznej;
- analizy społecznej;
- analizy środowiskowej;

- opracowania ekofizjograficznego.

Wnioski z tych opracowań zawarto w studium.

Uwzględniono wnioski instytucji uzgadniających i opiniujących projekt studium, złożone w odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gozdowo.

W szeroki sposób uwzględniono uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe, dostrzegając ich rolę w kształtowaniu tożsamości i rangi przestrzeni gminy.

Dzieląc gminę na tereny funkcjonalne przyjęto założenie racjonalnego gospodarowania przestrzenią. Jednym z kluczowych uwarunkowań rzutujących na rozwój przestrzenny gminy jest prognozowany dalszy spadek liczby mieszkańców. Uwzględniwszy uwarunkowania skorygowano zasięg terenów osadniczych. Ich ilość względem zmiany studium uchwalonej w 2015 r. nieznacznie zmniejszyła się. Z myślą o tworzeniu nowych miejsc pracy wydzielono tereny aktywności gospodarczej. Odstąpiono od wskazania terenów lokalizacji elektrowni wiatrowych.

SPIS RYCIN:

Ryc. 1. Położenie gminy Gozdowo	9
Ryc. 2. Struktura użytkowania terenu	9
Ryc. 3. Kierunki rozwoju przestrzennego zgodnie ze zmianą studium przyjętą w 2015 r.	11
Ryc. 4. Stopień wykorzystania terenów wskazanych w studium do zainwestowania.	13
Ryc. 5. Rozmieszczenie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Gozdowo.	14
Ryc. 6. Liczba decyzji wz wydanych w latach 2006 – 2016.	20
Ryc. 7. Lokalizacja decyzji wz. wydanych w latach 2006-2014 w podziale na wsie.	22
Ryc. 8. Decyzje o warunkach zabudowy wydane w latach 2006-2016 w poszczególnych obrębach ewidencyjnych gminy	23
Ryc. 9. Liczba nowo oddanych do użytkowania budynków w latach 2010-2015.	24
Ryc. 10. Zagospodarowanie terenu na podstawie inwentaryzacji (uproszczone).	25
Ryc. 11. Zabudowa zwarta we wsi Gozdowo.	26
Ryc. 12. Zabudowa rozproszona we wsi Reczewo.	26
Ryc. 13. Wnioski złożone do UG Gozdowo dotyczące zmiany polityki przestrzennej lub przeznaczenia terenu.	28
Ryc. 14. Obniżenie dolinne Wierzbicy.	31
Ryc. 15. Rzeźba terenu gminy Gozdowo.	31
Ryc. 16. Czarnominek. Strefa moreny czołowej	32
Ryc. 17. Budowa geologiczna gminy Gozdowo	33
Ryc. 18. Lokalizacja złóż prognostycznych i perspektywicznych w gminie Gozdowo	35
Ryc. 19. Warunki podłoża budowlanego na terenie gminy.	36
Ryc. 20. Rozkład średnich temperatur w gminie Gozdowo	37
Ryc. 21. Rozkład średnich sum opadów w gminie Gozdowo.	37
Ryc. 22. Typy genetyczne gleb.	39
Ryc. 23 Typy przydatności rolniczej gleb	40
Ryc. 24. Rozmieszczenie gleb II - III klasy bonitacyjnej	41
Ryc. 25. Sierpienica w Reczewie.	41
Ryc. 26 Sieć hydrograficzna gminy Gozdowo	42
Ryc. 27. Zarastające jezioro	44
Ryc. 28. System powiązań przyrodniczych, formy ochrony przyrody w najbliższym otoczeniu gminy Gozdowo.	47
Ryc. 29. Struktura kompleksów rolniczej przydatności gleb.	51
Ryc. 30. Udział poszczególnych klas bonitacyjnych gleb w gruntach ornych (R) w gminie Gozdowo.	52
Ryc. 31. Udział poszczególnych klas bonitacyjnych gleb w trwałych użytkach zielonych (Ł i Ps) w gminie Gozdowo.	52
Ryc. 32. Grunty zmeliorowane w gminie Gozdowo.	53
Ryc. 33 Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych na terenie gminy	54
Ryc. 34. Struktura wielkościowa gospodarstw rolnych w gminie Gozdowo.	55
Ryc. 35 Liczba gospodarstw rolnych wg powierzchni	55
Ryc. 36 Udział powierzchni poszczególnych upraw na gruntach ornych.	56
Ryc. 37. Liczba gospodarstw utrzymująca pogłowie wg rodzaju.	57
Ryc. 38. Udział pogłowia wg rodzaju w produkcji zwierzęcej.	57
Ryc. 39 Liczba ludności w gminie Gozdowo w latach 2011 - 2016	65

Ryc. 40. Gęstość zaludnienia gminy Gozdowo	67
Ryc. 41. Piramida wieku dla ludności gminy Gozdowo w 2015 r	68
Ryc. 42. Struktura ludności gminy Gozdowo wg grup ekonomicznych	68
Ryc. 43. Urodzenia żywe, zgony, przyrost naturalny w gminie Gozdowo	69
Ryc. 44. Zameldowania, wymeldowania, saldo migracji w gminie Gozdowo	70
Ryc. 45. Bezrobotni w gminie Gozdowo w latach 2007-2016	71
<i>Ryc. 46 Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD 2007 (2015)</i>	72
Ryc. 47. Poziom wykształcenia mieszkańców gminy Gozdowo	73
Ryc. 48. Prognoza demograficzna dla gminy Gozdowo do 2050 r.	82
Ryc. 49. Obszary o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej	86
Ryc. 50. Struktura własności gruntów w gminie Gozdowo w 2017 r. (stan na 1.01.2017)	92
Ryc. 51. Gleby organiczne w gminie Gozdowo.	96
Ryc. 52. Rozmieszczenie gleb II - III klasy bonitacyjnej w gminie Gozdowo	96
Ryc. 53. GZWP na terenie gminy Gozdowo	98
Ryc. 54 Kategorie dróg i ich klasy w gminie Gozdowo	103
Ryc. 55 Schemat sieci wodociągowej w gminie Gozdowo	109
Ryc. 56 Sieci elektroenergetyczne w gminie Gozdowo	111
Ryc. 57. Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku ogółem w t.	113

SPIS TABEL:

Tabela 1. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	15
Tabela 2. Przedmiot wydanych decyzji o warunkach zabudowy w latach 2006 – 2016	21
Tabela 3. Złoża surowców mineralnych w gminie Gozdowo.	33
Tabela 4 Rozpoznane gatunki roślin chronionych w gminie Gozdowo (ochrona częściowa)	43
Tabela 5 Typy chronionych siedlisk występujących na terenie gminy Gozdowo	45
Tabela 6 Lista gatunków ptaków występujących w gminie Gozdowo, zaobserwowanych w trakcie obserwacji terenowych w VI 2013 – I 2014 r.	45
Tabela 7. Powierzchnia użytków rolnych na terenie gminy Gozdowo.	54
Tabela 8. Nawozy wykorzystywane w gospodarstwach rolnych w gminie Gozdowo.	56
Tabela 9. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków	63
Tabela 10 Liczba ludności w gminie Gozdowo, z podziałem na miejscowości w latach 2011 – 2016	65
Tabela 11. Wskaźniki obciążenia demograficznego gminy Gozdowo (stan na 2015 r.)	69
Tabela 12. Przyrost rzeczywisty w gminie Gozdowo	70
Tabela 13. Zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych (stan na 2015 r.)	71
Tabela 14. Struktura osób w wieku potencjalnej nauki wg podziału na etapy kształcenia	74
Tabela 15 Gminne placówki szkolne wraz z liczbą uczniów	74
Tabela 16. Średnie powierzchnie nieruchomości oraz średnie powierzchnie użytkowe budynków	87
Tabela 17 Współczynniki określające procentowy udział powierzchni użytkowej budynku	88
Tabela 18 Chłonność terenów w podziale na funkcje zabudowy	89
Tabela 19 Liczba potencjalnych nowych budynków	89
Tabela 20 Szacowanie zapotrzebowania na nową zabudowę	90
Tabela 21 Wynik bilansowania terenów przeznaczonych pod zabudowę	91
Tabela 22 Wykaz użytków ekologicznych	93
Tabela 23. Wyraz pomników przyrody	94
Tabela 24. Aktualne tereny i obszary górnicze w gminie Gozdowo.	99
Tabela 25. Zniesione tereny i obszary górnicze w gminie Gozdowo.	99
Tabela 26 Długość i nawierzchnie poszczególnych kategorii dróg publicznych	103
Tabela 27 Wyposażenie techniczne dróg krajowej i powiatowych	104
Tabela 28 Wybrane wskaźniki natężenia ruchu na DW 560	105
Tabela 29 Obiekty wpisane do rejestru zabytków	137
Tabela 30 Zabytki nieruchome - wykaz obiektów i obszarów prawnie chronionych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, w tym wpisanych do rejestru zabytków oraz wojewódzkiej ewidencji zabytków na terenie gminy Gozdowo.	158
Tabela 31 Stanowiska archeologiczne, wykaz obiektów i obszarów prawnie chronionych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, w tym wpisanych do rejestru zabytków oraz wojewódzkiej ewidencji zabytków na terenie gminy Gozdowo.	158

ANEKS NR 1 – Wykaz obiektów i obszarów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków

Tabela 30 Zabytki nieruchome - wykaz obiektów i obszarów prawnie chronionych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, w tym wpisanych do rejestru zabytków oraz wojewódzkiej ewidencji zabytków na terenie gminy Gozdowo.

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Data powstania	Numer w rejestrze zabytków/data wpisu
1.	Czachowo	Dwór	XIX w.	
2.	Czachowo	Park dworski	XIX w.	
3.	Bonisław	Kaplica cmentarna	XIX/XX	170/1095 data 10.04.1975
4.	Bonisław	Plebania murowana	Lata 30-te XX w.	
5.	Bonisław	Kościół parafialny p.w. św. Stanisława bpa	1974 – 1978	
6.	Bonisław	Szkoła murowana	Lata 20-te XX w.	
7.	Bonisław	Cmentarz rzymsko – katolicki	Poł. XIX w.	
8.	Dzięgielewo	Park dworski	Poł. XIX w.	577 data 23.09.1987
9.	Gozdowo	Kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych wraz z otaczającym terenem w obrębie muru cmentarnego	1901 – 02	442 data 13.03.1978
10.	Gozdowo	Dzwonnica	1901 – 02	442 data 13.03.1978
11.	Gozdowo	Plebania murowana	Pocz. XX w.	
12.	Gozdowo	Park	I poł. XIX w.	242/1514 data 22.05.1975
13.	Gozdowo	Cmentarz rzymsko – katolicki	Poł. XIX w.	
14.	Kolczyn	Park dworski	XIX w.	
15.	Kurowo	Cmentarz rzymsko – katolicki	XIX w.	
16.	Kowalewo – Skorupki	Dom nr 8	Poł. XIX w.	
17.	Kurowo	Kościół parafialny p.w. ś.ś. Piotra i Pawła	1866 r.	437 data 13.03.1978
18.	Kurowo	Cmentarz przykościelny	Poł. XIX w.	
19.	Kurowo	Dzwonnica	Lata 20-te	
20.	Lisice Folwark	Cmentarz epidemiczny	XIX w.	
21.	Lelice	Park dworski	2 poł. XIX w.	557 data 20.08.1987
22.	Lelice	Dwór drewniano – murowany	Lata 20-te XX w.	

Pozycje pogrubione – wpis do rejestru zabytków

źródło: Gminna Ewidencja Zabytków, UG Gozdowo

Tabela 31 Stanowiska archeologiczne, wykaz obiektów i obszarów prawnie chronionych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, w tym wpisanych do rejestru zabytków oraz wojewódzkiej ewidencji zabytków na terenie gminy Gozdowo.

Lp.	Miejscowość	Nr st. w miejscowości.	Nr ob. AZP/ nr st. na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
1	Kurówko	7	45-53/3	osada	XIII-XIV w.	
2	Ostrowy	1	45-53/20	1. ślad osadnictwa 2. osada	XII-XIII w. XIV-XV w.	
3	Ostrowy	2	45-53/21	osada	XIV-XV w.	

Lp.	Miejscowość	Nr st. w miejscowości.	Nr ob. AZP/ nr st. na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
4	Kozice Smorzewo	2	45-53/22	osada	XIV-XV w.	
5	Kuniewo	2	45-53/24	osada	XIV-XV w.	
6	Ostrowy	3	45-53/25	osada ?	XV-XVI w.	
7	Kuniewo / Romatowo	5/7	45-53/26	1. ślad osadnictwa 2. cmentarzysko ? 3. osada 4. ślad osadnictwa	EK - N / WEB H/L OWR XVI-XVII w.	? groby kloszowych Przeworska
8	Kozice Smorzewo	3	45-53/27	osada ?	OWR	Przeworska
9	Kozice Smorzewo	4	45-53/28	osada ?	XIV-XV w.	
10	Kozice Smorzewo	5	45-53/29	osada	XIV-XV w.	
11	Kozice Smorzewo	1	45-53/30	1. ślad osadnictwa 2. osada 3. cmentarzysko 4. osada	EK - N XI-XII w. XII-XIII w. XIV-XV w.	?
12	Kozice Smorzewo	6	45-53/31	osada	XIV-XV w.	
13	Kozice Smorzewo	7	45-53/32	osada ?	XIV-XV w.	
14	Kozice Smorzewo	8	45-53/33	1. ślad osadnictwa 2. ślad osadnictwa 3. osada 4. ślad osadnictwa	H W ŚR XIII - XIV w. PŚR	pomorska ?
15	Kurówko	8	45-53/34	ślad osadnictwa	OWR	Przeworska
16	Kurówko	9	45-53/35	ślad osadnictwa	XIII - XIV w.	
17	Kurówko	10	45-53/36	1. ślad osadnictwa 2. ślad osadnictwa	W ŚR? PŚR	
18	Kurówko	11	45-53/37	ślad osadnictwa	XIV-XV w.	
19	Kurówko	12	45-53/38	osada ?	XIV-XV w.	
20	Kurówko	2	45-53/39	cmentarzysko	H/L	pomorska ?
21	Kurówko	13	45-53/40	cmentarz cholerycz.	XIX w.	
22	Kuniewo	1	45-53/42	cmentarzysko ?	W ŚR?	
23	Kurówko	1	45-53/43	cmentarzysko ?	H/L	pomorska ?
24	Smorzewo "Krasino"	1	45-53/44	cmentarzysko	XI-XII w.	

Lp.	Miejscowość	Nr st. w miejscowości.	Nr ob. AZP/ nr st. na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
25	Kuniewo	3	45-53/49	1. ślad osadnictwa 2. osada ? 3. ślad osadnictwa	EK - N/ WEB EB / WEŻ NOW	łużycka ?
26	Kuniewo	4	45-53/50	1. ślad osadnictwa 2. osada ?	EK - N / WEB EB / WEŻ	? łużycka ?
27	Kurówko	3	45-53/51	ślad osadnictwa	OWR ?	Przeworska ?
28	Kurówko	4	45-53/52	1. osada 2. osada ? 3. osada	OWR ? H/L	Przeworska ? łużycka ? / pomorska ?
29	Kurówko	5	45-53/53	ślad osadnictwa	WŚR	
30	Kurówko	6	45-53/54	osada ?	WE2	łużycka ?
31	Węgrzynowo	2	45-54/11	osada	XVI - XVII w.	
32	Węgrzynowo	3	45-54/12	osada	XVI - XVII w.	
33	Węgrzynowo	4	45-54/13	ślad osadnictwa	WEŻ	łużycka ?
34	Przybyszewo Kolonja	1	45-54/14	ślad osadnictwa	H	łużycka
35	Przybyszewo Kolonja	2	45-54/15	ślad osadnictwa	EB / WEZ	łużycka
36	Kowalewo Boguszyce	7	45-54/16	1. ślad osadnictwa 2. ślad osadnictwa	EB / WEŻ	łużycka
37	Kowalewo Podborne	5	45-54/18	osada	NOW	
38	Kowalewo Podborne	6	45-54/25	ślad osadnictwa	EK - N	pucharów lejkowatych
39	Kowalewo Podborne	7	45-54/26	1. ślad osadnictwa 2. ślad osadnictwa	EK - N / WEB L / OWR	? Przeworska ?
40	Rogieniczki	1	45-54/36	ślad osadnictwa	NOW	
41	Rogieniczki	2	45-54/37	ślad osadnictwa	NOW	
43	Zbójno	2	45-54/40	osada	EB	łużycka
44	Węgrzynowo	5	45-54/41	ślad osadnictwa	OWR	Przeworska
45	Węgrzynowo	6	45-54/42	osada ?	NOW	
46	Węgrzynowo	7	45-54/43	osada	NOW	
47	Węgrzynowo	1	45-54/44	osada	XIV w.	
48	Zbójno	3	45-54/49	1. ślad osadnictwa 2. ślad osadnictwa	H / L NOW	łużycka

Lp.	Miejscowość	Nr st. w miejscowości.	Nr ob. AZP/ nr st. na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
49	Zbójno	4	45-54/50	śląd osadnictwa	NOW	
50	Zbójno	5	45-54/51	śląd osadnictwa	EK	?
51	Zbójno	6	45-54/52	śląd osadnictwa	NÓW	
52	Zbójno	7	45-54/53	1. ślad osadnictwa 2. ślad osadnictwa	L ? XIII - XIV w	?
53	Zbójno	8	45-54/54	śląd osadnictwa	NOW	
54	Rogieniczki	5	45-54/60	1. ślad osadnictwa 2. osada	EK WEŻ	? łużycka
55	Rogieniczki	6	45-54/61	1. ślad osadnictwa	XIV w.	
56	Rogieniczki	4	45-54/62	śląd osadnictwa	NOW	
57	Rogienice	1	45-54/63	1. ślad osadnictwa 2. ślad osadnictwa 3. ślad osadnictwa	EK - N WEŻ - H XIV w	? łużycka
58	Rogienice	2	45-54/64	śląd osadnictwa	XV-XVI w.	
59	Rogienice	3	45-54/65	1. ślad osadnictwa 2. ślad osadnictwa	EK - N / WEB PŚR / NOW	?
60	Rogienice	4	45-54/66	śląd osadnictwa	PŚR / NOW	
61	Rogienice	5	45-54/67	śląd osadnictwa	WEŻ	łużycka
62	Rogienice	6	45-54/68	śląd osadnictwa	EK -N	?
63	Rogienice	7	45-54/69	śląd osadnictwa	NOW	
64	Roeienice	8	45-54/70	śląd osadnictwa	PŚR / NOW	
65	Kowalewo Podborne	4	45-54/84	śląd osadnictwa	PŚR/NOW	
66	Cetlin	2	45-55/87	osada	XII-XIII w.	
67		3	45-55/88	osada	PŚR	
68	Cetlin	4	45-55/89	1. ślad osadnictwa 2. osada	EK	? Przeworska
69	Cetlin	5	45-55/90	osada	PŚR	
70	Cetlin	6	45-55/91	osada	PŚR	
71	Cetlin	7	45-55/92	śląd osadnictwa	WŚR	
72	Rogienice	9	45-55/95	osada	PŚR	

Lp.	Miejscowość	Nr st. w miejscowości.	Nr ob. AZP/ nr st. na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
73	Rempin	3	46-53/1	śląd osadnictwa	XIV - XV w.	
74	Rempin	4	46-53/2	1. ślad osadnictwa 2. ślad osadnictwa	EK XTTT - XTV w	?
75	Rempin	5	46-53/3	śląd osadnictwa	XIV-XV w.	
76	Czarnominek	1	46-53/4	1. ślad osadnictwa 2. osada 3. ślad osadnictwa	XII - XIII w. XIV - XV w.	grobów kloszowych
77	Gozdowo	19	46-53/5	śląd osadnictwa	XV-XVI w.	
78	Gozdowo	20	46-53/6	1. osada 2. ślad osadnictwa	XII-XIII w.	
79	Gozdowo	21	46-53/7	1. ślad osadnictwa	EK - N / WEB	?
80	Przybyszewo Kolonia	3	46-53/8	obozowisko	EK - M	?
81	Antoniewo	3	46-53/9	osada	XIV w.	
82	Antoniewo	1	46-53/10	1. ślad osadnictwa 2. ślad osadnictwa	X-XII w. XIV-XV w.	
83	Antoniewo	4	46-53/11	śląd osadnictwa	XIV-XV w.	
84	Antoniewo	5	46-53/12	śląd osadnictwa	XIV-XV w.	
85	Rękawczyn	3	46-53/13	osada	XIV-XV w.	
86	Rękawczyn	4	46-53/14	śląd osadnictwa	XV w.	
87	Rękawczyn	5	46-53/15	1. ślad osadnictwa ? śląd osadnictwa	X-XII w. XV w	
88	Rękawczyn	6	46-53/16	osada	XIII-XIVw.	
89	Listwo Duże	3	46-53/17	śląd osadnictwa	XIV-XV w.	
90	Listwo Duże	1	46-53/18	1. ślad osadnictwa ? osada	EK-N/WEB	?
91	Listwo Duże	2	46-53/19	1. ślad osadnictwa 2. ślad osadnictwa	EK - N/ WEB XIV w.	?
92	Rękawczyn	7	46-53/20	śląd osadnictwa	XIV-XV w.	
93	Głuchowo	1	46-53/22	śląd osadnictwa	XIV-XV w.	
94	Rękawczyn	8	46-53/24	śląd osadnictwa	XVI-XVII w.	
95	Rempin	6	46-53/25	1. cmentarzysko ? 2. ślad osadnictwa 3. ślad osadnictwa	W ŚR? W ŚR XV-XVI w.	

Lp.	Miejscowość	Nr st. w miejscowości.	Nr ob. AZP/ nr st. na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
96	Głuchowo	2	46-53/26	śląd osadnictwa	XV-XVT w	
97	Głuchowo	3	46-53/27	śląd osadnictwa	EK-N/WEB	?
98	Czachorowo	1	46-53/28	śląd osadniczy	XV-XVT w	
99	Rempin	7	46-53/29	śląd osadniczy	XVT w	
100	Rempin	8	46-53/30	śląd osadniczy	XV-XVI w.	
101	Czachorowo	2	46-53/31	śląd osadniczy	XV-XVI w.	
102	Zakrzewko	1	46-53/32	śląd osadniczy	XV-XVI w.	
103	Kolczyn	2	46-53/33	osada	XIV-XVI w	
104	Kolczyn	3	46-53/34	śląd osadniczy	XV-XVI w.	
105	Czarno minek	2	46-53/35	śląd osadniczy	XV-XVI w.	
106	Zakrzewko	2	46-53/36	1. śląd osadnictwa ? śląd osadnictwa	EK	?
107	Czachorowo	3	46-53/37	1. śląd osadnictwa ? osada	EK-N/WEB	?
108	Gozdowo	22	46-53/45	1. osada	VIII-IXw.	
109	Rękawczyn	2	46-53/50	1. śląd osadnictwa 2. śląd osadnictwa 3. osada 4. śląd osadnictwa	V okr. EB/H L / OWR ? WŚR XV-XVII w.	łużycka ? pomorska ? / przeworska ?
110	Antoniewo	2	46-53/51	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	STAR? XI-XIII w. XV-XV TT w	?
112	Gozdowo	18	46-53/52	śląd osadnictwa	XVI-XVIII w	
113	Kowalewo Skorupki	1	46-54/1	osada śląd osadnictwa	PŚR NOW	
114	Kowalewo Boguszyce	1	46-54/2	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	EK STAR? NÓW	? ?
115	Lelice	1	46-54/3	osada	XIII-XVI w.	
116	Lelice	2	46-54/4	obozowisko śląd osadnictwa cmentarzysko 4 osada	EK / WEB WEB H/L XIII-XVI w	? iwieńska ? pomorska / grobow kloszowych
117	Lelice	3	46-54/5	śląd osadnictwa	PŚR/NÓW	
118	Bombalice	1	46-54/6	osada	NOW	

Lp.	Miejscowość	Nr st. w miejscowości.	Nr ob. AZP/ nr st. na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
119	Bombalice	2	46-54/7	śląd osadnictwa	STAR?	?
120	Bonisław	1	46-54/9	osada osada 3 osada	STAR? XIII-XIVw. NOW	?
121	Kuskowo Bronoszewice	1	46-54/10	1. osada 2 osada	PŚR NOW	
122	Rycharcice	3	46-54/11	osada	XII-XIII w.	
123	Rycharcice	4	46-54/12	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	WE2 ŚR PŚR/NÓW ?	łużycka
124	Gozdowo	7	46-54/13	1.osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	H/L ŚR NÓW	pomorska ? / przeworska ?
125	Gozdowo	6	46-54/14	1. obozowisko ? 2.osada 3. śląd osadnictwa	EK-N/WEB OWR PŚR	? ?
126	Kowalewo Skorupki	2	46-54/15	osada	NOW	
127	Kowalewo Skorupki	3	46-54/16	śląd osadnictwa	NOW	
128	Kowalewo Boguszyce	2	46-54/17	śląd osadnictwa	EK- N/ WEB	?
129	Kowalewo Boguszyce	3	46-54/18	śląd osadnictwa	NOW	
130	Kowalewo Boguszyce	4	46-54/19	śląd osadnictwa	NOW	
131	Kowalewo Boguszyce	5	46-54/20	śląd osadnictwa	NOW	
132	Kowalewo Boguszyce	6	46-54/21	osada	NOW	
133	Kowalewo Podborne	1	46-54/22	osada	NOW	
134	Kowalewo Podborne	2	46-54/23	1. śląd osadnictwa 2 śląd osadnictwa	STAR NOW	?
135	Kowalewo Podborne	3	46-54/24	osada	NOW	
136	Białuty	1	46-54/25	śląd osadnictwa	PŚR / NOW ?	
137	Białuty	2	46-54/26	śląd osadnictwa	PŚR/NOW ?	
138	Kowalewo Skorupki	4	46-54/27	śląd osadnictwa	?	?
139	Kowalewo Skorupki	5	46-54/28	osada	PŚR/NOW	
140	Stradzewo	1	46-54/29	1. śląd osadnictwa 2 śląd osadnictwa	WEB NOW	trzciniacka ?
141	Białuty	3	46-54/30	1. śląd osadnictwa 2 osada	EK NOW	?

Lp.	Miejscowość	Nr st. w miejscowości.	Nr ob. AZP/ nr st. na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
142	Białuty	4	46-54/31	śląd osadnictwa	EK-N/WEB	?
143	Lelice	4	46-54/32	osada	NÓW	
144	Lelice	5	46-54/33	1. ślad osadnictwa 2 osada	EB II-III okr. NOW	trzcinięcka ? / łuzycza ?
145	Lelice	6	46-54/34	osada	NOW	
146	Zbóino	1	46-54/35	osada ?	XIV-XV w.	
147	Lelice	7	46-54/36	śląd osadnictwa	EK-N/WEB	?
148	Lelice	8	46-54/37	osada	WŚR III okr.	
149	Lelice	9	46-54/38	śląd osadnictwa	EK?	?
150	Lelice	10	46-54/39	osada	NOW	
151	Kuskowo Bronoszewice	2	46-54/40	śląd osadnictwa śląd osadnictwa 3.osada ?	EK? PŚR NOW	?
152	Lelice	11	46-54/41	osada	WŚR III okr.	
153	Lelice	12	46-54/42	śląd osadnictwa	WŚR III okr.	
154	Boniśław	3	46-54/43	osada osada	XIII-XIVw. WŚR III okr.	
155	Boniśław	4	46-54/44	śląd osadnictwa	WŚR III okr.	
156	Boniśław	5	46-54/45	osada ? osada 3 osada	STAR XIII-XIVw. NOW?	?
157	Boniśław	6	46-54/46	osada	NOW	
158	Boniśław	7	46-54/47	osada	XIV w	
159	Bombalice	3	46-54/48	osada	XIII-XIVw	
160	Bombalice	4	46-54/49	osada	XIII-XIVw.	
161	Boniśław	8	46-54/50	osada	PŚR/NOW	
162	Boniśław	9	46-54/51	śląd osadnictwa	P SR/NO W	
163		10	4-6-54/59	śląd osadnictwa	ŚR?	
164	Rycharcice	5	46-54/53	1. ślad osadnictwa 2. osada 3. osada	EK-N/WEB OWR WŚR III okr. - PŚR	? Przeworska

Lp.	Miejscowość	Nr st. w miejscowości.	Nr ob. AZP/ nr st. na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
165	Rvcharcice	6	46-54/54	osada	NOW	
166	Kuskowo Bronoszewice	3	46-54/55	śląd osadnictwa	W SR?	.
167	Gozdowo	8	46-54/56	1. obozowisko 2. osada	EK-N/WEB OWR	? Przeworska
168	Gozdowo	9	46-54/57	1. śląd osadnictwa 2. śląd osadnictwa 3. osada	EK-N EB/WE2-H OWR	pucharów lejkowatych tuŝycka Przeworska
169	Gozdowo	10	46-54/58	1. obozowisko ? 2.osada	EK	? ?
170	Gozdowo	2	46-54/59	osada	WŚR III okr.	
171	Rycharcice Gnaty	4	46-54/60	śląd osadnictwa	WŚR?	
172	Rycharcice Gnaty	5	46-54/61	1. osada 2. śląd osadnictwa	WSR II okr. NOW	
173	Rycharcice Gnaty	6	46-54/62	1. śląd osadnictwa 2. śląd osadnictwa	EK-N/WEB STAR	? ?
174	Rycharcice Gnaty	7	46-54/63	osada	WEB	?
175	Rycharcice Gnaty	8	46-54/64	1. śląd osadnictwa 2.osada ?	EK? EB*?	? ?
176	Gozdowo	11	46-54/65	1. śląd osadnictwa 2. śląd osadnictwa	EBIII-IVokr. WŚR	tuŝycka
177	Gozdowo	12	46-54/66	śląd osadnictwa	PŚR	
178	Gozdowo	13	46-54/67	osada	XIII-XIVw.	
179	Gozdowo	14	46-54/68	śląd osadnictwa	STAR	?
180	Kowalewo Skorupki	6	46-54/69	śląd osadnictwa	WŚR III okr.	
181	Gozdowo	15	46-54/70	obozowisko ?	EK-M?	?
182	Gozdowo	16	46-54/71	osada	ŚR	
183	Gozdowo	1	46-54/72	cmentarzysko	H/L; XI - poł. XIII w.	pomorska ?
184	Gozdowo	3	46-54/73	cmentarzysko	L/OWR	
185	Gozdowo	5	46-54/74	cmentarzysko ?	WŚR	
186	Gozdowo	17	46-54/76	osada	XTV-XVT w	
187	Reczewo	1	46-55/40	śląd osadnictwa	EK-SP	?

Lp.	Miejscowość	Nr st. w miejscowości.	Nr ob. AZP/ nr st. na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
188	Reczewo	2	46-55/41	1. cmentarzysko ? 2. osada	OWR WŚR	Przeworska
189	Miodusy	2	46-55/42	osada	XIV-XV w.	
190	Cetlin	1	46-55/43	osada	XIV-XV w.	
191	Reczewo	3	46-55/44	osada	XIV w	
192	Golejewo	2	47-54/6	1. ślad osadnictwa 2 osada	OWR?	Przeworska ?
193	Rycharcice Gnaty	2	47-54/7	osada	XI w.	
194	Rycharcice Gnaty	1	47-54/10	1. ślad osadnictwa 2. ślad osadnictwa 3. osada ? 4. osada 5. cmentarzysko	EK-N H/L OWR WŚR WŚR?	ceremiki sznurowej wielbarska ? Przeworska ?
195	Rycharcice Gnaty	3	47-54/11	ślad osadnictwa	ŚR- NOW	
196	Rycharcice	1	47-54/23	ślad osadnictwa	XIII-XIVw	
197	Łysakowo	3	47-54/43	1. osada 2 ślad osadnictwa	XIII-XIVw	
198	Łysakowo	2	47-54/53	ślad osadnictwa	ŚR- NOW	
199	Dzięgielewo	1	47-53/9	1. osada 2. ślad osadnictwa	EB - V okr. ŚR	łużycka

źródło: Gminna Ewidencja Zabytków, UG Gozdowo

Wyjaśnienie użytych skrótów:

EK - epoka kamienia;

SP - schyłek paleolitu;

P/M - przełom paleolitu i mezolitu;

M - mezolit;

N - neolit;

WEB - wczesna epoka brązu;

EB - epoka brązu;

WEŻ - wczesna epoka żelaza;

H - okres halsztacki

H/L - przełom okresu halsztackiego i lateńskiego;

L - okres lateński;

OWR - okres wpływów rzymskich;

WSR - wczesne średniowiecze;

SR - średniowiecze;

PSR - późne średniowiecze;

NOW - okres nowożytny;

STAR - stanowisko podziejowe, nieokreślone - „starożytne”.